

Nicolae Niță

PRESA
LEGIONARĂ

- din exil si din țară -

Editura "Libertatea", Jacksonville, 2017

PUBLICAȚII LEGIONARE

- un succint index alfiabetic al ziarelor si revistelor legionare apărute în Exil si în Țară de-a lungul timpului -

de Nicolae NIȚĂ

Acest index al publicațiilor legionare sau de factură legionară, fără pretenția de a fi un studiu complet, exhaustiv, prezintă în cadru orientativ doar o parte din marele număr de ziare și reviste care au apărut de-a lungul anilor, atât în țară cât și în exil. Aria largă unde aceste publicații au văzut lumina tiparului (în exil incluzând țări de pe mai multe continente), cum și inaccesibilitatea de a putea fi studiate în totalitate în arhivele românești pentru o lungă perioadă de timp, nu ne-au permis o fundamentare științifică. El este un studiu general de prezentare, cu scopul de a aduce în lumină celor interesați un aspect specific de care Mișcarea Legionară a făcut uz pentru a se face cunoscută, sau prin care intelectualii au încercat să exprime în scrisul lor ideile acesteia.

Cele mai multe dintre publicațiile prezente, nu au fost organe *oficiale* ale Mișcării Legionare, cu toate acestea, în ele au fost expuse principiile morale de conduită, de trăire spirituală și de afirmare legionară. Într'un climat de cenzură continuă, un mare număr au fost interzise cu desăvârșire, altele, în schimb, au reușit să supraviețuiască în limitele impuse de această cenzură, suportând masacrarea articolelor referente la Mișcarea Legionară sau la naționalismul românesc.

Ca sens de raportare la subiectul complex al presei legionare, chiar în limitele reduse de prezentare pe care le-am amintit mai sus, nădăjduim totuși că lucrarea de față va fi utilă în cunoașterea acestei laturi de manifestare a Legiunii, cu speranța că în viitor, în limita timpului disponibil, studiul va putea fi adâncit și extins spre o cât mai dreaptă înțelegere.

Autorul

A)

◆ **"ACȚIUNEA BUZĂULUI"** (*ziar de informație*). Director - proprietar: George Gh. Pâslaru^{*)}. Anul I, Nr. 1, 1 Septembrie 1934, Buzău. Săptămânal. Prim-redactori (de la 1 Sept. 1935): Pompiliu Ionescu și George Homoriceanu. Tot de la această dată, cu apariție zilnică până la 30 Octombrie 1935. După 3 Nov. 1935, revine la frecvența originală. Dintre colaboratori: Petre Popescu, Clement Munteanu, Iorgu C. Sisman, N. Alexandrescu-Toscani, Stelian Diaconescu, Lorin Cedru, Pr. D. Palade, George Ion Popescu, Ion Nițulescu, ș.a. Dispare pentru totdeauna în anul 1941 (a se vedea spre consultare cele două studii tematice ale lui Ion Costea despre *"Presa legionară a Buzăului"*, Ed. Vega, Buzău, 2007 și *"Presa naționalistă și prolegionară în județul Buzău 1933-1941"*, Ed. Editgraph, Buzău, 2008).

Tipografia și legătoria de cărți Dumitru Bălănescu; Tip. "A.B.C"; Tip. I. Oprescu; Tip. Ioan Călinescu; Tip. "Mracek" și Tip. ziarului "Acțiunea Buzăului", Buzău.

^{*)}_____

- Născut la 30 Martie 1913, la Pârscov, George Gh. Pâslaru face clasele primare în localitatea natală, liceale la Mizil după strămutarea familiei în această așezare (Liceul "Tase Dumitrescu"), urmate de studii superioare la Academia Comercială din București. Președinte al Asociației Studenților Buzoieni "Al. Marghiloman", a editat și condus împreună cu Ioan Chivulescu revista studentescă **"Albatros"** între anii 1933 - 1934. Alături de numeroasele preocupări gazetărești întreprinse, în 1936 îi apare volumul intitulat *"Cărticica legionarului valah"* (inspirat din lucrarea lui C. Z. Codreanu, *"Cărticica Sefului de Cuib"*), iar mai târziu, în 1940, publică studiul social *"1918-1940. România așa cum a fost"*, triste realități și constatări pe marginea societății românești în această perioadă, singurele victime fiind, în concluzia finală a autorului, românii *"înșelați pe ogorul politic și spoliați în domeniul economic"* de clasa conducătoare veroasă și discreționară. Voluntar în timpul cruciadei anticomuniste din răsărit, participă ca reporter de front atașat Diviziei 5 Infanterie Buzău la luptele de dezrobire a teritoriilor Basarabiei și la cele de cucerire a Odesei, însemnările și reportajele sale din această glorioasă epopeie văzând lumina tiparului într'un volum semnificativ cu titlul *"Drumuri de Sânge. De la Prut la Odesa"*, volum apărut la Tipografia "Acțiunea Buzăului" în Decembrie 1941, revăzut și adăugit într'o ediție ulterioară scoasă la București. Consilier tehnic pe lângă Ministerul Propagandei, însărcinat cu probleme de presă, dirijează la Odesa publicațiile **"Bugul"** – *"Primul cotidian românesc din Transnistria"* și **"Odessa"**, cotidian bilingv, tipărit în limbile română și rusă, ca organe ale serviciului de propagandă. Condamnat la închisoare după invazia sovietică de așa zisul *Tribunal al Poporului*, în lotul ziariștilor acuzați ca *"trădători ai intereselor populare și de stat"*, se va dedica după aceea muzicii și compozițiilor, domeniu inspirat și fiicei sale, binecunoscuta și renumita solistă de mai târziu, Margareta Pâslaru. Se stinge din viață la București, la 15 Iulie 1961 (vezi în acest sens și prezentarea mai amplă pe care o face Viorel Frâncu sub titlul **"George Pâslaru, reporter de război pe Frontul de Est"** apărută în numărul 7 din Mai, 2010 al revistei militare buzoiane **"Străjer în calea furtunilor"**, la rubrica de istorie și cultură).

◆ **"ACȚIUNEA LITERARĂ"** (supliment literar al ziarului "Acțiunea Buzăului"). Director: George Gh. Pâslaru. Anul I, Nr. 1, 10 Octombrie 1939, Buzău. Colaborează: Dem. Iliescu, N. Niculescu, N. N. Manolescu, Stelian Diaconescu, prof. Bucur Țincu, M. Ghimbășanu, St. G. Dumitrescu, Aron Cotruș, Vasile Voiculescu, Al. Lungu, C. Salcia, Iorgu Sisman, Ioan Georgescu, Alex. Lungu, ș.a. *"După două luni și jumătate și cinci numere ale Acțiunii literare, suplimentul își înceta apariția"* (apud Ion Costea). Reapare în toamna anului 1940, la 1 Octombrie (Anul II, Nr. 6). Își întrerupe existența după numărul 8 (II), același an...

Tipografia "M. Mracek", Buzău.

◆ **"ACȚIUNEA ROMÂNĂ"** (publicație de luptă pentru liberarea națională). Anul I, Nr. 1, (serie nouă), August 1955, Paris (sub conducerea Pr. Vasile Boldeanu și Jean Miloae). Merită cercetate luările de poziție ale Pr. Vasile Boldeanu în fața așa zisei *neorânduiei bisericești* a exilului românesc (exprimate în câteva serii de articole^{*)}), asupra formării unui sinod ortodox în exil avându-l în frunte pe Mitropolitul Visarion Puiu împreună cu episcopii Valerian Trifa, Andrei Moldovan și Teofil Ionescu.

*) _____

- Vezi: „Contribuție la stabilirea ordinii în Biserica ortodoxă română din afara hotarelor”, **Acțiunea Română**, Anul I (serie nouă), Nr. 1, August 1955 și Nr. 2, Septembrie 1955.

◆ **"ADSUM"** (din latină: *Sunt de față!* sau *Prezent!*, invocație recunoscută - în spiritualitatea legionară - adusă celor căzuți). Redactor unic: Constantin Noica. Apare la Sinaia, la 8 August 1940¹⁾. *"Nu sunt valabile – scria Noica în acest unic exemplar al revistei - decât acele revoluții spirituale care, inițiind la moarte, își găsesc, înăuntrul lor, profitul a cărui viață și moarte să poată deveni exemplare"*. Se remarcă, în special, articolul manifest cu titlul: **"Sunt de față!"**²⁾, preambul la evenimentele ulterioare din 3-6 Septembrie 1940 când izbucnește revoluția legionară care are menirea de a doborî criminala dictatură instaurată de regele Carol al II-lea, alungându-l cu această ocazie de la putere. Celelalte articole publicate în această ediție, sunt și ele conjugate la mesajul definitiv pe care autorul ține să îl imprime cu tot curajul: **"Spiritualitate și moarte"**³⁾, **"Veac al omului viu"** (*"Idealul oricărei elite conștiente nu este să facă altă lume, e să fie altă lume"*), **"Veac de colectivități, așadar de elite"**⁴⁾, **"Istoria românească și România vie"**, **"Laudă umbrelor"**, ș. a. Este interzis de cenzură articolul **"Crede"**⁵⁾ (prin care se argumenta și capacitatea de dominanță și de strălucire românească în spirit legionar), articol ce va vedea totuși lumina tiparului în primul număr al ziarului **"Buna Vestire"** reapărut la 8 Septembrie 1940 în serie nouă.

1) _____

- Din înștiințarea privind necesitatea publicației: *"Revista "Adsum" apare într'un singur număr. Redacția*

ei a crezut-o necesară pentru ceilalți, dar mai ales pentru sine. Dacă s'a înșelat, nu se va înșela și a doua oară. Un singur număr ajunge. Ajunge spre a **mărturisi**... Revista "Adsum" apare din acest sentiment al unei contemporaneități care nu înțelege, care nu mai înțelege să se ascundă".

2) _____

- Fragment: „Vă iubesc așa cum sunteți, cu tot ce e viu și tot ce e, prin moarte, încă mai viu în rosturile voastre. Voi sunteți partea mea de istorie, sunteți partea mea de eternitate. Dacă nu v'aș iubi așa cum sunteți, ce aș face din dragostea mea? Dacă n'aș înțelege, vedea și nădăjdui în voi, în ce altceva aș nădăjdui și înțelege? Voi mă trimiteți dincolo... adică atât de adânc în inima voastră, încât regăsesc toate izvoarele pe care o nebunie arzătoare le secase la suprafață. Vă înțeleg, chiar când nu știu să vă tălmăcesc sensurile, vă iubesc, chiar dacă îmi dușmăniți idealurile... Simțiți că vă stau aproape. Că sunt de față.” - **“Sunt de față”**, pag. 1)

3 _____

- Fragment: “În ordine absolută, orice inițiere spirituală tinde, deci, să fie o inițiere la moarte. Dacă nu faci pe modelul acesta o inițiere spirituală ai sorti să rămâi la periferia vieții adevărate... Patriotismul de rând îți cere jertfa prin dragoste. Revoluția spirituală cea mai înaltă nu-ți va cere altceva. Si tocmai de aceea e o revoluție spirituală: pentru că, prin inițiere la jertfă, te inițiază la viață” – **“Spiritualitate și moarte”**, pag. 2).

4) _____

- Fragment: “Creștinismul... e o religie de mase. În orice masă există câțiva inși buni și o sumedenie de răi. Cine trebuie să sufere, de vreme ce Iisus aduce pe lume suferințe? Cei răi? Firește, și ei. Dar suferința lor nu mântuie lumea, nu rupe echilibrul de aci; cel mult l-ar restabili. Pentru ca echilibrul să se rupă în direcția mântuirii, a răscumpărării tuturor, e nevoie ca acei buni să sufere. Suferința e pentru nevinovați, mai mult decât pentru vinovați. Ei singuri pot purta păcatul comunității din care fac parte. Ei, mai ales, cei buni, trebuie să țințească a fi mai mai buni, înfricoșător de buni. Numai prin dăruirea lor se împlinesc rostul spiritual al comunității...” – **“Veac de colectivități, așadar veac de elite”**.

5) _____

- Fragment: “Nu ți-e îngăduit să te îndoiești. Crede în învierea României legendare. Crede din toată tinerețea ta, din tot ce nu s'a împlinit împrejurul țării. Alte vremuri pot fi împăcate și resemnate. Alte neamuri pot vorbi, pentru întâia oară, despre destin... Neamul tău are de făcut altceva... Nu-i un destin să rămâi la problemele reîntregirii teritoriale, nu-i un destin să rămâi la geografie în loc să treci la spirit. Nu-i un destin, ci cu o vorbă potrivită: inerție... Fiecare generație învață la școala ei, fiecare inimă se spovedește și se îndreaptă după cuvântul preotului ei. Si unii și alții dorim, poate, țării noastre aceeași negrăită fericire. Dar noi, aceștia, tinerii, n'o vedem în istorie. O vedem în legendă. Crede în învierea României legendare” - **“Buna Vestire”**, Seria II, Anul IV, Nr. 1, 8 Septembrie 1940, art. **“Crede”**.

◆ **"ALARMA"** (1) Director: Petrică Niculescu (în cadrul gazetei a mai semnat și cu pseudonimul Pierre N.). Organ al "Gărzii de Fier" - Oltenia. Turnu Severin. Anul I, Nr. 1, 15 Noembrie 1932. De la 1 Dec. 1932, "sub direcția unui comitet".

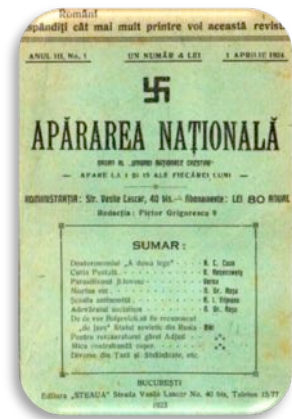
Girant: Ion Constantinescu. Apariție: de două ori pe lună. *“Olteni! Curaj!... Reînviați momentele de glorie și nu lăsați cocleala sclaviei să vi se strecoare în simțiri... Cu noi este curajul și biruința! Cu noi e Providența!”* – se spune în articolul de introducere al primului număr semnat de redacția **“Alarimei”**.

Tipografia si Legătoria "Iancu G. Bejan", Turnu Severin.

◆ **"ALARMA"** (2) Director: Crisu Axente. *Organul Gărzii de Fier din Oltenia*. A apărut între anii 1936-1938 la Turnu Severin.

◆ **"ANTENA"** (foaie pentru comentarii politice, culturale si teologice). Redactor: Gheorghe Racoveanu, Germania.

◆ **"APĂRAREA NAȚIONALĂ"** Apariție bilunară, *“sub conducerea unui comitet”*. Anul I, Nr. 1, 1 Aprilie 1922, București. Dir. A. C. Cuza si Nicolae Paulescu. *“Oricine își poate da seama ce a însemnat pentru noi, în mijlocul gândurilor și frământărilor noastre, apariția acestei reviste. În ea găseam tot ce ne trebuia pentru o perfectă lămurire și înarmare a noastră. Articolele profesorilor Cuza și Paulescu erau citite cu religiozitate de tot tineretul și aveau pretutindeni în rândurile studenților, și la Bucuresti și la Cluj, un mare răsunet”* (Corneliu Codreanu – **Pentru Legionari**).

“Administrația și grija redacției, tipărirea, și deci răspândirea, nu s'ar fi făcut fără sufletul lui Fănică Anastasescu. Dela No. 13, cu data de 1 Octombrie 1922, revista își strămută redacția... în casele lui Ion Stănescu. Mult timp cele două odăițe, gospodărite de Fănică Anastasescu, care nu era numai redactorul si administratorul revistei, dar cu deosebire promotorul mișcărilor studentești în Capitală, au slujit ca loc de întâlnire pentru Corneliu Codreanu și prietenii din Bucuresti...” - **“Cuvântul”** (serie nouă), Anul XVII, Nr. 27 din data de 9 Noembrie 1940.

Studii documentate despre problema evreiască în România, articole de doctrină și de interes general semnează: Scipione Titu, Arhibald, Nicolae Roșu, Alexandru Naum, Atanasie Nițeanu, s.a.

◆ **“ARC” – Buletinul Asociației Române din Canada**. Anul I, Nr. 1, 1954, Montreal. Contribuții de seamă: Vasile Postecă, Ion Țăranu, Petre Sultana, D. Nimigeanu, Petrache Boldur, S. D. Cernovițeanul, Nichita Tomescu, ș.a. În limba română și franceză...

◆ **"ARGONAUT"** Directori: Mircea Streinul si E. Ar. Zaharia (pseudonimul literar al lui Zaharia Macovei). Anul I, Nr. 1, 1 Octombrie 1934, Cernăuți. Mai puțin cunoscută, informații prețioase despre condițiile apariției acestei reviste găsim totuși într'o succintă lucrare¹⁾ întocmită de E. Ar. Zaharia, care ne mărturisește în introducerea sub titlul **“Puncte de reper”**, atmosfera și

efervescenta creatoare în care erau cufundați tinerii scriitori bucovineni din acel timp, dornici de afirmare²⁾: *“...În 1934, după ce renunțasem la revista “Mărțișor” pe care o avea gata Theodor Constantin cu subsemnatul, în timpul verii, în urma lungilor și pasionatelor consfătuiri tot cu Theodor Constantin dela Brăila, a rămas hotărât să scoatem o revistă mare, serioasă, de multiple preocupări literare, filosofice și chiar sociale, “Argonaut”, pentru care adunasem și clisee și interesant material beletristic. Mărturisind d-lui Mircea Streinul intenția și hotărârea gata luată, pe cale de realizare, el este de părere să apară numaidecât cât mai mare posibil și repede, repede de tot. Pentru aceasta, M. Streinul livrează câteva tone de manuscrise, personale și de ale altora, iar admirabilul Theodor Constantin cedează manuscrisul d-lui Petru Manoliu, “Conduceri”, și o poezie a lui Aurel Marin, care trebuia să apară în revista “Mărțișor”, despre care s’a scris în ziarul “Credința”. Mircea Streinul vine în mod excepțional la Rădăuți pentru o consfătuire. Revista “Argonaut” apare la 1 Octomvrie 1934 cu un superb sumar, după ce se culesese de pe la 10 August un Ceahlău de material literar și care se caracteriza net printr’o atitudine antibucuresteană manifestată de M. Streinul, antisemită, ba chiar violent de dreapta...”* Colaborează printre alții (alături de M. Streinul și E. Ar. Zaharia): Teofil Lianu, Ghedeon Coca, George Putneanu, pentru a aminti doar o parte dintre ei.

1) _____

- **“Antologie Rădăuțeană”**, *“Colecția Societății Scriitorilor Bucovineni”*, Editura “Mitropolitul Silvestru”, Cernăuți, 1943. Plănuțită inițial încă din 1934 (împreună cu Eugen Drăguțescu), publicarea lucrării este programată să apară abia în cursul anului 1938 (după cum ne mărturiseste autorul în introducerea amintită care poartă data întocmirii la 10 August 1938), dar vede lumina tiparului abia după cinci ani, cu regretul exprimat că *“desi expus așa de fugitiv și numai din șapte în șapte pasi, lăsând multe pe dinafară”*, – desigur, toate acestea datorate condițiilor politice speciale – *“capitolul literar al Rădăuților este considerabil”*. Cu același regret încheie autorul lucrarea sa în 1943, prin ultimele **“Cuvinte de rămas bun”**, mai mult decât explicative prin înțelesul lor: *“Prefața pe care as fi scris-o acestei Antologii ar fi fost mai mult critică și interpretativă decât istorică și enumerativă”*.

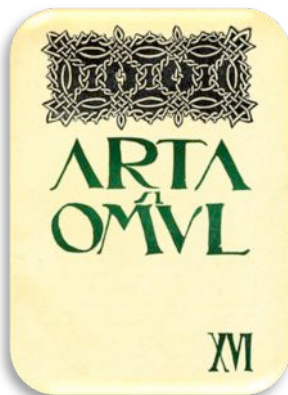
2) _____

- În același cadru de cunoaștere, vezi și cele două volume memorialistice ale lui Traian Chelariu cu titlul **“Zilele și umbra mea”**, în special corespondența purtată de autor cu Mircea Streinul (editura “Idea Europeană”, București, 2012), cum și antologia publicată de Mircea Streinul despre **“Poezii tineri bucovineni”** apărută la “Fundația pentru Literatură și Artă” din București în 1938.

◆ **“ARMATOLII”** Anul I, Nr. 1, 1 Noiembrie 1933 (sub conducerea unui comitet de redacție, 3 apariții lunare). Semnează: Ion Caranica, Const. Papanace, Nusi Tulliu, George D. Piscu, Nicolae Caranica, I. Cotroci, Nicolae Barbu, C. I. Selyanu, Ion Foti, Ion Goschin, Ionel St. Nacu, Dragos Protopopescu, “Tongillius”, s.a. Redacția și administrația: București. Făcându-se

ecoul apariției acestei noi publicații, **"Calendarul"** din data de 3 Noembrie 1933 spunea printre altele: *"Ziarul e scris cu vitejească energie, atacând în față betesugurile ce rod la baza constituției noastre de neam... Frumosul lui nume vine dela "legionarii Aromâni care în decurgerea veacurilor au apărut cu arma în mână onoarea, libertatea si demnitatea Românilor din Pind"*. Fortuit să își suspende apariția, ziarul reappare în toamna anului 1940 (VII, Nr. 1) având subtitlul de *"foaie săptămânală de luptă armânească"* cu motto-ul eminescian *"Cine-au îndrăgit străinii / Mânca-i-ar inima câinii"*. Redactor responsabil: Ion Zeană. În fruntariul semnat de C-tin Papanace sub titlul **"Reapar Armatolii"**, se spune: *"Destinul pune pe umerii generației noastre minuni covârșitoare. Le primim fără teamă pentru că stim că le vom plini. 'Armatolii' flambură ridicată în vremuri de crâncenă prigoană si încredințată astăzi celor mai tineri, va indica direcția si obiectivele viitoarelor lupte. Iar când această flambură va fâlfâi si pe acele creste de munte unde si-au dăruit sângele vechii Armatoli, mulțumirea celor ce s'au jertfit va fi deplină"*. Remarcăm din noua serie, în nr. 8, dedicat celor căzuți în prigoană: Ion Zeană – **"Scrisoare către camarazii morți pentru biruința legionară"**, medalionul despre nicadorul Ion Caranica, **"Un luptător de rasă"**, **"Manifestul lui Iancu Caranica din 1930"**, frumoasa evocare a lui Sterie Dului privind-l pe **"Iancu Caranica, un erou al noii generații"** si cea semnată de G. Pindeanu despre **"Mircea Goga"**.

Tipografia I. N. Copuzeanu, Bucuresti.

◆ **"ARTA SI OMUL"** (Revistă lunară pentru răspândirea frumosului). Publicație de Artă. Anul I, Nr. 1, Bucuresti 1933. Director: Augustin Clonda. Dintre colaboratori: Geo Zlotescu, Horia Stamatou (care s'a îngrijit de cronica plastică sub pseudonimul *Logion*), Ion Victor Vojen, Al. Basarab, Anisoara Odeanu, Maria Droc, Mircea Vulcănescu, Mircea Eliade, compozitorul Nicu Buicliu, s.a. (vezi si amintirile semnate de C. L. Popovici sub titlul **"Corabia cu ratați"** din paginile revistei **"Exil"**, Rio de Janeiro, Brazilia (seria 2, Anul I, Nr. 2, Ian.-Martie 1953).

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1933 – Anul IV, Nr. 19, Ianuarie 1936.

◆ **"AXA"** (Publicație bilunară, Politică, Artistică si Literară). Direcția si administrația: H. Guguianu. Redactori: Mihail Polihroniade si Ioan-Victor Vojen. Apare la 20 Octombrie 1932, Bucuresti. *"Concepem un stat nou etnic românesc clădit pe tradiții, pe credința străbună, pe primatul familiei si al culturii românești, pe sacrificiul nostru al tuturor celor care ne-am descătusat de egoismul individualist... Vom arăta... că izbânda comunistă ar însemna izbânda elementelor anarhice, anticrestine, distrugătoare de ordine si asezare trainică, a singurului izvor de pace, bunătate si înălțare... Celor care sapă temelii caselor noastre si a credinței noastre ne vom împotrivi..."* – se arată într'un articol de fond al primului număr sub semnătura lui Ioan Victor Vojen, exprimând clar direcția de urmat a publicației (**Predoslovie**, I, 1). Printre fondatorii

prestigioasei reviste s'au numărat: Ion I. Moța, Vasile Marin, Mihail Polihroniade. Colaboratori: Alexandru Constant, Vasile Christescu, Nichifor Crainic, Ion V. Vojen, Nicolae Rosu, Ion I. Cantacuzino, Vladimir Dumitrescu (Zyrax, Z.), Stefan C. Ionescu, A. Vântu (Andrei C. Ionescu), Arsavir Acterian, Virgil Ionescu, C-tin Noica, Paul Sterian, Mircea Eliade, Octav Suluțiu, Radu Gyr, G. Zlotescu, Al. Bassarab, s.a. Suspendată la 7 Decembrie 1933, **"Axa"** este mai apoi interzisă de serviciul de cenzură, ultimul număr (II, 24) din această primă serie apărând la 23 Decembrie 1933. Înfrățisând câteva opinii despre proaspăta dizolvare a Gărzii de Fier și prigoana antilegionară dezlănțuită de guvernarea Duca, sunt consemnate în acest număr răspunsurile mai multor intelectuali în frunte cu Nichifor Crainic, care ține să accentueze: *"Liberalii, ultimii mastodonți ai unei ere defuncte pentru Europa, au crezut că Garda de Fier e un partid politic și au dizolvat-o... Dar Garda de Fier e o credință și o formidabilă disciplină morală în tiparele căreia clocoteste lava acestei credințe"*. Cu mare parte din grupul redacțional arestat, revista anunță cititorilor: *"Astăzi, când toate publicațiile îmbracă vesmânt festiv, noi apărem sărac. Explicația e simplă – colaboratorii 'Axei' se află în cazematele Jilavei și alte închisori; drept mărturie stau: Mihail Polihroniade, Ioan Victor Vojen, Ion I. Moța, Vasile Marin, ing. Virgil Ionescu, Vasile Cristescu, Alexandru Cantacuzino, pr. N. Georgescu-Edineți, Virgil Rădulescu, Const. Popov și A. Vântu. Sub acelas steag, gând și credință, rămânem deplin încrezători în marea victorie de mâine"*. Într'un amplu articol descriptiv cu titlul **"Momente din Istoria presei Legionare"**, ziarul **"Cuvântul"** (XVII, Nr. 27) din data de 9 Noembrie 1940, scria: *"Revista Axa a fost prezentă în toate manifestările Miscării Legionare, ea a întrunit cele mai alese condee din presa naționalistă și a lăsat o urmă de mare înălțare sufletească... Cel mai productiv redactor al revistei Axa a fost Mihail Polihroniade. Articolele lui¹⁾ de mari dimensiuni, izvorâte dintr'o convingere nezdruncinată, documentate întotdeauna, scrise cu un condei sprinten, sunt pietrele unghiulare ale presei legionare"* (ibidem).

"Axa". (I). Nr. 11. 1933

Reapare la 2 Decembrie 1940 (IX, Nr. 25) cu subtitlul *"ziar de luptă politică, doctrină legionară, informație și reportaj"*. Cotidian de seară. Ctitor: Mihail Polihroniade. Director: Pavel Costin Deleanu; Prim-redactor: Crisu Axente.²⁾ Numărul 32 (IX) apărut la 11 Decembrie 1940, omagiază semnificația zilei de 10 Decembrie 1922, *"baza de plecare a unei întregi generații pentru crâncena luptă a biruinței legionare"*, raportată la 10 Decembrie 1940 ca *"început de veac nou, gama suferinței unei întregi generații și treptele Golgothei acestei generații..., primul popas pe acest nou drum orientat de brațele miilor de cruci ale martirilor noștri"*, cu certitudinea că: *"Studețimea de astăzi ca și cea de mâine va înțelege sensul adânc al acestei sfinte orientări!"* (C-tin Papanace – **"10 Decemvrie 1922"**). Tot așa se pronunță și I. G. Dimitriu, care arată că *"Miscarea Legionară proclamă ziua de 10 Decemvrie ca ziua suferinței legionare. A tuturor*

suferințelor îndurate și a celor pe care le vom îndura”, iar “în amintirea acestor chinuri, toți cei ce-am suferit atunci, să facem din ziua de 10 Decembrie O ZI DE POST ȘI RUGĂCIUNE, Ziua suferinței pentru credința în Țara noastră, pentru credința în viitorul ei” (art. “**10 Decembrie 1922-1940**”). “La 10 Decembrie 1922, zarurile au fost aruncate – scrie Ion Zeana, Pres. Stud. Macedo-Români – ‘Duhul marilor rupturi’ a erupt atunci vulcanic la suprafață. Și s’a revărsat clocotitor, ca o lavă, peste întreaga Țară. Din volbura vremii, sub un cer brăzdat de fulgerele furtunilor ce aveau să vină, sbucni din străfunduri milenare de Istorie și Neam, figura de cremene și vulture a unui flăcău înalt cât o culme de veac nou: Căpitanul. El a creat mitul. A polarizat energiile, dându-le unitate, direcție și convergență”, și prin aceasta, “studentimea și-a descoperit Zeul”, pornind “să propovăduiască, mistică și fanatizată, adevărul mare, unic, organic, rumânesc al religiei celei noi: “Patria! Patria! Patria!” (art. “**10 Decembrie**”). Tot pe fondul omagial al acestui număr cu privire la istorica dată din trecutul studențimii, semnează: Pavel Costin Deleanu – “**10 Decembrie 1940**”; Crisu Axente – “**Un vechiu și un nou 10 Decembrie**”; Teodor Iliuț - “**Studenții**”; Florea Florescu – “**Cartea și studentul**”, fiind reproduse cu această ocazie câteva articole apărute în publicațiile timpului, însoțite de mai multe facsimile ale ziarelor “**Cuvântul Studentesc**” și “**Axa**”. Sub titlul: “**Ziua de 10 Decembrie a fost sărbătorită cu deosebită măreție**”, este prezentat reportajul de ultimă oră al ziarului în care sunt relatate festivitățile ce au avut loc în București, începând cu serviciul divin de la biserica Sf. Anton (“Biserica Studenților”) “oficiat de un sobor în frunte cu preoții Georgescu-Edineț, duhovnicul studențimii și Ilie Imbrescu, vajnicul luptător al credinței legionare”, și culminând cu festivitatea dela Casa Studențească și cuvântările participanților la acest important eveniment: Viorel Trifa (pres. U.N.S.C.R. – Uniunea Națională a Studenților Crestini din România), D-tru Grozea (cond. Corpului Muncitoresc Legionar) și Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare. Reținem din discursul final al acestuia: “**Studențimea a format, permanent, osatura mișcării legionare, iar în decursul mării prigoane, studenții au dus greul... Contribuția de jertfă a studențimii a fost decisivă pentru biruința mișcării legionare**”, exprimându-și credința că “**idealul studențimii este mult mai larg**” și că ea va trebui “**să lupte până la biruința finală**”. Tot din cuprinsul bogat al acestui număr, atrage atenția conferința Prof. Traian Brăileanu (ministrul Educației Naționale, Cultelor și Artelor) cu titlul: “**Miscarea legionară, miscarea tinereții**”, conferință în care vorbește despre scopul educației și al disciplinei în sânul comunității, pentru a cărei existență și dăinuire “**trebuie să fie în primul rând o strânsă legătură sufletească, între elită și mulțime**”, cu o explicație finală privind cadrul “**fenomenului legionar**” în structura actualului stat. Numărul special de Crăciun din 25 Decembrie 1940 al ziarului “**Axa**” cuprinde 26 de pagini (IX, Nr. 43, 25

“Axa”. (IX). Nr. 32. 1940

Dec. 1940), având pe frontispiciu reprezentarea Nasterii Domnului de Gheorghe Vânătoru (în frumoase culori), cu valoroasele contribuții semnate de: D. Barbilian (Ion Barbu) - **“Umanismul cel nou”** (patentat cu o expresivă gravură de Cristea Grossu), în care autorul se întreabă și răspunde cu privire la *“Ce poziție ocupă tânăra noastră cultură legionară față de umanismul clasic”* și *“neo-umanismul științific”*, unde, desvoltând, afirmă curajos: *“Vremurile noastre legionare sunt omoloage cu vremurile primilor părinți ai Bisericii”*, cultivarea umanismului clasic neajutătoare și *“stearpă”*, ea trebuind a fi *“delăsată”*: *“Nu stiu care confrate – scrie autorul - pune de curând în principiu imitarea respectuoasă a maestrilor, ca normă a culturii românești. **Nimic mai departe de autenticitatea legionară, decât această abdicare a spiritului dela întrepeditatea sa...** În veacul legionar, singurul umanism nesubversiv care, prin ideile ce le agită nu pune în primejdie temelile acelei Biserici arătată de Căpitan ca **marginea de sus a mersului asimptotic al Legiunii** și care poate trezi și interesul oamenilor de acțiune prin puterea aplicativă a creațiilor sale, - efect al unei misterioase armonii prestabilite, între spirit și lume, - e **umanismul cel nou al științei”**; Anton Balotă - **“Ortodoxia noastră”**, ce este, în definiția clară a autorului, *“aceea a vieții populare, care, unind peste hotare sufletul neamului, a perpetuat din generație în generație specificul etnic..., crucea fără de care românul nu începe nimic, fapta bună, singura mândrie a omului pe plaiurile noastre; a fost lupta pentru apărarea pământului pe care ne-a asezat Domnul, luptă după care Stefan zidea câte o biserică și postea patruzeci de zile; a fost munca ce înfrătea odinioară ca și lupta, pe rumân cu slujitorul Domnului, în toate zilele muncitor și el, în caz de atac dusman luptător și el, niciodată funcționar al Statului ca azi, au fost mormintele ce străjuind locasul Domnului aminteau creștinului credința lumii celei adevărate, ce va să vie, credință mai veche pe aceste pământuri decât creștinismul...”*; Pr. Alex. Popescu – **“Cartea neamului lui Iisus Hristos”**; Pavel Costin Deleanu – **“S’a intrupat!”**; Alexandru Randa – **“Mostenirea jertfelor”**; George Cumpănasu – **“Cum am aflat la Jilava vestea asasinării Căpitanului”**; Mircea I. Goruneanu – **“Neam Nou”**; Ion Botas – **“Cultul noilor născuți”**; Jose Maria Peman – **“Romanța celor căzuți pe câmpul de luptă”** (versuri dedicate luptătorilor naționaliști din Spania în lupta contra comunismului traduse de Olga Caba); Dan Botta – **“Colinde...”**; Ilarion Cocisiu – **“Crăciunul nostru”**; Gh. Rațiu – **“Crăciunul în Timoc”** (comuna Țâmbu); Liviu Bratoloveanu – **“Vicleimul”**; Ilie Anesia – **“Plugosorul Legionar”**; Constantin Răutu – **“Nicolae Bălcescu, vizionarul vremurilor de azi”** (cu o frumoasă gravură realizată de Al. Bassarab); Horia Stamatou – **“Pan”** (versuri – fragment, cu o gravură de Anatol Vulpe). Sub titlul **“Crăciunul prigoșitorilor”**, publicația *“evocă zilele întunecate ale sărbătorilor Crăciunului petrecute în prigoană”*, gânduri și amintiri descrise de Corneliu Georgescu – **“La Vaslui, în***

“Axa”, număr special de Crăciun, (IX), Nr. 43, 1940

prigoană”, C-tin Papanace – *“Noaptea Mos Ajunului”*, dr. Serban Milcoveanu – *“Crăciunul în cetatea torturii dela Râmnicu-Sărat”* si Dumitru Groza – *“În cazematele Chisinăului”*, crâmpoie emoționante *“din viața de sbucium si chin”* a acestor legionari. Alte contribuții de relevanță din acest număr de excepție: Miorița Musat – *“Crăciunul copiilor”*; Nicolae Tatu – *“Un uitat: Aurel C. Popovici – Ce ne desparte, si ce ne apropie de el”*; Ion Pupeza – *“Temeiurile politice sociale în Statul Legionar”* cum si multe altele, semnate ori nesemnate, prea numeroase pentru a le aminti în totalitate, alături de frumoase colinde culese din diferite puncte ale țării ce se împletesc în paginile publicației. Cu numărul 47 (IX), ziarul păseste în Noul An 1941, înfățișând în prima pagină un interesant fotomontaj având în partea stângă chipul regelui Burebista (făuritorul întâiului Stat Dac) si o reproducere de pe Columna lui Traian privind luptele de apărare ale strămosilor nostri daci - simbolizând eroismul si sacrificiul lor în luptele purtate cu armatele romane invadatoare -, apoi, în partea centrală, o imagine reprezentându-l pe Horia în fruntea iobagilor răsculați din Transilvania împotriva asupririi nobilimii maghiare, urmată de portretul voevodului Mihai Viteazul (unificatorul celor trei țări românești), cel al gloriosului voevod creștin Stefan cel Mare si Sfânt, iar în dreapta, reproducerea steagului ostășesc al Măritului Domn (originalul aflat atunci în colecția “Muzeului Militar”), toate suprapuse pe harta teritoriului românesc cuprins de la Tisa si până la Nistru. În ultima parte a fotomontajului, jos, sunt expuse portretele celor doi conducători ai Miscării Legionare, Corneliu Codreanu (“Căpitanul”) si Horia Sima (“Comandantul”), înconjurați de numerosi legionari surprinși în diverse ipostaze si îndemnul *codrean*: *“Înainte, dragi legionari! Fiți mândri de tot ce-a fost în anul acesta si priviți cu o nesfârșită încredere în anul care vine!”* – urare si îndemn în același timp. Cea de-a doua pagină a ziarului (reprezentând central un fragment de frescă din Ion Botezătorul realizat de Andrei (Andronic) Cantacuzino, parte a expoziției grupului plastic LUCHIAN deschisă în sala Dalles, unde *“Prințul Alexandru Cantacuzino apare în această compozițiune ca unul din cei chemați la predica de pe munte”* cum se exprimă publicația), conține mai multe articole semnate de Alexandru Bassarab, L. Popovici si Anton Balotă, un “calendar legionar” pentru ziua de 31 Decembrie si 1 Ianuarie, versuri din folclor culese de Florea Florescu si Ilarion Cocisiu, ultimul cu un plugusor cules în 1932 dela Aurel Barbu de 13 ani din Cornetu-Ilfov: *“Seara Sfântului Vasile / Fie-vă boeri, de bine. / De multisor a’serat / Si noi n’am mai colindat / Ais boul dinainte / Cu coarnele poleite; / Ais boul din mijloc / Cu cornițele de foc; / Ais boul dela roată / Cu cornițele de piatră”*. *“Anul plastic 1940”* se intitulează articolul semnat de Alexandru Bassarab, în care autorul face o analiză retrospectivă asupra principalelor expuneri din Capitală în decursul anului, oprindu-se în special asupra valorosului grup de tineri artisti plastici reprezentat de Gh. Zlotescu, Valentin Hoeflich, Gh.

*“Axa”, (IX), Nr. 47, 1
ianuarie 1941*

Vânătoru, Al. Bassarab, dar si ai celorlalte arte de sculptură si arhitectură, cum ar fi: Cristea Grossu (sculptor), D-tru Anastase (sculptor), Nicolae Goga (arhitect), Const. Joja (arhitect), - toți participanți la marea expoziție din Sala Dalles dela finele anului, ca membri ai grupurilor “Ideia Românească” si “Luchian”. Despre **“Datină si tradiție”** ne vorbeste Anton Balotă în aceiasi pagină a ziarului: *“Datinile în înțelesul lor folkloric reprezintă materializarea aspirațiilor către frumos ale sufletului românesc, sublimarea întru estetic a concepțiilor sale etice si spirituale... Tradiția este garanția creațiunii în spirit etnic si prin aceasta isvorul tuturor contribuțiilor naționale... Întoarcerea la tradiție, nu înseamnă deci, asa cum lasă să se înțeleagă dusmanii vieții etnice, întoarcerea la forme de viață trecută, ci numai ținerea în seamă în orânduirea traiului nostru a tot ceea ce din trecut prin datini este încă viu, cu adevărat viu în sufletul omenesc”*.³⁾ Pavel Costin Deleanu, **“Din pragul lui 1941”**, face o incursiune cu privire la semnificația zilei de 6 Septembrie, înfățișând preludiile politice ale ultimilor doi ani si jumătate în cadrul european si românesc, dezastrele politicii nefaste a fostului regim carlist, prăbusirea lui în oprobriu si victoria Legiunii dela 6 Septembrie, *“ziua Libertății de când începe acțiunea desăvârșirii istorice a biruinței legionare, a biruinții Neamului prin Legiune”*, cu adăugarea că *“îi rămâne sarcina istorică de a reface si Patria si Neamul”*. Despre **“Râmnicul Sărat – cetatea reculegerii si a țărilor legionare”** (loc de ultimă suferință al conducătorilor legionari, porniți în lanțuri de aici în miezul nopții si strangulați în furgoane, ori secerăți de mitralierele ucigase în curtea înconjurată de ziduri groase a închisorii), Costin I. Murgescu ne împărtășeste câteva însemnări ale unui pelerinaj de natură dramatică, descriindu-ne - zguduit parcă de emoțiile triste ale pasilor porniți în căutarea smerită a reculegerii -, impresiile apăsătoare la vizitarea cimitirului si celulelor închisorii ale celor *plecați* de-acum la ceruri, *martirii* Legiunii: *“...Au răătăcit prin frig, au fost loviți cu patul pustii de jandarmi, au dormit pe-o scândură asezată pe ciment, au flămâzint ca animalele prin păduri. Si toate acestea pentru a trezi Neamul, pentru a salva pe cei ce petreceau linistiți si mulțumiți – în timp ce duba ‘sfinților’ se sguduia pe ulițele Râmnicului... Pe aici a fost ultimul ‘lor’ drum. Drumul morții... Acolo – mai spune autorul rândurilor - sunt oasele de temelie pe care ne miscăm noi, toți cei rămasi în viață...”* Despre **“Frăția de cruce în trecutul românesc”**, originea si semnificația ei istorică, ne vorbeste Stelian Semedrescu care scrie: *“Când vremurile grele apăsau chinuita viață a bietului român, el lua calea codrului si se haiducea pentru a lupta împotriva prigonitorului. Primul act pe care-l făceau, cei apucați pe calea codrului, atunci, era înfrățirea, deveneau fătați, frățiori, frați de cruce, frați din dragoste, în desisul, de-atâtea ori prietenos, al pădurii... Această înfrățire era legământul solemn încheiat în fața lui Dumnezeu că-si vor fi cu credință unul altuia, că nici o sovăire nu-i îngăduită vreunui din cei înfrății astfel, când celălalt s’ar afla în vreo primejdie”*, un obicei străvechi de altfel, repus ca normă organizatorică de bază la însăși temelia organizației legionare. **“Viața de jertfă, opera si moartea profesorului Vasile Christescu”** se intitulează genericul din pg. 7 a ziarului, omagiu colectiv adus istoricului în preajma împlinirii a doi ani dela miseleasca lui asasinare în Ianuarie 1939, semnăturile de evocare purtând numele ilustrilor

Prof. Traian Brăileanu, Prof. P. P. Panaitescu, Corneliu Georgescu, Serban Milcoveanu si Traian Herseni, încadrate de amintirile semnate de Manole Rădulescu: *“Până la înrolarea în rândurile Legiunii, viața comandantului Christescu s’a confundat cu pasiunea cărții. Fiu de judecător, crescut în spiritual dreptății, Vasile Christescu a fost cel mai eminent elev al liceului “Cantemir Vodă” si al Facultății de litere din Bucuresti, unde si-a luat licența cu “magna cum laudae”, tratând în 1923 – subiectul: “Elemente orientale în Tracia”. Elev al lui Vasile Pârvan – magistrul – cum îi ziceau emulii, Vasile Christescu, are din nou ocazia – în 1924 - să se remarce: obține la examenul de capacitate, premiul întâiu, - pe țară... În 1929, își ia doctoratul cu aceiasi mare distincție: “magna cum laudae”... (articolul **“Amintiri”**). “Vasile Christescu a iubit cu pasiune scoala, pentru că iubea tinerețea, iubea creșterea tumultoasă a vieții si se simțea în stare să o strunească si s’o modeleze după principiile frumuseții omenesti” – scrie Traian Herseni în articolul său evocativ purtând titlul celui omagiat, iar P.P. Panaitescu în **“Vasile Christescu ca istoric”**, completează: “Vasile Christescu a înnoit în chip fundamental cunoștințele istorice asupra Daciei Romane, asa cum magistrul său, Vasile Pârvan le înnoise pe cele privitoare la la Dacia dinainte de Traian. El rămâne cu o operă de netăgăduită valoare în stiința noastră istorică, fără de care nu se înțelege nimic din istoria noastră antică. Nimeni înainte sau după dânsul n’a mai dat nici o operă de sinteză asupra acestei epoci”. Un valoros studiu sociologic semnează Ion Ionică despre **“Puterea de rod”**, subiect sintetizat în subtitlurile ce le cuprinde: “Cununa sau buzduganul, o ceremonie agrară în Țara Oltului”, “Cântecul ritual al cununei”, “Obiceiuri în legătură cu munca în Țara Românească”, “Formele primare ale ritului agrar”, “Natura puterii de rod” si “Viziunea magică”... Alte articole de importanță în cuprinsul numărului: A.B. (Alexandru Bassarab) – **“Ultimul An Nou al Căpitanului la Predeal”**; Florea*

*“Axa”, (X), Nr. 56, 14
ianuarie 1941*

Florescu – **“Obiceiurile de Anul Nou în Ardeal”**; Stefan Ion Gheorghe - **“Balada III-a lui Horia”** (versuri); **“Icoane, evocări si mărturii din Ardealul românesc”**; **“O pagină din istoria Ardealului – Miscarea memorandistă”** (ambele nesemnate); Mihail B. – **“Revizuirea procesului Căpitanului, singurul fapt important din Anul judiciar 1940”**; Grigore Vlădoianu – **“Penitenciarul special Doftana si celula Căpitanului”**; Vasile Dova – **“Economia Țării în regimul legionar”** si multe altele si de interes, prea numeroase pentru a le putea însira pe fiecare în parte în acest spațiu. Revenind la evoluția ziarului **“Axa”** din perioada acestei serii apărute, nu putem încheia înainte de a sublinia un alt număr de valoare extremă prin profunzimea conținutului său, număr apărut la 14 ianuarie 1941 (X, Nr. 56) la aniversarea tristă a patru ani dela sacrificiul creștin al eroilor căzuți în Spania la Majadahonda, Ion I. Moța si Vasile Marin. Semnează în această ediție: Pavel Costin Deleanu – **“Pentru Hristos”**; Andrei Vasile – **“Ion I. Moța, tăria credinței noastre”**; Octav Iosif – **“Vasile Marin”**; I. G. Dimitriu – **“Jertfa lui Moța si Marin pentru Hristos si Neam”**; Louis Beneyto – **“Cei ce nu mor”**; Ion Ionică

– *“Moța înaintemergătorul”*; Crisu Axente – *“Cu legionarii din Spania în Franța”*; Alexandru Bassarab – *“Cum i-am cunoscut”*; Mircea Goruneanu – *“Majadahonda”*; Gheorghe Năstase – *“Jertfa manolică”*; Ion Botas – *“Testamentul lui Ion Moța”*; Alexandru Randa – *“Ion Moța”*; Vera Totu – *“13 Ianuarie 1937”*. Sub titlul *“Moartea lui Moța și Marin povestită de camarazii lor de luptă”*, sunt transcrise fragmente din amintirile supraviețuitorilor echipei din Spania cuprinse în lucrările publicate de acestia: Nicolae Totu (*“Însemnări de pe front”*), Bănică Dobre (*“Crucificații”*), Alexandru Cantacuzino (art. *“Mărturisesc”* și *“Povestea unei nopți”*), Ing. Gh. Clime sau alții, fiind reproduse cu această ocazie și un număr însemnat de articole apărute în presa naționalistă sau legionară scrise de cei doi Comandanți omagiați, între ele, ca adevărate fruntarii de vesnicie, *“Măsura creștinătății noastre”* aparținând lui Ion I. Moța sau *“Morții noștri”*, sub semnătura lui Vasile Marin. Își încheie forțat activitatea la 23 Ianuarie 1941 (X, Nr. 64), cu noua prigoană dezlănțuită împotriva Mîscării Legionare, în corpul ziarului fiind exprimate apeluri de încetare a samavolnicilor comise asupra legionarilor, îndemnuri la fraternitate între Legiune și Armată sau imagini ale celor asasinați miseleste pe străzile capitalei din ordinul criminal al gen. Antonescu.

Ultima ediție (serie) a **"AXEI"** (trei numere), a avut loc la Rostock, în 1942, sub conducerea lui Pavel Costin Deleanu, numărând printre colaboratori pe: Horia Stamat, Nicolae Petruscu, Eugen Teodorescu, Corneliu Georgescu, Toader Ioras⁴⁾ și alții.

Tipografiile *“Lupta”* N. Stroilă, *“Corvin”* și *“Universul”*, București (1932-’33). Imprimeriile *“Curentul”* (1940-’41).

1)_____

- Vezi, în special, articolele distinctive privind *“Dreapta Românească”* (I, Nr. 2); *“O anumită stângă dar și o anumită dreaptă”* (I, Nr. 4); *“Pentru o politică externă românească”* (I, Nr. 10); *“Garda de Fier și statul democrat”* (I, Nr. 13); *“Sensul revoluției naționale”* (I, Nr. 14); *“Garda de fier la postul de onoare”* (I, Nr. 23), *“Naționalism și cuzism”* (II, Nr. 5), s.a.

2)_____

- Doctor în Drept de la Paris, trăgându-se din istorica familie a tribunului Axente care a jucat un mare rol sub conducerea lui Avram Iancu în luptele cu unghurii din anii 1848-1849. Tatăl lui a descălecat din Ardeal și s'a așezat la Turnu Severin unde a profesat avocatura. Aici s'a născut, la 8 Noiembrie 1910, Crisu Axente (fost Prefect al județului Mehedinți în perioada 1940-41). Aderă la idealurile Mîscării Legionare în anul 1936, trece prin lagărele de la Miercurea Ciuc și Vaslui în timpul teroarei carliste, iar după lovitura de stat din Ianuarie 1941, se refugiază în Germania, fiind internat în lagărele de la Rostock și Buchenwald împreună cu ceilalți legionari. Crainic la postul de radio din Viena în timpul Guvernului Național constituit aici după trădarea de la 23 August 1944, la finele războiului își îndreaptă pașii către vestul Europei, ca în final să ajungă la Madrid. Absolvă Școala de ziaristi și se înscrie la Academia diplomatică condusă de Exc. Sa Juan de Cardenas unde, timp de doi ani, trece cu brio toate examenele. Nu a reușit să-și termine teza pe care și-a propus-o cu titlul *“Criminalii de pace”* (și la care a lucrat până în ultimele

sale zile de viață), fiind răpus de o boală necruțătoare la începutul anului 1953 (vezi și **"Libertatea"**, Madrid, Nr. 21-22, 1953).

3) _____

- Inițial apărut în revista **"Decembrie"** (Dir. Nicolae Rosu), Anul I, Nr. 4, 14 Ianuarie 1938. Vezi și studiul referent al autorului: *"Satul, izvor de viață românească"*, Editura "Cugetarea", 1941.

4) _____

- Seria de articole publicate de Toader Ioras în această ediție a **"Axei"**, sunt întregite mai apoi într'un volum sub titlul **"Nicadorii"** apărut în colecția "Omul Nou" din Salzburg, 1952.

◆ **"AZI SPRE MÂINE"** (*foaie de luptă românească pentru ziua de azi și de mâine*). Redactor responsabil: Mihai Fotin Enescu. Anul I, Nr. 1, 1982, Freiburg, Germania.

B)

◆ **"BIHORUL"** (*organ liber de luptă și doctrină naționalistă*). Anul I, Nr. 1, 1 Decembrie 1940, Beius. Director: Virgil G. Cosma (seful "serviciului presei și propagandei" pentru județul Bihor al Mișcării Legionare). Redactor responsabil: N. Herlea. Colaboratori: Dr. N. Flueraș, pr. Grațian Chisiu, prof. C. Sava, prof. T. Rosu și alții. Apariție săptămânală.

Tipografia "Doina", Beius.

◆ **"BIRUINȚA"** (1) Redactor responsabil: av. Aurel H. Ibrăileanu. Bilunar. Apare la 17 Oct. 1930 în Galați drept *"Organ al Legiunei Arhanghelul Mihail - Covurlui"*. După o mică întrerupere, tipărirea publicației este reluată în vara anului următor, de această dată cu antetul de *"organ al grupării Corneliu Zelea Codreanu – Secția Covurlui"*, în această serie fiind publicate două numere, primul la 15 Iunie 1931, iar cel de-al doilea la 1 Septembrie 1931 (Anul II), Galați. Își reia activitatea la 6 Martie 1932, în cursul acestui an apărând șapte numere (de la 27 Nov. 1932 cu subtitlul *"organul Gărzei de Fer al Dunărei de Jos"*, avându-l ca secretar de redacție pentru Brăila pe Ion Iliescu). Continuă fără întrerupere până la 3 Decembrie 1933 (Anul V), când ziarul este silit să-și sisteze apariția odată cu scoaterea în afara legii a Legiunii la 9 Decembrie 1933 și anularea listelor electorale. Printre semnătari: Pr. Ion Dumitrescu, Spiru Peceli, Gh. Potolea, stud. Valentin Măcrineanu, etc. Galați - Brăila. Revine în toamna anului 1940-'41. Structura sinoptică a editării: Anul I, 1930, Nr. 1 / Anul II, 1931, Nr. 1 - 2 / Anul III, 1932, Nr. 1 - 7 / Anul IV, 1933, Nr. 1 - 15 și Anul V, 1933, Nr. 1 - 3.

Tipografiile George Jorică (Galați), "Tiparul" și "Slova" (Brăila).

◆ **"BIRUINȚA"** (2) Anul I, Nr. 1, 17 Decembrie 1940, București.

- ◆ **"BIRUINȚA LEGIONARĂ"** (*organ al Partidului "Totul pentru Țară"*). Anul I, Nr. 1, 15 Septembrie 1935, Brăila. Apariție săptămânală.

- ◆ **"BIRUINȚA NOASTRĂ"** (*cotidian de informație și reportaj*). Director: Valeriu Olaniuc (Celarianu). Redactor responsabil: Nicolae Pateli. Dela Nr. 2 (I, 1940), Director-proprietar: Nicolae Pateli. Director: Valeriu Olaniuc.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1940, Nr. 1 - 11 / Anul II, 1941, Nr. 12 - 31).

Imprimeriile "Tiparul Românesc", București.

- ◆ **"BIRUITORII"** *Ziar al regionalei a V-a Constanța*. Prim redactor: Ion Fățoiu. Apare în toamna anului 1940 avînd motto-ul: *"Din adîncuri se înalță biruitor legionarul"*. Au colaborat: Traian Puiu, Eugen Teodorescu, Pr. Gh. Bestea, Gheorghe Chirea, C-tin Scrima, Despa Caranica, Silvia Vlădoianu, Pr. Oct. Iatan, Nicu Seitan, Elena Bestea, Ioan Micu, Cristea Grosu (grafică), s.a. Remarcăm, în special, numărul dedicat memoriei legionarului Virgil Teodorescu (I, Nr. 3, 24 Nov. 1940), la împlinirea a 7 ani delauciderea sa miselească în noaptea de 22-23 Noembrie 1933, fiind reproduse cu această ocazie două articole semnificative din presa legionară a timpului (Ion Moța - **"Cranii de lemn"**, Nae Ionescu - **"Cînd ne vom desmetici?"**), cum și altele apărute în diverse publicații care relatează stirea și înfierează cu indignare asasinarea studentului. Este prezentat cu acest prilej un reportaj al pelerinajului care a avut loc la mormîntul eroului de la cimitirul din Hârsova, cu participarea unui numeros public și a unui mare număr de legionari, cum și cuvîntarea ținută cu acest prilej la căpătîiul eroului de Nicolae Seitan, prefectul județului Constanța. Semnează în acest număr: Ion Fățoiu - **"Prima jertfă legionară"**; Traian Puiu - **"Primul căzut"**; Pr. Gh. Bestea - **"Concepția eroică a jertfei și a morții"**.

Ultimul număr 13, la 23 Ianuarie 1941.

Tipografia "Dacia", Constanța.

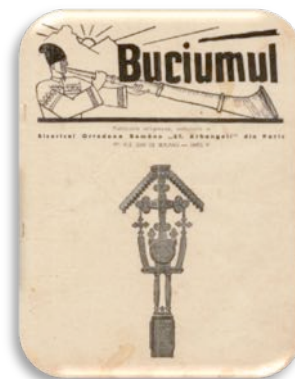
- ◆ **"BRAȚUL DE FIER"** (*gazetă de stiri, îndrumări, educație naționalistă și creștină*). Anul I, Nr. 1, Iunie 1935, Focsani. Apariție lunară, sub îngrijirea unui comitet; cu răspîndire la scară națională. Între redactorii și colaboratorii revistei: Ion I. Moța, Ing. I. Blănaru, Cpt. în rezervă I. Anghel, Iordache Nicoară, Aristotel Gheorghiu (Seful Organizației "Totul pentru Țară" din Jud. R.-Sărat), Pr. Vasile Boldeanu, Ioan Victor Vojen, P.

Atanasiu, Pr. I. Dumitrescu, Ion Banea, Gh. Cășăneanu, Ion Diaconu-Trotus, V. B. Gorlet, V. Tarnovschi, D. Popa, s.a.

❖ **Sinoptica editării:** Anul I, 1935, Nr. 1 - 7; Anul II, 1936, Nr. 8 - 17; Anul III, 1937, Nr. 18 - 21.

Tipografiile "Gh. D. Mircea", "Vasile N. Nanu", "Sentinela" și "Cartea Putnei" - Al. P. Alexandrescu, Focsani, jud. Putna.

◆ **"BUCIUMUL"** (1) (*Ziar pentru apărarea intereselor românesti în Cadrilater*). Anul I, Nr. 1, 8 Februarie 1930, Bazargic. Săptămânal. Girant responsabil: Ioan Popescu. Dintre redactori: *Nicadorul* Iancu Caranica, Constantin Papanace, s.a. Nu apare, din varii motive, în cuprinsul perioadei de la 3 Noembrie 1932 și până la 29 Martie 1933. Ediții speciale: 17 Septembrie 1931 și 12 Aprilie 1933. Ultimul număr al gazetei la 8 Noembrie 1933.

❖ **Sinoptica editării:** Anul I, 1930-1931, Nr. 1 – 46; Anul II, 1931-1932, Nr. 47 – 87; Anul III, 1933, Nr. 88 – 89.

Tipografia "Cuvântul Nostru", Bazargic.

◆ **"BUCIUMUL"** (2) (*publicație religioasă, națională a Bisericii Ortodoxe Române "Sf. Arhangheli" din Paris*). Anul I, Nr. 1, Iulie 1952, Paris. Lunar. Director girant: Virgil Pârvănescu. Apărută sub îndrumarea Pr. Vasile Boldeanu.

◆ **"BULETINUL CENTRULUI"** Anul 1, Nr. 1, Ianuarie 1936, Bucuresti. Lunar. Buletin apărut sub egida Partidului "Totul Pentru Țară" (Centrul) cuprinzând informații din lumea legionară, ordine de zi, circulări, clasificări de cuiburi ca rezultat al activității desfășurate, s.a.

◆ **"BULETIN INFORMATIV"** Anul I, Nr. 1, 4 August 1940, Berlin (*numai pentru legionarii refugiați în Berlin*). Director: Constantin Papanace.

◆ **"BULETIN INFORMATIV PENTRU LEGIONARI"** Anul I, Nr. 1, Decembrie 1951, Germania. Organul de presă al dizidenței legionare create în jurul lui C-tin Papanace. Sistat pentru un timp, își reia apariția trianuală în 1978, Bergham, Germania.

◆ **"BULETIN LEGIONAR"** (apariție lunară), purtând antetul partidului "Totul pentru Țară". *Buletinul organizației legionare din județul Buzău*. Prima tipărire la 21 Ianuarie 1937, la Buzău, (*"Circulara Nr. 1, Către toți legionarii din Județ"*), sub conducerea Avocatului Nicolae Păun. Instaurarea dictaturii carliste în primele luni ale anului 1938, duce la interzicerea publicației. Ultimul număr la 14 Februarie 1938. Stiri

locale, Circulări, Comunicate, Instrucțiuni, extrase din presa și literatura legionară. Revine sub direcția poetului Av. Dem. Iliescu (Iliescu Dumitru) în toamna anului 1940 (seria a-II-a) cu Nr. 1 la data de 13 Octombrie, sub titlul **"Buletinul Legionar"** și antetul: *"Săptămânal de informație și doctrină legionară"*. Ultimul număr al buletinului la 16 Ianuarie 1941, după aceea fiind interzis.

Tipografia și Legătoria Ioan Călinescu; Tip. Luca I. Oprescu - Buzău.

◆ **"BULETINUL CASA ROMÂNĂ"** Director: Ilie Smultea. Redactor literar: Nicolae Novac. Apariție trimestrială. Anul I, Nr. 1, 10 Mai 1978, Oakland, California. Dintre colaboratori: Nicu Iancu-Păltinisanu, Ion G. Dimitriu, Ovidiu Vuia, Alexandru Gregorian, Stefan G. Theodoru, I. I. Stoican, Vasile Versavia, Gabriel Bălănescu, Dorina Ienciu, Al. Petru Silistreanu, Eglantina Daschievici, Aurel D. Bugariu (Nicolae Novac), Eugenia Adams-Muresanu, Stefan Munteanu, s.a. Articole, poezii, pagini de istorie literară, istorie românească, cronică, recenzii de cărți, spicuri din presă, numeroase reproduceri, s.a. *"Buletinul Casa Română va pune accentul pe necesitatea și*

importanța relațiilor de omenie și de dragoste pe care le consideră 'sine qua non' pentru orice acțiune, mare sau mică și va angaja și analiza teme în acest sens în paginile lui viitoare" – ne explică Ilie Smultea în rândurile de introducere a publicației. Pornită inițial *"ca o manifestare culturală"* locală, iar în această lumină ca *"un organ pentru exprimarea ideilor de care este animat grupul de oameni care aderă la această organizație și la principiile ei călăuzitoare"*, autorul ia ca model, *"casa, sau căminul părintesc..., locul unde se mosteneste, păstrează și se transmite obiceiul de omenie și rânduială... de la care pornesc acțiuni ce se împlinesc"* - în acest spirit întreprinzător înțelegând să se orienteze și

"Buletinul Casa Română". Desprindem: Gabriel Bălănescu – **"Jurnalul unui anonim"** (un fragment din prefața volumului cu același titlu – I, Nr. 4, Dec. 1978); J. N. Manzatti: **"Din isprăvile aliaților 'firești' – Recepție la ambasada sovietică"** (III, Nr. 4, Dec. 1980); C. Delatortucaia – **"Cine a cucerit Ardealul?"** (reprodus din ediția de Crăciun a revistei **"Vremea"**, 1938, cu un desen de Nicolae Brana intitulat **"Țărani ardeleni"** – III, Nr. 4, Dec. 1980); N. Iancu-Păltinisanu – **"La tropical Capricornului"** (note de călătorie pe pământul Braziliei, în fascicule, 1981-'82); Nicolae Novac – **"Ion Slavici, scriitorul țărânimii ardeleni"** (IV, Nr. 4, Dec. 1981); Ovidiu Vuia – **"Poezia ca act de cunoaștere în universul lui Vasile Posteuca"**: *"Atunci când am cunoscut poezia și scrisul lui Vasile Posteuca, intrând în laboratorul lui, lângă pana și celelalte unelte ale scriitorului – scrie autorul – se făcea că mă cuprinde o neliniște, versurile lui apropiindu-se de mine cu fosnirile unor aripi de îngeri-serași. Danț și ritm. Și fiindcă el nu mai exista trupește trăiam impresia că am luat contact, în inefabil și fumuri lunare, chiar cu spiritual*

său. *Învățam cu ochii columbelor albe că arta este o transpunere în hotarele lucrurilor și obiectelor, a sufletului omenesc, deci o răsfrângere a nevăzutului în văzut, dumnezeire căzută sub simțuri, la fel cu întruparea lui Isus-Omul. Dar experiența lui Posteuca este mult mai profundă; pentru el coborîrea în fântâna din interiorul său însemnând un exercițiu major în metafizic, timbru și culori înnoitoare. Căci dacă mulți rămân pentru totdeauna pierduți în acea Mare de întuneric cu maluri amorfe ca drumul spre infern pictat de Delacroix, câte unul ucigându-se spânzurat de un pervaz de fereastră fluturând în neant, Vasile Posteuca se reîntoarce de pe calea tainelor, lucid și luminat, ca un apostol al visului” (V, Nr. 1, Martie 1982); J. N. Manzatti – **“Grigore Dinicu, aristocrat al lăutei”**, circumvalat din nefericire de marele public ca un **“lăutar genial”**, dar – așa cum ne spune J. N. Manzatti, prieten cu “Grigoros” – *“sunt foarte puțini acei ce știu că Grigoros Dinicu a fost până aproape de sfârșitul vieții soloist al Orchestrei Filarmonice din București”*, cu această ocazie autorul prezentându-ne și câteva amănunte relevante din viața artistului: *“Absolvent cu prim premiu al Conservatorului din Capitala României, fu trimis în Apus să facă studii de perfecționare. Se puneau speranțe extraordinare în tânărul virtuos care, la vremea sa, tindea să urmeze pe genialul maestru național, pe George Enescu. Însă sângele artistului a fost determinat. Dinicu a simțit o chemare ce venea din străfunduri. El era țigan (am dori ca cel puțin în această împrejurare să nu se atribue originii sale nici o degradare). Țiganiile sunt lăutari prin definiție. Cu toată cultura muzicală ce și-o însușise la școli înalte, Grigoros nu a putut înfrânge tentația irezistibilă a lăutăriei. A abandonat pupitrul concertistului, pentru estrada tarafului de local”*. Demne de reținut, editorialele publicației (la ordinea zilei) semnate de Ilie Smultea¹⁾ de-a lungul anilor. Tot în cuprins, mai restrâns, o secțiune în limba engleză.*

1)_____

- Prof. Ilie Smultea (1915-1997). Studii de Drept (Univ. Bucuresti, 1940-’41), continuate după cel de-al doilea război mondial la Paris și Caen (licențiat). Studii de economie politică la Universitatea din Freiburg, 1950-’52 (Germania) și Yale (cu bursă), St. Unite, 1952-’56 (masterat); din 1957, studii în Filozofie și Științe Politice la Univ. din Berkley (California). Începând din 1963, Profesor la secția de Științe Politice a Univ. Humboldt, California. Fost Șef al Frăților de Cruce legionare, Ilie Smultea i-a fost soldat credincios Legiunii, în dragostea căreia s’a clădit și în a cărei disciplină s’a format fidel în cursul întregii sale vieți, *virtuți* pe care le-a cultivat și asupra cărora se exprima el însuși într’un articol: *“Dragostea – scria el – nu este suficientă pentru a servi în mod real Legiunea. Ea poate gresi în aprecieri. Atunci vine corectivul ei, disciplina, care canalizează valul de dragoste înspre un scop bine stabilit. Disciplina învăluită de dragoste conduce spre culmi de strălucire legionară. În jurul acestor două virtuți, se brodează toate celelalte”* (art. **“Spre biruință”**, revista **“Frăția de Cruce”**, Anul I, Nr. 1, Decembrie 1940).

Vezi, ca titlu informativ, câteva din lucrările autorului: **“Romania – The State at the Danube Mouth”** (considerații schematice pe marginea evenimentelor determinante în realizarea Unirii sub Al. I. Cuza și consolidarea României ca stat). Tip. ziarului **“America”**, Cleveland, 1961; **“Ideology and Political Community in Eastern Europe – Case o Romania”** (studiu amplu apărut în publicația academică **“East**

European Quarterly” de sub egida Departamentului de Stiințe Politice dela Central European University); “Student Reader for Natural Resource Law”; “Yalta at Forty”, 1985. A îngrijit si editat importanta lucrare despre “Drepturile Românilor asupra Basarabiei după unele surse rusesti” avându-l ca autor pe basarabeianul Anton Crihan (1893-1993), fost membru al Sfatului Țării din Chisinau.

- ◆ "BULETINUL GĂRZII" Focsani, 1932-'33 (?)
- ◆ "BULETINUL LEGIONAR AL JUDEȚULUI ROMANAȚI" A apărut în anul 1937 la Caracal, sub îngrijirea lui Petre Stroie. Sistat în primăvara anului 1938 din cauza situației politice interne nefavorabile, revine cu o nouă serie (Anul IV) în toamna anului 1940, Nr. 1 – 2.

Tipografia “Unirea”, Caracal.

- ◆ "BULETINUL COMITETULUI NAȚIONAL ROMÂN - AMERICAN" (*publicație de luptă națională*). Anul I, Nr. 1, 1957. Director: George Roman, Troy (Michigan), St. Unite – Windsor (Canada), editor Chirilă Ciuntu. Succesiv: în 1967, 1969, 1970 si 1972.

- ◆ "BUNA VESTIRE" (1) (*ziar liber de luptă si doctrină românească*). Directori: Dragos Protopopescu si Toma Vlădescu (cel din urmă până la 18 Dec. 1937). Dela 19 Dec. 1937, director nominal: Dragos Protopopescu; mai apoi, în 1938, revenindu-se la formula duală a direcției, este cooptat în funcție Grigore Manoilescu. Onorific: Mihail Manoilescu. Redactor Sef: Mihail Polihroniade. Apare la 22 Februarie 1937 în Bucuresti: “Într’o vreme când atâtea gazete nu au nimic de spus, noi din sufletul nostru încărcat de o lungă tăcere avem de mărturisit o năvală de gânduri lumii românești care ne asteaptă nerăbdătoare cuvântul. Rostul acestei gazete este însă să pregătească o viață românească mai frumoasă si mai demnă într’un Stat nou reclădit care să integreze aspirațiile românești”, pornind dela temerea că “Românii nu mai stiu astăzi exact si limpede ce este Statul românesc, ce drepturi are el si ce drepturi au Românii asupra lui. Ei au pierdut însusi sensul misiunii istorice a acestui Stat,

care a ajuns să fie întunecat si diluat într’o serie de noțiuni juridice abstracte care duc la un egalitarism absurd între Români si pleava străinismului strecurată în viața publică... Iată de ce, cea dintâi operă de făcut de un ziar menit să deschidă drum larg viitorului românesc, este o restabilire de drepturi pe seama Românilor, în toate domeniile muncii si ale gândirii. Această restabilire de drepturi – mai adaugă redacția în articolul central de expunere sub titlul “**Buna Vestire**” – nu se poate face, însă, fără a face pe Români constienți de existența si temeiul acestor drepturi”. “Scriem la căpătâiul celor mai frumoși morți ai României de azi. Apărem în umbra a două morminte a căror glorie ne înconvoaie, si suferința ne cutremură... Scriem străpunsi de gloanțele lui Moța si Vasile Marin... Scriem cu fruntea luminată de nimbul Lor” – se exprimă Dragos Protopopescu în primul articol de fond al ziarului pe care îl intitulează

“Contemporanii lui Isus...”, urmat de Toma Vlădescu prin rândurile sale cu titlul *“Pentru o țară năpraznică”*: *“Ce grandoare nedefinită, ce înfrigurată poveste este aceasta care leagă astăzi inimile românești într’un formidabil acord..., iar țara coboară din piscuri, năvalnică, peste noi”*, și când *“facem astfel cel dintâi pas și punem primele măsuri pe un drum bătut de atâtea zăpezi – visând din colțul nostru înalt, o țară năpraznică!”*. Cadrul grafic al primei pagini este reprezentat de un desen pe care îl semnează Victor Ion Popa, ca aspect simbolic cel mai probabil înfățișându-l pe Arhanghelul Gabriel (unul din cei șapte voievozi ai cetii îngeresti a Sfinților Arhangheli), anunțând *Buna Vestire* a zămislirii. *“În paginile acestui ziar se oglindeste lupta legionară prin cele mai strălucite condee. Mihail Polihroniade va preciza în linii mari directivele politicii externe, dar cu spiritul lui întreprinzător, ajungând primul redactor, își va dăruia ziarului “Buna Vestire” toată puterea de muncă”* - se exprima ziarul *“Cuvântul”* (serie nouă) în nr. 27 din 9 Nov. 1940, reconstituind un frumos istoric al presei legionare apărute până la acea dată. Alte condeie de talie, având colaborări de seamă în paginile *“Bunei Vestiri”*: Nicolae Bogdan, Dragos Protopopescu (D.P.), Valeriu Cârdu (Val. C. Șoimaru, Puiu Doinaru, Val.), Gabriel Bălănescu (G.B.), Mircea Streinul (M.S., M. Str., Iconarul, Inchizitor, Mircea Iconaru, Triumviri¹⁾), Mihail Cosma, Toma Vlădescu, I. C. Bâca, Paul Mihail (pseudonimul lui Mihail Polihroniade), George Gregorian, Geo Zlotescu, Mircea Eliade, Ioan Victor Vojen, Virgil Rădulescu, Nicolae Totu, Al. Cristian-Tell, Virgil Popescu, Horia Stamatu (Logion), Alexandru Constant, Mihail Manoilescu, Grigore Manoilescu (Manoil Grigoreanu), Gheorghe Gane, Aron Cotrus, Ion Băleanu, Radu Dragnea, Ion Cantacuzino, Dan Botta și mulți alții. Pagina culturală a publicației sub genericul *“Cultură, Oameni, Fapte”* (reprezentată sugestiv prin grafica pictorului Geo Zlotescu), va cuprinde note critice cu privire la cărțile și publicațiile românești apărute (rubricile interioare intitulate *“Cuiburi de Lumină”* și *“File de Carnet”*), cronici asupra artei plastice, muzicale sau din lumea spectacolului, analize literare, considerații imperative asupra tinerilor scriitori (la rubrica *“Zidire Nouă”*), s.a.m.d. În continuare, din fondul tematic al ziarului de abordare a diverselor probleme de interes românesc, ținem să subliniem (respectând, în mare, ordinea reprezentării lor încă de la apariție), spațiile intitulate: *“Viața Politică”* (internă și internațională), *“Sport”* (sub îngrijirea lui Virgil Popescu), *“Anchetele Noastre”*, *“Pe urmele satanei”*, *“Agricultură-Industrie-Comerț”*, *“Finanțe, Industrie, Comerț”*, *“Munca Românească”*, încheindu-se cu pagina de *“Ultimă Oră”* referitoare la evenimentele interne și externe înregistrate. Interzis, la 17 Aprilie 1938, după instaurarea dictaturii carliste, ziarul²⁾ reapare la 8 Septembrie 1940 ca urmare firească a victorioasei revoluții legionare, iar la 19 Decembrie 1940 este recunoscut ca parte integrantă a presei oficiale legionare, împreună cu *“AXA”* și *“CUVÂNTUL”*. Componenta redacției ziarului la reapariția sa în 1940 era formată după cum urmează: Director: Grigore Manoilescu; Prim-Redactor: Constantin Noica; Secretar de

Redacție: Valeriu Olaniuc. Redactori: Christian Petrescu, Ion Stoenescu, Horia Stamatu, Stefan Ion Gheorghe, Luca Popovici, Radu Gyr, Mircea Streinul, Alexandru Alexianu, Demetrie Sontzu. Colaboratori: Mihail Manoilescu, G-ral C. Dona, Ion Găvănescul, Aurel Călinescu, N. Ladmiss Andreescu, Ion Chinezu, Dumitru Cuclin, Alexandru Randa, Col. Octav Vorobchievici, Lt. Emanuel Voinescu (cu pseudonimul Vornicul Boldur), Mircea Mateescu, Dragos Vrânceanu, Ciril Vârnav, Nicolae Pană, Demetrie Ganea, Paul Petzi, Barbu Slusanschi, I. G. Dimitriu, Mircea Pop. Administrația ziarului: Nicolae Iliescu, Alexandru Livezeanu si Vasile Dova. Apariția articolului intitulat *“Prea multă eleganță”* semnat de Grigore Manoilescu în numărul din 13 Octombrie 1940, prin care se adresa guvernului că se poartă *cu mânsi* față de cei care au comis în trecut numeroase fărădelegi sau crime împotriva legionarilor si că prin această poziție *“întinează mostenirea celor căzuți în prigoană”*, duce la suspendarea³⁾ ziarului pentru cinci zile din ordinul gen. Antonescu. Cu numărul 32 (IV), direcția publicației este preluată de Alexandru Constant si Ion Diaconescu, iar de la numărul 84 (IV), urmând integrării în presa oficială legionară, subtitlul gazetei va fi modificat intitulându-se: *“Ziar de viață si luptă legionară”*. Ziarul apărea în două ediții: una pe Capitală si alta pe țară, fiind tipărit în cadrul Imprimeriei "EMINESCU" din Bucuresti. Si-a încetat existența forțat la 23 Ianuarie 1941 (Anul V, Nr. 105), după rebeliunea generalului Antonescu împotriva Miscării Legionare.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1937, Nr. 1 – 252; Anul II, 1938, Nr. 253 – 334; Anul IV, 1940 (*serie nouă*), Nr. 1 – 89; Anul V, 1941 (*serie nouă*), Nr. 89 – 105.

1)_____

- *“Triumviri”*, pseudonim folosit de către cei trei redactori ai paginii culturale a ziarului: Mircea Streinul, Valeriu Cârdu si Gabriel Bălănescu. Tot în această pagină, la rubrica **“File de Carnet”**, a mai fost uzitat si pseudonimul *“Duumvirii”*.

2)_____

- Date importante despre organizarea administrativă a ziarului **“Buna Vestire”** în această primă serie, găsim într’una din ultimele ediții ale publicației cu numărul 332 (II) apărută Vineri 15 Aprilie 1938, venind benevol în întâmpinarea *“Legii pentru controlul mijloacelor de existență a ziarelor”* si *“spre satisfacerea cerințelor legii”*. În comunicatul apărut pe prima pagină a ziarului sub titlul **“Deschidem registrele!”**, **“Buna Vestire”** publica *“datele cerute de articolele 12 si 17”* precizând că: *“I) este o societate anonimă constituită conform actului constitutiv, statutelor si a sentinței Nr. 322/27 publicate în Monitorul Oficial Nr. 65 din 20 Martie 1937. II) Membrii consiliului de administrație ai societății anonime Române ‘Buna Vestire’ sunt domnii: Dragos Protopopescu, Grigore Manoilescu, Toma Vlădescu, Mihail Polihroniade, Dumitru Livezeanu. III) Acționarii societății ‘Buna Vestire’ sunt domnii: Dragos Protopopescu, 83 acțiuni a 1.000 lei, 83.000 lei. Grigore Manoilescu, 100 acțiuni a 1.000 lei, 100.000 lei. Toma Vlădescu, 83 acțiuni a 1.000 lei, 83.000 lei. D. Livezeanu, 150 acțiuni a 1.000 lei, 150.000 lei. Mihail Polihroniade, 50 acțiuni a 1.000 lei, 50.000 lei. R. Stoicu, 34 acțiuni a 1.000 lei, 34.000 lei. Total 500 acțiuni a 1.000 lei, 500.000 lei. IV) TIRAJUL total a fost în cursul primului an de apariție al ‘Bunei Vestiri’ – 21 Februarie 1937 – 21 Februarie 1938 – de 6 milioane 352.941, si anume: Februarie 1937, 141.302, – ne*

vom limita să prezentăm doar tirajul lunar, nu și media lunară raportată de ziar (N.N.) – *Martie 587.172, Aprilie 418.464, Mai 308.427, Iunie 279.914, Iulie 342.619, August 345.988, Septembrie 342.671, Octombrie 400.059, Noembrie 528.561, Decembrie 747.950, Ianuarie 1938, 1.105.804, Februarie 852.970*". Două zile mai apoi, Duminică, 17 Aprilie 1938, apărea și ultimul număr al publicației (334), după care cea mai mare parte a redactorilor și colaboratorilor sunt arestați, internați în lagăre și închisori, unii dintre ei, puțin mai târziu, fiind asasinați cu mârșăvie de autorități.

3) _____

- Vezi și comunicatul apărut în ziarul "**Cuvântul**" din 16 Octombrie 1940 (Anul XVII, serie nouă, Nr. 3).

◆ "**BUNA VESTIRE**" (2) (*periodic al Fundației Culturale Buna Vestire*). Fondator: Simion Ghinea-Vrancea. Redactor șef: George Ursă. Corectori: Nicolae Vega, Mircea Rațiu, Ionică Iliuță, s.a. Anul I, Nr. 1, 1991. Îscălesc în paginile revistei: Emanoil Paraschivas, Petre C. Băciu, Vasile Blănaru-Flamură, Nicolae Crăcea, C-tin Iulian, Doru Mihail, Faust Brădescu^{*)}, Pr. Vasile Gordon, s.a.

Tipografia Editurii "Elisavros", București.

*) _____

- Vezi broșura "**LE NID Unite de base du Mouvement Legionnaire**" (*Cuibul, Unitatea de bază a Mișcării Legionare*), apărută la Ed. "Carpații" din Madrid, 1973, tradusă de Eugen Bălăsa și publicată în mai multe fascicule din cuprinsul edițiilor anilor 1999 – 2000.

◆ "**BUNAVESTIRE DE DUMINICĂ**" (*săptămânalul ilustrat al familiei românești*). Anul I, Nr. 1, 1 Decembrie 1940, București. Colaboratori: Mircea Pop, Anastase Iftimie, Dinu Clopotaru, Tiberiu Alexandru, "Cinefilul x.", "ANIF" (reportaje, articole); Laețiția Dana, Yolanda Nicoară, Miorița Musat (a mai semnat și sub numele de Mioara M.), s'au îngrijit de rubrica permanentă "*Femeia la ea acasă și în societate*", iar Dr. I. I. M. (alias "Doctorul Casei" - bănuim că este vorba despre Ana Maria Marin, medic, soția comandantului legionar Vasile Marin) s'a îngrijit de rubrica "*Grija pentru sănătate*". Din cadrul central al revistei semnalăm rubrica "*Foto reportaj*", cu numeroase clisee însumând aspecte dela diferite evenimente din țară sau din străinătate, iar ultima pagină a săptămânalului ne readuce în fiecare ediție, sub titlul sugestiv "*Ce am lăsat dincolo*", un grupaj ilustrat al frumuseților și comorilor românești din teritoriile pierdute în urma ultimatumurilor sau dictatelor injuste care au ciopârțit trunchiul țării în cursul anului 1940, din Bucovina, din Basarabia, din Ardeal sau Dobrogea de sud. De la 1 Ianuarie 1941, publicația introduce o pagină specială intitulată "*Fapte, nu vorbe – Înfăptuiri Legionare*", fiind prezentate în imagini diverse realizările semnificative ale regimului legionar, cu mențiunea că "*timpul vorbelor a trecut*" și "*s'a trecut la fapte*". Dispare după evenimentele din 21-23 Ianuarie 1941. Ultimul număr al publicației tipărit la 19 Ianuarie 1941 (Anul II, Nr. 8).

c)

◆ **"CAIETUL CELOR 4"** Număr unic, 1928. Director: Mircea Streinul. Redactori: Neculai Rosca, basarabeanul Teodor Plop din Hotin (Tudor Ulmanu de mai târziu) și Neculai Pavel (Nicolae Pavlovici). Apare la liceul "Aron Pumnul" din Cernăuți fără permisiunea direcțiunii, ceea ce duce la interzicerea revistei.

◆ **"CAETE DE MĂRTURISIRE ORTODOXĂ"** Director: Nicolae Tănase. Anul I, Nr. 1, Iunie 1951, Hamilton, Canada.

◆ **"CALENDARUL"** (*Ziar independent cu ultimele stiri din țară și străinătate*). Director: Nichifor Crainic. Cotidian. Apare la 24 Ianuarie 1932 la București. Suspendat la 23 Martie 1932 din ordinul guvernului dela conducerea țării, reapare la 8 Iunie același an, continuându-si activitatea până la 14 Noembrie 1933 când, din prima zi de guvernare liberală, **"Calendarul"** este din nou suspendat pentru două săptămâni. După acest interstițiu, ziarul revine la 1 Decembrie 1933, iar până la finele anului, 29 Decembrie, apare *"sub cea mai acerbă cenzură"* (cum se destăinuia însusi N. Crainic în revista **"Sfarmă Piatră"** cu nr. 120 din 24 Martie 1938) când vorbea despre **"Istoria "Calendarului"**. Tot Nichifor Crainic ținea să arate în același articol scopul apariției*) acestei gazete la vremea ei: *"Eu am ținut să aduc prin Calendarul un spirit nou în această țară. Un spirit profund creștin și profund românesc. O ținută de principii, care să nu fie simple paravane pentru a deruta pe gură-cască. O luptă turnată în cuvinte răspiccate, juste și tari, fără să fie injurioase... Am vrut să demasc minciunile și fărâdelegile ce nenorocesc viața acestui neam..., să arăt liniile noi de orientare ale vieții românești"*. Deși s'au făcut numeroase intervenții de-a lungul anilor pentru sistarea interdicției și reparația **"Calendarului"**, ele au rămas de fiecare dată infructuoase, tablou deconcertant reliefat la scară națională asupra majorității publicațiilor naționaliste trecute prin serviciul de cenzură, în clauzele prestabilite ale guvernărilor, un afront colosal adus libertății de exprimare. Au colaborat: Toma Vlădescu, Dragos Protopopescu, Radu Dragnea, Dan Botta, s.a.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1932, Nr. 1 – 259; Anul II, 1933, Nr. 260 – 551.

Tipografiile "Universul" și "Tiparul Românesc", București.

*) _____

- Preocupări conturate și prin activitatea sa de îndrumător spiritual al revistei **"Gândirea"** (în programul ei orientativ), la **"Sfarmă Piatră"**, fondată din aceleși considerente și dirijată împreună cu Alexandru Gregorian, fără de a aminti activitatea sa profesorală ca dascăl al tinerei generații, ori cea promovată prin scris în lucrările sale.

- ◆ **"CALENDAR CRESTIN – 1938"**. *Societatea pentru cultură, Cernăuți*. Redactat în cursul anului 1937, cuprinde articole semnate de Romulus Cândea, Ion Negură, Ion Agârbiceanu, s.a. Versuri: Teofil Lianu, Aron Cotrus, Mircea Streinu, Vasile I. Posteuca, George Tutoveanu, Radu Gyr, George Drumur, s.a.

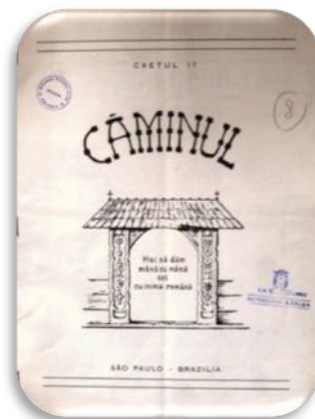

Tipografia "Mitropolitul Silvestru", Cernăuți.

- ◆ **"CALENDAR LEGIONAR - 1941"** (calendar de perete editat pentru uz intern în cadrul Mișcării). Editura "Mișcării Legionare", București, Decembrie 1940. Datele calendarului, pe rit creștin ortodox, sunt însoțite de fotografii sau gravuri surprinzând în majoritate diverse evenimente din istoria Legiunii, citate legionare sau explicații privind semnificația anumitor date de importanță națională.

- ◆ **"CĂMINUL"** Fondator și Director: Nicu Iancu-Păltinisanu. Anul I, Nr. 1, August-Septembrie 1951, Sao-Paulo, Brazilia. Revistă bilingvă româno - portugheză, cu valoroase colaborări: Faust Brădescu, Nicolae Teban, Dan Boghiu, Ion Țolescu, Dumitru Paulescu, Nicolae Novac,

N. S. Govora, Alexandru Silisteanu, s.a. Publicație de cultură. Poezii, fragmente de povestiri, traduceri de versuri din lirica poezilor contemporani brazilieni și sud-americieni sub îngrijirea lui Nicu Iancu, stiri și informații diverse din lumea exilului românesc. A apărut până în anul 1970.

- ◆ **"CANDELA"** Director: Pr. Petre Popescu (apărută sub auspiciile bisericii "Buna-Vestire" din Montreal, Canada). Informații de natură locală, stiri din exil, s.a.

- ◆ **"CARASUL NOU"** (*organ al Ligii Național Corporatiste*). Anul I, Nr. 1, 1934, Oravița. Director: Nicolae A. Rosu. Colaboratori: Coriolan Achim, Octavian Rosu, Simion Mehedinți, Mihail Manoilescu, Dr. Emilian Novacovici, Dr. Eva Novacovici, Cpt. Bârca s.a.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, Nr. 1, 1934; Anul II, 1935, Nr. 1 - 10.

Librăria și Tipografia "Progresul" S. A., Oravița.

- ◆ **"CARPAȚII"** (*revistă de cultură și acțiune românească în Exil*) Director: Aron Cotrus. Redactori: Traian Popescu și N. S. Govora. Anul I, Nr. 1, 10 Mai 1954, Madrid. Primul număr apare cu subtitlul de "revistă culturală" și este dedicat Congresului Uniunii Latine care a avut

loc la Madrid între 10 și 16 Mai 1954. Semnalăm din cuprins: Vasile Pârvan - "**Homenaje al Emperador Trajano**", Aron Cotrus - "**Rapsodia Valaca**", Alfred Rimbaud - "**Histoire des Roumains de la Dacie Trajane**". "Unul din punctele principale ale programului revistei noastre este acela de a răspândi, printre Românii deșertați, scrieri literare dintre cele mai apropiate de sufletul neamului nostru, care le pot fi spre întărire sufletească, precum și tot ce avem mai deosebit în visteria noastră poporală, cu care avem tot dreptul să ne mândrim. Cu aceste gânduri pornite din adâncul ființei noastre, trimitem din pragul acestui număr, un frățesc salut Românilor de bine, care ne vor primi în casele lor, prin mijlocirea revistei "**Carpații**" – se scrie în explicația cu titlul "**Rostul revistei noastre**" aflată pe ultima pagină a publicației. Una dintre cele mai cunoscute reviste de cultură românească din Exil, cu un conținut substanțial, a numărat printre colaboratori de-a lungul timpului, nume dintre cele mai ilustre: Pamfil Seicaru, C. Xenii, Nicolae Novac, Dr. Faust Brădescu (D. Brad), Toader Ioras, St. Georgescu-Olenin, Vasile Posteuca, Grigore Manolescu, Sava Gârleanu, I. G. Dimitriu, V. Buescu, Ion Țolescu, Filon Verca, Serafim Bratocea, Dr. Alexandru Suga, Romeo Bran, Dr. Ovidiu Vuia, Nicolae Rosca, Sever Mănuceanu, Dr. Ana Maria-Marin, Ion Jovin, Prof. Univ. Stan M. Popescu, Radu Budisteanu, Prof. Univ. Dumitru Paulescu, Vintilă Horia, Alexandru Moraru, Ovidiu Ionescu, Prințul Mihail Sturdza, Ioan Mirea, Demetrius Leonties, G-ral Platon Chirnoagă, Prof. Univ. Eugen Lozovan, Eugen Drăguțescu (grafică), Gabriel Bălănescu și mulți alții. Sunt de menționat articolele comemorative bine documentate închinare personalităților și momentelor de importanță istorică din viața poporului român, cele destinate naționalismului românesc reprezentat de Miscarea Legionară, reportajele comemorative de la Majadahonda, contribuțiile cu versuri ale poetului Aron Cotrus (în special), proza și articolele de istorie politică. Remarcabilă și la obiect rubrica de "*Note cu lexic potolit*"^[1] îngrijită de-a lungul anilor de Nicolae Ștefănescu Govora, în care sunt analizate și dezbătute sintetic problemele conflictuale din lumea exilului politic românesc, sau cea de informații și comentarii critice sub aceeași semnătură intitulată "*Ecouri*". Reținem: Pamfil Seicaru – "**Scrisoare deschisă lui Mihai Sadoveanu**" (un aspru rechizitoriu cu privire la lipsa de scrupule și colaboraționismul scriitorului cu regimul comunist), căruia autorul i se adresează cu cel mai profund dispreț: "*Cu câtă scârboasă precipitare te-ai tărit la picioarele învingătorului, cu ce rusinos elan aspirai să cobori, să te prostituiezi, să te tăvălești în noroiul comunist. O frenezie a desonoarei. Din băltoaca pactizării cu ocupantul, în care făceai miscări de bivol fericit, trâmbite de noroi stropeau sufletul îndurerat al țării. Evident n'ai ars nici o credință deoarece n'ai adorat nimic, biată moluscă a unei existențe placide...*" (I, Nr. 2, 1954); Aron Cotrus – "**Cântecul graiului**" (versuri, I, Nr. 2, 1954). Cu numărul 3 al "**Carpații**"-lor, Pamfil Seicaru deschide seria de portretizări istorice, începând cu "**Ionel I. C. Brătianu**" pe care îl definește drept "*arhitectul României Mari*", urmat de Octavian Goga în articolul "**Poezie și politică**" (II, Nr. 9/11, 1956), "**A. C. Cuza - Un junimist antisemit**" (II, Nr. 12, 1956), "**Un singuratec: C. Stere**" (III, Nr. 15/17, 1956-'57), "**N. Iorga**" (IV, Nr. 19, 1957), "**Un învins: Ion Mihalache**" (V, Nr. 26/27, 1958), ori socialistul N. D. Cocea care "*și-a creat legenda de om vicios, de permanent conspirator contra ordinii sociale, de fioros revoluționar, de*

perversitate sexuală și *“de rafinement decadent”*, un *“măscărici tăvălind în noroiul vulgarității tot ce are un om ca nobleță spirituală”* sub titlul **“Parodia lui Dorian Gray”** (II, Nr. 6/8, 1955). Virgil Cioflec – **“Stefan Luchian”** (I, Nr. 3, 1954), cadrul mensurabil de prezentare și cunoaștere a artiștilor plastici români extinzându-se în numărul viitor al revistei asupra pictorilor **“Teodor Aman”** și **“Ion Andreescu”** (I, 4/5, 1955), sau a contemporanului Eugen Drăguțescu (II, Nr. 6/8, 1955); Stefăniță Nicoară (N. S. Govora) – **“Corrida la București”** (nuvelă, II, Nr. 9/11, 1956); St. Georgescu-Olenin – **“Murfatlar”** (amintiri prețioase din viața autorului născut în această așezare dobrogeană, care, în același timp, face și o importantă contribuție monografică la cunoașterea localității); Nicolae Novac – **“La capătul drumului”** (nuvelă, o dramă sfâșietoare în care personajul central, “Dănuț”, angrenat în lupta de rezistență anticomunistă, se jertfeste benevol tranzitând pe mai departe ideea supremă de luptă și libertate - II, Nr. 9/11, 1956); Aron Cotrus – **“Între Volga și între Mississippi”** (*“Neamul meu, ce este și nu mai este, / în caldă-i cenuse, ca’n Carpați de poveste, / cu uitătură aprinsă și dreaptă, / asteaptă, asteaptă...”* - II, Nr. 12, 1956); Gr. Manoilescu – **“Moartea lui Fra Geremia Valacco”** (este vorba despre sfântul călugăr capucin Ieremia Valahul, *“feciorul lui Costia răzăs din Țara de Sus și a Mărgărintei lui Barbat, vrednică și cuvioasă femeie”*, și ultimele zile de viață ale acestuia la Napoli în Martie 1625, *“pregătit pentru moarte și cu trupul și cu sufletul”* - III, Nr. 13/14, 1956, partea a doua a studiului continuându-se în numărul următor cu înfățișarea momentelor dramatice privind **“Înmormântarea fratelui capucin Irimia Valahul”**, acestea ca ecou al preocupărilor prilejuite de apropiata împlinire, în 1957, a 400 de ani de la nașterea Ven. Ieremia). Tot în această ediție, purtând semnătura lui Faust Brădescu, în cadrul rubricii **“Concursul de Nuvelă”**, o frumoasă povestire avându-l ca erou pe **“Gherasim”**, centralizată pe epopeia unei echipe de legionari parasutați în Țară, *“cavaleri ai unei noi și grele cruciade”* anticomuniste, iar poetul Aron Cotrus dedică *“destăraților de totdeauna ai Neamului românesc”*, *“de pe toate drumurile nevăzute ale vântului / și din marginile cenusii ale pământului”* versurile cu titlul **“Cântecul Destăraților”**. Despre neobositul luptător pentru cauza națională a românilor din Transilvania, memorandistul **“Vasile Lucaciu”** (supranumit și “Leul dela Sisesti”), viața plină de zbucium și pătimirile acestuia în slujba idealului național scrie Gustav Pordea în nr. 15/17 (III, 1956-’57), iar Ion G. Dimitriu ni-l prezintă pe **“Marele povestitor Ion Creangă”**, neasemuitul scriitor care a scos *“din adâncul gliei pietrele scumpe, tezaurul neprețuit al limbii române, așa cum este ea păstrată prin graiul țăranilor noștri”*. Semnează versuri în cuprins: Nicolae Novac, Aron Cotrus, Vasile Postecă, Ion Țolescu și Nichifor Crainic, iar din lirica macedo-română Nusi Tulliu. Un important și valoros număr este cel purtând data de 10 Martie 1957 (III, Nr. 18), număr în care sub titlul **“Ardealul și Habsburgii”**, prezentând istoria Familiei Habsburg de-a lungul unui mileniu de existență, G. A. Pordea tratează aspectul istoric al absorbirii teritoriilor românești, politica habsburgilor și tentativele de restaurare ale imperiului habsburgic, rânduri *“destinate a reaminti în mod sumar principalele aspecte ale pozițiunii trecute și prezente a Casei de Austria în spațiul național românesc”*. Un frumos grupaj de poezii semnează I. G. Dimitriu despre **“Mircea cel Bătrân”**, **“Stefan Vodă cel Sfânt”**, **“Vlaicu Vodă”** și **“Alecsandru cel Bun”** (din ciclul “Letopiseț de veacuri”), Nicolae Novac iscălește nuvela cu titlul **“Într-o noapte neagră”**, desprinsă din realitățile sângeroasei represiuni antilegionare care a avut loc în Septembrie 1939, iar Traian Popescu vorbește despre jertfa legionarilor **“Moța – Marin”** la împlinirea a 20 de ani de la sublimul lor sacrificiu, fiind

prezentat cu acest prilej și un reportaj fotografic în pagina centrală a revistei despre impresionanta manifestare dela Majadahonda din ziua de 13 Ianuarie 1957, cu participarea conducătorului Miscării Legionare, Horia Sima, a Falangei, autorităților spaniole, invitațiilor reprezentanți ai țărilor străine și a unui numeros public. Mai semnalăm: Nicolae Teban – **“Amintiri din satul meu”** (IV, Nr. 20, 1957), amintiri²⁾ continuate cu un fragment despre perioada de exil a autorului în Germania postbelică intitulat **“Pe drumul pribegiei”** (IV, Nr. 22/23, 1957-’58); Augustin de Foxa – **“România nu trebuie să moară”** (IV, Nr. 22/23, 1957-’58); I. G. Dimitriu – **“Între poezie și istorie. Osândirea haiducului oltean Nicolae Groaza – 7 August 1838”** (IV, Nr. 22/23, 1957-’58); N. S. Govora – **“Cain, unde este fratele tău?”** (un periplu din sirul ignobil de vânzări și trădări încheiate cu atâtea deznodăminte tragice în istoria poporului nostru: vinderea lui Ioan Vodă cel Cumplit de Golia, cea a lui Brâncoveanu de spătarul Toma Cantacuzino, a lui Tudor Vladimirescu de însăși căpitanii lui, vânzarea lui Avram Iancu, a lui Horia, a Domnitorului Alex. Ioan Cuza de maiorul Leca, a lui C. Z. Codreanu s.a.m.d., stigmat care ar trebui să ne apese greu conștiința cu atâtea lasități ticăloase care se continuă și în ziua de azi - V, Nr. 26/27, 1958); Alexandru Randa – **“Avram Iancu”** (viața și faptele “Craiului Munților” - V, Nr. 26/27, 1958). Din perspectiva împlinirii a 20 de ani dela asasinarea miselească a conducătorului Miscării Legionare Corneliu Z. Codreanu și a celorlalți legionari în pădurea Tâncăbesti, la 30 Noembrie 1938, revista ține să omagieze printr’un număr special (V, Nr. 28, 1958), personalitatea complexă a Căpitanului Românimii, între cei care semnează numărându-se: Grigore Manoilescu – **“Un om din altă plămadă: Corneliu Codreanu”**; Traian Popescu – **“Căpitanul”**; Nicolae Teban – **“Corneliu Codreanu și muncitorii”**; N. S. Govora – **“Corneliu Zelea Codreanu”**. **“Codreanu văzut de străini la douăzeci de ani după moarte”** este titlul prezentării în care își aduc contribuția Juan M. de la Aldea și Vincente Talon, în acest cadru fiind reproduse facsimilele mai multor articole din presa belgiană sau italiană care evocă figura istorică a lui Corneliu Codreanu: ziarul **“IL Secolo d’Italia”**, **“Il Picchio”**, **“L’Europe Reelle”** sau **“L’Architrave”**. Un frumos poem în limba spaniolă intitulat **“A Cornelio Zelea Codreanu”** semnează Alberto Crespo, urmat de alte dedicații în versuri din creația poezilor Valeriu Cârdu, Radu Gyr, Ion Țolescu și Alexandru Silistreanu. **“Centenarul Unirii Principatelor Române”** (1859-1959) reprezintă subiectul central al expunerilor din viitoarea ediție a revistei (VI, Nr. 30/31, 1959), din care ținem să desprindem articolele de largă cuprindere semnate de Grigore Manoilescu (**“Priviri în viitor”**), Gen. Platon Chirnoagă (**“Sufletul Armatei Române într’un secol de la Unire”**), N. S. Govora (**“Cuza Vodă, Domnitorul țăranilor”**), alături de textul conferinței susținute de Blas Pinar în sala Institutului de cultură hispanică din Madrid la 28 Ianuarie 1959 cu titlul **“Popoare de frontieră”**, în cadrul manifestărilor festive dedicate acestui important eveniment. Un alt număr aniversar este cel ocazionat de împlinirea a 70 de ani dela moartea poetului nostru național Mihai Eminescu (VI, Nr. 32/33, 1959). Notăm din contribuțiile diverse apărute în cuprins: Aron Cotrus – **“Lui Eminescu”**; Rev. F. Taillez – **“Eminesco et l’Ame du peuple roumain”**; Simion Mehedinți – **“Optimismul lui Eminescu”**; N. S. Govora – **“Țărănismul lui Mihai Eminescu”**; Ion Pârvolescu – **“Eminescu în proiecția românească a eternității”**; Louis Combi – **“Hyperion”** (*Luceafărul*, traducere în limba franceză); **“Epistola III-a”** (în limba spaniolă de Jose Matas Perpinas), toate acestea întregite cu mai multe **“Fragmente din gândirea politică a lui Mihail Eminescu ce pot servi la zidirea României de mâine”**.

“Bucuresti, răscruce de drumuri si interese” este genericul următoarei ediții în culori a revistei “Carpații” (VI, Nr. 34/35, 1960), la împlinirea atestată a unei jumătăți de mileniu dela data când “Vlad Vodă a asezat scaunul domniei în Cetatea Dâmboviței”. Sunt înfățișate însemnări ale călătorilor străini despre orasul de pe malurile Dâmboviței, parcursul istoric al orasului surprins în perioade diverse fie de Conte de Lagarde, Edouard Thouvenel, Pierre Lescalopier, F. Recordon, Leo Claretie, Paul Morand, Frederic Tailliez ori Marchizul de Nantouillet Pedro de Prat y Soutzo. Își mai aduc contribuția în paginile revistei, în tematica enunțată: Grigore Manolescu, cu întâmpinarea “**La mulți ani Bucuresti!**”, G. Ionescu-Gion – “**Bucurestii nostri**”, J. N. Manzatti – “**Era cam prin o mie nouă sute zece**”, amintiri din epocă descrise cu multă savoare si pline de umor. Aparte de tema acestei ediții, credem că merită semnalate si rândurile pe care N. S. Govora le intitulează “**Hoinar prin lasul literar**”, mărturii importante la cunoasterea scriitorilor, a tendințelor si vieții literare din orasul moldav. Din păcate, aici se încheie prima serie a revistei “Carpații”, eforturile convergente fiind concentrate în următorii doi ani – prin editura “Carpații” – la redactarea si tipărirea unui număr de lucrări considerate importante si necesare, atât exilului, cât si luptei anticomuniste. Reapare la 10 Martie 1962 (VIII, Nr. 1, 1962), aducând vestea

coplesitoare a dispariției poetului si directorului spiritual al revistei, Aron Cotrus: “*S’a stins pe plaiuri californiene – ni se spune în fruntariul revistei - gândind la Țara pe care-a iubit-o si gloriificării căreia a dedicat toată puterea lui creatoare... Omagiului smerit pe care colaboratorii îl aduc marelui poet Aron Cotrus, prin dedicarea acestui număr special din “Carpații”, asociem omagiul emoționant si sincer al Iberiei care l-a prețuit si iubit*”. Remarcăm: Jose Camon Aznar – “**Ante la muerte de un poeta**” (A. B. C., Madrid, 19 Noembrie 1961); Miguel Melendres – “**Adios a Aron Cotrus**” (Diario de Barcelona, 15 Noembrie 1961); Rafael Manzano – “**Aron Cotrus y El Cristo de Lepanto**” (Solidaridad Nacional, 17 Noembrie 1961); Octavio Saltor – “**Elegia para un bardo iberico**” (Noticiero Universal, Barcelona, 15 Noembrie 1961); Octavio Saltor – “**Aron Cotrus, el poeta rumano luliano**” (Diario de Mallorca, 9 Noembrie 1961); Lope Mateo – “**Ha muerto un gran poeta. Requiem por Aron Cotrus**” (La Vanguardia, Barcelona); Rafael Manzano – “**Elegia por Aron Cotrus**” (Solidaridad Nacional, 16 Noembrie 1961); Jose Tarin Iglesias – “**Aron Cotrus, el poeta que murio sonando con su tierra rumana**” (El Correo Catalan, 12 Noembrie 1961). “**La moartea lui Aron Cotrus**” se intitulează articolul pe care îl semnează redacția “Carpații”-lor (cu o prezentare a omului si poetului “Românilor albe de mâine”, Aron Cotrus, însoțită de mai multe imagini ale acestuia împreună cu liderii comunității românești din Spania în diverse ipostaze si un frumos portret grafic), în cuprinsul revistei fiind reproduse cu această ocazie mai multe poeme din creația cotrusiană: “**Rapsodie pribeagă**”, “**Horia**”, “**Rugăciune**”, “**Pâinea noastră**”, “**Psalm românesc**”... Din numărul următor al publicației “**În memoria lui Ion Moța si Vasile Marin, cu prilejul comemorării a douăzecișicinci ani de la moarte – 13 Ianuarie 1937 – 13 Ianuarie 1962**” (VIII, Nr. 2/3, 1962), reținem articolele semnate de: Blas Pinar – “**Sânge românesc pe pământ spaniol**”; Pedro de Prat y Soutzo – “**Efectul revoluției spaniole în România**”; C-tin Sassu – “**Semnificația Majadahondei**”; G-ral

Ricardo Villalba Rubio – *“Legionarii români ai gărzii de fier în războiul spaniol de eliberare națională”*; Grigore Manoilescu – *“De ce?”*; G-ral Platon Chirnoagă – *“Națiunea si Armata”*, alături de un interesant grupaj de fotografii care înfățișează *“Aspecte dela diverse aniversări la Majadahonda între 1940 si 1962 ale morții lui Moța si Marin”*. Sunt deasemenea prezentate, în facsimil, depeșe sau articole apărute în presa spaniolă în cursul anilor care relevă importanța sacrificiului celor doi Români, cum si mai multe fragmente de *“documente cu privire la Mihai Viteazul, aflate recent într’o arhivă occidentală de istoricul român, Alexandru Randa...”* sub titlul *“Două săbii de onoare”*. Este vorba despre propunerea adresată Regelui Filip al III-lea de către Consiliul Suprem al Regatului Spaniei la 19 Iulie 1600, de a răspunde unei scrisori a lui Mihai Viteazul *“lăudând frumos zelul si curajul său..., nădăjduind că evenimentele ce vor urma să-i fie atât de favorabile încât să atingă țelul pe care îl urmărește în slujba lui Dumnezeu si pentru întărirea Sfintei Credințe”*, si de a i se trimite Voevodului Valahiei o *sabie de onoare* ca dovadă a prețuirii lui. Regele Filip al III-lea aprobă trimiterea sabiei (probabil *“bătută în pietre scumpe”*, cum opinează revista), fără de a se sti *“dacă Mihai Viteazul a ajuns s’o poarte, si nici măcar dacă sabia a apucat să ia drumul Ardealului”*. *“După trei veacuri si mai bine, la 24 Noembrie 1936, o sabie de onoare porneste din România spre Spania... Era sabia purtată în lupte de unul din eroii războiului nostru de întregire națională, iar darul ei a fost pecetluit cu sânge de mare preț. O aducea generalului Moscardo, generalul Cantacuzino Grănicerul: “Entuziasmați de eroismul Domniei Voastre în faimoase si legendare lupte, entuziasmați de rezistența nemaipomenită în Alcazarul din Toledo, partizanii mei, însusindu-si idea Comandantului Legionar al Bunei Vestiri Doctor Ion Moța, seful acestei echipe, am hotărât să vă oferim o sabie de onoare...”*

După 10 ani de întrerupere fortuită de greutățile financiare, la 10 Iulie 1972 publicația revine în arena luptei anticomuniste cu un cuvânt explicativ al redacției *“Carpații”*: *“Împrejurări potrivnice ne-au împiedecat în tot acest interval de timp, să vă împărtășim, vouă frați Români, răspândiți pe toate cele cinci continente, gândurile si preocupările noastre în legătură cu Neamul nostru. Le bănuți si le înțelegeți... Nu putem rămâne nepăsători. Ca totdeauna, glasul nostru, încă exprimat liber în exil, trebuie să se ridice răspicat, cerând libertate si dreptate pentru neamul românesc vândut fără voia lui unor forțe streine de tradițiile si de sufletul lui”* (XVIII, Nr. 1). Semnează în acest număr: Mihail Sturdza (fost Ministru al Afacerilor Externe) – *“Unde dai si unde crapă”*; Gen. Platon Chirnoagă – *“Refugiații si Conferința de Securitate Europeană”*; George Demetrescu (în numele Comunității Românilor din Spania) – *“Memoire des Roumaniens residents en Espagne concernant la Basarabie et les autres territoires ravis a la Roumanie par L’Union Sovietique”*; Radu Ghenea – *“Exilul si Exilații”*; Faust Brădescu – *“Forțele Exilului Românesc”*; Demetriu Leonties – *“Kapitulation der Bonner Opposition”*; Pr. D. Em. Popa – *“10 Mai”*; Ioan Biciola – *“Unitatea Europei si Români din streinătate”*, s.a. Punând accentul, în primul rând, pe reprezentarea intereselor naționale românești si apărarea acestor interese în fața lumii internaționale sau încercând să facă public punctul de vedere românesc în fața problemelor mondiale, sunt publicate numeroase studii si articole în limbile majore de circulație universală: Faust Brădescu – *“La Derniere faillite communiste”*; M. St. – *“Funeral for Liberty”*; Remy de Laon – *“Analyse de la conjuncture”*; Radu Ghenea – *“Ante la segunda Yalta hay que fortalecer la Union Sovietica”* (toate acestea în nr. 5, XVIII, 10 Noembrie 1972), sau cele din numărul proxim (6, 10 Decembrie 1972): Mihail Sturdza –

“The Archangel and the world”; Basil Rustakol de la Kaleone – *“Ambitious presidentielles”*; Traian Popescu – *“1 de Diciembre de 1918”*, ori *“Memorandum-ul”* în lb. engleză adresat Conferinței de Securitate Europeană din partea Asociației Refugiaților Români, fără a neglija pe cele în limba română sub semnăturile lui: Faust Brădescu (*“Ultimul discurs al lui Corneliu Zelea Codreanu”*), Gen. Platon Chirnoagă (*“Forțele stau față în față”*), Traian Popescu (*“Voi n’ăți stat cu noi în celule”*), sau ciclurile despre *“România și unitatea Europei”* de Traian Popescu cu privire la emisiunile filatelice românești editate la Madrid sau cele de dialog intitulate *“De vorbă cu noii refugiați”* pe care le semnează D. Brad (pseudonimul Dr. Faust Brădescu). Despre *“Securitatea europeană și al treilea război mondial”* ne vorbește Gen. Platon Chirnoagă în primul număr apărut la 20 Ianuarie 1973, iar Dr. D-tru Leonties cuprinde *“Semnificația Corpului Legionar Moța-Marin”*, jurămintele și postulatele acestor jurăminte care *“trebuiau să fie spartane în asprimea lor față de pornirile materiale din om”*. Tot în acest număr (7, XVIII), Episcopul Valerian D. Trifa, în numele Episcopiei Ortodoxe Române din America, semnează o *“Scrisoare deschisă domnului Athanase Joja, președintele Asociației ‘România’*, prin care reafirmă poziția clară a emigrației române vis-à-vis de condițiile de dialog exprimate de Asociația ‘România’, emisară a regimului comunist. 55 de ani de la aniversarea unirii Basarabiei cu România, este tema majoră a expunerilor cuprinse în nr. 10/11 (XIX) Aprilie-Mai 1973, un prim articol în lb. engleză sub titlul *“Some sad recollections on the occasion of March 27th”* (*Câteva gânduri triste cu ocazia zilei de 27 Martie*) fiind semnat de Prof. Dr. Anton Crihan, cu un rechizitoriu asupra fărâdelegilor comise de sovietici la ocuparea Basarabiei în 1940-’41 și cea după 1944, deportările populației și măsurile punitive constituind un genocid de proporții, succedate de un masiv influx de populație slavă, urmat de un elocvent articol al Prof. Alex Boldur *“La Volonte de la population bessarabienne”* (*Dorința populației basarabene*), capitol reprodus din volumul publicat la Paris în 1927 de emeritul profesor, *“La Basarabie et les relations russo-roumaines”*, el însuși român basarabean, specialist în problemele Basarabiei, prin care analizează împrejurările Unirii Basarabiei cu România de la 1918 și frământările în împlinirea acestui deziderat național. *“Basarabia pământ românesc”* este titlul articolului pe care îl semnează Gen. Platon Chirnoagă, cu o escală de cunoaștere a istoriei pământurilor dintre Prut și Nistru, României *“prin însăși existența lor milenară până’n malurile Nistrului”* fiind stăpânitorii acestui pământ, drepturi recunoscute chiar de Țarul Petru cel Mare în tratatul de alianță cu Dimitrie Cantemir de la 3/13 Aprilie 1711. *“Herr Brejnev! Wo sind die bessarabien rumanen in der sowjetunion geblieben?”* (*Cum au rămas românii basarabeni în Uniunea Sovietică?*), este întrebarea pe care Alexandru S. Moraru (alias Alex. Suga) o adresează președintelui comunist sovietic Leonid Brejnev, în care prezintă schematic un tablou cu privire la numărul populației românești rămasă între zidurile noului imperialism comunist, iar Traian Popescu, la împlinirea a 300 de ani de la nașterea lui Dimitrie Cantemir creionează figura istorică a domnitorului Moldovei și înfăptuirile din scurtul și bogatul său timp de domnie. Strigătul deznădăjduit de soarta Basarabiei, robită în valurile suferinței și ruptă de la sânul Țării Mame, dar și tumultul unei cavalcade de optimism, nădejdea promițătoare de viitor, exprimată în versurile cutremurătoare ale poetului Vasile Posteuță din elegia *“Jalea basarabească”*: *“Românie, Românie / Ce-ai lăsat Rusii să vie?... / Cheamă-ți codrule, voinicii, / Că ne’neacă veneticii, / Căpcăunii, bolsevicii... / Nistrule, să te ridici, / Căpitan peste voinici / Să-i strivim pe venetici...”*, încheie, parcă, această serie dedicată

Basarabiei oprimată. **“Miscarea legionară și spiritul religios”** este titlul studiului pe care îl iscălește Faust Brădescu în nr. 20/21 (XX) Feb.-Martie 1974, punctând diferențele dintre Miscarea Legionară care *“spre deosebire de indiferența religioasă a democrației și de ateismul declarat al comunismului este o concepție politico-socială structurată religios”*, urmărind *“modificarea în adâncime”* a individului, arătând că extraordinarele valori ale Miscării Legionare *“morale și sociale, umane și politice”*, se datorează acestui spirit religios imprimat în *“doctrina, preceptele, concepția de viață și activitatea”* ei. În 1977, împlinindu-se **“O sută de ani de Independență (1877-1977)”**, N. S. Govora face o incursiune istorică a preliminarilor care au dus la intrarea României în războiul dela 1877, participarea Armatei Române și victoriile ei asupra redutelor turcești, același autor redând contextual și fragmentul care înfățișează **“Împresurarea Plevnei”**, fragment extras din volumul **“Carnetul unui veteran”** de Stefan Georgescu-Sergent apărut în Editura “Rigmor” N.S. Govora din Madrid, 1976. Tot din sumarul omagial al acestui număr, A. Vlahuță descrie **“Războiul Independenței văzut prin penelul pictorului N. I. Grigorescu”**, T. Belgiu semnează în limba spaniolă articolul **“La Unificación Rumana de 1600”** (prima unire sub Mihai Viteazul a țărilor române, preludiul Independenței dela 1877 și României Mari din 1919), iar Traian Popescu, în limba spaniolă, înfățișează pe scurt istoria Românilor și a conducătorilor lor din cele trei regiuni cum și importanța Independenței dela 1877 în viața poporului român în articolul **“1877-1977 – Centenario de la Independencia de Rumania”** (XXII, Nr. 4, Aprilie – Mai 1977). Un important expozeu semnează Alexandru Suga despre **“România și drepturile ei asupra Basarabiei”** în numărul 7 (XXIII, 1977), iar Faust Brădescu sub titlul **“24 Iunie 1927”**, la aniversarea a cinci decenii de existență a Miscării Legionare, ține să precizeze: *“Au trecut 50 de ani de când simțirea a devenit cuget și cugetul faptă! O jumătate de veac prinsă’n cumpănirea omului între a rămâne gând nedospit sau a se ridica spre zările senine, luminate de preceptele legionare... Sub semnul credinței legionare, omul și-a înțeles menirea și’n adâncul ființei lui au început să se limpezească căile împlinirii... În străfundurile nevăzute ale sufletului, flacăra aprinsă acum 50 de ani de Căpitan, pâlpâie ca o candelă de veghe. În milioane de inimi românești ea păstrează speranța și încrederea în învierea României, așa cum odinioară, în vremuri de prigoană, tot ea a păstrat demnitatea și curajul zecilor de mii de legionari întemnițați... Miscarea Legionară, vie și nestrămutată în gând și faptă, stă straje neclintită în fața puhoaielor comuniste, a inconstienței demo-plutocratice și a tuturor rămășițelor oligarhice care au trădat neamul românesc”*. Următoarea ediție a revistei (XXIII, Nr. 9, 1978) pe lunile Februarie – Martie cuprinde o importantă punere la punct intitulată **“Răspuns Domnului Radu Cornățeanu”** pe care o semnează directorul revistei Traian Popescu, iar Faust Brădescu în **“Reflecții și obiecțiuni”**, dezbate problema reînființării răposatului Comitet Național Român pe care o propune Nicolae Penescu, după cum se exprimă autorul articolului, *“pe aceleasi baze falimentare și cu aceiasi politicieni”* trecuți *“prin toate compromisurile”*. Rubrica **“Pe marginea cărților”** din această ediție, îngrijită de N. S. Govora, face o importantă contribuție la cunoasterea volumului memorialistic pe care îl semnează Horia Sima, **“Sfârșitul unei domnii sângeroase”³⁾**, cronică amplă de mărturie legionare ce se vor continua și închea prin celelalte volume binecunoscute tipărite ulterior. Un alt număr important al revistei **“Carpații”** este cel apărut în cadrul omagial al aniversării triste a 40 de ani dela asasinarea Căpitanului (XXIV, Nr. 14, Noembrie – Decembrie 1978), număr care debutează cu o *circulară* adresată legionarilor pe care o semnează Horia Sima,

Comandantul Miscării Legionare, reafirmând *“forța spirituală”* a Căpitanului, la fel de viu *“ca si atunci când era în viață”*, înălțându-se *“ca un urias peste întunericul lumii contemporane”*, a cărui aureolă *“de puritate si adevăr a rămas neatinsă”*, doctrina Căpitanului devenind *“un bun universal”* dela care se adapă *“numeroase grupări naționaliste”* în lume. Un studiu dezvoltat **“Corneliu Zelea Codreanu în lupta anticomunistă a poporului român”**, pe care îl iscăleste Nicolae Rosca în pag. 5-9 ale revistei, analizează scopul si parcursul luptei pornite în pădurea Dobrina la începutul anului 1919, moment după care *“Țara românească se îmbracă în haine de sărbătoare si se avântă cu încredere pe făgăsurile istorice pe care i le deschide Corneliu Zelea Codreanu”*, Căpitanul Românilor, a cărui figură, peste ani, *“se desprinde din orizontul românesc si se proiectează pe firmamentul lumii ca un mare vizionar al frământatelor noastre vremuri”*. **“Deshumarea Căpitanului”** este titlul însemnărilor pe care le descrie Vasile Posteuca în jurnalul său, martor al acestui moment în toamna anului 1940, cu îndemnul, rămas valabil si azi peste negura timpurilor: *“Generațiile de mâine, pentru a înțelege mai bine chemarea neamului și voia lui Dumnezeu, vor trebui să meargă și să îngenunche la Jilava și la Casa Verde. Să sărute țărâna aceea sfințită de cel mai curat sânge al primei generații legionare. Căci această țărână le va vorbi mai mult și mai clar decât toate cărțile de învățătură și le va da cel mai bun sfat cum să creadă, să lupte, să moară și să biruie. Noi cei de azi, așa mici cum suntem, cutremurați de clipele trăite la Jilava, spunem: o istorie este cu atât mai mare, cu cât e mai grea de morminte. Și mormintele istoriei se deschid, iar morții ei învie”*. Mai notăm, din această ediție: Faust Brădescu – **“Nicadorii, Decemvirii, Răsbunătorii”**, caracteristica si premisele *“care au dus la stabilirea... unui nou comportament uman în fața abuzului de putere, a miseliei si-a trădării”*, aceste trei echipe de pedepsire trebuind a fi *“privite prin prisma suferințelor Miscării Legionare si ale poporului român..., adică trebuiesc luate în considerație atât cauzele imediate care au precipitat faptul, cât si cauzele îndepărtate ce apasă pe sufletul tuturor. Gestul lor – continuă autorul – a fost răspunsul unei generații desprinsă din complexul robiei spirituale, decisă să readucă ordinea si cinstea în mijlocul unei societăți ce pierduse si sensul răspunderii si al curajului civic”*; G. Dumitrescu – **“Demascarea”** (extrase din lucrarea cu același titlu privind măsurile de reeducare din închisorile comuniste); Ovidiu Vuia – **“Sonetele lui V. Voiculescu”**. Numărul 24 al publicației (XXV) din 1980 debutează în prima pagină cu circulara intitulată **“Pe baricadele adevărului (1927 – 1980)”** adresată legionarilor de Horia Sima la împlinirea a 53 de ani de existență a Legiunii, reiterând crezul si poziția neclintită de luptă a acesteia: *“Astăzi, ca si acum 53 de ani, în acea zi binecuvântată de 24 lunie, când ia nastere Miscarea Legionară, stăm neclintiți pe baricadele adevărului... Exilul se apropie de sfârșit, căci bătălia finală nu mai e departe... Dumnezeu va răsplăti credința si răbdarea noastră”*. **“Clasă si Națiune în concepția legionară”** se intitulează studiul pe care îl semnează Faust Brădescu focalizat pe diferențele de *clasă si națiune* între gândirea marxistă si concepția legionară, iar ediția viitoare a revistei, numărul 25 (XXV) pe lunile Octombrie – Noembrie, tradus în mai multe limbi de circulație mondială, publică **“Memoriul difuzat de Asociațiile Românești din Exil si Comunitatea Românilor din Spania asupra Conferinței de securitate europeană dela Madrid”** cerându-se *“organizarea de alegeri libere”* în toate țările căzute în robie din estul Europei si *“abolirea acordurilor secrete semnate la Teheran si Yalta la sfârșitul celui de-al doilea război mondial”*, în același spirit fiind si expunerea sub titlul **“Les Droits de L’Homme et L’Independence de la Nation Roumaine”**. Vintilă Horia iscăleste articolul intitulat sugestiv

“De ce viitorul nu poate fi comunist”, Nicolae Rosca, sub titlul *“Voi fascistii sunteți teroristii”*, face o analogie a *“drepturilor omului”* din România anilor '20 - '30 și respectarea acestor drepturi în timpul guvernărilor liberale din acel timp, iar Traian Popescu încheie seria de fascicule despre *“Instigațiile domnului Marius Ligi”*, prin care răspunde afirmațiilor tendențioase debordante pe care acesta le face la adresa Mișcării Legionare. În numerele 28/29 din 1981 (XXVI), din conținutul deosebit de bogat și variat, ținem să distingem totuși relatările cuprinse despre *“Basarabia – Pământ românesc sub jug strein”*, simpozion și protest în același timp împotriva samavolnicei ocupații sovietice, pe care îl găzduiește Cercul Cultural “Independența” din Koln cu ocazia împlinirii a 63 de ani de la realipirea Basarabiei cu Tara Mamă în 1919. Manifestarea include comunicările prezentate de Dr. Alexandru Suga (conducătorul Cercului Cultural “Independența”), *“Din istoria glorioasă și tristă a Basarabiei”*; Ovidiu Vuia – *“Spiritualitatea românească a Basarabiei”*; Traian Popescu – *“Bolșevismul se clatină”*; Cătălin Nițescu – *“Unirea Basarabiei cu Patria Mamă, 27 Martie 1918”*; Eugenia Dumitrescu – *“Basarabia, pământ românesc sub jug strein”*, iar Nicolae Lupan, sub titlul *“Tragedia euforiei”*, evocă momentele triste ale ocupației sovietice a Basarabiei în urma abjectului ultimatum dela 28 Iunie 1940, sau cele ale retragerii din Basarabia în 1944. Tot aici găsim articolul semnat de Faust Brădescu, *“Le Miracle Polonais”*, în care vorbește despre mișcările revendicative din Polonia conduse de Lech Walesa, editorialul semnat *“Carpații”* despre atentatul contra Papei Ioan Paul al II-lea, *“Attentat contre Le Pape Jean Paul II”*, sau însemnările și considerațiile pe care le face N. S. Govora sub titlul *“Memoriile lui Duca”* pe marginea lucrării apărute în exil cu titlul *“Amintiri politice”* de I. G. Duca. Numărul 30 (XXVI) al revistei apărut în toamna anului 1981, este un număr comemorativ dedicat în întregime poetului Aron Cotrus, cu ocazia împlinirii a 20 de ani dela moartea acestuia survenită în anul 1961, în California. Despre *“Maestrul Aron Cotrus – Omul”*, *“Directorul și conducătorul spiritual al revistei noastre..., bardul inegalat al Valachismului, în toate întruchipările istorice, dela Decebal, Horia și până la Corneliu Zelea Codreanu”*, ne vorbește Traian Popescu, prieten apropiat al poetului încă din primii ani de exil, amintiri prețioase însoțite de numeroase fotografii sau reproduceri olografe din versurile și scrisorile marelui bard. Își aduc contribuția în acest număr omagial: Faust Brădescu – *“Aron Cotrus, simbol al iubirii de neam”*; V. Copilu Cheatră – *“Cum l'am cunoscut pe Aron Cotrus”*; Vintilă Horia – *“Aron Cotrus în amintire”*; N. S. Govora – *“Socialistul” Aron Cotrus*; Ovidiu Vuia – *“Aron Cotrus, marele rapsod”*, fiind reproduse cu această ocazie mai multe poeme ale acestuia, între care *“Țară”* și *“Corabia Verde”*, iar Ion Țolescu alături de Al. Gregorian închină versuri poetului nemuritor. Despre alegațiile privitoare la *“cei 63 fosti demnitari care au pierit la Jilava în 1940”* scrie Nicolae Rosca în numerele 31 (XXVI, 1981) și 33 (XXVII, 1982) sub titlul *“Sindicatul crimei”*, autorul înfățișându-ne faptele pline de cruzime împotriva legionarilor, crimele și excesele acestor *“demnitari”* în timpul autocrației carliste soldate cu sute de morți din rândurile Legiunii, un tablou cu adevărat sumbru și înfricosător. *“Yalta, pactul rusinei”* este titlul editorialului semnat de revista *“Carpații”* în prima pagină a publicației cu numărul

33, Yalta nefiind *“un simplu pact de înțelegere militară între forțe aliate pentru a înfrunta cu mai multă încredere reciprocă inamicul comun”*, ci *“o nerusinată târguială pe taraba istoriei”* și *“o infamă tranzacție între cumetri ce-si împărțeau o pradă de război ca ultimii barbari ai unui secol plin, în teorie, de **umanism, libertate, justiție și drepturi ale omului...**”*, iar Dr. I. C. Untaru analizează prin date istorice apariția hunilor în Europa, desființând remanențele propagandei revizioniste și revendicările absurde lipsite de orice fond ale Ungariei și agitatorilor ei din exil pe seama Transilvaniei în articolul **“Maghiarii și maghiarimea”**. Acelasi cadru substanțial de prezentare se remarcă și din evoluția ulterioară a publicației, din conținutul bogat mărginindu-ne să prezentăm, la întâmplare, câteva titluri de relevanță: **“Morminte fără cruce”** se intitulează rândurile pe care le semnează Filon Verca în numărul 36 (XXVII, 1983) prin care-si expune considerațiile cu privire la noul volum apărut al cărui autor este Cicerone Ionițoiu, purtând titlul omonim al articolului. Problema pe care o scoate în evidență Filon Verca, se referă la *“tendența de a minimaliza, de a elimina chiar din istoria acestei epoci, o parte a rezistenței românești și cea mai autentică: Miscarea Legionară”*. Filon Verca, el însusi membru al rezistenței anticomuniste din țară, arată în exemple numeroase faptul că apartenența legionară a multora din cei pomeniți în volum de C. Ionițoiu este voit ignorată din motive politice, autorul lucrării fiind veleitar național-țărănist, *“lăsând chiar uneori să se înțeleagă că erau toți țărăniști”*, practicând în chip necavalereasc imaginea unei aureole prin extrapolarea celor afiliați ideilor sale. Filon Verca revine dealtfel pe marginea rezistenței anticomuniste în nr. 38/39 (XXVII, 1983), când începe publicarea propriilor mărturii despre **“Parasutarea în România vândută”⁴⁾** și lupta de rezistență anticomunistă, continuate apoi în numerele viitoare ale revistei. Fiind la cuprinsul acestui număr, semnalăm luările de poziție ca răspuns la atacurile împotriva sefului Mărcării Legionare pe care le lansează Ion Pantazi în ziarul **“Stindardul”** din nr. 149, Iulie 1983, Filon Verca arătând cu precizie inspirația lor: *“Cu amărăciune privesc cum ‘orchestra rosie’ a câstigat o nouă vioară, aceias care odinioară vibra, durerea neamului întreg la Baia Sprie, Aiud, Valea Nistrului... Astăzi, melodia ei sinistră însoțește acordurile unei orchestrații dirijată din umbră...”* (art. **“Apărătorii Maresalului”**). Pe marginea subiectului mai semnează: Cpt. N. S. Beldie, **“Un răspuns domnului Ion Pantazi”** și Traian Popescu care vorbește despre **“Inconsecvențele Maresalului”**, polemică ce se continuă în numărul 45 (XXVII, 1984). În nr. 40/41 al publicației (XXVII, Oct.-Ian. 1983-'84), Grigore Manoilescu descrie *tainicul înțeles* al jertfei din 1937 a celor doi conducători legionari, Ion Moța și Vasile Marin (art. **“De ce?”**), și ne înfățișează amintirile sale legate de Corneliu Codreanu și personalitatea acestuia în articolul **“Un om din altă plămadă”**: *“Am avut prilejul să-l văd pe Codreanu de multe ori și în felurite împrejurări – scrie autorul. In momente dramatice sau în ceasuri senine, bătut de gânduri sau luând hotărâri. L-am văzut glumind și l-am văzut poruncind. Vorbind cu țărani și cu muncitori, cu oameni politici sau cu oameni de cultură. Cu români și cu străini. Un an de zile, cât a apărut «Buna Vestire», l-am văzut aproape în fiecare zi. Dar tot nu îndrăznesc să spun că l-am cunoscut într'adevăr. Ce-am putut vedea au fost mai ales unele înfățișări ale personalității lui vizibile, trecătoare, neesențiale. Rar mi-a a fost dat să întrevăd câte o scânteie din adâncuri. De aceea tot ce pot face astăzi e sa adun doar câteva pietre noi, necunoscute, pentru temelie monumentului lui. Câteva fapte și gânduri care as vrea să fie înfățișate întocmai așa cum au fost deși sunt trecute prin sufletul unui om care l-a iubit și l-a respectat”*. Despre drama exilului românesc și atitudinea noilor refugiați scrie Faust

Brădescu în articolul pe care-l intitulează **“Între lasitate si oportunism”** din numărul 45 al publicației (XXVII, 1984), si tot aici găsim transcris în limba română **“Interview-ul Comandantului Horia Sima luat de Georges Gondinet, Directorul revistei “Totalite”,** interviu apărut în nr. 18/19 al acesteia, două numere dedicate în întregime Miscării Legionare. În mesajul final, adresat *“tinerilor care refuză Europa dela Yalta si care resping viziunea materialistă a lumii”,* Horia Sima precizează la finele interviului: *“Noile generații riscă să-și piardă definitiv libertatea și să devină sclavi în imperiul mondial al comunismului, dacă nu se întorc la adevărurile esențiale ale vieții, care sunt: ideea națională și ideea creștină. Nu poți fi liber și să te bucuri de drepturile omului într'o națiune de sclavi. Datoria fiecăruia, tânăr sau bătrân, este în acest moment nu numai de a se opune amenințării din Răsărit, dar de a câștiga bătălia contra comunismului”.* În numărul 47 (XXVII) pe lunile Ianuarie – Martie 1985, la pierderea dureroasă a lui George Demetrescu, Presedintele Comunității Românilor din Spania, ca un adevărat omagiu colectiv, semnează articole despre marele dispărut: Nicolae Rosca, J. N. Manzatti, Faust Brădescu, Ion Țolescu (versuri), Vintilă Horia si Traian Popescu din al cărui articol intitulat **“La moartea lui George Demetrescu”,** ținem să extragem: *“Prima grije i-a fost de a regrupa - ca români - zecile de refugiați aflați în Spania, aplanând vechi conflicte personale, divergențe de opinii pe teme politice, culturale sau naționale, cam a fost cazul Aron Cotruș - Pamfil Seicaru, Crisu Axente - Uscătescu, ora românească la Radio Național Madrid etc. Făcând să prevaleze interesele naționale ambițiilor personale, l-a determinat pe ultimul să accepte președenția la comunitate a lui Aron Cotrus si pe acesta să primească la revista Carpații colaborarea lui Seicaru, care a continuat fructuoasă si după moartea poetului. A doua grije a fost să oficializeze comemorarea anuală de la Majadahonda a jertfei eroice adusă cauzei crestine și națională a Spaniei, prin sacrificiul voluntar al lui Ion Moța si Vasile Marin, cruciați români în lupta Europei împotriva Anticristului comunist, înființând Asociația “Amigos de Majadahonda” sub președenția generalului Don Ricardo Villalba cu sprijinul moral al generalului Jose Diaz de Villegas si Sergio Cifuentes, personagii marcante ai Movimientului franchist”.* Tot din numărul 47 al **“Carpații”**-lor ținem să consemnăm reportajele pe care le reproduce din ziarul madrilean **“Fuerza Nueva”** pe marginea manifestărilor care au avut loc la Monumentul dela Majadahonda la împlinirea a 48 de ani dela jertfa lui I. Moța si V. Marin, rândurile consemnate în limba română de Traian Popescu si textul cuvântărilor celor doi invitați, ca vorbitori principali, Blas Pinar (conducătorul organizației “Fuerza Nueva”) si Dr. Radu Budisteanu, însoțite de numeroase fotografii. Frunzărind bogatul conținut, ținem să mai notăm din numerele viitoare ale publicației: Traian Popescu – **“Un perfid atac împotriva Miscării Legionare”** I-II (XXX, Nr. 49/50 – 51, 1985); Filon Verca – **“Fii adoptivi”** (analiză despre cartea de amintiri “În lupta neamului” de Horațiu Comanicu); Radu Budisteanu – **“Principiile si aplicarea lor în politică”** (XXX, Nr. 49/50, 1985); Traian Popescu – **“Gheorghe Costea, Comandant al Bunei Vestiri, ne-a părăsit”** (omagiu la plecarea din viață a vajnicului luptător pentru cauza Legiunii si a cauzei românești, Directorul revistei **“Țara si Exilul”** lansată la finele anului 1964 - XXXI, Nr. 51, Ian.-Feb. 1986); Radu Budisteanu – **“Politica externă a U.S.A.-ului”**; N. S. Govora – **“Un om sgâlțâit de ambiții, domnul Dr. Iancu Rațiu”** I – V (ultimul capitol al prezentării începute în nr. 41/42); Ovidiu Ionescu – **“Ion Pacepa”** (considerații pe marginea dezvăluirilor făcute de Ion Pacepa publicațiilor pariziene “L’express” si “Le Matin” – XXXI, Nr. 52, 1986). Despre **“Aspectul reprezentării în Exil”** scrie

Faust Brădescu în ediția cu Nr. 53/54 (XXXIII, 1987), concluzând că *“toate tentativele au fost și au rămas încercări nerepresentative. Izolate prin tendință, reduse prin număr, n’au reușit să mobilizeze exilul românesc, să stabilească acea încredere totală în finalitatea urmărită, care-i caracteristica inconfundabilă a oricărei acțiuni mobilizatoare. Exilul românesc – spune în continuare autorul – asteaptă mereu semnul revelator al **acordului de vederi și al armoniei de simțiri**”*. Mai semnează în cuprins: Ion Țolescu – *“O problemă de conștiință”*, iar Alexandru Suga închină rândurile sale lui *“Pavel Onciu, Domnul din Banat”* (Vicesecretar al Miscării din exil și Senator legionar), la despărțirea dureroasă de acesta. Nu putem încheia rândurile de față despre bogata activitate editorială a revistei *“Carpații”*⁵⁾, fără prezentarea numărului tipărit al acesteia pe lunile Iunie – Noembrie 1989 (XXXVIII, Nr. 62/63), număr care debutează cu articolul *“Centenarul Eminescian – La arme frați Români”* pe care îl semnează Traian Popescu, la împlinirea a o sută de ani dela moartea poetului (1889-1989), *“bardul suferințelor și virtuților naționale, viziionarul României Mari”*. Autorul ne înfățișează manifestările numeroase care au avut loc în exil, între acestea comemorarea dela Paris sponsorată de opt instituții culturale din Europa și Statele Unite, la inițiativa Fundației Culturale Române din Madrid prezidată de scriitorul Vintilă Horia, la încheierea festivităților având loc la Biserica Română *“dezvelirea și sfințirea statuii dedicate memoriei lui Mihai Eminescu de sculptorul Ion Vlad, care va fi situată la indicațiile Primarului Chirac într’una din piațetele care încercuiesc Biserica. Omagiu și azeziune franceză la comemorare”*. O altă manifestare pe seama acestui eveniment, la Munchen, în Germania Federală, unde *“sculptorul Alexandru Pană i-a dedicat o plachetă în bronz având ca avers figura lui Eminescu, iar pe revers conturul României Mari”*, însă – ne spune în continuare autorul - *“cea mai valoroasă și pozitivă contribuție la această aducere aminte a geniului creator Eminescu este retipărirea la Paris a operei etico-socială eminesciană cuprinsă în eruditele articole publicate în revistele și gazetele epocii lui”* sub îngrijirea și efortul material al directorului editurii *“Miorița”* din Paris, Gh. Piscoci-Dănescu. Tot în cuprinsul acestei ediții sunt reproduse imagini dela marea adunare din ziua de 27 August 1989 în fața Mitropoliei Ortodoxe din Chisinau, a românilor dintre Prut și Nistru în număr de peste 750.000 participanți, ocazionată de hotărîrea privind *revenirea limbei moldovenesti la grafia latină*, alături de facsimile ale titlurilor mai multor reviste tipărite pentru prima dată în caractere latine: *“Literatură și Artă”*, ediția de Joi, 31 August 1989, *“Desteptarea”* (Nr. 3, August 1989) și *“Glasul”*, tipărit în Lituania de Societatea de Cultură *“Dacia”*, acesta din urmă apărut încă din... Martie 1989, conducerea redacției compusă din Leonida Lari, Ion Vătămanu și Viorel Mihail, asumându-și cu mare curaj caracterul și conținutul naționalist, la pagina 12, în cadrul rubricii *“Lección de istorie”* cu titlul *“Regi și căpetenii Geto-Dace de până la Burebista”*, reproducând (pentru prima dată în peste 40 de ani), întreaga hartă a Daciei de până la cucerirea romană, teritorii cuprinse *“dela Nistru până la Tisa”*, fapt de importanță extraordinară care relevă identitatea populației cuprinse în aceste fruntarii și drepturile ei ancestrale, adevărat avertisment emancipativ de care va trebui să se țină seamă în viitor. Nu mai puțin curajoasă este publicația *“Desteptarea”* de care am amintit mai sus, *“Buletinul Frontului Popular din Moldova”*, din facsimilul reprodus al primei pagini a acestui număr putându-se citi, în majuscule, un fragment din articolul lui Mihai Eminescu intitulat *“Mândria de a fi Român”* în care se spune: *“...Optsprezece veacuri sînt de cînd viața latină a fost sădită pe acest pămînt... Sămînța din care a răsărit acest popor, e nobilă, și poporul nu*

va pieri decât atunci când Românii vor uita nobleța seminției lor”, iar mai jos, purtând titlul **“27 august – Marea Adunare Națională”**, este publicată Declarația Frontului Popular din Moldova datată 2 August 1989 cu privire la Pactul Ribbentrop-Molotov, declarație de protest împotriva anexării de către U.R.S.S. a Bucovinei și Basarabiei, din cele 8 puncte prezentate reiesind doleanța de unire a *“acestor două regiuni în cadrul unei singure organizări statale – Moldova...”* Tot în cuprinsul acestui număr al **“Carpații”**-lor întâlnim articolul pe care îl semnează Victor Corbuț, **“Ultimul Văcărestean – La moartea lui Radu Mironovici”**, prezent cu toate riscurile în vara anului 1979 la înmormântarea Comandantului Bunei Vestiri, Radu Mironovici, dar și grupajul de **“Evocări”** pe care le semnează Filon Verca și Traian Popescu, primul vorbind despre personalitatea Dr. Ion Claudiu, cel de-al doilea zugrăvind portretele Comandorului Eugen von Baila și Avocatului Vasile Mailat, două nume de frunte ale luptei anticomuniste din exilul românesc. Mai amintim, ca punct final, precizările pe care le face N. S. Govora în **“Câteva cuvinte despre un istoric dispărut”** (istoricul fiind Vlad Georgescu), autorul unei pretinse *“Istории a Românilor de la origini până în zilele noastre”* redactată în cel mai curat stil marxist, precizări pe care N.S. Govora⁶⁾ le face atât asupra lucrării amintite, cât și a celui care a scris-o, ca răspuns la afirmațiile laudative susținute de Matei Cazacu sau Pavel Chihaiu în privința acestui *fals istoric tipărit*.

A apărut în limbile: română, franceză, spaniolă, germană și engleză.

În paralel, sub auspiciile revistei, **Colecția și Editura “Carpații”** în care au văzut lumina tiparului numeroase lucrări de importanță românească.

1) _____

- În tonul unei mai vechi și consacrate rubrici intitulată *“În vârf de săbii”* continuată din periodical **“Chemarea”** dela Paris de care s’a îngrijit N. S. Govora (nume real: Nicolae Stelian Beldie). Un studiu onest cu privire la viața și activitatea acestuia stabilește criticul și istoricul literar botoșănean Victor Durnea, în două fascicule publicate în revista **“Convorbiri Literare”** la rubrica de *Istorie literară* sub titlul **“Nicolae Stelian Beldie, alias N.S. Govora. Mai multe întrebări și câteva răspunsuri”**, primul dintre ele apărut la 24 August 2016, iar celălalt în data de 20 Septembrie 2016, accesate de noi la pagina electronică a revistei în data de 7 Octombrie 2016. În el, cercetătorul contribuie la îndepărtarea și elucidarea lacunelor în cunoașterea lui Nicolae Stelian Beldie (N.S. Govora), corectează datele eronate sau incomplete indicate de *anumite surse*, reușind la final să creioneze frumoasa activitate a autorului nostru, atât din țară, în primii ani de debut, cât și din exil, în coloanele revistelor **“Chemarea”** de la Paris, **“Carpații”** de la Madrid sau **“Libertatea”** din New York. Bogatul său palmares anticomunist timp de peste 40 de ani și importanța sa contribuție în lumea exilului luptător, a fost și este din păcate mângâiată cu nerusinare de câțiva autori interesați, între aceștia numărându-se și Victor Frunză, pus la *“insectar”* de N. S. Govora în coloanele **“Carpaților”** pentru mulții săi ani de profesorat la școala de partid, așa zisa academie **“Stefan Gheorghiu”** din București. În dizgrație, după publicarea unei scrisori critice la adresa regimului în anul 1978, V. Frunză primește pasaport împreună cu familia în anul 1980 și se stabilește în Danemarca, rămânând totuși atașat ideilor comuniste în noua postură de *“dizident”*, după ce zece de ani i-a îndobitocit pe bieții români cu vitriolul marxist și s’a bucurat de avantaje nemăsurate pentru serviciile sale în interesul partidului și aparatului de represiune comunist. Așa zisele *“dovezi”* de... colaboraționism la adresa lui N. S. Govora (cu referire la broșura *“Transilvania Românească”*), sunt total neconvingătoare și lipsite de orice adevăr, în fapt mistificări grobiene provenind din arhive comuniste și consemnate de inși care își majorează dubios rolul de *“agenți”* pentru a demonstra sefilor și conducerii importanța activității lor în străinătate, ori faptul că sunt demni de toată încrederea. Rolul, maximalizat, se

desprinde din majoritatea notelor agenților reseristi răspândiți în lumea vestică, din interese pur materiale și de menținere în poziții. Personal, am primit de-a lungul anilor la redacția ziarului **“Libertatea”** sute de scrisori dezinformatoare provenite de la astfel de agenți cu adrese fictive sau căsuțe postale (în mod special din Franța, Anglia, Spania și Germania), și nu în ultimul rând, am fost contactat telefonic să *popularizez* o lucrare proaspăt apărută la București în 1985, ea *“ajutând la contracararea acțiunilor ungurești”* pe seama Transilvaniei (un topic frecvent și subterfugiu optim de *apropiere* folosit de agenți în acei ani). În urma apelului, am stabilit o întâlnire pe malul Hudsonului cu persoana ce trebuia să-mi înmâneze un exemplar al lucrării *“de curând primită de la un prieten profesor din România”* (cred că la începutul anului 1986), nu înainte de a lua anumite precauții absolut necesare în astfel de cazuri. Persoana întâlnită (care pretindea că locuiește în cartierul Brooklyn din New York), nu mi-a inspirat încă de la început nici un fel de încredere, dar, avându-l la ceva distanță pentru orice eventualitate pe unul dintre colaboratorii ziarului, am conversat asupra lucrării atât de *“ajutătoare cauzei românești”* după însăși exprimarea făcută de personajul în cauză. Spre finalul conversației noastre pe aleile parcului din apropiere, mi-a transmis că, din *puținul său*, dorește să contribuie în bani la eventuala tipărire în ziar. Nu am dat curs din varii considerente, cu toate meritele lucrării respective (în primul rând pentru că era o lucrare tipărită în țară și coordonată de autori în slujba regimului, iar în plan secund din considerentul că persoana nu îmi inspira absolut nici un fel de încredere după cum am mai spus și ridica numeroase semne de întrebare asupra unei bune intenții). Astfel de apropieri au fost făcute și la alte redacții de ziare anticomuniste în exil, iar presupunerea că N.S. Govora a *consimțit* retipărirea studiului său apărut în original în revista **“Carpații”** între anii 1976-1977, nu-l angajează și nu-l acuză în nici un fel drept colaboraționist, neexistând nici o dovadă a acestei *consimțiri* din partea sa proprie. Încercarea de apropiere a agenților comunisti de personajele cunoscute ale exilului sau cea de influențare a publicațiilor anticomuniste, în diverse forme, a avut ca rol general compromiterea și santajarea acestora, învrăjbirea spiritelor și slăbirea activităților anticomuniste din exil.

Victor Durnea conține în același fel observațiile sale în privința lui N. S. Govora: *“Nici argumentele avansate de Victor Frunză în favoarea tezei colaboraționismului lui Beldie – Govora nu sunt, cred, convingătoare pe deplin... Cred că, – mai scrie dânsul într’un alt pasaj – înaintea de a da verdicte definitive, trebuie să se examineze cu maximă atenție, obiectiv și fără pre-judecăți întreaga sa publicistică din “Carpații”, îndeosebi în perioada 1977-1989, în contextul general, precum și mai multe „documente arhivistice”.* Și, am adăuga noi de comun acord cu autorul studiului, că prezentarea unilaterală făcută de acești autori interesați în valorificarea zvonurilor tendențioase și încercarea lor de compromitere a luptătorilor anticomunisti din exil (în cazul de față N.S. Beldie-Govora), trebuie privită întotdeauna cu mare circumspecție, pentru că onoarea și caracterul unor oameni de mare probitate să nu fie stîrbite ori să nu ia forma groaznică și nedreaptă a unei adevărate asasinării morale cum s’a încercat în cazul de față din mintea câtorva năuci cu doruri de vremile rosii ce s’au dus.

2) _____

- Vezi și volumul memorialistic al autorului intitulat **“Prigoana cea mare”** apărut în Colecția “Omul Nou” din Salzburg, 1953.

3) _____

- Horia Sima – **“Sfârșitul unei domnii sângeroase”**. Editura Miscării Legionare, Madrid, 1977.

4) _____

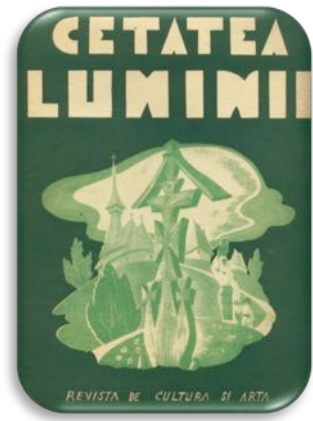
- Filon Verca – **“Parasutați în România vândută”**, vol. I. Editura “Carpații”, Traian Popescu, Madrid 1987. Vol. II sub titlul **“Exilul amar”**, Editura “Petrosneana”, Paris, 1992.

5) _____

- Câteva zeci de articole apărute în cursul anilor în revista **"Carpații"**, pot fi consultate *on line* pe situl [miscarea.net](http://www.miscarea.net) la următoarele adrese de referință: <http://www.miscarea.net/carpatii-revista.htm> sau <http://www.miscarea.net/carpatii-revista-a.htm>

NOTĂ: Cea mai mare parte a studiilor publicate în paginile revistei **"Carpații"**, s'au tipărit și în format de broșură la Editura **"Carpații"**, Traian Popescu, în cadrul Bibliotecii de Documentare **"Dacia"** (forma complementară a **"Colecției DACIA"** de la Rio de Janeiro, Brazilia).

◆ **"CETATEA LUMINII"** Director: Prof. Dumitru Paulescu (*Revistă de Cultură și Artă*), Sao Paulo - Brasilia. Anul I, Nr. 1, 23 August 1954. *"Purtăm în sufletele noastre sbuciumate, icoana pământului natal. Purtăm în inima noastră pribeagă, icoana neamului osândit. Destin de răscruce ducem pe umeri și ne scriem cu sânge cronică amară... Cetatea Luminii înseamnă pentru cei care i-au dat ființă și se vor îngriji de viața ei, tranșeu de luptă permanentă, drum de onoare și sacrificiu pentru neam. Înseamnă armă nebiruită, în lupta pentru recucerirea dreptății și libertății pierdute. Cetatea Luminii, înseamnă veghere de sentinelă credincioasă, întru apărarea patrimoniului nostru sacru. Acest ideal ni-i drag și sfânt și rămâne scris în inimile noastre"*. Tipărită în frumoase condiții grafice, se mai specifică în corpul revistei că ea *"apare în cadrul 'Bibliotecii SATUL', sprijinindu-se pe elanul unui mănunchi de compatrioți din S. Paulo, strânși în jurul figurei nemuritoare a filosofului V. Conta"*. Dintre colaboratori: Iulia Carâp, Vasile Posteuca, N. Iancu - Păltinișanu, Alexandru P. Silistreanu, Dumitru Leontieș, N. S. Govora, Faust Brădescu, Nicolae Roșca, Gr. Nandriș, Al. Busuioceanu, Dumitru Mărgineanu, Toma Jalbă, Dan Boghiu, Victor Buescu, Cătălina Negură, Prof. George Onciul, s.a. Semnează în numărul de debut Prof. Nae Ionescu despre **"Ființa noastră spirituală și omul de caracter"** (din convorbirile îngrijite de Mircea Eliade și G. Racoveanu), Prof. univ. Grigore Nandriș (fost președinte al Societății pentru cultură, 1929 – 1942) vorbește în cadrul cercetării sale **"Despre viața culturală a Bucovinei"**, Prof. George Onciul prezintă un studiu de frumoasă semnificație **"Despre Muzica Populară Românească"**, D. Paulescu înfierează **"Robia Întunericului"** marxist, încrezător că *"sub stindardul nemuritor al Libertății, într'un front comun de luptă și sacrificiu, se vor încolona mâine toate neamurile pământului, constiente de primejdia de moarte a Robiei Întunericului Comunist"* scoțând *"neamul omenesc de sub apăsarea tuturilor fărădelegilor"*, Prof. univ. Victor Buescu își expune punctul său de vedere cu privire la vechea capitală a Daciei, Sarmisegetuza, sub titlul **"Sarmisegetuza dans la toponymie Daco-Romaine"** (Sarmisegetuza în toponimia Daco-Romană), în lumina noilor descoperiri arheologice sau teoriilor emise, cuprinzând în analiza sa trei aspecte de raportare: arheologic, lingvistic și toponimic, iar Mircea Eliade, în lb. portugheză, descrie cu admirație venerația în cultul lui Zalmoxis a Daco-Geților, viața simplă și

ascetismul lor sub influența lui Burebista în articolul **“Sob o signo de Zamolxis”** (Sub semnul lui Zamolxis). Din parnasul antologic al poeziei românești sunt reproduse versuri de Radu Gyr, **“Crucea din stepă”** și **“Cântec Ardelean”**, frumoasa baladă **“Făt Frumos”** dedicată Căpitanului de Tudor Arghezi: *“Munții pustii, cu piscurile cată / Mâhniți, din cer, în valea de granit, / Ca să-l mai vadă, cel puțin odată, / Viu dacă-i viu sau mort, de-o fi murit...”*, poemul lui Octavian Goga, **“Plugarii”**, reactualizat parcă de suferința țărânimii sub noul jug roșu: *“Frați buni ai frunzelor de codru, / Copii ai mândrei bolți albastre, / Sfințiți cu roua suferinții / Țărâna plaiurilor noastre!...”*, îndrăgitele versuri pline de duiosie ale poetului Vasile Militaru, **“Mama”**: *“A venit aseară mama, din sătucu-i de departe / Să mai vadă pe fecioru-i, astăzi, ‘domn cu multă carte!’...”*, alături de nemuritoarele strofe ale poetului basarabean Al. Mateevici din poezia **“Limba noastră”**: *“Limba noastră-i o comoară / În adâncuri cufundată / Un sirag de piatră rară / Pe mosie revărsată...”*. Nu lipsesc din perimetrul literar contribuțiile numeroase ale poezilor refugiați din Brazilia și din exil: Ion Țolescu (**“Doină”**), D. Paulescu (**“Vipere Neadormite”** alias Cetatea Luminii și **“Tulnicul Rarăului”**¹) sub pseudonimul D. Dorneanu: *“Muntelui să-i spun, / Sub stejar străbun, / Gândul meu de ani, / Fulgere'n dusmani. / Să las la răscruci / Vorbă la haiduci...”*; Al. Silistoreanu (**“Versuri pentru Neam”**), Vasile Posteuca (**“Zodier”**), Al. Busuioceanu (**“Cetate Sacră”**), fragmente din **“Rapsodia Dacă”** a lui Aron Cotrus (în lb. spaniolă) sau **“23 August”** de Nicolae Novac, preluată din revista **“Carpații”** de la Madrid. După numărul trei (III) apărut în anul 1957, copleșită de nenumărate preocupări și dificultăți financiare, publicația se vede silită să-și întrerupă temporar existența. Reapare, după o lungă absență de 23 ani, la 26 Aprilie 1981, cu nr. 4 – 5 (Anul XXIII), consemnând în primele rânduri: *“Cu gândul la Țara noastră chinuită și la condeierii nostri din pribegie, care au rămas neclintii de pe linia destinului românesc, ca niste stâlpi de lumină, îi invităm și-i așteptăm să pună umărul și sufletul, alături de noi, la zidirea, consolidarea și apărarea acestui tranșeu de luptă românească și anticomunistă, de pe îndepărtatele țărmuri străine... Am dispărut 23 de ani de pe ecranul vieții românești din exil, – se mai spune în altă parte a revistei sub titlul **‘Gânduri pentru Cetatea Luminii’** – încercuți de dusmani și greutăți. Dar, am reapărut și reînviat cu credința și hotărârea de a nu da înapoi și de a nu înceta lupta, până când tirania și teroarea sălbatecă a comunismului, această religie a urii, a jafului și a crimei, nu va cădea la pământ”*. *“Cetatea Luminii* (în traducere Helis², N.N.) - *astfel și-au botezat străbunii nostri capitala Daciei în antichitate... În cele 3 numere din Cetatea Luminii, apărute în Sao Paulo în anii 1954 și 1957, sub răspunderea Bibliotecii Române ‘SATUL’ – scrie Prof. Dumitru Paulescu în prezentarea intitulată **“Cetatea Luminii”** - s’au strâns, ca lângă un iconostas al iubirii de neam, unii dintre cei mai alesi scriitori ai românismului din trecut și din exil, care și-au schimbat condeiul în spadă, încălzind cu inima, talentul și dragostea lor, paginile acestei reviste, închinată pătimirii poporului român”*. Dedicat Sfintei Învieri, sunt reproduse în acest număr două texte clasice ale Prof. Nae Ionescu despre **“Înviere”** și **“Iertarea Crestină”**, versuri antologice din creația poezilor români: Al. Mateevici – **“Christos a înviat”**, Valeriu Cârdu – **“Rugă pentru Înviere”** și Vasile Militaru – **“Christos a înviat”**, ori Steluța Doru

(Brazilia) – **“În noaptea Învierii”**, alături (în cadrul literar general), de cele ale poetilor exilați, între care: Ion Țolescu – **“Căpitanului”**, D-tru Paulescu cu poemul de rezonanță telurică **“Sunt lutul”**: *“Mă lupt sălbatic cu mii de furtuni, / Să-mi apăr țara mea din străbuni. / Cred în Domnul și ogorul din lan, / Scapă-ne, Doamne, de crudul dusman...”*, **“Veniți să strigăm în lume”** și **“Ajută-ne, Arhanghele Sfânt!”** (nesemnată), **“Legământ”**, Nicolae Petra – **“Psalm”**, M. Cerna – **“Sunt zeci de ani”**, Eglantina Daschievici – **“Notre pays resiste”**, Iulia Carâp – **“Țara mea”** și **“Dor”**, Alex. Silistreanu – **“Iluminând”**, **“Poema ao heroi Jan Palach”**, **“Cutremurând”** și traducerea în portugheză **“O Capitao”** (Căpitanul) de Aron Cotruș, G. Tomis – **“De când nu ne-am văzut”** (poem dedicat eroului legionar Lucian Caramlău), Al. Gregorian – **“Icoana de lemn”**, Aron Cotruș cu versurile impregnate de revoltă **“Cuvinte către țaran”** (împovărat și nedreptățit de *“ciocoi desfățarnici ai pământului”*), Dumitru Leonties – **“Drapelul”**, sau ardentul poem-manifest al lui Radu Gyr, **“Ridică-te Gheorghe, Ridică-te Ioane”**: *“Nu pentru-o lopată de rumenă pâine, / nu pentru pătule, nu pentru pogoane, / ci pentru văzduhul tău liber de mâine, / ridică-te, Gheorghe, ridică-te, Ioane!..”*, Ion Buzdugan - **“Căsuța dela Nistru”**: *“Căsuță de la Nistru de hoarde pângărită, / Ne-om mai vedea vreodată, la vatra în ruine / Să-ți îngenunchi în față, icoană răstignită, / Să plâng de fericire, căsuța mea, cu tine?...”*, Duiliu Zamfirescu cu idilica baladă intitulată **“Bucovină”** (năpustită de străini, cerând cu umilință ajutor Voevodului Stefan), ori cutremurătoarele versuri ale lui Gh. Cosbuc, **“Decebal către popor”**: *“Din zei de-am fi scoborîtori, / C’o moarte tot suntem datori!..”*. Tot din numărul de față, ținem să desprindem frumoasele rânduri pe care le semnează D-tru Paulescu despre viteazul și înțeleptul Rege al Dacilor, **“Burebista”**, căruia *“i se datorește statornicirea neamului nostru pe pământul cuprins între Tisa, Dunăre, Marea Neagră și Nistru”*, articolul **“Ce este politica naționalistă? Si ce este naționalismul?”** de Vasile Marin (reprodus din vol. “Crez de Generație”, 1937), sunt prezentate extrase din ziarul **“Fuerza Nueva”** (Madrid) cu privire la manifestarea comemorativă a eroilor Ion I. Moța și Vasile Marin care a avut loc în luna Ianuarie la Monumentul Moța-Marin din Majadahonda, Spania, în prezența Comandantului Miscării Legionare Horia Sima și a liderului naționalist spaniol Blas Pinar (conducătorul organizației “Fuerza Nueva”), cu pasaje din cuvântările susținute de Nicolae Rosca și Blas Pinar în fața numeroasei asistențe. În continuare, este publicat apelul redacției adresat exilului cu titlul **“Desrobirea României prin luptă, post si rugăciuni”**, N. S. Govora dezbate în rândurile sale intitulate **“File de istorie”** afirmațiile pe care le face Mihai Fotin Enescu cu privire la partidul liberal și poziția acestuia vis-à-vis de rivalitatea imperiului rusesc, D. Paulescu aduce un omagiu la trecerea din viață a emeritului **“Profesor T. Onciulescu”** dela Univ. din Roma și Napoli, consătean cu autorul din satul de arcasi Voloca *“de sub streasina Cosminului, astăzi înrobit și schingiuit de anticristii Moscovei, în Bucovina martirizată”*, amintind că T. Onciulescu *“face parte din prima pleiadă de tineri ai satului care s’au ridicat la învățătură mai înaltă, în epoca dintre cele două războaie mondiale... Am fost colegi de școală și de universitate – scrie în continuare D. Paulescu – cu aproape toți fruntasii de mai târziu ai studențimii bucovinene,*

*Tudose Popescu, Ion Țurcan, Ion Negură, Aurel Nenati, Filon Lauric, G. Macrin, Ilie Imbrescu si tinerii poeți, Mircea Streinul, Vasile Posteuca, Mihai Horodnic, G. Todiras, G. Clopina, Iulian Vesper, Teofil Lianu, Dumitru Leonties, Vianor Bendescu, etc. Această nouă lume de tineri, pornită de pe prispa satelor la învățătură si luptă pentru neam, își găsește împlinirea într-un ideal, împreună cu Onciulescu... Din această ‘Țară de Sus’ a Moldovei, din această Bucovină ‘cu mănăstiri si brazi’, pământ de țărani si poeți, de pe plaiurile acestei Regine, cu Doine si Hori, s’a ridicat spre muncă si lumină si T. Onciulescu...’, încheie omagiul său D. Paulescu, revenind mai pe larg în numărul următor al revistei cu înfățișarea activității culturale (publicistică si universitară) a profesorului (sub pseudonimul D. Voloceanu), alături de prezentarea pe care i-o face Ion Popinceanu ilustrului dispărut. În continuare, este reprodus un fragment din vol. **“Desgroparea Căpitanului”** de Vasile Posteuca cu privire la **“Luceafărul”** poeziei românești Mihai Eminescu, protestează în apărarea Pr. Gh. Calciu-Dumitreasa din București, **“care a fost condamnat la 10 ani închisoare, fără nici o apărare din partea Prea Fericitului Patriarh, si-si ruinează sănătatea în neagra închisoare din Aiud”** (**“Cuvinte către tineri”**), sunt redată pasaje din scrierile lui C. Z. Codreanu (**“Noi si pământul nostru”**, Carmen Sylva, 1936), etc. În articolul privitor la **“Centenarul Monarhiei Române”**, este publicat un fragment din lucrarea memorialistică **“Sfârșitul unei domnii sângeroase”** de Horia Sima apărută la Madrid, iar la **“Pagina Bibliotecii Române – SATUL”**, Prof. Dumitru Paulescu împărtășește exilului că **“si-a pus în gând să ridice cu orice sacrificiu, pe aceste îndepărtate tărâmurile tropicale, arse de soare si secetă spirituală, UN CĂMIN ROMÂNESC, unde să-si poată adăposti în siguranță, cărțile, colecțiile, mobilierul si obiectele de valoare”** în apelul **“Visăm o Casă Românească pentru Biblioteca – SATUL”**, dezvăluind cu această ocazie si prima listă a contributorilor veniți în ajutorul importantei inițiative³⁾. Tot Prof. Dumitru Paulescu anunță cu tristețe faptul că **“Ne-a părăsit profesorul si ofițerul român Ion Teodorescu”** (survenită la 10 August 1979), **“strălucit profesor si pedagog... apreciat si iubit de studenții care l-au cunoscut, iubit si admirat... primul bibliotecar al Bibliotecii Române SATUL din Brasilia”** si care – ține să amintească în continuare autorul - **“s’a oferit cu tot sufletul să lucreze onorific pentru tânăra înjghebare culturală românească...”**, fiind prezentată în paralel si o scurtă biografie a acestuia în limba portugheză sub titlul **“Dados Biograficos de Ion Teodorescu”**. La fel de substanțială este si următoarea ediție a publicației (Anul XXIV, Nr. 6 – 7, Iunie 1982 – Ianuarie 1983), din care dorim să amintim aici bogata si prețioasa contribuție a Prof. Dumitru Paulescu (sub nume propriu, în numele revistei sau cu alte pseudonime⁴⁾), în primul rând cu articolul omagial la împlinirea a **“55 de ani dela Întemeierea Mișcării Legionare”** (semnat D. Dorneanu), cu un parcurs al vieții si luptei anticomuniste a fondatorului Legiunii, Corneliu Zelea Codreanu, a biruinelor si martiriului lui; articolul **“Strigătul fraților din cătusele***

comunismului”, despre revolta mocnită a românului, năpăstuit de nedreptatea și urgia apocaliptică comunistă; apelul adresat **“Fraților Români”** de a se apropia *“cu tot sufletul de cutremurătoare suferinți ale țării noastre, de frații nostri schingiuiți în bezna celulelor și de poporul român înfometat”*, ori versurile de profundă semnificație **“Colindăm lui Dumnezeu”**, **“Plugusorul Românelui pribeag”** (*“Vin cu plugul meu pribeag / Pân’la tine frate drag...”*), **“Când o fi să mor”** (în memoriam poetului Vasile Posteuca): *“Când o fi să mor / În freamăt de dor, / Să mă îngropați / Pe culmi de Carpați...”*, sau **“Un dor”**, cea din urmă sub pseudonimul Teodor Paulescu. Colaborează la acest număr: Alexandru Silistreanu – **“În cimitirul Montparnasse”**, versuri închinare maestrului George Enescu (vezi și articolul din cuprins **“Un veac dela nasterea Maestrului George Enescu”** pe care îl semnează D. Paulescu alias Dumitru Subțirel), **“Murmurio de Riacho Fundo”**, **“Drumurile”**; Georgeta Crainic – **“Meditație la... POD”** (câteva reflexii asupra operei literare a lui Vasile Posteuca), alături de comunicarea privind lucrările celui de-al **X-lea Congres al Limbii Române** susținut la Toronto dedicat poetului V. Posteuca și **“In memoriam”** (versuri, la pierderea lui Octavian Rosu). O frumoasă evocare istorică face Ovidiu Găină în numărul de față despre **“Primul mars de propagandă la Mânăstirea Putna”** întreprins de Frația de Cruce “Sf. Gheorghe” din Rădăuți și împrejurările constituirii acestei Frații: *“...Anul 1932. Era în Octombrie. Un coleg ne-a făcut semn, în pauză. A scos o hârtie împăturită din chimir, a desfăcut-o și ne-a citit conținutul cu vocea sugrumată de emoție. Era un manifest adresat românilor, în care li se cerea să se strângă în jurul steagului înălțat de Corneliu Zelea Codreanu. În mijlocul manifestului era chipul său frumos de Arhanghel. Studentul care-l dăduse manifestul colegului (cred că era Moisuc), ne invită la o consfătuire. Se prezintă. Se numea Vasile Cârciu și era student în Drept, la Iasi. Ne-a îndemnat să formăm o ‘Frație de Cruce’... Asa că pe la mijlocul lui Decembrie, câteva zile înainte de a pleca în vacanța de Crăciun, ne-am adunat în casa unui țăran legionar din ‘Obor’, cartierul nou al Rădăuțului, și am depus legământul în fața camaradului Negru... Într-o zi de sărbătoare ne-am decis să întărim jurământul nostru de Frați de Cruce, repetându-l la mormântul lui Stefan cel Mare. Ne-am hotărât să facem un mars până la Putna, trecând prin Marginea, Frătăuți, Vicov și Sucevița. În total ceva mai mult de 70 kilometri. În dimineața acelei zile (Mai, 1933), după o scurtă rugăciune”* – ne mai spune autorul articolului – câte doi, în pas cadențat, cântând, frații de cruce se văd *“ajunși la chilia lui Daniil Sihuștru, de unde pornise săgeata pentru a indica Voevodului locul unde trebuia zidită mânăstirea; ne-am așezat pe pietrele ce serviseră înainte Sihuștrului de odihnă și începurăm să cântăm. Cred că era pentru întâia oară, când răsuna în chilie Imnul Legiunii și ‘Stefan Vodă al Moldovei’: ‘Tot așa tu Căpitane, / Urcă pe-ale Putnei văi, / Si-ți vom da batalioane, / De legionari flăcăi...’*. Un index al **“Cărților românești apărute în pribegie”** (continuat în ediția următoare), articolul **“Treii decenii dela înființarea Bibliotecii Române SATUL”**, alături de rubrica **“Ne scriu cititorii”**, încheie bogatul sumar. Ultimul număr al revistei (Anul XXV, Nr. 8 - 10, Iunie – August 1984) este închinat *“întru eliberarea osânditului nostru neam românesc și a tuturor popoarelor subjugate de dictatura și tirania comunismului”*, cu îndemnul adresat de

redacție în **“Comunicarea”** publicată din prima pagină pentru a lupta *“din răspuțeri contra fiarei ce-si varsă focul si cruzimea bestială asupra Crestinismului”*, concludând că *“numai prin lupta, prin credința si jertfa noastră, pentru Cruce si neamul din care ne-am ridicat, Lucifer va fi răpus si Soarele Dreptății Divine va străluci în lumina istoriei”*. Subliniem din cuprins frumoasele rânduri intitulate **“Din martiriul Basarabiei si Bucovinei”** semnate de Dumitru Paulescu sub pseudonimul D. Transnistrianu (în spațiul dedicat celor două provincii românești robite, Basarabia si Bucovina), contribuțiile cuprinse aici fiind iscălite de Alex. Mateevici (**“Limba noastră”**), Teodor Craioveanu - Cernăuți cu un omagiu pe care îl aduce cărturarului si luptătorului **“Onisifor Ghibu”**, J. N. Manzatti cu o **“Scurtă panoramă a folklorului bucovinean”**, notele Prof. Ion I. Nistor despre **“Gazeta BUCOVINA” si Testamentul lui D. Hurmuzachi**, amintirile Prof. D. Paulescu la pierderea tragică din viață a poetului **“Dumitru Leonties – vultur din Țara Fagilor”**, *“fratele nostru de cruce, stejar nemuritor din Bucovina”*, s.a. Alte semnalări notabile din conținut: Gabriel Bălănescu – **“Din nou despre actul dela 23 August 1944”**; Prof. Dr. Stan M. Popescu – **“Isvorul urii contra legionarilor”**; Georgeta Crainic – **“Vasile Posteuță, versuri inedite”**; Dumitru Paulescu – **“Neamul Românesc pierde un suflet ales”** (Dr. Nicu Iancu-Păltinisanu, 18 Ian. 1910 – 15 Iulie 1984) sau, în continuare, interesantele **“Amintiri - Din ultimele zile de pe front”** semnate de N. S. Govora. Partea literară a revistei este bogat reprezentată de versurile pe care le semnează: Alexandru Gregorian (cu poemul religios **“Înviere”**), Ion Țolescu – **“Rugă de pe Rarău”**, N. S. Govora – **“Rugă”**, Al. P. Silistreanu – **“Hino a Polonia”**, **“40 de ani”** si **“A căzut un camarad”** (în memoriam C-tului Legionar al Bunei Vestiri, Dr. Nicolae Iancu-Păltinisanu), Aron Cotrus – **“Mars rășboinic”** (din ultimele poeme ale poetului, aflate în manuscris), Nicolae Novac – **“Ora căderii în lut”**, Iulia Carâp – **“Țara mea”**, **“Asteaptă-ne frate”** si **“Stropi de gând”**, D. Bacu – **“Invitare”**, Sandu Tudor – **“Imnul la Rugul Aprins al Maicii Domnului”** (acatist scris de Sandu Tudor în 1947 la Mănăstirea Antim, cu precizarea că *“este ultima creație a acestui martir, care fiind întemnițat de comunisti, a ales drumul cel mai strâmt, al Învierii prin Moarte, refuzând abjurarea ideilor si credinței lui”* - însoțit de o notă biografică asupra acestuia), Eglantina Daschievici – **“Țăranul Român”** sau Dumitru Paulescu cu **“Soldații lui Isus”** (pentru a ne limita doar la acești autori din sirul contributorilor), iar rubrica intitulată **“Ne scriu cititorii...”** încheie sumarul valoros al publicației pe care, cu atâta dragoste, Prof. D. Paulescu a editat-o de-a lungul anilor ca Director al ei si al Bibliotecii Române “Satul”, în ciuda tuturor dificultăților pe care le-a întâmpinat în greul si lungul surghiun al exilului.

1) _____

- Multe din poeziile autorului din această perioadă vor fi de altfel cuprinse peste ani în vol. **“Pentru frații nostri fără mormânt”** apărut în cadrul Universității din Brasilia, 1971, cu o prefață de Vasile Posteuță.

2) _____

- **Helis** – e vorba, desigur, de prima capitală a Daciei sub Burebista (locul de nastere al Marelui Rege).

După cum se stie, pentru un timp Arge-Dava devine ce-a de-a doua capitală a Daciei, statornicită în final la Sarmisegetuza Regia din Munții Orăstiei (a nu se confunda cu capitala romană Colonia Ulpia Traiana Augusta Dacica Sarmisegeteza, garnizoana militară romană stabilită la cca. 40 de km. de Sarmisegetuza Regia după înfrângerea Dacilor din cel de-al doilea război dela 105-106).

3) _____

- Tezaurul colecțiilor aflate în posesia Bibliotecii "Satul" includea ziare și reviste românești, unele dintre ele aproape dispărute din orice circuit, cum ar fi ziarul "**Cuvântul**" apărut la Viena în 1945 ca organ oficial al Guvernului Național dela Viena, ziarul "**Dacia**" tipărit la Paris în 1945, "**Trăsnetul**", "**Crucile Albe**", etc. Lista cuprindea în întregime publicațiile naționaliste românești apărute pe continentul sud-american, numeroase ziare și reviste naționaliste străine, mii de titluri de cărți în limba română sau în cele de circulație universală cu referire la viața și istoria poporului român, "fondurile" donate și lăsate în păstrare Bibliotecii de români stabiliți în America Latină sau de pe alte continente (cum ar fi fondul "Dr. Nicu Iancu"^{*)}), obiecte valoroase de artă populară românească, s.a. În cursul anilor următori, inițiativei de construire în capitala Braziliei a Casei Românești "Satul" i s'au alăturat revista "**Carpații**" din Madrid și ziarul "**Libertatea**" din N. Y., în paginile acestora fiind adresate numeroase apeluri românilor de a subscrie la fondul de construcție, prin cumpărarea cărămizilor necesare exprimate în valori diferite până la suma de o sută dolari. Reținem din *Apelul Bibliotecii Române "SATUL"* publicat în ziarul "**Libertatea**": *"Frați Români de pretutindeni, 35 de ani au trecut dela data înființării în Sao Paulo, Brazilia, a Bibliotecii Române 'SATUL', la 10 Decembrie 1952. Încă de atunci, ne-am pus în gând și am hotărât construirea unei case în stil românesc sub cerul Americii Latine, care să adăpostească Biblioteca 'SATUL'. În acest scop nobil și pentru construirea acestui altar de cultură românească, de apărarea și cultivarea limbei, artei, istoriei și literaturii române, care se sufocă otrăvite, între seceră și ciocan, batem acum la poarta sufletului tău, frate român și frate creștin, ortodox sau catolic, ca să nu ne lasi singuri la acest drum greu, pentru înfăptuirea acestei ctitorii românești. Fii ctitorul și sprijinitorul acestui asezământ național românesc din visul nostru. Nu fi indiferent, nu amâna sprijinul tău, desprinde-te o clipă de toate preocupările cotidiene, de chestiuni poate mai mărunte și mai personale și primește vestea aceasta cu dragoste și bucurie, și aleargă cu însuflețire, ca o albină, dela un frate la altul, dela un prieten la alt prieten, deschizându-le inima ce zace sub apăsări materialiste, făcându-i să înțeleagă rostul exilului nostru și lupta la care ne-am angajat, fără obiective materiale și interese personale și să contribuie cu drag, pentru această strălucită realizare din deștărarea noastră, unde suntem urmăriți, sabotați și prigonți de agenții și cozile de topor, ale stăpânilor vitregi și tovarășilor dela București"*.

Visul arzător al profesorului pentru clădirea "Casei Românești SATUL", n'a putut fi împlinit! Peste ani, la 10 Decembrie 1996, Dumitru Paulescu ținea să amintească românilor: *"Ultima dorință a Bibliotecii – SATUL -, este părăsirea meleagurilor străine, după 50 de ani de surghiun, aducând acasă, cele 17.000 de cărți, majoritatea românești, broșuri, publicații periodice, icoane, tablouri și mobilierul, dând suflet și viață nouă, acestui asezământ cultural, pe pământul nostru strămosesc, prigonit de toți barbarii"* ("**Ultimul meu cuvânt din Exil**", 1997). Biblioteca, această comoară unică de bogăție culturală și spirituală, rodul străduinței lui neîntinate, desi au trecut mai bine de 20 de ani dela cele scrise mai sus, a rămas încă pe meleaguri străine. Stins din viață în anonim, Profesorul univ. Dumitru Paulescu a fost un exemplu de dăruire și un luptător dintre cei mai alesi și destoinici pentru dreptatea cauzei românești,

mult prețuit și iubit de toți românii din exil, stâncă de măreție în vârtoarea nemiloasă a anilor care l-au despărțit de pământul natal pe care, atât de duios ni l-a împărtășit în versurile sale cu gândul la Voloca și Bucovina lui dragă, răstignită nemilos înstrăinării.

Biblioteca Română "Satul" ^{**}, Sao Paulo (1952-1960); după 1960, strămutată în Brasilia (noua capitală federală a Braziliei); înregistrată ca *persoană juridică independentă*. Membrii fondatori: Dumitru Paulescu, (Director, prof. univ.); Nicolae Iancu (avocat); Ion Teodorescu (profesor); Alexandru Mateescu Frâncu (prof. univ.); Ion Jelescu (avocat); Iulia Carâp (medic); Victor Carâp (inginer); Dan Boghiu (inginer); Al. Petru Silistreanu (poet); Alexandru Botescu (ofițer); Dumitru Nicolau (contabil); Dumitru Toceanu (comerțiant); Ion Dimitriu (contabil); Victor Tudorănescu (ofițer); Alexandru Rosca (comerțiant); Dumitru Dornescu (tehnician); Constantin Croitoru (constructor) și Ion Gules (comerțiant). Secretar: Steluța Doru.

^{*}) _____

- Vezi și volumul apărut cu titlul **"Despre Nicu Iancu"** de Dumitru Paulescu, Brasilia, 1995.

^{**}) _____

- Actualmente sub îngrijirea Prof. Rosiu Ovidiu Petru Octavian.

4) _____

- Vezi și: D(ecebal) Transnistrianu, D. Suceveanu, D. Voloceanu, Teodor Paulescu, Dumitru Subțirel, Amos de pe Nistru, s.a.

◆ **"CHEMAREA" – "L'Appel"** (*"Foaie românească de luptă anticomunistă și antirezistențialistă"*). Director: Nicolae Ștefănescu Govora. Anul I, Nr. 1, 1949, Paris, Franța. Apariție bilunară. Colaboratori: Pamfil Seicaru, Al. Cristescu (a funcționat și ca redactor șef al revistei), Traian Nour-Miron, Pompiliu Paltanea, Nicolae Novac, Constantin Arsenie, Constantin Braga, Toader Ioras, Cpt. Nicolae Vrabie (alias N. S. Govora), s.a. Demne de semnalat, articolele de fond și considerațiile politice publicate de Pamfil Seicaru în această perioadă; la fel, combativa rubrică îngrijită de N. S. Govora intitulată *"În vârful de săbii"*, titlul inițial al paginii polemice din revista **"Curier Iesan"** al cărei editor a fost autorul nostru între anii 1941 - 1944.

Dispare în luna Martie, 1952, când **"Chemarea"** este interzisă din ordinul guvernului francez...

◆ **"CHEMAREA VREMII"** (*săptămânal de actualitate*). Director: Prof. Ion Sân-Giorgiu. Redactor sef: D. I. Cucu. Seria II-a apărută în cursul anului 1940, numără printre semnatarii articolelor: Prof. Simion Mehedinți, Nicolae Porsenna, Ion Roman,

D. C. Nicolescu, Vasile P. Nicolau, Alexandru Constant, Gabriel Pamfil, Aurel Dragos (grafică), s.a. Merită semnalate în acest context, cu deosebire, editorialele semnate de Prof. Ion Sân-Giorgiu care, spiritual si ideologic, se atasează Mișcării Legionare. Mai reținem: Stefan Ionescu – **"10 Februarie 1938 – 6 Septembrie 1940 – Povestea sumară a celui mai negru capitol din istoria politică a României"** (XIV, Nr. 15, 12 Sept. 1940);

"Structura statului naționalist în concepția Căpitanului mișcării legionare Corneliu Zelea Codreanu" (nesemnat, XIV, Nr. 15, 12 Sept. 1940); **"Momentul istoric al renasterii României naționaliste"** (nesemnat, XIV, Nr. 15, 12 Sept. 1940); Stefan Ionescu – **"Permanența românească si europeană a mișcării legionare"** (XIV, Nr. 17, 26 Sept. 1940); Ion Siugariu – **"Destin Catedralic"** (XIV, Nr. 24, 14 Nov. 1940); Ion Sân-Giorgiu – **"Strigoii"** (XIV, Nr. 24, 14 Nov. 1940); rubrica **"Gând si Faptă Legionară"** sub îngrijirea lui I. S. G., Ion Roman, s.a. Ultimul număr (92), Anul XV, 1941.

Tipografia "Curentul" (*seria II, 1940/41*), Bucuresti.

◆ **"CLAVIATURI"** (*Caiete lunare de poezii îngrijite de Gherghinescu Vania*). Director (de la Nr. 5 – 6, Anul I, 1941): Gherghinescu Vania. Secretar de redacție: Mircea Bogdan. Apariție lunară si trimestrială 1941-1943 (14 numere în total), Brasov.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1941/42, Nr. 1 – 10; Anul II, 1942/43, Nr. 1 – 4.

Tipografia "Tribuna", Brasov.

◆ **"COLUMNA LUI TRAIAN"** (*Revistă românească de cuvinte încrucisate*). Anul I, Nr. 1, 15 Decembrie 1937, Buzău. Director: Livius Cernet. De la nr. 3, (II), 1938: Alexis Scarlat. Secretar de redacție: Nelly Mănescu. Printre colaboratorii revistei: Celus Dinaru, I. V. Popescu, Nicolae Iliescu, H. Rădulescu, s.a. Este nevoită să își întrerupă apariția după instituirea dictaturii carliste în prima parte a anului 1938 (II, Nr. 5, 15 Aprilie). Cea de-a doua serie a revistei apare la 25 Octombrie 1940, avându-l ca Prim Redactor pe Nelly Mănescu. Bilunar. Ultima editare, la 15 Decembrie 1940.

✦ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1937, Nr. 1; Anul II, 1938, Nr. 2 – 5; Seria II-a, 1940, Nr. 1 – 5.

Tipografia si Legătoria de cărți Luca I. Oprescu (1937/38); Tipografia "Acțiunea Buzăului" (seria II-a), 1940.

◆ **"CONSTIINȚA NAȚIONALĂ"** Anul I, Nr. 1, 1 Aprilie 1925, Bucuresti. Girant responsabil: Fănică Anastasescu. Au semnat în paginile gazetei: Prof. N. C. Paulescu, Dr. Ion Istrate, Cristian Iorgulescu, Victor Medrea, Nicolae Rosu, Ion Fotiade, Maiorul G. Băgulescu, s.a.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1925/26, 278 pag.; Anul II, 1926, 200 pag.

Tipografia "Lupta", Inst. de Arte Grafice; Tip. Institutului "Cartea Medicală"; Inst. "Cultura Poporului", Bucuresti.

◆ **"CRAINICUL"** *Organ de luptă naționalistă si creștină*. Redactor: Ioan G. Blebea. Anul I, Nr. 1, Septembrie (?) 1936, Călărași.

◆ **"CRAI NOU"** (revistă literară – *literatură, critică, informații*). Director: Teofil Lianu. Apare la Plaiul Cosminului, Cernăuți, în Iunie 1933. Printre colaboratori: Mircea Streinul, E. Ar. Zaharia, Ghedeon Coca, Neculai Rosca, Ion I. Moța, Aspazia Munte, Tr. Chelariu, s.a. Tip. "Mercur".

◆ **"CREDINȚA"** Revistă publicată sub auspiciile Mitropoliei Bucovinei din Cernăuți. Coordonator si supraveghetor: Pr. Gheorghe Antonovici (secretar al secției culturale de pe lângă Mitropolie), colaborator însemnat la revista **"ICONAR"** condusă de Liviu Rusu si Mircea Streinul.

◆ **"CREZUL NOSTRU"** (1) – cu subtitlul de *"organ independent"* si mențiunea specială că *"apare când scapă de cenzură"*. Publicație litografiată, Cluj, 1935-'37. Editată de Dr. D. C. Gerota, Dr. Veluda si soția acestuia. La 15 Aprilie 1937, Ministerul de Interne anunța printr'un comunicat descoperirea autorilor principali ai *ziarului clandestin "Crezul Nostru"* în ziua de 12 Aprilie 1937.

◆ **"CREZUL NOSTRU"** (2) (*foaie de acțiune românească*). Anul I, Nr. 1, Ianuarie 2000, Bacău. Redactor sef: Claudiu Târziu. Consiliul Director: Virgil Velescu, Ioan Belciu si Petru C. Baci. Editor: Fundația Culturală "Buna Vestire" – Filiala Bacău. **"Crezul nostru"** – se spune în actul de lămurire a cititorilor – *este o publicație de orientare național-creștină a Fundației "Buna Vestire" – Filiala Bacău. Crezul nostru își află rădăcinile în linia de gândire a marilor români, de la B.P. Hasdeu, Mihail Eminescu si Nae Ionescu, până la Corneliu Zelea Codreanu, Petre Țuțea, Mircea Eliade si Pr. Dumitru Stăniloiaie. "Crezul nostru" – mai ține să precizeze publicația – respinge orice acțiune ilegală, violentă, îndreptată asupra minorităților etnice sau religioase, cât si asupra adversarilor conceptului național-creștin. Lupta noastră se va da întotdeauna în limitele legii, pe calea onoarei si a credinței creștine strămoșesti* - se încheie

limpezirea din ultima pagină pe care o face redacția. Semnează: Prof. dr. Adrian Botez, Nicolae Iancu, Ioan Belciu, Mihai Păvăluță, Ioan Dumbravă, s.a.

◆ **“CRONICA ROMÂNEASCĂ LA CERNĂUȚI”** Anul I, Nr. 1, 29 Martie 1931, Cernăuți, Bucovina. Director: Eusebie Vicol. Săptămânal duminical. Ziarul tineretului naționalist dela Cernăuți. Apare pentru scurtă durată în cursul anului 1931, (I), Nr. 1 – 8. *“În Bucovina postbelică... se simte necesitatea unei publicații intransigente românești. Suntem un mănunchi de tineri. Nu facem o firmă din tinerețea noastră, dar suntem siguri că această tinerețe ne va da entuziasm și mai ales ne va da putința de a spune adevărul fără înconjur. Apărem cu încrederea ce ne-o dă dreptatea cauzei pe care vrem să o servim”*, ni se spune în articolul de început al ziarului. Colaboratori: Barbu Slusanschi, Dragos Vitencu, Ilie I. Imbrescu, Traian Chelariu, Liviu Rusu, Mircea Streinul, Octavian Ștefănescu, Ion Negură, M. Boldur, s.a.

Tipografia “Mitropolitul Silvestru”, Cernăuți.

◆ **“CUGET ROMÂNESC” – “Pensamiento Rumano”** (“revistă de cultură românească”, cu sacrificiul și sub îngrijirea redacțională a unui comitet de intelectuali din exil). Anul I, Nr. 1, Ianuarie - Februarie 1951, Buenos Aires, Argentina. Motto: *“Pe-al nostru steag e scris unire / unire’n cuget și simțiri”*. Din 1952, sub conducerea prof. de filologie romanică Dumitru Găzdaru¹⁾ dela Universitatea Catolică din Buenos Aires. Colaborări diverse: Dem. Gh. Nolla, arh.

Ovidiu Coatu, J. N. Manzatti, D. Tărăoiu, G. Racoveanu, Dumitru Găzdaru, Toader Ioras, D. St. Marin, Lucia A. Popovici, Stan Ionescu, Mile Lefter, Nicolae Seitan, Virgil Ionescu, Anton Bălan, s.a. Coperta grafică: Ovidiu Coatu. În cadru auxiliar, ca *Supliment Literar*, revista a oferit încă de la apariție și o prețioasă antologie sub titlul *“Pagini alese din Scriitorii Români”*, justificată ca o adevărată necesitate în exil: *“Prezența unui mare număr de tineri, născuți și crescuți în străinătate și care n’au avut norocul să ia contact cu literatura noastră ca și dorința aproape unanimă a lumii din exil de a reciti multe din paginile de seamă ale acesteia, ne-au*

îndemnat să încercăm a umple, într’o mică măsură, marele gol pe care-l provoacă lipsa de bibliotecă românești în exil” (I, Nr. 5-6, Decembrie 1951). Sunt reproduse versuri din creația poezilor Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri, George Cosbuc, Lucian Blaga, Octavian Goga, Nichifor Crainic, Radu Demetrescu-Gyr, Gh. Topârceanu, Tudor Arghezi și alții, schițe, nuvele ori povestiri din operele scriitorilor români în frunte cu Ion Creangă, B. Delavrancea, N. Gane, Al. O. Teodoreanu, Ion Slavici, Emil Gârleanu s.a., sau de importanță pentru lumea românească și legionară, așa cum au fost scrisorile lui Ion I. Moța către părinții săi, din lucrarea cu titlul **“Testamentul lui Ion Moța”**. Un grupaj de *Note* și însemnări încheie sumarul publicației, împreună cu rubricile permanente rezervate pentru: *Cărți* (recenzii), *Publicații* și *Cronici* diverse

care sunt cuprinse în spațiul exclusiv intitulat **Cultura Românească în Exil**. În **“Cuvântul înainte”** al primului număr semnat de redacție, este exprimat faptul că *“cei care fac sacrificiul să o scrie și să o răspândească înțeleg să o pună întreagă în serviciul românismului”*, coalizată realei rezistențe care se face *“cu temei numai acolo unde are loc și oprimarea, acolo unde năpârcile, instrumente de totdeauna ale pârjolului bolșevic, au inoculat veninul distrugător de neamuri și civilizații”*, celor care, *“în orice colț de țară românească, rezistă: luptând, suferind, rugându-se și murind înfrățiți. Această înfrățire – continuă redacția – va constitui și pentru noi cei de aici singura mare lozincă”* și *“spre realizarea ei vor tinde deci toate strădaniile noastre”*.

“Manifestări culturale ale Românilor din exil” se intitulează prima prezentare generală asupra intelectualilor români refugiați întocmită de Prof. D. Găzdaru, lista cuprinzând succint numele, spațiul de manifestare, titlurile și țările de refugiu ale acestora. Cadrul final al acestui număr îl constituie *suplimentul literar* care se axează la început cu expunerea diverselor aspecte ale datinelor și obiceiurilor de Crăciun întâlnite în scrierile lui Ion Creangă (frag. preluate din vol. *“Aminitiri din copilărie”*), I.L. Caragiale (*“O cronică de Crăciun”*), versuri și colinde aparținând poetului Mihai Eminescu (*“Rugăciune”*) sau G. Dem Teodorescu (*“Crăciunul Românesc”*, *“Mos Ajunul”*), ori cele din care *“se reflectă zbuciumul și lupta predecesorilor”* cum ar fi *“Hora Unirii”* de Vasile Alecsandri sau nemuritoarea *“Doină”* a lui Eminescu. Despre manifestările comemorative din țară în cursul anului precedent cu privire la centenarul nasterii poetului Mihail Eminescu, redacția ia atitudine în numărul 2 pe lunile Martie – Aprilie față de falsificările apărute în *“Viața Românească”*, *“revista vânduților, sub direcția Greco-bulgarului M. Ralea”*, care *“a avut nerusinarea să dăruiască Românilor un Eminescu inedit, plastografiat cu concursul unui poet de duzină, care ascunde sub pseudonimul său pe cineva care n’are nimic cu nația românească. Mistificarea era prea grosolană pentru a trece neobservată, dar nimeni n’a protestat în România, unde astăzi se permit numai aplauzele... În opera politică a lui M. Eminescu sunt foarte numeroase paginile referitoare la pericolul rusesc. Cele mai caracteristice însă, și parcă anume scrise pentru a desminți pe falsificatorii dela București, - scrie *“Cuget Românesc” - sunt acelea din studiul intitulat România în luptă cu Panslavismul..., rămas multă vreme înmormântat în paginile ziarului Timpul, la care Eminescu era redactor principal, și abia în 1941... reeditat și adus la cunoștința publicului românesc”* (articolul **“Mihail Eminescu față de pericolul rusesc”**), tradus de altfel și în limba spaniolă și publicat la începutul primelor pagini cu titlul **“Mihail Eminescu frente al peligro ruso”**. Studiul este reprodus în întregime în cadrul *suplimentului literar* al revistei, precedat, ca adevărate litere de foc în eternitate, de cuvintele marelui naționalist apărute în ziarul *“Timpul”* din 3 Martie 1878: *“A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominațiunii rusești. Numele Basarab și Basarabeni există cu mult înaintea vremii în care acest pământ devenise românesc; acest nume singur este o istorie întreagă”*. Tot în legătură cu aceste aspecte ale relațiilor româno-ruse se înscrie în acest număr și articolul **“Petre Carp – Un simbol pentru zilele noastre”** semnat de Virgil Deltă (Ionescu?!, pseudonim, desigur), fiind arătată poziția acestuia ca *“una dintre marile figuri ale politiceii**

românești, care a combătut din toate puterile orice apropiere de Rusia”, în care “vedea un permanent pericol, și cel mai mare, care amenință existența noastră ca neam latin”. Din conținut mai luăm cunoștință de tragica moarte în exil a tânărului pianist și compozitor Dinu Lipatti (la 2 Decembrie 1950, în Elveția, Geneva) din rândurile pe care le semnează în chip de omagiu Nello Manzatti (sub pseudonimul Ion Ion), cum și de ecourile apărute în **“Presa franceză despre Dinu Lipatti”** ale aceluiași autor care se iscălește apoi cu inițialele M. N. Subliniem, de asemenea, continuarea articolului intitulat **“Manifestări culturale ale Românilor din exil”** din numărul de debut al publicației, unde se revine cu precizări asupra *“listei de intelectuali români care au păstrat peste graniță legături de creație cu știința, literatura, ziaristica și arta românească”*, ea urmând a fi completată și sistematizată în viitor într-o selecție *“pe țări”*, un *“prim articol informativ”* de referință, *“în modul cel mai sobru și mai obiectiv cu putință”*, fiind *“despre întreaga activitate culturală românească realizată în Argentina”*. Găsim în această listă, între alții, pe laureatul Academiei de Muzică din București, prof. univ. Jean Constantinescu, profesor la Universitatea din Mendoza, pe cel al profesorului A. Corpaci dela Universitatea din La Plata, Facultatea de Științe, catedra de Geodezie Superioară, numele emeritului Doctor în Litere, prof. Dumitru Găzdaru, fost profesor al Universității din Iași și București și director al Academiei Române din Roma, la catedra de Filologie Romanică dela Universitatea din Buenos Aires, Popescu Oreste, Doctor în Științe Economice și Politice dela Universitatea din Innsbruck, Nello Manzatti, literat și compozitor muzical, Horia Vintilă, licențiat în drept, gazetar și scriitor sau Mile Lefter, avocat, fost Director General al Monitorului Oficial și al Imprimeriilor Statului, Doctor în Științe Teologice la Institutul Oriental din Roma, pentru a ne rezuma doar la câteva din numele celor pomeniți în lista întocmită. Revenind la acest aspect al reprezentării românești din exil într-un număr viitor al revistei, de această dată sub titlul **“Afirmări românești pe plan cultural internațional”** (Anul V, 1955-1956), Prof. D. Găzdaru va întregi lista intelectualilor cu mai multe medaloane, în cadru succinct fiind prezentați: Mircea Eliade, *“unul din cei mai autentici reprezentanți ai geniului românesc”* sau Prof. N. I. Herescu, cunoscut pentru activitatea științifică și *“aportul său stăruitor și original la studiul poeziei latinești”*, continuate cu înregistrarea numelor slavistilor Gr. Nandris (Londra) și E. Turdeanu (Paris), filologilor Petru Iroaie sau T. Onciulescu din Italia, lingvistului Eugen Coseriu dela Universitatea din Montevideo care, *“dela catedra de lingvistică..., a introdus pentru prima dată în învățământul universitar uruguaian metodele de investigație modernă”*, a Prof. Sever Pop dela Universtatea Catolică din Louvain, Belgia, lingvist *“format la școala filologică a lui Sextil Puscariu”* din a cărui inițiativă s’a fondat “Centrul Internațional de Dialectologie” de la aceiași universitate, *“reusind să polarizeze numerosi specialiști din întreaga lume”*, a lui Basil Munteanu, *“membru asesor al Asociației Internaționale de Literatură Comparată constituită la Oxford în cadrul Federației Internaționale de Limbi și Literaturi Moderne”*, ori a poezilor Alexandru Busuioceanu și Aron Cotrus, *“amândoi considerați astăzi și ca mari poeți ai Spaniei”* (din prezentările făcute asupra activităților acestor specialiști în exil, se poate trage concluzia

clară că Prof. D-tru Găzdaru a purtat cu mulți dintre cei evocați o corespondență bogată de-a lungul anilor, deloc de neglijat într-o viitoare cercetare). Din cel de-al patrulea număr al revistei apărut în August 1951 asupra căruia ne oprim cu observațiile noastre, facem un prim popas peste rândurile semnate de Liviu Bogdan intitulate **“Semnificația unei alegeri”**, cu privire la rosturile de viitor ale Episcopiei Ortodoxe Române din America odată cu recenta alegere a noului Vlădică care să-i păstorească pe credinciosii români din America de Nord, alegere considerată ca o adevărată *“biruință a ideii crestine asupra păgânismului și asupra rătăcirii”*, tânărul Păstor Valerian Trifa fiind garanția supremă prin trecutul său, ca reprezentant de seamă între conducătorii tineretului naționalist creștin român din țară²⁾. **“Românii în exil și lupta anticomunistă”** este prima parte și titlul unui articol de largă cuprindere pe care îl semnează Dem. Gh. Nolla în paginile revistei, analiză a stărilor de lucruri și a cadrului optim de împotrrire și rezistență, iar Arh. Ovidiu Coatu descrie într-o privire generală **“Casa Românească”**, alături de mai multe înfățișări grafice reprezentative; tot aici întâlnim un fragment reprodus din **“Cartea Căpitanilor”** de Ernest Bernea și luăm cunoștință, printr-o dare de seamă **“Dela latină la limbile romanice”**, de activitatea academică a Prof. Dumitru Găzdaru în cadrul Universității din Buenos Aires, fiind informați că a ținut la 21 August o prelegere cu titlul **“Aventuras del Latin y Origenes de las Lenguas Romanicas”**, ca introducere a cursului de specializare **“Origenes Neolatinas”** organizat de Facultatea de Litere și Filosofie și Institutul de Literaturi Neolatine, urmând ca la 6 Septembrie 1951 să susțină o conferință despre originea limbii și literaturii române cu titlul: **“Rumania, isla de la latinidad en el mar eslavo”**. **“El amor como principio politico”** (Iubirea ca principiu politic) se intitulează articolul care sintetizează prin câteva extrase două discursuri ale Presedintelui Argentinei, Juan Peron, în primul număr de la începutul celui de-al doilea an de apariție (Ianuarie-Februarie 1952), urmat de prima parte a capitolului întâi din studiul cuprinzător despre **“Contribuția Românilor la progresul cultural al slavilor”** pe care îl semnează Prof. D. Găzdaru, studiu pe care îl dedică profesorilor săi de la Universitatea din Iași, Al. Philippide și Ilie Bărbulescu, preliminariile abordate în introducere fiind relațiile culturale slavo-române, contribuțiile cercetătorilor slavisti români sau ale celor străini, tendințele sovine de interpretare ale unora privind influența slavă asupra poporului român sau *“elucubrațiile pseudo savanților bolșevici”*, desprinzându-se la finalul acestei părți constatarea indubitabilă că *“pe date filologice, istorice și arheologice... slavii n’au contribuit cu nimic, în epoca originilor, la plămădirea individualității noastre spirituale”*. În continuare, ținem să subliniem din sumar articolul semnat de redacție (atribuit lui D. Găzdaru) intitulat **“O datorie de onoare față de memoria lui Dragos Protopopescu”**, cu o scurtă prezentare a cunoscutului om de cultură, a operei și serviciilor sale în slujba Legiunii și naționalismului românesc, suspendat în 1938 pe timp de doi ani de la catedra din Cernăuți de *“regele culturii”* (sic!), Carol al II-lea, internat în lagărul de la Ciuc și mai apoi eliberat *“pe baza unei simple declarații de supunere, față de legile statului”*, după semnarea ei. Autorul insistă că noua conducere legionară din toamna anului 1940, a comis o nedreptate în privința Prof. Dragos Protopopescu neatribuindu-i catedra sau, la

reapariția sa, conducerea ziarului **“Buna Vestire”** al cărui Director fusese, și publică în acest sens trei puncte din memoriul pe care, indignat, Dragos Protopopescu l-a adresat conducerii legionare din acel timp. Probabil că în cazul Prof. D. Protopopescu s’a săvârșit o greșeală, dar nu ținem să însușim celelalte considerente circumstanțiale pe care autorul le acreditează cu privire la **“Seful”** conducerii legionare, care nu sunt decât simple erori de gândire și poziționare a liniei dizidente din sânul Miscării Legionare. Un frumos medalion în *Notele* revistei pe care îl semnează D. Găzdaru cu titlul **“O figură românească: A. Philippide”**, ne înfățișează câteva aspecte hazlii din viața concentrată a profesorului de filologie românească însărcinat de Academia Română să redacteze *Dicționarul Limbii Române*, D. Tăroiu, la rubrica dedicată **Culturii Românești în Exil** face o prezentare a **“Bibliotecii Române”** din Freiburg (Germania), *“cea dintâi instituție românească de acest fel, în exil”*, înființată la 1 Mai 1949 *“din inițiativa, strădania, și stăruința d. prof. Virgil Mihăilescu”*, același autor oprindu-se în acest spațiu și asupra volumului de versuri **“Drumuri prin Furtună”** apărut în luna Decembrie 1951 la Madrid sub semnătura poetului Aron Cotrus, *“poetul inspirațiilor bărbătești, înalte, dure ca și versurile sale”*, rapsodul, cântărețul *“suferințelor unui neam nefericit, care, și atunci când a avut norocul să fie adunat sub ascultarea acelorasi legi, a trebuit să-si plângă feciorii aruncați în temniți, sau asasinați pe la răspântii”*, bardul care și aici își ridică strigătul de jale la barbariile nevolnicilor din țară, plânge în versurile sale suferința, mistuit de dorul momentului întoarcerii: *“Dus de volbura-mi grea / ce spre tine se pierde, / glia-ți s’o calc as mai vrea, / cu pas încă verde...”* Prezentarea periodicelor din exil se concentrează în această ediție asupra revistelor **“Însir’te Mărgărite”** de sub direcția Prof. dr. I. G. Dimitriu, **“Vers”** (*“scrisă cu talent și cu mult bun simț de un grup de tineri”* avându-l în frunte, ca animator, pe Nicolae Novac), **“Vatra”** de la Roma condusă de Petre Vălimăreanu sau **“Îndreptar”** din Germania sub îndrumarea lui Gh. Racoveanu, pentru a enumera doar o parte dintre ele. **“El fin ultimo de la Nacion”** (Țelul final al Neamului), este titlul unui sub-capitol din vol. **“Pentru legionari”** de Corneliu Codreanu, tradus și publicat în limba spaniolă în deschiderea nr. 2 (II) al revistei pe lunile Martie-Aprilie 1952, un număr amplu și divers apărut în preajma Sărbătorilor Pascale, urmat de articolul intitulat **“Cristos a Înviat!”** în care autorul ce semnează cu inițialele I.G. (Ilie Gârneață), ține să se adreseze, la final, plin de speranță, exilaților: *“Grupul dela ‘Cuget Românesc’ unindu-si rugăciunile, către Cristos Dumnezeu, cu ale fraților Români pribegi pe întinsul pământului, crede azi mai mult ca oricând în eliberarea și învierea Neamului Nostru căci a înviat Cristos semănând în toată lumea și până la sfârșitul lumii speranța. Speranța că nu vom mai fi striviți sub piatra nedreptății, oricât de mult ar apăsa peste trupurile noastre slabe. Si plini de curaj trimite tuturor creștinul salut: Cristos a înviat!”*. În același context, structurată sub titlul **“Isus și Pastele în poezia română”**, ținem să înscriem aici și frumoasa antologie din partea a doua a revistei, cuprinzând versuri semnate de Alexandru Vlahuță, George Cosbuc, Nichifor Crainic sau Mihail Celarianu, pentru a-i aminti doar pe aceștia din marele număr al celor incluși în sumarul ei. Câteva note de interes, *“pe marginea unui studiu”*, îmbogățite cu numeroase ilustrații despre

“Biserica Românească”, tipul și cadrul ei architectural în diverse zone ale țării, expune în parcursul mai multor pagini Ovidiu Coatu, pictor și arhitect, urmat de Prof. D. Găzdaru care continuă prezentarea primului capitol³⁾ al lucrării sale ce tratează **“Contribuția Românilor la progresul cultural al slavilor”** publicat în primul număr din Ianuarie-Februarie 1952 (II), pp 3 – 18, partea finală a acestuia urmând să vadă lumina tiparului în ediția viitoare a revistei, iar în continuare și următoarele capitole (II-V) care se extind astfel în paginile ei până în cursul anului 1954 (IV, Nr. 1, Iulie). **“Realități crude – Dela Teheran și Yalta la Lisabona”** se intitulează analiza pe care o face Dr. M. I. Dumbravă asupra bazelor politice de expansiune comunistă în lume, imperiul moscovit beneficiind indirect de inabilitatea Occidentalilor de înțelegere reală a pericolului pe care îl reprezintă comunismul sovietic, contribuind prin tratatele de împărțire a lumii dela Teheran și Yalta la distrugerea multor popoare căzute astfel în vasalitatea sovieticilor: *“În disprețul celor mai elementare sentimente de umanitate, de care se face atâta caz, desi se cunosteau suferințele popoarelor de sub tirania sovietică (care dura din 1944), Occidentalii au subscris, în 1947, cu mâna lor, abandonarea a 110 milioane de ființe umane în robia comunistă”*, luând ca exemplu individual cazul țării noastre, care, *“după semnarea tratatului de pace, a pierdut independența, Regele detronat, Țara sovietizată și sute de mii de oameni: închisi, deportați sau ucisi!”* Sunt amintite formele de infiltrare ale agenților comunisti în Vestul liber, necesitatea ca Pactul Atlanticului să devină *“o realitate, pentru apărarea civilizației și corijarea erorilor diplomației”* și urgentarea *“doborârii definitive a comunismului, omenirea plătind cu milioane de jertfe, râuri de lacrimi și munți de suferinți erorile politice și diplomației țărilor occidentale”*. Un argumentat răspuns sub titlul interogator **“Subversivi?”** semnează D. Tăroiu articolului **“Gardism și Libertate”** apărut la 28 Dec. 1951 în “Foaia Poporului” din Cleveland, în care autorul restabilește adevărul cu privire la Miscarea Legionară în fața *“iesirilor deplasate”* și *“invectivelor perimate”* ale foii sus amintite, un fel de “scînteie” comunistă în America susținută cu fonduri de regimul de pe malurile Dâmboviței. Mai reținem în cuprinsul acestui număr, *Notele* din care luăm cunoștință de activitatea colaboratorului revistei, arhitectul, pictorul și scriitorul Ovidiu Coatu, *“Diplomat al Facultății de Arhitectură din București și asistent al acestei facultăți”*, *“trimis să se desăvârșească în mediul artistic al Italiei, fiind admis în urma unui concurs. În Mai 1941 reusește să urce treptele Academiei Române din Roma, acea instituție de cultură creată de Vasile Pârvan, în care s’au format o serie de personalități ale culturii naționale. În Roma, două expoziții de pictură, foarte reusite, cu laude superlative în presă, îl consacră definitiv ca pictor, iar un proiect de reconstrucție a stadionului de pe Palatin, al lui S. Sever... îl clasifică între arhitecții de înaltă școală... Refugiat în Argentina împreună cu alți frați de suferință, își continuă activitatea...”*, ultima sa manifestare artistică, pe solul Argentinian, reprezentând-o *“expoziția de pictură organizată la Sediul central al Arhitecților din Buenos Aires”* care îl definește *“ca pe un desăvârșit maestru al penelului”* – vezi nota cu titlul **“Un ambasador al Artei Românești”**. **Cultura Românească în Exil**, spațiul de cunoaștere și dezbateră a activităților culturale ale diasporei, ne aduce la cunoștință în rubrica dedicată

Cărților de tipărire în Ed. "Cartea Pribegei" din Argentina, la finele anului 1951, a piesei de teatru "Iphigenia", autorul ei, Mircea Eliade⁴⁾, fiind "unul dintre puținii discipoli ai lui Nae Ionescu": "Scrisă 'în amurgul tinereții' sale – arată Dem. Gh. N(olla) în partea a doua a prezentării, - 'Iphigenia' d-lui Mircea Eliade marchează pentru literatura română, începutul schimbării unei atitudini dincolo de estetism ori modă literară. Este vorba de o viziune română, în special, a creației, cu rădăcinile în 'Mesterul Manole', dar nevalorificată până acum pe plan artistic". Cadrul acestui mit de sacrificiu ni-l exemplifică în continuare autorul rândurilor prin generația tânără care "nu numai că a pus ideea de jertfă la baza oricărei încercări de clădire a omului românesc, ci a și împlinit această jertfă" exprimată în fondul și înțelesul baladei populare a Mesterului Manole. Tot la această rubrică este prezentat volumul de poeme intitulat "Analiza Cuvântului Dor" de Stefan Baciu apărut în editura amintită mai sus, fiind exprimate considerații dure asupra conținutului poemelor, dar și a poetului socialist "activ colaborator la 'Libertatea' condusă de Lothar Rădăceanu și Gaston Beuvo (Serban Voinea)... după năvălirea Rusilor în Țară", punând în suspensie poziția sa de "rezistent" în exil. Din secția muzicală aflăm de tipărire la începutul anului, în atelierele Editurii "Julio K." din Buenos Aires, a albumului "Nostalgie – Zece cântece de inimă albastră" de J. Nello Manzatti, suntem înștiințați de activitățile Dirijorului Jean Constantinescu și este prezentat poemul simfonic "Doina" pentru cor și orchestră de Remus Țincoca pe versurile poetului Aron Cotrus. Rubrica ce examinează evoluția presei românești în exil, ocupă și ea un spațiu adecvat în această ediție, oprindu-se la revistele "Însemnări", "România" și "Curierul Crestin" din Argentina, "Solia" din Cleveland publicată de Episcopia Ortodoxă Română din America, "Patria" și "Îndreptar" din Munchen, sau ziarul "La Nation Roumaine" din Paris.

Alte sublinieri din parcursul evolutiv al revistei; astfel, în tematica legionară: "Disciplina și Dragostea" de Corneliu Codreanu (II, Nr. 1, 1952, extras din vol. "Pentru Legionari"); "Un sfert de veac de la înființarea 'Legiunii Arhanghelului Mihail' – 1927 – 24 Iunie – 1952" de Ilie Gârneață (II, Nr. 3, Mai-Iunie 1952). Privind alte aspecte: "Începutul clarificărilor" iscălit de Liviu Bogdan (un rechizitoriu aspru și documentat cu privire la actul dela 23 August 1944 care "a însemnat falimentul Statului Român, a Instituțiilor sale în frunte cu Regalitatea și chiar a Partidelor Democratice care s'au străduit să-l făptuiască" (II, Nr. 3, Mai-Iunie 1952); "Spătarul N. Milescu (Cu unele date necunoscute cercetătorilor români)" semnat de Av. Mile I. Lefter (II, Nr. 4-6, Dec. 1952); "Românii în monumente literare și istorice din evul mediu" de Prof. Dumitru Găzdaru (referințele prezentate în acest studiu fiind – după cum precizează autorul în introducerea sa - de două feluri): "1. Cele deduse prin comentarea lingvistică a diferitelor nume de locuri și persoane întâlnite în documentele interne sau externe" și "2. Notițele directe... aflate în monumentele literare și istorice, occidentale sau bizantine", adunate și concentrate într'un manuscris ("corpus complet") intitulat "Stiri despre Români până în sec. XIV" ⁵⁾ al Prof. Al. Philippide, "care însă a rămas inedit din cauza morții autorului", cele culese pentru sec. IX-XII din unele izvoare armenesti de orientalistul român A. Decei în Anuarul Institutului de Istorie

Națională din Cluj, VII (1936-1938), Bucuresti 1939, pp. 412-581, sau de A. Sacerdoțeanu în lucrarea “Considerații asupra Istoriei Românilor în Evul Mediu”, Bucuresti 1936, “*afară de notițele... întâlnite mai mult întâmplător în diferitele lecturi din timpul acestui exil*” ale autorului, Prof. Dumitru Găzdaru, parte dintre ele discutate într’o altă cercetare “Referencias medievales a los Latinos de Oriente en Monumentos Germanicos y Romanicos” apărută în Estudios Germanicos, Boletín N. 10, Buenos Aires, 1953 (IV, Nr. 2, Dec. 1954). În cadru arhaic, presărate cu regionalisme și mult umor, sunt amintirile din lumea copilăriei pe care ni le destăinuie Toader Ioras în același număr de mai sus al revistei sub titlul “*Prostii*”, urmate de *Cronica* (semnată “Observator”), care se ocupă de “*Literatura în R.P.R. – Tinerețe fără bătrânețe...*”, pe marginea unui articol apărut în revista “Viața Românească” de la Bucuresti anunțând triumfant “*încadrarea în frontul poeziei*” a vechiului poet Demostene Botez, mai precis, alinierea acestuia la metastaza și propagandă versificată dizgrațioasă de proslăvire a “realizărilor” regimului și a “oamenilor muncii”, pe care-i înfățișează în slava și lumina proletcultistă caracteristică: “*Când am intrat pe poarta mare, / În zarea iernii albastruie, / Mă ’ntâmpinără, în statue, / Un muncitor și-o muncitoare... / El, c’un ciocan automat... / Ea, cu o secere de fier...*”. Desigur, din scheletul compoziției, nu putea lipsi scârnavă și imanentă împerechere a secerei și ciocanului, altfel “*încadrarea în frontul poeziei*” a bătrânului poet (cum o cataloga buclucasa revistă bucuresteană), ar fi fost incompletă...

Sumarul celor 18 numere apărute se opreste la anul VI, vol. 6, 1957-1958, când, din păcate, se încheie și cariera revistei care, prin opiniile exprimate și studiile academice publicate cu atâta sacrificiu, a făcut cunoscută cultura românească în exil și a adus un aport substanțial, prin paginile antologice din operele scriitorilor români, la prezentarea și înțelegerea nealterată a fondului spiritual și cultural specific românesc și la propășirea lui în exil.

1) _____

- Dumitru Găzdaru: Născut la 18 Ianuarie 1897, în comuna Grivița, județul Ialomița. Studii secundare la Galați și Iași, superioare la Universitatea din Iași (1922), Marburg și Roma. Membru al Scolii Române din Roma (1929-1931); Asistent la catedra de filologie română a Universității din Iași (1924-1930); Conferențiar (1930-1935); din 1934, Profesor titular al catedrei de limbi și literaturi romanice (Facultatea de Litere și Filosofie) de la aceeași Universitate (vezi și colaborarea acestuia la revista de filologie “*Arhiva*” din Iași sub conducerea Prof. Ilie Bărbulescu, în 1939 fiind de altfel cooptat și în comitetul ei director). Suspendat de la catedră la data de 1 Mai 1938, i se fixează domiciliu forțat, după care este închis în lagărul de la Miercurea Ciuc și Vaslui. Este reintegrat în învățământ la 1 Octombrie 1939, iar în toamna anului 1940, face parte din Comisia de revizuire a membrilor corpului didactic din învățământul superior condusă de rectorul Politehniciei Bucuresti, Prof. Eugen Chirnoagă. Director al Scolii Române din Roma (1940–1941) și Profesor la Institutul de Filologie Romanică al Universității din Roma (1942-1946). Refugiat în Argentina din anul 1949, funcționează zeci de ani ca profesor emerit al Universităților din Buenos Aires și La Plata. Moare în 1991, la Buenos Aires, cu ultimul gând la țara visurilor dragi ce l-au învăluit de-a lungul greilor și numerosilor ani de exil.

2) _____

- Prin alegerea sa, prin schimbarea canonică și încetarea dependenței Episcopiei Ortodoxe Române din America de Patriarhia de la București, chiar dacă la început nu a pus capăt relațiilor tensionate între credincioșii români ai Americii de Nord (întreținute în diverse forme prin agenții săi de regimul comunist), totuși ea s'a dovedit a fi una dintre cele mai prodigioase de-a lungul celor 32 de ani de păstorire arhierescă, Vatra Românească din Michigan devenind o adevărată *Vatră de Spiritualitate Crestină și Românească în Exil*.

3) _____

- Titlurile capitolelor acestui studiu la care facem referință publicate în revista "**Cuget Românesc**": **I. Migrațiunile păstorești ale Românilor și difuzarea printre Slavi a civilizației românești legată de păstorit. – Influența românească în lexicul, toponimia și onomastica Slavilor. – În folklor. II. Epoca slavonismului bisericesc. Slavonismul cultural impus Românilor din considerații de sfințenie. – Aspecte ale superiorității culturale românești: tiparul. - Țările Românești protectoare ale culturii slave și ale ortodoxismului. III. Eliberarea de slavonism prin întărirea contactului cu Occidentul: Catolicismul, Umanismul, Reforma. – Primele traduceri în limba națională. – Ideia latinității. – Cultura latină la noi și la Rusi. IV. Renasterea bulgară. Sprijinul românesc. – Aportul românesc la crearea culturii moderne bulgărești. V. Personalități de origine românească în cultura rusă.**

4) _____

- În lămurirea pe care o face la începutul lucrării, Mircea Eliade arată că această piesă în trei acte "*a fost scrisă în Decembrie 1939 și, deși acceptată de Comitetul de Lectură al Teatrului Național din București în Martie 1940, n'a putut fi reprezentată decât la 10 Februarie 1941*", singura reprezentare publică de altfel (credem), evenimentele intervenite, de cenzură acerbă și prigonire, împiedicând (din prudența maximă extinsă asupra intelectualilor legionari) alte reprezentații ale ei.

5) _____

- Provenite - după cum ne indică Prof. D. Găzdaru - din cercetările publicate de N. Drăganu, "Românii în veacurile IX-XIV pe baza toponimiei și onomastice", București, Academia Română, 1933, și cele ale Prof. Alexandru Marcu în "Riflessi di storia romana in opera italiane dei secoli XIV e XV" din Ephemerias Dacoromana, I, Roma 1923.

◆ "**CURRENTUL ROMÂNESC**" (*periodic ilustrat de circulație mondială*). Anul I, Nr. 1, Iulie, 1949, Buenos Aires, Argentina. Director: Dem. Dumbrăveanu. Printre colaboratori: Ovidiu Găină (Stan M. Popescu), V. Pozdercă, Toader Ioras, I. A. Decebal Cuza, Emil Popa, s.a.

◆ "**CURIER IESAN**" (*revistă literară*). Anul I, Nr. 1, 20 Martie 1941. Directori fondatori: N. Stelian Beldie (N. S. Govora de mai târziu) și C. Nic. Bratu. Redactor: George M. Dragos. Apariție lunară. Din anul II, ca redactor desemnat: Gh. Chiper. Au colaborat la ea mulți profesori universitari, printre care: Radu Vulpe, Stefan Berechet, Traian Gheorghiu, Stefan Bârsănescu. Semnează versuri: Corneliu Dabija, G. Lesnea, Gabriel Oriță, N. St. Beldie (folosind și pseudonimul de Nellu Zeletin, uzat parțial și la semnarea unor povestiri sau nuvele publicate în

paginile revistei), s.a. Mult apreciată în cercurile universitare, publicația dispăre totuși în primăvara anului 1944 *“când bolșevicii au fost la porțile Iasului”*, după cum se exprimă N. S. Govora în amintirile sale cu privire la Iasul literar apărute în revista **“Vers”** (II, Nr. 2, Aprilie-Iunie 1952).

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1941, Nr. 1 – 12; Anul II, 1942, Nr. 13 – 14; Anul III, 1943, Nr. 15 – 20. Tipografia “Athanasie D. Gheorghiu”, Iasi.

◆ **“CURIER INFORMATIV / PARTIDUL PENTRU PATRIE”** Anul I, Nr. 1, Bucuresti 1995. Apariție lunară. Dela nr. 5 (1995): *“Curierul informativ al partidului Pentru Patrie”*.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1995, Nr. 1 – 6; Anul II, 1996, Nr. 7 – 18; Anul III, 1997, Nr. 19 – 30; Anul IV, 1998, Nr. 31 – 42; Anul V, 1999, Nr. 43 – 54; Anul V, 2000, Nr. 55/56.

◆ **“CURIERUL”** (1) (*revistă de cultură și îndrumare morală*). Director: Nicolae N. Petra^{*)}. Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1937, Sibiu. Publicație lunară. Contribuții: Victor Puiu Gârcineanu, Axente Creangă, Horia Sima, N. N. Petra, Dumitru Stăniloae, A. Bideanu, Vasile Pascu, A. Micu, Pimen Constantinescu, s.a. Nr. 7, (I) este închinat în întregime eroilor Ion Moța și Vasile Marin, *“un miscător prinoc de dragoste pentru cei care au cimentat pentru vecie comunitatea legionară”* (cf. **“Însemnări Sociologice”**, III, Nr. 6, Sept. 1937) cu prilejul împlinirii a 6 luni dela moartea lor. Sunt cuprinse articolele semnate de P. S. S. Vasile, **“Feriți viteji ai lui Cristos”**, Dr. A. Bidian, **“Contribuții pentru o carte despre Ionel Moța”**, Gh. Micu, **“Amintiri despre Ionel Moța”**, Axente Creangă, **“Ionel Moța și Sibiul”**, Idea A. Camozzi, **“România care renaste. O pagină eroică în numele lui Crist și al Patriei”** (trad. de Pimen Constantinescu), Arturo de Vita, **“Privind portretele lui Moța și Marin”** (trad. de Pimen Constantinescu). Alte note tangente sau de actualitate, la rubrica de **“Însemnări”** a publicației. **“Cronica”** (cărți și reviste comentate) **“Dumnezeu în istorie”** – D. Stăniloae (Nr. 3, Anul II, 15 Martie 1938). Sub auspiciile revistei, editura cu titlul omonim.

✦ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1937, Nr. 1 - 12; Anul II, 1938, Nr. 1 – 4.

Tipografia "Oastea Domnului", Sibiu. Începând cu Nr. 10 (I), Octombrie 1937, la tipografia "Săteanului", Sibiu; Anul II, Nr. 1-4, 1938: tipografia “Dacia Traiană”.

^{*)}_____

- Nicolae Petra (9 Oct. 1909 - 15 Iulie 1985, Mexico City). Economist, poet și scriitor. Absolvent al Liceului „Gheorghe Lazăr” din Sibiu; cursuri superioare la Academia Comercială din București, unde își ia doctoratul cu teza „Băncile românești din trecut” (1936). Lucrări de economie publicate: „Probleme economice românești” (Sibiu, 1939), „Încercări asupra unor probleme economice” (Sibiu, 1941), „Ideia de organizare în economia politică” (Sibiu, 1942). Refugiat în exil după schimbările politice care au loc la finele celui de-al doilea război mondial în Europa răsăriteană, Nicolae Petra se stabilește definitiv în orasul Mexico City, capitala Mexicului; împreună cu Vasile Postecă, fondează în 1963 revista iconaristă

“Drum”. Publică volumul de eseuri “Predici în pustiu” (1960, Mexico) și “Poezii” (1974, Madrid). Deopotrivă iscusit grafician, ilustrează în 1962 tomul “Poeme ghivizii” de Vasile Posteuca apărut în Mexico. Colaborări diverse la reviste și ziare din exil: “Revista Scriitorilor Români”, “Cuvântul Românesc”, “Limite”, s.a.

◆ **"CURIERUL"** (2) Director: Gabriel Bălănescu. Anul I, Nr. 1, Ianuarie-Martie 1981. A apărut inițial la Chicago ca “organ al Congresului Național Român-American”, avându-l ca director pe binecunoscutul ziarist și scriitor Gabriel Bălănescu¹⁾, iar ca prim redactor pe A. Predescu. După primele cinci numere, publicația își schimbă permanent sediul redacției la Santa Clara, în California. Din apelul primului număr adresat de Congresul Național Român-American compatrioților din exil, reținem: “Pentru patria noastră, pentru suferințele prin care trece ea astăzi, pentru libertatea ei de mâine: Miscați-vă! Lăsând la o parte în acest moment fricțiunile dintre grupările politice, alăturați-vă acțiunii pe care o întreprindem viguros ca să deschidem o

fereastră largă problemelor esențiale românești și viitorului nostru. Nici un Român nu trebuie să se abțină îndatoririlor supreme. Asaltul împotriva existenței noastre ca neam este urias. Uriasă trebuie să ne fie hotărârea de a-l respinge și a ne reaseza căminul în spiritul legilor eterne ale pământului nostru, în spiritul strămoșilor noștri, sub nimbul de suferințe și glorie al lui Iisus”. Au semnat în paginile revistei: Ovidiu Găină (Stan M. Popescu), Filon Verca, Radu Budisteanu, Ana Maria Marin (A.M.M.), Dr. Alexandru Suga (vezi și pseudonimele de Mircea Olaru, Lixandru Pribeagu ori Alexandru Pribeagu), Petre Brătan, Ioan Mirea, Traian Golea, Dr. Alexandru Ronnett, Vlaicu Ionescu, Emil Brad, Dr. Ioan Dumitru Dan²⁾, Ion Halmaghi, Protos. Grațian Radu, Ion Pantazi, s.a. Reținem: Petre

Brătan – “Despre Exil încăodată” (I, Nr. 1); Dr. A. E. Ronnett – “Lupta muncitorilor polonezi contra tiraniei comuniste” (I, Nr. 1); Dr. Alexandru Suga – “BASARABIA: Pământ românesc sub jug rusec” (I, Nr. 3); Traian Golea – “Grupurile etnice și politica americană” (I, Nr. 3); Stan M. Popescu – “Quo vadis America” (I, Nr. 4); Vlaicu Ionescu – “Brâncuși și transcendența obiectivată” (I, Nr. 4, studiu continuat în numerele 5, 6 și 8), încheiat odată cu prezentarea capitolului intitulat “Curenți anti-brâncușiene în arta contemporană”, la finele căruia autorul își exprimă îngrijorarea față de interpretările esteților care analizează scala valorică a artei brâncușiene: “Sesizarea și redarea directă..., a unor transcendențe care coboară – deci în curs de emanație – sau a unor “monade” – reflectând centralitatea “solară” a spiritului – în curs de transfigurare, deci de transcendere a condiției terestre, iată ținta de ținută titanică, prometeiană, a marelui artist român. Și iată de ce o estetică amputată de baza metafizică tradițională n’a putut și nu va putea pătrunde fenomenul Brâncuși”. În numărul 5 (I) al publicației, în editorialul intitulat “Strategie globală” (al cărui autor este Dr. Al. Ronnett), acesta analizează noua strategie a Statelor Unite în politica externă cu privire la așa zisa

“coexistență pacifică” sau “doctrina drepturilor omului”, noua administrație a Presedintelui Ronald Reagan înțelegând că numai printr’o politică de forță comunismul poate fi constrâns să-și respecte obligațiile și, finalmente, fi învins. Mai semnează în acest număr, între alții: Ion Halmaghi – **“Transilvania: Subiect al sovinișmului maghiar, obiect al santajului sovietic”**; Victor Malcoci – **“Într’o iarnă timpurie...”** (câteva amintiri cu privire la partizanii anticomunisti din munții Gilăului); Petre Brătan – **“Itinerar fără ieseire”** (imersiune retrospectivă asupra evoluției comunismului internațional, a cauzelor care l-au generat și îl mențin). **“Despre Moarte și despre Înviere”** este titlul din prima pagină a curajoasei predici rostite de Pr. Prof. Gh. Calciu în Biserica “Radu Vodă” din București la 12 Martie 1978 (II, Nr. 7, 1982), iar din numărul următor al publicației ținem să semnalăm constatările pe care ni le destăinuie Ovidiu Găină (Prof. Univ. Stan. M. Popescu) în articolul de fond din prima pagină intitulat **“Insulele Malvine, Anglia, Statele Unite și Argentina”** cu privire la conflictul izbucnit între Anglia și Argentina, în care pledează faptul că Argentina, națiune suzerană a acestor insule, fără nici un ajutor, în ciuda **“solidarizărilor platonice”** și izolată în urma presiunilor din afară până și de către țările latine ale Americii de Sud, deși a repercutat victorii strălucitoare împotriva Angliei în acest război, a fost nevoită până la urmă să recunoască înfrângerea. Tot în această ediție, prima parte a unui interviu al redacției **“De vorbă cu Protosinghelul Grațian Radu despre Episcopia Ortodoxă a Românilor din America”** (discuția fiind continuată în numărul următor având ca temă **“Sinodul Bisericii Ortodoxe Române din Exil și despre ‘Cazul Trifa’**)³, cum și importantul și semnificativul **“Răspuns Dlui Lukacs”** iscălit de Traian Golea, pe marginea aserțiunilor cuprinse în articolul **“In Darkest Transylvania”** din revista “The New Republic” pe care senatorul american Daniel Moynihan l-a susținut a fi introdus în *Congressional Record* la 3 Martie 1982, Tr. Golea cerând cu această ocazie ca în spirit echitabil senatorul să susțină și precizările cuprinse în răspunsul său deschis pe care i l-a adresat oficial. De altfel, Traian Golea revine cu alte precizări semnificative în sprijinul cauzei românești tratând în mai multe fascicule **“Aspectele relațiilor Româno Maghiare”** (III, Nr. 9, 1982, Nr. 10 și 11, 1983), ori sub genericul **“S.O.S. Transilvania”** (IV, Nr. 14, 1984). Mai reținem din parcursul viitor al revistei: Vintilă Horia – **“Cu răul pe umeri”** (III, Nr. 10, 1983); Faust Brădescu – **“Scrisoare deschisă Domnului James Buckley”** (presedintele posturilor de radio “Europa Liberă” și “Libertatea”, în lb. română și engleză, III, Nr. 11, 1983); Ovidiu Găină – **“Adevăr și Libertate”** (III, 12-13, 1983); Gabriel Bălănescu – **“Volte Face-ul Dlui Pantazi”**; Dr. Al. Suga – **“Yalta, simbolul vânzării”** (III, 12-13, 1983); Gabriel Bălănescu – **“Excursionistii”** (editorial, cu o clară luare de poziție în fața asazisului și des invocatului **“dialog cu țara”** de o anumită categorie complacentă și **“cea mai periculoasă”**, aceea a **“excursionistilor”**, - **“Înhămați la căruța rusinoasă a câtorva filistini îmbogățiți”** care **“se transformă în mijlocul exilului în adevărați apostoli ai dialogului...”**. Argumentând în cadru realist, G. Bălănescu explică: **“Dialog cu țara? Cum? Exilaților foarte adesea le este interzis și nevinovatul dialog sentimental epistolar, cu părinții, copiii, prietenii. Niciun cetățean al României comuniste n’are dreptul la o opinie înafara celei a ‘partidului’. Iar**

celor din țară le este oprită, sub amenințarea legii marțiale, chiar legătura transcendentală. Exemplul: Preotul Gheorghe Calciu-Dumitreasa (care) a fost recondamnat la zece ani muncă silnică pentru slujbe și predici religioase” - IV, Nr. 14, 1984). Aceiași temă este reluată și analizată de Radu Budisteanu în articolul **“Puntea de aur”** din numărul 17 al revistei (V, 1985), care se întreabă cu îngrijorare: *“Ce este acest dialog?”*, răspunsul pe care ni-l dă fiind unul și același, cunoscut de adevăratul Exil românesc, compromiterea prin *“acceptarea comunismului în România (și în lume)..., dialogul pus în circulație contestând detaliile de aplicare ale comunismului”* care astfel *“ratifică fondul”*. Tot din cuprinsul acestui număr (17), ținem să amintim articolul pe care îl semnează Ana Maria Marin cu titlul **“Daruri neprețuite”**, cum și pe cel al Prof. univ. Stan M. Popescu intitulat **“Încă ceva despre Miscarea legionară...”**. Alte semnalări: Ion I. Mirea – **“Nimic nu se mai poate...!”**, Valentin Cantor – **“Ordinea Nouă Mondială”** (VI, Nr. 19, 1985); Ana Maria Marin – **“Genocid și Genocid”** (VI, Nr. 20-21, 1985); Ioana Angela Barzotescu – **“Nicolae Totu: Căpitanul Andrei”**, Radu Budisteanu – **“România și Conferința dela Munchen 1938”**, Ana Maria Marin – **“Icoane Martire”** (VI, Nr. 22, Ian.-Martie 1986). Numeroase stiri din exil, note și comentarii politice de importanță găsim pe întregul parcurs evolutiv al revistei în cadrul rubricii **“Panopticum”** îngrijită în cea mai mare parte de Gabriel Bălănescu (fie sub pseudonimele Ieronim Turdas sau Aron Grămadă), ori prin contribuția lui Alexandru Suga.

Apare până în anul 1986 când își încetează existența (VI, Nr. 22), odată cu dispariția din viață a directorului ei la 19 Martie...

1) _____

- Vezi colaborările autorului din presa interbelică la: **“Buna Vestire”** (unde a funcționat și ca secretar general de redacție), **“Sfarmă-Piatră”**, **“Decembrie”**, **“Revista Funcționarilor Publici”**, **“Ideea liberă”**, **“Izvod”**, **“Universul literar”**, **“Vestitorii”** (1941), **“Porunca Vremii”**, (București), **“Iconar”** (Cernăuți), **“Bobi de Mărgean”**, **“Încrustări”** (Râmnicu-Vâlcea), etc. A semnat și sub inițialele: G.B., G.I.B. ori folosind pseudonimele Serban Barițiu (la debut, 1930, în revista Liceului “Al. Lahovari”, Rm.-Vâlcea), M. Ilarion, s.a. Vezi și volumele: **“Acteon”** (roman, cu o prefață de Stefan Ion George), Râmnicu-Vâlcea, 1934; **“Satul Daba”**, Tip. “Episcop Vartolomeu”, Râmnicu-Vâlcea, 1936; **“Avram Iancu”** (roman social-istoric pe care îl dedică *“memoriei camaradului Valeriu Cârdu”*, cu o prefață de Liviu Rebreanu), Editura “Cugetarea – Georgescu Delafras”, București, 1940; **“Cartea întunericului”**, București, 1940; **“Jurnalul unui anonim”**, Colecția “Drum”, 1981 (cu 6 ilustrații de Stefan Munteanu); **“Din împărăția morții”** (cronică rezumată din închisori), Editura “Dacia”, Madrid, 1981. Facem și o mică paranteză (necesară, credem noi) în privința acestei lucrări: volumul II la care autorul lucra cu asiduitate când își putea permite să meargă *“o săptămână la ferma unui amic”* iesind din contingentele vieții obișnuite (cf. unei scrisori din 18 Iulie 1985), deși încheșat în numeroase capitole și aproape de starea finală, încă nu a fost tipărit; nu cunoaștem soarta manuscrisului, dar avem nădejdea că, dacă el mai există pe undeva, contribuția lui Gabriel Bălănescu la înțelegerea fenomenului rezistenței anticomuniste (în special cu privire la “Mișcarea Națională de Rezistență” asupra căreia era concentrat volumul), ar fi una deosebit

de valoroasă. A îngrijit și editat: **“Radu Gyr – Balade”** (selecții din vol. *“Cununi uscate”*, Ed. “Cartea Românească”, 1938 și *“Balade”*, Ed. “Gorjan”, 1943) în editura “Curierul”, Santa Clara, 1982. Colaborări variate în presa exilului anticomunist la ziarele și revistele: **“Carpații”** (Madrid), **“Scrisori Legionare”** (Buenos Aires), **“Cetatea Luminii”** (Brasilia), **“Libertatea”** (New York), **“Drum”** (Pittsburgh), **“Buletinul Casa Română”** (Oakland), s.a.

2) _____

- Câteva date de relevanță cu privire la personalitatea Monseniorului Ioan Dan consemnate în numărul 12 – 13 (III, 1983) al revistei, credem că merită cunoscute și subliniate pentru cunoașterea activității lui excepționale în exil: *“Sfântul Părinte Ioan Paul II a binevoit să înalțe pe Monsenioul Dr. Ioan Dan, parohul bisericii române unite din Buenos Aires, la rangul înalt de Prelat Papal, prin bulla dată la Vatican, în ziua de 29 Martie 1983. Activitatea Monseniorului Ioan Dan în Argentina, (mai înainte la Roma), este binecunoscută. Activitatea de preot, de cărturar, de profesor și de înalt funcționar la Arhiepiscopia din Buenos Aires. Amintim pe scurt numai câteva date. Dela Roma, unde și-a terminat studiile universitare cu diferite doctorate obținute cu cea mai mare calificare de “suma cum laude”, și unde a fost profesor de drept la Universitatea pontifical de Lateran și la Propaganda Fide, a fost trimis în 1948 la Buenos Aires la cererea românilor din Argentina, pentru păstorire sufletească, misiune pe care o îndeplinește de atunci neîncetat. În jurul acestei biserici, Prea Sfinția Sa a știut să adune pe toți românii, catolici și ortodocși, fără deosebire, pentru a menține mereu vie și dinamică atât activitatea apostolică, dar și cea patriotică românească. Tot în cadrul acestei activități românești trebuie să menționăm conferințele ținute în salonul bisericii (peste 123), la diferite adunări și serbări naționale. Deasemenea și frumoasa activitate a corului Doina, creat de Monseniorul Ioan Dan chiar dela începutul misiunii sale la Buenos Aires, cor care cântă nu numai în biserica românească, ci în toate bisericile importante din Buenos Aires, dând și multe concerte fie la radio, fie la televiziunea argentiniană, sau în alte locuri rezervate marelui public. În aceste piese musicale, mai ales colinde, multe sunt compoziții personale ale Monseniorului Ioan Dan, care de fapt este și dirijorul acestui cor. Înalt Prea Sfinția Sa chiar din primul an a fost numit profesor la diferite institute și apoi la diferite facultăți dela universitățile “Del Salvador” și dela “Sfânta Maria de Buenos Aires”, unde are catedra de drept, antropologie, filosofie și deontologie juridică. Între timp a fost numit judecător la Tribunalul Metropolitan și apoi la cel Interdiocesan. Este și secretar cancelar, asesor juridic și vicar general pentru problemele Bisericii Orientale în Argentina. Încă la Roma fiind, a publicat diferite cărți și studii, articole, conferințe, etc. aparținând științelor de specialitate, fie în limba latină, fie în italiană, franceză, spaniolă sau română. Astăzi stim că lucrează la o trilogie despre Transilvania și la alte cărți, de exemplu, despre unirea bisericilor, despre colindele românești, etc. Sfinția Sa Monseniorul Prelat Ioan Dan se bucură de mare stimă nu numai în mijlocul coloniei române, dar și în cercurile reprezentative bisericesti și culturale din capitala Republicii Argentina, care-l înconjoară cu multă dragoste și prețuire...”*

3) _____

- Vezi și acida polemică care urmează între Protosinghelul Grațian Radu și Dr. Alexandru Suga pe seama acestui interviu, cel din urmă în **“Precizarea”** pe care o face în numărul 10 al revistei, arătând ingerințele așa zisului “Sinod” de la Paris, numit “Comitet Inter-Episcopal”, cu misiunea să coordoneze activitatea eparhiilor ortodoxe, având în frunte *“un episcop trimis de Patriarhia rosie dela București și un altul dela Moscova”*. Mai scrie, în lămurirea sa Al. Suga: *“Episcopul trimis dela București are cinci preoți în*

Germania, recunoscuți ca ofițeri de securitate, iar Episcopul Gheorghe, seful spiritual al preoților Dumitru Popa și Viorel Mehedințu are și el doi preoți români ortodocși în Germania”, concluzând, la final: “Dacă episcopii preoților din Germania sunt egali în grad și slujesc împreună la Paris, atunci logic este ca și ‘preoții securisti din Germania să fie egali cu preoții din exil’, ori aceasta nu vrem noi. Nu vrem să avem legătură cu sucursala partidului comunist din România nici direct, nici indirect”.

◆ **"CURIERUL CRESTIN"** *Buletinul Bisericii Române Unite*. Dir. Mons. Ioan D. Dan și Ioan Rusu. Anul I, Nr. 1, Septembrie 1951, Buenos Aires, Argentina. Semnează: Mircea Dimitriu, Vasile Posteuca, J. N. Manzatti, Grigore Manoilescu, Vintilă Horia, A. L. Tăutu, M. Mărculescu, Preda Savu, Florin Mironescu, s.a. În cadru paralel, librăria “Mesterul Manole”, ca centru de promovare culturală și colportaj a cărților românești tipărite la editurile anticomuniste din exil. Dispare în cursul anului 1953...

◆ **"CURIERUL LEGIONAR"** – publicație a Comandamentului Legionar în prigoană. Apare la 20 Noiembrie 1938, redactată de Prof. Vasile Christescu, Nicolae Petrescu și Ion Suciuc, având ca *motto* cuvintele lui Andrei Muresanu din **“Desteaptă-te, Române!”**: *“Murim mai bine ‘n luptă cu glorie deplină, decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost’ pământ”*. Număr unic. Damian P. Bogdan făcând prezentarea **“Curierului Legionar”** și a *Cuvântului de Început* semnat de Vasile Christescu, ținea să remarce în coloanele ziarului **“Cuvântul”** din data de 16 Ianuarie 1941 (XVIII, Nr. 90 – serie nouă): *«Un Cuvânt de Început care e “cuvânt rupt din sufletul nostru după opt luni de prigoană cumplită în care toate puterile satanice s’au adunat să ne distrugă”*. Si – mai scrie în continuarea rândurilor sale Damian Bogdan – *“rând pe rând” profesorul Christescu arată că va asterne în gazeta ce apare “în contra voinței acelor care au înăbusit cel mai elementar simț de omenie și dreptate”, “toată prigoana, chinurile celor din închisori, răbdarea celor din lagăre, schingiuirile, diavolesti în răutate”, la care erau supuși tinerii aflați în “beciurile poliției și Jandarmeriei, jalea și plânsul părinților, soțiilor și copiilor rămași pe drumuri”*. **Curierul Legionar** – mai spunea Damian Bogdan în prezentarea sa din ziarul **“Cuvântul”** – *era sortit a fi “arma de luptă” care “va risipi neguri și va pregăti victoria”*».

◆ **"CURIERUL LEGIONAR AL REGIUNII 7-a IASI"** Anul I, Nr. 1, Iasi, 1940. Instrucțiuni, dispoziții, etc. Tipografia “Gheorghe Lică.

◆ **"CUVÂNTUL"** Fondat în anul 1924 de Titus Enacovici. Director: Nae Ionescu¹⁾. Este suprimat de cenzură la 1 Ianuarie 1934²⁾, după ce ziarul ia apărarea și se pronunță în favoarea legionarilor arestați ca efect al dizolvării ilegale a Gărzii de Fier la 9 Decembrie 1933 printr'un - așa zis - *“Jurnal al Consiliului de Miniștri”*, de către guvernul liberal avându-l în frunte pe Ion G. Duca. Reapare la 21 Ianuarie 1938, dar este din nou interzis la 17 Aprilie 1938, de această dată

din ordinul camarilei regale instituită în mod arbitrar la conducerea țării. Trei săptămâni mai târziu, în Mai 1938, Prof. Nae Ionescu este destituit de la catedră și arestat, fiind depus în lagărul de la Miercurea Ciuc, alături de mulți alți conducători legionari. Odată cu înfăptuirea

Statului Național-Legionar Român, urmare a revoluției din 3-6 Septembrie 1940, prestigiosul ziar reapare la 14 Octombrie 1940 sub direcția marelui istoric specialist în slavistică Petre P. Panaitescu, având ca secretar general de redacție pe talentatul gazetar Stefan C. Ionescu (fratele Comandantului Legionar Andrei C. Ionescu). Gravorul Serban Zainea (expertul Fabricii de Timbre din București), a completat armonios prezentarea grafică ireprosabilă a ziarului, alături de

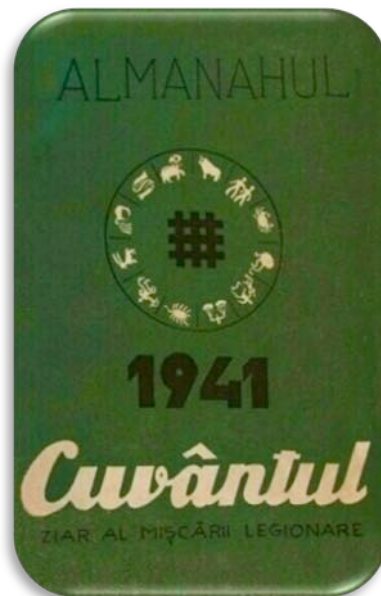

contribuțiile redacționale ale personalităților intelectuale legionare: Octav Onicescu, Traian Herseni, Vasile Băncilă, Petre Țutea, Traian Brăileanu, Nicolae Andries, Liviu Stan, G. Racoveanu, Dan Rădulescu, Prof. Ion Găvănescul, Vasile Posteuca, Radu Dragnea, Ion Țurcan, Prot. Firmilian, George Macrin, Victor Ion Pavelescu, Aurel Cosma, Nicolae Rosu, O. W. Cisek,

Vladimir Dumitrescu, Ion Cantacuzino, Constantin Gane, Ernest Bernea, Traian Christescu, Eugeniu V. Haralambie, Barbu Slusanschi, Eugen Chirnoagă, Doina Peteanu (psd. lit. Anisoara Odeanu), Ion Veverca, George Breazul, Ion Protopopescu, Leon Țopa, Pr. Ilie I. Imbrescu, Axente Sever Popovici, Mac Constantinescu, Lola Ionescu Marița, G. Vâlsan și alții. Până la 24 Ianuarie 1941 (XVIII, Nr. 98), "**Cuvântul**" (purtând subtitlul de "*ziar al Mișcării Legionare*"), a apărut în 7 ediții zilnice, cu un tiraj de 120.000 de

exemplare. Rebeliunea generalului Antonescu împotriva Legiunii cu ajutorul armatei germane staționată în țară³⁾, duce încă odată la suprimarea acestei mari tribune naționaliste, ultimul număr amintit mai sus (cuprinzând 12 pagini, tipărit în după amiaza zilei de 23 Ianuarie), fiind urmat la scurt timp de o ediție specială în două pagini, având înscris cu litere de-o schioapă pe frontispiciu enunțul că "**Prigoana a reînceput**", alături de imagini terifiante

ale legionarilor masacrați în capitală, apeluri ale conducătorilor diverselor corpuri legionare de pedepsire a vinovaților sau stiri de ultimă actualitate provenite din țară pe seama tragicelor evenimente. Este reeditat la 15 Martie 1945 la Viena, anul XXI, Nr. 1, ca organ oficial al

Guvernului Național-Legionar cu sediul la Viena, și după o scurtă perioadă, din pricina condițiilor și schimbărilor politice nou create la finele războiului, ziarul încetează.

A se vedea și **Almanahul Cuvântul pe anul 1941** editat sub egida ziarului.

Imprimeriile "CUVÂNTUL" S.A.R., București.

1) _____

- Merită amintită aici și contribuția acestuia în paginile revistei "**LOGOS**" (*revistă internațională de sinteză ortodoxă*), în limba franceză, pe care a înființat-o la București în cursul anului 1928, între redactorii ei numărându-se teologii ruși exilați Gheorghe Florovski și Lev Kartasev, Mircea Eliade sau Victor N. Popescu. Din nefericire, după primele două tomuri apărute în cursul anului, revista este nevoită să își suspende apariția.

2) _____

- "...Când s'a suprimat "**Cuvântul**", la 1 Ianuarie 1934, - scria Nicolae Rosu în articolul de salut intitulat "**Ziarul Cuvântul**" apărut în revista "**Decembrie**" (Anul I, Nr. 5-6 din 29 Ianuarie 1938) - s'a suprimat implicit o posibilitate de afirmare a generației noastre. După 4 ani, "**Cuvântul**", reapare, sub altă zodie, reluând firul întrerupt, dar pe un drum mult mai trainic, și în zorile deschise de miscarea legionară. În răstimpul celor patru ani, Prof. Nae Ionescu a trăit în suflul și în gândirea generației noastre, totuși, faptul că a fost împiedicat să scrie patru ani, rămâne cea mai mare rusine pe obrazul României contemporane. A fost un asasinat al gândirii, al talentului, o încătușare a argumentului lucid și convingător, o încercare de a-l izola pe Prof. Nae Ionescu de școala și de generația în fruntea căreia se afla".

3) _____

- Vezi și ordinul către legionari semnat de Horia Sima în dimineața zilei de Joi, 23 Ianuarie 1941, orele 5 (publicat pe o singură pagină într'o ediție specială a ziarului), "*ca să se înceteze imediat orice luptă*", rezultat al tratativelor dintre "*conducerea Statului și Miscarea Legionară... pentru limpezirea situației*", având ca intermediari reprezentanți ai legației germane din București. Amănunte semnificative despre modul în care s'a ajuns la această înțelegere și rolul decisiv al armatei germane în aceste evenimente, găsim în "**Memoriul**" secret al Sefului Grupului Etnic German din România, Andreas Schmidt, adresat la 28 Ianuarie 1941 Biroului de intermediere pentru etnicii germani de la Berlin, în care se spune: "*Prin negocieri purtate de trimisul extraordinar Neubacher cu Sima și Antonescu, prin implicarea Wehrmachtului care, prin generalul Hansen și prin comandantul garnizoanei București, colonelul von Ravenstein, a transmis Legiunii asigurări scrise privind libera trecere și impunitatea în cazul în care ar depune imediat armele și ar restabili ordinea, s'a ajuns la faptul că Legiunea a oprit rebeliunea. Wehrmachtul a făcut să parvină Miscării scrisoarea din care reiese clar faptul că Fuhrerul îl va sprijini pe Antonescu și că dorința Reichului este cea de ordine și liniște. Este însă extrem de important să se știe că nu intervenția militarilor români a silit Legiunea să revină la ordine, ci acest lucru se datorește exclusiv negocierilor duse de Neubacher și, mai ales, prezenței și intervenției armatei germane*" (Nr. 1, 781/41). Cum se știe, Antonescu încalcă acordul și dă ordin ca să se tragă în legionarii dezarmați care părăseau încolonați instituțiile publice, mulți dintre ei, alături de civili pasnici, fiind uciși cu această ocazie.

◆ **"CUVÂNTUL ARGESULUI"** Publicație oficială a organizației legionare din județul Arges. Anul I, Nr. 1, 8 Iunie 1935. Ziar cu răspândire la scară națională. A apărut între anii 1935-1937, bucurându-se de colaborarea a numeroase personalități legionare între care Ion I. Moța și Vasile Marin. *"Organ bilunar de luptă națională și informație cinstită"*, Pitesti, Arges. Director: Leon Popescu. Mai târziu, editată sub conducerea unui Comitet. Redactor responsabil: Todie Curățureanu. Redacția și Administrația: Pitesti. Condeie viguroase, cu numeroase și importante contribuții: Gh. Furdui, Dr. Ion Banea, Radu Gyr, Mihail Polihroniade, Ion Hodos, Titu Bădescu, Victor Medrea, Geo Zlotescu, C. Pârlea, Al. Constant, G. Racoveanu, Valeriu Cârdu, V. P. Gârcineanu, M. Streinul, St. I. Turcu, s.a.

Articolele demascatoare și critice, Serviciul Cenzurii Corpului 2 Armată București prin ordinul nr. 349 din 19 Mai 1937, răspunde și suspendă definitiv ziarul din dispoziția Ministrului de Interne. Comentând suprimarea publicației în gazeta **"Brațul de Fier"** anul III, nr. 21, 1937, fostul director al ziarului **"Cuvântul Argesului"** Leon Popescu, preciza printre altele: *"După 'România Crestină' a lui Sergiu Florescu și 'Vestitorii' mucenicului dela Majadahonda Vasile Marin, iată a treia foaie de atitudine curat românească și creștină care e sugrumată, călcându-se prevederile constituționale... 'Cuvântul Argesului' a fost sugrumat pentru motivul că a demascat lumii românești creștine cărdășia dintre Național Țărăniști și Comunisti, printr'o serie de documente imposibil de contestat, și a arătat, așa cum este, o canalie care răspunde la numele de 'Armand Călinescu'. 'Cuvântul Argesului' a fost suspendat în urma intervenției acestei canalii..."*

✚ **Sinoptica editării:** Anul I, 1935/36, Nr. 1 – 27; Anul II, 1937, Nr. 28 – 37.

Tipografia "Liga Poporului", I. Iotta, Pitesti.

◆ **"CUVÂNTUL CĂPITANULUI"** (ziar). 23 Nov. 1936, An III, Nr. 69 (f.a.d.).

◆ **"CUVÂNTUL ÎN EXIL"** Anul I, Nr. 1, Iunie 1962, Freising, Germania de Vest. Director: Gheorghe Racoveanu. Printre colaboratorii importanți ai gazetei s'au numărat: Mircea Eliade, Vasile Posteuca, Lucia A. Popovici, Ionuț Jivan, Mircea Popescu, Paul Miron, Gen. Ion Gheorghe, Alexandru Mircea, Virgil Ierunca, Horia Stamatu s.a. Referindu-se la **"ținuta înaltă"** și **"grija celor de odinioară"** dela **"Cuvântul"** apărut în țară, de a *"desprinde din întâmplări sensuri și probleme"* (Nae Ionescu), în primul număr al publicației ni se precizează că

aceasta "va fi si grija noastră, a celor de la **Cuvântul în exil**", căci... "efortul disciplinat, metodic, cinstit si dezinteresat de a privi cotidianul pentru permanențele lui nu s'a perimat" - (**în loc de program**). În lb. germană si română, editorialele semnate de-a lungul timpului de Gh. Racoveanu.

◆ "**CUVÂNTUL IASULUI**" Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1931. Din comitetul de coordonare al ziarului (redactare si editare), au făcut parte Ilie Gârneață, Nellu Ionescu si Stelian Teodorescu.

◆ "**CUVÂNTUL LEGIONAR**" Inițial cu subtitlul de "*periodic al tineretului român naționalist ortodox*"; ulterior ca "*periodic al Românilor naționaliști crestini*". Dir. Nicador Zelea Codreanu. Anul I, Nr. 1, Septembrie 2003. Publicație a dizidenței legionare, axată ideologic pe osatura antagonică din exil creată de C-tin Papanace, având în prim plan ca integralitate combativă "simismul", cu o pronunțată atitudine de delirantă*) si – din păcate - indiferență crasă față de probitatea surselor folosite. Fondatori: Nicoleta Codrin (pseudonimul Roxanei Simionescu - redactor sef), Emilian Georgescu – Ghika, Radu Constantin Demetrescu, Corneliu Mihai, Nicolae Badea (colegiul redacțional). Remarcăm totusi seria de reportaje si notele de călătorie întocmite de Emilian Georgescu – Ghika (sub mai multe pseudonime), publicate în cadrul rubricii "**Zig-Zag**", asupra căreia dorim să ne oprim în sens de orientare si ilustrare, poposind la întâmplare peste titlurile ce ne rețin atenția în cuprinsul edițiilor anilor 2007-2008: "**Zig-zag prin Capitală**": "**Muzeul satului**" (Nr. 42, III, Feb. 2007); "**O vizită la Palatul Parlamentului**" (Nr. 43, III, Mar. 2007); "**Per pedes prin centrul Bucurestiului**" în mai multe fascicule succesive (Nr. 44 - 47, III, Aprilie - Iulie 2007), "**La marginea si în afara Bucurestiului**" (Emilian Ghiocel, Nr. 49, III, August 2007), "**Vechi biserici bucurestene**" (IV, Nr. 51 – 53, Oct. – Dec. 2007); în acelasi cadru, rubrica "**Zig-zag pe mapamond**" (Emilian Ghika) cu un "**Itinerar Italian**" în cinci cicluri, "**Tunisia celor "1001 nopți"**" (III, Nr. 42 - 44, Feb. – Apr. 2007) etc., sau rubrica "**Diverse**" sub semnătura Emilian Georgescu, "**Itinerar sentimental în Cernăuți**" (III, Nr. 42 - 43, Feb. – Mar. 2007); "**Zig-zag prin țară: Mănăstirile din "Țara de Sus"**" (E. Ghiocel, IV, Nr. 54 - 56, Ian. – Mar. 2008). Tot la rubrica "**Zig-zag prin țară**", "**Circuit religios si turistic în Neamț**" (IV, Nr. 57, 59 - 60, Aprile, Iunie si Iulie 2008). Alte semnalări pozitive, la rubrica "**Document**" a ziarului: "**Răsfoind presa legionară interbelică cu un numitor comun, titlul: "Garda de Fier"** sub iscălitura G. Emilian (IV, Nr. 52 - 53, Nov. - Dec. 2007), cum si cele prezentate în parcursul publicației care reflectă aceiasi temă întrunite sub titlul "**Din presa legionară interbelică**".

*) _____

- Vezi ca exemplu: "**Simismul, arma letală a iudaismului**" (IV, Nr. 51, Oct. 2007), adevărate imposibilități

ale unei gândiri refractare și ilogice, cramponată în cea mai adâncă ură față de Horia Sima, Comandantul Mișcării Legionare.

◆ **“CUVÂNTUL NOU”** (*tribună independentă de luptă și informație naționalistă*). Director: Valeriu Cârdu¹⁾. Bilunar și lunar. Anul I²⁾, Nr. 1, 17 Februarie 1936, Satu-Mare. Printre colaboratori: Ion. I. Moța, Ion Banea, Prof. univ. Dan Rădulescu, Puiu Gârcineanu, Dragos Protopopescu, A. Bandiciu, Ioan N. Cruceanu, Th. I. Țucanovici, Nicolae Brana (grafică), Mihai Novac, Ionel Sugar (Ion Siugariu), Prof. Ion Mărgineanu, Grigore Bugarin, Valeriu Cârdu (substanțial, cu versuri, cronici, însemnări, note și pilde legionare), s.a. Ținem să evidențiem din cuprins: **“Un nou fenomen social: taberele de muncă”** purtând semnătura lui Ioan N. Cruceanu (subiect extins în mai multe numere ale publicației), extrăgând din mențiunea autorului: **“Cuvântul Nou”** deschide glas peste văi și munți; în timpul când tineretul condus de vizionarul care a străbătut cu privirea fulgerătoare până dincolo de zări, a impus opiniei publice românești, chiar și la o parte din străini fenomenul: *tabăra de muncă...*, vom căuta să analizăm acest fenomen sub toate aspectele”. Scopul acestor tabere: *“o lume nouă, fundamentată pe un om nou, pe un nou suflet și crescută în dogma unor credințe de fier”, o “scoală nouă” de “educație sufletească”* la finele căreia să se înalțe omul de tip nou: **omul de bun simț, omul de credință, omul de luptă, omul de muncă, omul corect, omul drept, omul tare, omul mare** (Anul I, Nr. 2-3, 1936). Alte articole de interes: Prof. Ion Mărgineanu – **“Comunismul și imperatiile neamului”** (Anul I, Nr. 6-7, 1936): *“Comunismul – spune autorul – e un sistem social monstruos pentru că nu se clădește pe realitățile firești ale vieții. Perverteste sensul vieții prin faptul că transformă mijlocul în scop”* și *“degradează pe om depărtându-l de Dumnezeu și disolvând morală, virtutea”*. Tot în cuprinsul numărului amintit mai sus, Valeriu Cârdu semnează articolul intitulat **“Țară românească încotro?”**, avertisment și angajament curajos în același timp în vremurile tulburi de atunci, din care ținem să desprindem: *“...Țară de basm măestrit, - țara lui Ștefan Vodă și-a lui Mihai Viteazul, a lui Vodă Ion Cumplitul, - țara sângelui lui Horia și a lui Tudor, țară care ai adăpostit sfânta nebunie a lui Iancu, - țara lui Eminescu și a marilor vizionari, - încotro? E întrebarea ceasului al XII-lea! Încotro, țară românească? Țară, țară, vor străinii și înstrăinații să-ți numere zilele... O nouă prigoană se vesteste... Noi n’am provocat nicicând. Dar să se stie, să se audă, să se înțeleagă, noi suntem gata oricând să înfruntăm furtuna. Nu, nu ne înspăimântă nimic. Nu ne temem de trădări. Pentru că trădările au soarta lui Iuda. Disprețuim calomniile, pentru că vine din tabăra trădării și poartă semnul celor treizeci de arginți. Nu ne temem de gloanțe. Deschideți mormintele și morții vor intra!”. Autorul va reveni în **“Sfânta zidire legionară”** din ediția următoare cu o prezentare a sensului jertfei legionare, misiune continuă pe linia de măreție a înaintașilor invocați de istoria românească:*

*“Dela primul descălecător de țară până la cel din urmă voevod, dela Horia până la ultimul vizător, veacurile zidirilor românești își deschid paginile cu acelaș capitol: jertfa. Străbate, în tot ce este zidire, acest principiu turnat în balada Mesterului Manole”. Alte consemnări: Ioan Victor Vojen - **“Stat național, democrație și presă”**; Ion Banea – **“Ardealul, ardelenii și fenomenul legionar”** (Anul I, Nr. 8-9, 1936); Valeriu Cârdu - **“Rostul și etica pedepsei legionare”** (câteva norme de etalare a virtuții legionare – Anul I, Nr. 10-11, 1936). Un scurt și frumos articol semnează Dr. Ion Banea înfățișându-l pe conducătorul Miscării Legionare, **“Căpitanul”**: *“Gând. Hotărâre. Vitejie. Acțiune. Viață. Pe el îl iubim. Pe el îl ascultăm. Lui îi stăm la ordin. El este nădejdea noastră de azi și a României, a României de mâine. Prin el suntem tari. Prin el suntem temuți. Prin el vom birui”*. Pe aceeași pagină, redacția **“Cuvântului Nou”** ține să adauge: *“...Neînfrânt și neînving, statuar și magnific, se ridică în fața vremii și a istoriei. Peste vreme și peste oameni, va crește dârz, furtunatic și fulgerător, împărțind dreptatea și începând judecata, stăpân peste hotarele istoriei și deschizător de drumuri glorioase, el, cel hulit și neînțeleș azi, el, cel trădat și batjocorit: Căpitanul!”* (Anul I, Nr. 3, 1936). Gânduri curate, răscolitoare, de prețuire și legământ în credința lui și a Legiunii creștine.*

Tipografiile "Gloria", "Athenaeum" și "V. Balogh" – Satu-Mare.

1) _____

- Vezi și colaborarea acestuia la ziarul săptămânal **“Opinia Noastră”** din Oravița dela începutul anilor '30, unde a funcționat ca redactor-sef al publicației (1932), la **“Frontul”** din Satu-Mare (1935) cum și la ziarul **“Buna Vestire”** din București în 1937/'38 ca prim co-redactor.

2) _____

- Se cuvine să facem precizarea că – din varii motive – s'au înregistrat și câteva erori tehnice de înscriere a anului apariției (unele numere fie cu Anul II sau III, altele cu adaosul de *“serie nouă”*), confuzii pe care ne-am permis să le corectăm, indicându-le în chip adecvat...

◆ **"CUVÂNTUL ROMÂNESC"** Director: George Bălasu. Anul I, Nr. 1, Mai 1976, Hamilton, Canada. Colaborări majore: Ion Halmaghi (sau cu pseudonimele Ion Boieru, Cronographus Anonymus și altele), Nicolae Novac, Eugen Bârsan, Pr. Petre Popescu, Mihai F. Enescu, C-tin Macri (alias Romulus Odobesteanu), Horia Stamatou, Sergiu Grossu, Gheorghe Rădulescu, Ovidiu Vuia, George Donev (Stroe Moldovanu, Dona-Rățoiul), Dumitru Pădeanu (alias Corneliu Florea), Traian Golea, Zahu Pană, Ilie Olteanu, Dumitru Filip (alias Radu Dunăreanu), Vasile Tega și mulți alții. Câteva precizări asupra cadrului

apariției acestui ziar și a comitetului responsabil alcătuit la înființarea sa, găsim în procesul verbal făcut cu prilejul sărbătoririi a 50 de ani de la înființarea Legiunii "Arhanghelul Mihail" din

data de 12 August 1977, în urma întrunirii dela Căminul Cultural “Moța-Marin”, Aravaca-Madrid, a asa zisului *consiliu conducător* dizident si unde, fiind pusă în discuție chestiunea publicațiilor legionare, “*Gh. Bălasu precizează că publicația ‘Cuv. Rom.’ este rezultatul efortului comun al grupului din Chicago si al cuibului ‘Buna Vestire’*. Cuvântul hotărîtor la redactare – se arată în continuare la pag. 11 a procesului verbal – *îl are camaradul Eugen Bârsan; ziarul este scos de legionari si adresat Românilor de pretutindeni pentru menținerea conștiinței românești curate, trează*”. Totusi, atitudinea de multe ori confuză a publicației privind luările de poziție împotriva regimului comunist, a provocat în numeroase rânduri dezbateri aprinse în sânul Exilului^{*)}. Chiar dacă în cadrul statornic al gazetei s’a menținut un ambient satisfăcător cu tentă naționalistă si românească, acest cadru a fost în parte compromis în lungul anilor prin acceptarea si propagarea unor contributori (organizații civile sau asociații literare) de sorginte cvasi comunistă, propulsoare ale stângii în exil. “Multiculturalismul” finanțator, se pare, nu a lăsat prea multă autonomie conducerii publicației atunci când a fost vorba de “integrare si cooperare” multiculturalistă. Cazul asociației “Hyperion”, înțesată de “scriitori dizidenți”, de o stângă “dizidentă” eficientă la instalarea comunismului în România, este mai mult decât elocvent.

Un addendum drept si necesar: Deasupra tuturor acestor inconveniențe, dorim totusi să facem o divagație: în anul 1967, sub patronajul *Asociației Românilor* din Hamilton, cu ajutorul financiar al acesteia, prin contribuțiile românilor din exil si sprijinul guvernului Canadian, sunt achiziționate cca. 25 de hectare de pământ în afara orasului Hamilton, luând astfel ființă primul asezământ al *Câmpului Românesc* unde este ctitorită capela “Sfânta Maria”. În timp, odată cu apariția si sprijinul direct al ziarului “**Cuvântul Românesc**”, prin apelurile lansate cititorilor si aportul acestora, asezarea dela *Câmpul Românesc* se extinde în ritm neconținut: au loc amenajări importante, iar participarea românilor, odată cu înființarea unei “Săptămâni Culturale”, devine an de an tot mai numeroasă. Astăzi, *Câmpul Românesc* este un loc de pelerinaj al românilor de pretutindeni, o oază de liniste într’un cadru autentic românesc, un loc de cunoastere si de promovare a valorilor românești în exil, iar acest loc există, în mare parte, si din grija ziarului “**Cuvântul Românesc**”.

*)

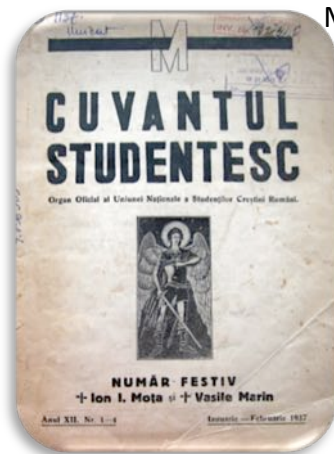
- Vezi volumul “*S.O.S. Transilvania*” de Traian Golea, pag. 171-175. Editura “Studii Istorice Românești”, Miami Beach, 1993. Vezi si colecția ziarului “**Libertatea**” (New York), colecția revistei “**Carpații**” din Madrid, Spania, tomurile memorialistice intitulate “*Sub zodia cărții si a studiului*” de Ovidiu Vuia, arhiva epistolară D. C. Amzăr, etc.

◆ “**CUVÂNTUL STUDENȚESC**” (“*organul Studențimei Române din întreaga țară*”, mai apoi, “*organ oficial al Uniunii Naționale a Studenților Crestini Români*”). Giranți responsabili: L. Bugheanu, Ion Simionescu, Eugeniu Busilă, V. Climescu si alții. Apare în Ianuarie 1923, la

Bucuresti, sub egida studenților naționaliști, cuprinzând numeroase stiri din activitatea studențească, despre manifestările revendicative ale studențimii române în centrele universitare ale țării cu privire la aplicarea proporționalității în baza principiului **“Numerus Clausus”** de admitere a minoritarilor, în special a celor de naționalitate etnică mozaică, luptele studențimii în contextul măsurilor nejustificate, abuzive și represive ale guvernului, luări de poziție în fața atacurilor și aserțiunilor gazetelor subsidiate intereselor anti-naționale, s.a.m.d. În numărul 30 (I) din 4 Septembrie 1923, este publicat importantul comunicat cu privire la **“Congresul delegaților întregei studențimii române din Țară”¹⁾** din zilele de 22-25 August care, fiind împiedicat de autorități să aibe loc în incinta universității iesene după prima sa sesiune²⁾, **“se ține în Mânăstirea Cetățuia, în pădure și în casa unei vechi familii domnitoare”** (Casa Ghica), sunt publicate **“hotărârile studențimii române și apelul delegaților către studențime”**, împreună cu telegramele de protest adresate de delegați primului ministru, ministrului Instrucțiunii publice sau ministrului Cultelor, exprimând faptul că **acțiunea dusă de guvern, pentru interzicerea congreselor studențești e în afară de legi, arbitrară și neromânească. “Examenele de admitere în Universități”** se numeste scrisoarea deschisă adresată ministrului instrucțiunii publice, Dr. C. Angelescu, de stud. Corneliu Zelea-Codreanu pe seama așa zisei **“nostrificări”** (recunoasterea diplomelor obținute în străinătate de cetățeni români aparținând diferitelor naționalități etnice), în nr. 32 din 18 Sept. 1923, iar Ion I. Moța, Pres. Centrului Studențesc “Petru Maior” din Cluj, la 25 Sept. 1923 (I, Nr. 34), sub titlul semnificativ **“Scrisoare către părinți...”**, adresează un apel profesorilor care **“înțeleg și aprobă miscarea studențească”** de a lua parte activă la “Congresul Profesorilor Universitari” de la Iași, să susțină, să adere și să ceară legiferarea principiului **“Numerus Clausus”**, același lucru înțelegând să-l dezbată în coloanele ediției și Napoleon N. Crețu sub titlul **“Profesorii Universitari vor da sentința”**, arătând răspunderea acestora **“ca dascăli și ca cetățeni, ca părinți și ca minți luminate”**. Despre arestarea conducătorilor studențimii și așa zisul **“Complot”** împotriva guvernului se relatează pe larg în numărul 39 din 30 Oct. 1923, fiind prezentate declarațiile făcute Parchetului de către cei 7 studenți reținuți în frunte cu Corneliu Z. Codreanu, și este redată conversația pe care o are Ion I. Moța cu tatăl său, părintele I. Moța, în fața judecătorului Radovanu, și în care declară că **“pornirea noastră era îndreptată împotriva dusmanilor cauzei noastre studențești, care sunt în același timp și dusmanii țării și ai neamului nostru”**, desmițând faptul că acțiunea studenților era în vreun fel **“complotistă”** împotriva guvernului, cum lăsa să se înțeleagă comunicatul oficial emis. În numărul 10 (II) din 25 Martie 1924, se va reveni pe larg cu ocazia anunțului începerii în fața Curții cu Jurați a Capitalei, la data de 29 Martie, a **“Procesului studenților arestați la Văcărești”**, studențimea din întreaga țară solidarizându-se cu acțiunea conducătorilor ei. “Comitetul Central Studențesc”, în comunicatul publicat cu această ocazie sub titlul **“Ora**

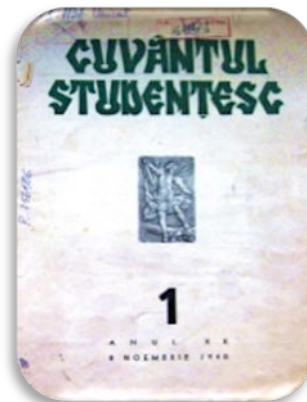
judecății a sunat!...”, ținea să arate: *“A venit ziua în care vom spune țării și lumii întregi toate durerile noastre, toată dreptatea noastră, toate visurile noastre sfinte. A venit ziua, să arătăm că noi suntem feciorii acestor blânde plaiuri, iar nu copiii nimănui, bătuți, batjocoriți, întemnițați și urgisiți de toți”*. La 28 Martie 1924, cu doar o zi înainte de începerea anunțată a procesului, avea loc **“Pedepsirea trădătorului Vernichescu”** de către Ion Moța în incinta închisorii Văcărești (unde se găseau întemnițați încă de la arestare studenții), cu această ocazie fiind tipărită o ediție specială prin care înfierează vehement gestul trădător al lui Aurelian Vernichescu și se atasează total faptei studentului Moța, ținând să sublinieze că *“întâmplarea de mai sus, venită ca o dreaptă judecată și sancțiune, nu ne tulbură câtus de puțin. Căci dacă pe mulți îi înspăimântă moartea sau numai primejdia ei, pe noi mai mult ne înspăimântă trădarea... Sentimentul care a stăpânit pe colegul și fruntasul nostru Moța, atunci când a dat cu ochii de trădător pentru prima oară dela trădare, este al nostru al tuturor”*.³⁾ La 29 Martie, ora 1 după amiază, studenții sunt aduși în sala Tribunalului și încep dezbaterile procesului “complotistilor”, dezbateri care se vor continua până în dimineața zilei următoare la orele 6:30, când este pronunțată sentința de **achitare** a acestora. Decizia este primită cu cea mai mare satisfacție de numerosul public prezent în sală sau masat pe străzile alăturate, cu aplauze, în cântece de redesteptare națională și urale ce se vor răspândi la scara întregii țări. Ziarul va manifesta aceeași atitudine curajoasă și în viitor, înfierând acțiunile violente de la Iasi ale prefectului

Manciu asupra studenților și elevilor la 31 Mai 1924 (cu toate urmările sale), ori în decursul “procesului Codreanu” pe seama “cazului Manciu”. Atmosfera tensionată a acelor vremuri, amplu descrisă în coloanele publicației, prezintă un tablou fidel al evenimentelor întâmplare, iar ziarul, ca portavoce a întregii studențimi, însumând colaboratori dintre cei mai distinsi și respectați, va fi de-a lungul anilor un important aliat la răspândirea și susținerea drepturilor tinerei generații universitare. Redactor responsabil al publicației (1932-1933): Florin Becescu. Suprimat de autorități după evenimentele din Decembrie 1933 când este interzisă participarea la vot a Gărzii de Fier și au loc masive arestări ale legionarilor pe întreg cuprinsul țării,

“Cuvântul Studentesc” va reapare la 25 Noembrie 1934. În anii 1935-'36-'37, printre colaboratorii de vază permanenți ai publicației s'au înscris numele multor fruntasi intelectuali legionari: Ion I. Moța⁴⁾, Vasile Marin, Ion Banea, Simion Mehedinți, Alexandru Cantacuzino, Dragos Protopopescu, Gheorghe Furdui, Dan Rădulescu, Alexandru Cantacuzino, Viorel Trifa, Traian Cotigă, Ion Antoniu, s.a. Demne de remarcat, studiile biografice semnate de A. Vântu (Andrei C. Ionescu) și Mihail Polihroniade, primul vorbind despre **Ion I. Moța** iar celălalt despre **Vasile Marin**, în cadrul celor patru numere omagiale ale revistei pe lunile Ianuarie – Februarie 1937 (XII) dedicate jertfei dela Majadahonda a celor doi Comandanți legionari, articolul înălțător **“Urmasii lui Eminescu”** de Simion Mehedinți, cel al preotului N. T. Georgescu-Edineți

cu titlul *“Eroi ai crucii, mucenici ai neamului”*, dar și celelate semnate de Dr. V. Trifu (*“Ionel Moța nu a murit”*), Ioan Victor Vojen (*“La părinții lui Vasile Marin”*), V. P. Gârcineanu (*“Răscumpărarea”*), Vasile Christescu (*“Jertfa lui Ion Moța și Vasile Marin în lumina istoriei”*), Serban Milcoveanu, Pres. U.N.S.C.R. (*“Mormânt de sfânt – Neam Mesianic”*), G. Racoveanu (*“Să tacă tot trupul...”*), Ernest Bernea (*“Întoarcerea acasă”*), Radu Mironovici (*“Ion Moța”*), C. Demetrescu (*“I. Moța elev al liceului Sf. Sava”*) sau Corneliu Georgescu (*“Rânduri pentru martiri”*), care privesc deopotrivă apoteoza faptei și luptei creștine a celor doi eroi. Tot în cuprinsul acestei ediții festive, sunt reproduse *pasagii extrase din articolele publicate de Ion Moța și Vasile Marin* în diverse ziare și reviste legionare. Întrerupt de cenzură, reapare la 8 Noiembrie 1940 (XX, Nr. 1): *“Cuvântul Studențesc” este o revistă care a intrat de mult în istorie. El n’a fost o oarecare revistă. Paginile lui – fiecare’n parte – au folosit generațiilor studențești. El a purtat slova doctrinei legionare și fapta legionară* – scria Eugeniu Haralambie în ziarul *“Cuvântul”*, serie nouă, XVII, Nr. 34, 16 Nov. 1940. *“Numărul prim care reia sirul întrerupt de prigoană, aduce câteva excepționale colaborări”* – spune în continuare autorul de mai sus, semnalând numele celor care iscălesc articolele din cuprins, dintre care reținem: Prof. Traian Brăileanu (Ministrul Educației Naționale), Alexandru Constant (Ministrul Propagandei), Viorel Trifa (Pres. U.N.S.C.R.), Prof. Univ. Traian Herseni, Petre P. Panaitescu (Rectorul Universității București), Andrei Vasile (Comandantul Studenților legionari), Fănică Anastasescu (Membru protectoral U.N.S.C.R.), Valer Neagoe (Pres. Centrului Studențesc București), s.a. Tot din acest număr, desprindem comunicatele Uniunii Naționale a Studenților Creștini din România ce privesc *“reorganizarea Căminelor și Cantinelor Studențești”*, *“Legea de Reorganizare a Studențimii”*, numirea conducătorilor studențimii, *“Legea burselor studențești”* și condițiile distribuirii acestora, sprijinirea și ajutorarea tuturor studenților refugiați din teritoriile cedate, pronunțându-se cu hotărâre *“împotriva oricăror agitații”* în centrele universitare ale țării sau represalii contra colegilor evrei *“care sunt mai slabi decât noi”*, invocându-se *“cavalerismul”* legionar de a nu ridica *“sabia împotriva celor ce nu au sabie”*.

Tipografiile “Răsăritul”, “Steaua”, “Tiparul Românesc” și “I. N. Copuzeanu”, București.

1) _____

- Programat inițial să aibă loc la Cluj în zilele anunțate mai sus, Congresul este interzis de autorități. Octavian Goga, în nr. 28 al *“Cuvântului Studențesc”* din 21 August 1923, în articolul central din prima pagină cu titlul *“O nedreptate. Oprirea Congresului Studențesc”*, denunțând în termeni duri decizia de interzicere a Congresului de la Cluj, ținea să afirme: *“Stânjenirea libertății de întrunire pe seama tinerimii noastre intelectuale pare ciudată, într’o vreme când răscolind interese foarte puțin patriotice, fel de fel de adunări se țin lanț și aruncă lozinci subversive în opinia publică... Guvernul a făcut un act de mare*

nedreptate si de completă nepricepere, când cu o simplă măsură de poliție a lovit pătura cea mai onestă în năzuințele ei”, adăugând că “societatea noastră lipsită de disciplina gândirii si zguduită adese de penibile perturbații morale, nu are decât să câstige pe urma corectivului de care o împărtășeste miscarea studenților universitari”. Încheind, se adresează studenților deznădăjduiți si revoltați de atitudinea guvernului: “Frământați-vă, deci, dragi prieteni! Deasupra sbuciumului vostru văd cum planează fiorul istoric al atâtor generații de tineri care au visat ca si voi căutând leac pentru durerile altora”. În astfel de condiții, de comun acord cu toate celelalte centre universitare ale țării, studențimea ieseană ia hotărîrea si își asumă răspunderea ca lucrările Congresului Studențesc să se desfășoare la Iasi, finalizate cu zbuциumatele deznodăminte arătate mai sus.

2) _____

- Susținută în amfiteatrul Facultății de Drept.

3) _____

- Într'un comunicat de solidarizare pe care “Asociația Studenților Crestini” dela Universitatea din Iasi îl publica în ziarul “Opinia” sub titlul “Un trădător a fost pedepsit”, reflectând întregul asentiment al studențimii din țară, aceasta își arăta la rândul ei revolta în fața lasei si odioasei trădări a colegilor săi săvârșită de către Aurelian Vernichescu: “Fapta lui Moța e a noastră a tuturor; el n'a fost decât solul revoltei noastre si hotărât executor al unei pedepse care prea întârziase. Sângele în care canalia sperjură se scaldă nu ne mîscă si calificativul de crimă dat faptei lui Moța nu e o rusine pentru noi – căci nu e crimă să sdrobesti țeasta sarpelui ce-l strîngi la sân si te muscă...”.

4) _____

- Merită semnalate si numeroasele luări de poziție ale acestuia din primii ani ai publicației, limitându-ne să amintim, la întâmplare, doar câteva dintre ele: “Palatul Eforiei” din nr. 28 (I), 21 August 1923 (pe marginea unui articol apărut în ziarul clujean “Keleti Ujsag”, “alarmat de desgroparea delicatei chestiuni a omorului ritual”); “Răspuns Unirii dela Blaj” semnat cu inițialele I. I. M., în nr. 32 (I) din 18 Sept. 1923 (este vorba de oficiosul bis. Greco-Catolice din Blaj) care, într'un articol se exprimă împotriva restricțiilor asupra minorităților propagate de miscarea studențească, caz pe care Ion Moța, la rîndu-i, ține să-l lămurească în coloanele gazetei, răspunzând invocărilor: “...Noi facem o deosebire între omul ticălos si cel bun, între tâlhar si om cinstit... Noi ne gândim la acel Hristos care cu biciul în mână a gonit din biserică pe negustorii ticălosi”; “Profesorul Jacobovici” din nr. 36 (I), 9 Oct. 1923 (comentarii de atitudine la un studiu al prof. Jacobovici), denunțând faptul că în cuprinsul acestuia “este insultată studențimea, miscarea ei națională si întregul popor românesc...”, s.a. Deasemenea, trebuie subliniat faptul că în decursul acestor ani, Ion. I. Moța a adus o contribuție importantă în paginile “Cuvântului Studențesc” pe seama “chestiunii evreiesti din România”, publicând traduceri din presa străină sau analize însoțite de comentarii, chiar dacă o mare parte dintre ele au fost publicate sub latura anonimului.

D)

- ◆ **"DACIA"** (1) Director proprietar: Col. Stefan Zăvoianu. Ziar fondat în anul 1919. Suprimat în anul 1933 din ordinul guvernului liberal pentru poziția sa de apărare a legionarilor arestați în prigoana dezlanțuită după interzicerea activității "Gărzii de Fier" de la 10 Decembrie 1933. O încercare de reparație a ziarului la începutul anului 1935, este sortită eșecului.

Intr'o ediție specială cu data de 24 Ianuarie 1935 purtând subtitrarea **"IN LANȚURI"**, dând *"strigăt de alarmă contra acestei miselii fără seamăn"*, directorul ziarului, Col. St. Zăvoianu, subliniază: *"Incunostiințăm opinia publică pe această cale - singura ce ne-a mai rămas - că guvernul liberal a interzis ziarul DACIA, cu două zile înainte de data fixată pentru reparație, scoțându-l în afară de lege"*.

- ◆ **"DACIA"** (2) Anul I, Nr. 1, Decembrie 1945 (*"Organe du Mouvement Patriotique Roumain"*). A apărut clandestin la Paris (Margeval), sub îngrijirea unei echipe redacționale legionare. Fondator: Stelian Bisocianu. Director: Grigore Arbore. Redactor sef: Zamfir Tulniceru (Ion Țolescu). Delegat politic: Dr. Radu Buzdugan (Faust Brădescu). Director administrativ: Prof. Vasile Cosmin (Andrei Costin). Deviza: *"Pro Patria Semper"*. Prima *"tribună de luptă românească"* în Exil. Printre colaboratori: Emil Cioran, Faust Brădescu, Col. I. Velcescu (N. S. Govora), Ing. Dumitru Mihăescu, Tudor Dava, Dumitru Paulescu, Alexandru Hortopan, Pr. Petre Popescu, Paul Diaconescu, Horia Sima^{*)} și alții.

Iată și împrejurările în care și-a făcut apariția **"Dacia"**, povestite în chip sumar la rubrica *"Ecouri"* din revista madrilenă **"Carpații"** (V, Nr. 24-25, 1958) de către N. S. Govora, el însuși unul dintre primii redactori ai ei: *"Dacia" este o publicație care-mi evocă amintiri. Sunt 13 ani de-atunci. Câțiva Români, fără adăpost, fără nici un ban, cu sabia lui Damocles deasupra capului, urmăriți ca un vânat, într'o țară în care comunistii făceau parte din guvern, și într'o vreme când în Patrie se colabora din plin cu bezbojnicii, fostele mărimi căutând să se aranjeze cu învingătorii, câțiva Români zic, scot o publicație tipărită. O publicație anticomunistă, în inima Parisului, în 1945! Toți lucrau cu brațele și "Dacia" era fructul muncii lor. Era pe vremea când în Paris nu puteai spune că esti anticomunist. "Dacia" apărea clandestin, deaceia pe frontispiciu se citeau nume sonore, colonei care erau numai căpitani, Buzdugani care în realitate sunt departe de a fi fiorosi, Jieni, Bolduri și Dumbrăvi. Și în dosul acestor nume erau inginerul Mihăescu, preot Petre Popescu, poetul Ion Țolescu, nuvelistul de real talent Faust Brădescu. În acea perioadă de confuzie, de totală colaborare cu ocupantul, niste bieți aruncați de soartă, în inima Parisului, trăgeau clopotul de alarmă. Se striga că România este anticomunistă, că nu vrea să moară. "Dacia" era trimisă tuturor oamenilor de Stat din acea vreme, tuturor ministrilor, gazetarilor, parlamentarilor. Astăzi, după 13 ani, îmi vine să strig cu mândrie: Si eu am fost acolo!".* În întregime, apelul publicat în primul număr al gazetei: *"Români, Țara noastră se află astăzi în lanțuri. În lanțurile*

Anul I, Nr. 1, Dec. 1945

cele mai negre robii. Peste sufletul românesc fâlfâie steagul rosu ucigător de neamuri: Steagul Rusiei Sovietice. Români, vi se spune că România e liberă. Auziți însă strigătul de ajutor al fraților noștri... Auziți glasul plaiurilor românești peste care strălucesc baionetele bolșevice... Adevărul, libertatea, dreptatea și omenia, pe care Sovieticii le vântură'n lume, în țara noastră sunt: minciună, silnicie, impilare și crimă. Români, am înălțat stindard de luptă în contra lor. În contra hoardelor fără Dumnezeu, ce ne-au hotărât moartea. Să primim binecuvântarea străbunilor noștri. Să ne unim conștiințele. Să cerem sprijinul tuturor neamurilor pământului. În clipa când se desfășoară planul de înșelăciune a patriei noastre, sunați din tulnice strămoșeasca chemare la luptă. Români, strigați către toate zările lumii: Libertate sau moarte".

Strămutată în America de Sud, seria nouă (1952-1959) re apare în Brazilia, la Rio de Janeiro, sub conducerea lui Faust Brădescu. Contribuții: Ion Țolescu, I. G. Dimitriu, Dr. Constantin Sassu, Gen. Platon Chirnoagă, Serafim Bratocea, Ing. Dumitru Mihăescu, Grigore Arbore, Lucian Furdui (Al. Mateescu Frâncu), Horia Sima, Dumitru Leonties, Ing. Nicolae Rosca, Ovidiu Țârlea, Dionisie

Ghermani, Filon Verca, Ovidiu Găină, Gr. Manoilescu, Nicolae Teban, Serban Giurgea, Nicu Iancu, N. R. Jelescu, s.a. Ținem să ne oprim îndeosebi asupra ultimelor trei numere festive ale revistei (apărute în frumoase condiții tehnice), primul dintre acestea fiind ocazionat de împlinirea a 30 de ani de la întemeierea Mășării Legionare (XII, Decembrie 1957). Ne mărginim să subliniem din sumarul bogat al acestei ediții, un mănunchi de articole: Horia Sima – **“Neam și Legiune”**; Grigore Manoilescu – **“Gânduri pentru legionarii de mâine”**; Marcel Preoțescu – **“Prahova, un simbol legionar”**; Nicu Iancu – **“Mărturii asupra evenimentelor din Ianuarie 1941”**; Gen.

Platon Chirnoagă – **“Legionarii și războiul național contra Uniunii Sovietice”**; C-tin Sassu – **“Valoarea epocală a fenomenului legionar”**; Ing. Dumitru Mihăescu – **“Frânturi din lupta legionară”**; I. G. Dimitriu – **“Profesorul Mihail Tase”**; Ovidiu Țârlea – **“3 Septembrie 1940”**. Tot în cuprinsul acestui număr, împlinindu-se 12 ani dela data primei apariții a publicației în exil, Grigore Arbore ține să ne împărtășească și el câteva amintiri în articolul **“Comemorarea ‘Daciei’**: *“În Decembrie 1957, ‘Dacia’ împlineste 12 ani de existență; 12 ani de eforturi și sacrificii, închinat luptei de eliberare a țării, de sub neagra robie comunistă. Primul număr din ‘Dacia’ a apărut la Paris, în Decembrie 1945. La acea dată nu exista nici-o altă publicație românească anticomunistă; nici în țară, nici peste hotare. ‘Dacia’ – continuă autorul - este și rămâne primul ziar românesc anticomunist, apărut după ocuparea țării de armatele sovietice. Limbajul presei internaționale era pe atunci deosebit de reținut și ceremonios cu Moscova. Ca atare, apariția unei publicații ca ‘Dacia’, cu un conținut atât de ofensiv la adresa comunismului, era considerată la acea dată, cel puțin ca o îndrăzneală destul de riscantă, dacă nu o nebunie. Și totuși ‘Dacia’ a apărut, apare și cu ajutorul lui Dumnezeu va continua să-si facă datoria”. În cadrul contextual, autorul reproduce din primul număr apărut – în traducere – articolul **“Qui***

nous sommes” sub iscălitura Dr. Radu Buzdugan (pseud. Dr. Faust Brădescu), în care este afirmată linia de orientare și scopul propus al publicației, prezentând cu această ocazie, în facsimil, frontispiciul primei pagini a gazetei scoase în 1945. Cel de-al doilea număr festiv apărut pe Decembrie 1958 (XIII), este închinat *“împlinirii a 20 de ani de la martirajul lui Corneliu Zelea Codreanu”*, număr care debutează cu un poem închinat *“Lui Corneliu Zelea Codreanu”* de Alberto Crespo purtând data de 30 Noembrie 1938, *“versuri scrise – așa cum suntem informați în nota de subsol – sub impresia înfiorătoare a asasinării a Căpitanului”*, redată în traducerea lui I. G. Dimitriu. Urmează o frumoasă evocare intitulată *“Actualitatea Căpitanului”* pe care o semnează Horia Sima, Gheorghe Costea ne înfățișează câteva *“Momente din viața Căpitanului”*, după care sunt prezentate *“destăinuirile celui care a executat alături de complicității săi, subofițeri și ofițeri, ordinul politic de asasinare a Căpitanului”* sub titlul *“Noaptea de groază din 30 Noembrie 1938”*, articol apărut inițial în ziarul *“Buna Vestire”* de Sâmbătă 9 Noembrie 1940, Anul IV – Seria II – Nr. 43. “Numărul special” din Martie 1959 (XIV) și ultimul de care ne ocupăm aici, sub genericul *“Exilul, Țara și Lupta de Eliberare”*, cuprinde în întregime importante declarații făcute *“Daciei”* de către Horia Sima, Comandantul Mîscării Legionare, considerații prevalente asupra noțiunilor operante ale exilului și matricei necesare de luptă anticomunistă, în paralel fiind examinate cu această ocazie starea de teroare din România, diferitele aspecte ale politicii internaționale și rolul refugiaților în această luptă.

*)

- *“Memoriu adresat Majestății Sale regelui Mihai I”*, 24 Aprilie 1949. Anul V, Nr. 7, 10 Decembrie 1949, Paris. În numele Mîscării Legionare, Horia Sima reafirmă poziția Legiunii vis-à-vis de Monarhia Constituțională prin reprezentantul ei, Regele Mihai I, exprimându-și speranța unei viitoare colaborări atât de necesară în lupta anticomunistă a exilului, propunând să trateze *“Actul de la 23 August ca ceva aparținând trecutului, Istoriei, care nu mai necesită luări de poziții polemice și care oricum nu ar duce la nimic bun”*. Desigur, o măsură de compromis, în speranța unei lupte comune, un apel la care Regele nu a binevoit să răspundă. Peste ani, constatând că Regele s’a departajat de linia neamului¹⁾, Horia Sima scria întristat: *“În loc de a îndura cu neamul, a face jertfă alături de el și izbândi cu el, cum a făcut Regele Ferdinand cel mare și nemuritor, Regele Mihai preferă să se orienteze după celălalt exemplu monarhic, al Regelui Carol al II-lea, devenind exponentul unui grup aservit intereselor străine”* (*“Regele și Monarhia”*, articol apărut în revista *“Vestitorii”* din München, Aprilie 1955).

1) _____

- Neparticiparea sau lipsa oricărei luări demne de poziție a Regelui Mihai față de regimul comunist din România, a stârnit numeroase proteste și în lumea exilului – vezi spre exemplificare anunțul din *“Buletinul de Informații al Asociației Românilor din Australia (A.R.A.)”* pe lunile Ianuarie - Februarie 1957 înștiințând cititorii că Asociația a hotărât, în Adunarea Generală din 27 Ianuarie 1957, *“ca pe viitor să se discontinue intonarea Imnului Regal la diferitele festivități organizate de ARA, în semn de protest contra lipsei de activitate a Regelui în Exil”*. După 1990, din numeroase documente scoase la iveală, a reieșit faptul că Regele primea

anual o... *diurnă* dela Bucuresti, în contul imobilelor si mosiilor din țară, aceasta pe baza acordurilor făcute cu reprezentanții comunisti înainte de plecarea si abdicarea sa de pe tron. Cu alte cuvinte, neparticipare *condiționată*...

- ◆ **"DACIA"** (3) (*săptămânal de doctrină si conduită naționalistă*). Anul I, Nr. 1, Duminică 15 Decembrie 1940, Buzău. Director: Clement Munteanu. Girant responsabil: Iorgu Ionescu. Multe stiri din cuprinsul ziarului sunt reluate din **"Buletinul Legionar"**, Buzău (apud Ion Costea, în vol. *"Presa legionară a Buzăului"*, 2007). Suprimat după rebeliunea antonesciană. Ultimul număr editat (5), la 19 Ianuarie 1941. Tip. Luca I. Oprescu.

- ◆ **"DACIA LEGIONARĂ"** Apare în cursul anului 1935? (f. a. d.)

- ◆ **"DACIA NOUĂ"** Săptămânal studentesc. Apare la 23 Decembrie 1922 la Cluj, sub conducerea unui comitet compus din Ion I. Moța, Suiagă Mocanu, Iustin Iliesu si Aron Plătineanu. Editor: Gheorghe Ghili. Întrerupt după numai 9 numere apărute, va reusi să revină în arena publică cu subtitlul de *"ziar independent"* abia la 11 Decembrie 1933 (Anul II, Nr. 1), avându-l ca redactor responsabil si secretar de redacție pe Petru Moldovan, urmat, din 1934, de Atanasie Bran. Se înscriu printre colaboratori: Amos Francu, Ion Grama, Vasile Cupărescu, s.a. Dela Nr. 1 (VIII), Seria II, 1939, *"ziar popular de atitudine, informațiuni si reportagii"*. Dispare cu numărul 4, același an...

Tip. "Curierul Justiției Militare" si Tip. "Gh. Ghili" (1922-1923); Tip. "Dacia Nouă", Cluj (1933-1939).

- ◆ **"DACOROMANIA"** Director: Sextil Puscariu. *Buletinul "Muzeului Limbii Române" din Cluj. Lingvistică, filologie si istorie literară*. Anul 1, 1920-1921. Ultimul volum (XI) apare în anul 1948, avându-i ca directori pe St. Pasca si E. Petrovici, când în *Raportul final* este anunțată în chip laconic si vestea morții prof. Sextil Puscariu, fondatorul Muzeului Limbii Române si al Buletinului **"Dacoromania"**.

Institutul de Arte Grafice "Ardealul", Tipografia "Cartea Românească", Cluj.

- ◆ **"DECEMBRIE"** (*săptămânal de orientare critică, literară si politică*). Anul I, Nr. 1, Vineri 17 Decembrie 1937, Bucuresti. Director: Nicolae Rosu. Din motivația si sensul de orientare al revistei exclamat în prima pagină sub titlul **"Pentruce, Decembrie?"**, ținem să extragem: *"Decembrie vrea să fie post-fața lumii vechi. Se încheie o epocă de capitulări lase, de imitații servile si lipsă totală de încredere în sufletul românesc. Decembrie este asadar piatra de hotar. Acei care scriu la această revistă sunt vestitorii lumii noi, crainicii biruințelor de mâine... Îndrumătoare cinstită a destinului, revista Decembrie... va deschide răsăritul lumii noi"*. Tot în

cadrul angajamentului pe care si-l propune în viitor, publicația condamnă si se delimitează de curentele literare anarhice, precizând că *“obârșia acestui val e un parazit străin”, iar “misiunea noastră va fi, la această mare răspântie în viața spirituală românească, de a denunța pseudo-valorile naționale, regizoratele semite si masonice în cultura neamului, tendințele de falsificare a spiritului românesc, si de a extirpa, cu toată energia, infiltrarea străinismului în celulele organice ale națiunii... Vom fi prietenii tuturor acelor, care sunt mai întâi români, si încadrându-se sufletului autohton, nu sfidează nici una din valorile consacrate ale spiritualității noastre: misiunea legendară si eroică, cultura ca expresie a națiunii, ortodoxia în forma si înțelesul ei popular, echilibrul viziunii poetice, expresiunea lucidă si morală”* – art. **“Frontispiciu”**. Semnează în numărul de debut: Nicolae Rosu – **“Viclenia politicianismului”** si Nicolae Andries – **“Istrate Micescu”** (două luări de poziție în fața afirmațiilor tendențioase exprimate de Istrate Micescu la adresa celor doi eroi legionari căzuți la Majadahonda, Ionel Moța si Vasile Marin); Anton Balotă – **“Profesorul Iorga si Istoria Românilor”**; N. Ladmiss Andrescu – **“Libertatea în creația artistică”** (însemnări dezbătute pe marginea problemei *“libertății absolute”* de creație vs. a celei *“disciplinare”*, de *“făgăsuire a creației artistice”*); Constantin Maican – **“Legionari, comanda la mine!”** (cuprinzând câteva note din campania de propagandă a Legiunii în zona Lehliu); Ilariu Dobridor – **“Preludiu la un proces”** (cu accente polemice în privința lui Ion Mihalache si *“țărănismului”*); Cezar Petrescu – **“Toamnă în anul jubiliar”** (fragment din romanul 1907, vol. II, **“Noi vrem pământ”**), iar Nicolae Rosu la rubrica *“Figuri si fapte revoluționare”*, ni-l prezintă pe **“Cel mai tânăr viitor dictator: Leon Degrelle”** si miscarea *“rexistă”* din Belgia, un curriculum al vieții acestuia, ascensiunea, principiile si doctrina¹⁾ pe care o promovează cum si evenimentele politice electorale din această țară în contextul anului 1937. Tot în acest număr, la rubrica de prezentări a revistelor românești, Teodor Scarlat (T.S.) face un sumar al noii reviste apărute **“Sânzana”** de sub conducerea scriitorului C-tin Gane, *“bogată în material de specialitate”*, note de apreciere asupra revistelor de conformație naționalistă între care **“Iconar”** si **“Însemnări Sociologice”** dela Cernăuți, **“Pagini Literare”** din Turda, **“Lanuri”** din Medias, **“Vremea”** dela Bucuresti, s.a. Tot Teodor Scarlat, la rubrica de *“probleme scriitoricești”*, iscăleste articolul intitulat **“Tineri si bătrâni”**, în care analizează condiția si raportul dintre scriitorii celor două generații, făcând un apel de ajutor în viitor a tinerilor scriitori. Semnează versuri: Aron Cotrus – **“Căpetenie”**; Radu Gyr –

“Bilanț”; Ion Pillat, trad. din Baudelaire - **“Sfârșit de seară”**; Ion Th. Ilea - **“Răsărit de soare”**; N. Crevedia - **“Cică e și ea cucoană”**. Gravuri și desene: Aurel Jiquidi, Geo Zlotescu și Victor Ion Popa. Cel de-al doilea număr al revistei apărut la 24 Decembrie, porneste cu un editorial intitulat **“Post festum”** al directorului revistei, N. Rosu, bilanț pe marginea alegerilor electorale din România, reiterând semnificația **“noii biruințe legionare”**, considerând-o ca o adevărată rectificare a **“simțului moral și a demnității românești”**. Tot pe frontispiciul revistei, **“cântă lin colind”** Vasile Voiculescu într'un edenic și sugestiv **“Colind uitat”** (**“...Stau în staul jos / Boi vârgați cu sânge / Între ei Cristos / Desmierdându-i plânge”**), alături de un desen reprezentativ cu doi colindători de zodie nouă în albul zăpezii asternute, iar mai sus îndemnul biruitor al revistei: **“Înainte! Pășim în România Legionară!”**. Ilariu Dobridor, în **“Regele plugului și sclavul plugului”**, continuă să analizeze **“durerile țărănești stoarse de nefastul vistiernic”** Virgil Madgearu, sau de **“zeul tutelar al țăranismului, marele stăpân, în bucătăriile căruia au ronțait casele, fiscurile și bancnotele răsmeriței”**, care n'a fost altul decât Max

Auschnit, în timp ce **“țăranul se hrănește cu foaia lată a dragavciului, cu sfoegită, pentru ca ‘regele plugului’ să-si îndoape serbii...”** Într'un remarcabil studiu critic despre **“Domnul Eugen Lovinescu - falsificator al culturii românești”** și lucrarea acestuia **“Istoria literaturii române contemporane”**, Nicolae Rosu²⁾ obiectând autohtonismul culturii îl definește astfel pe deviantul de stânga mai sus amintit: **“...o figură de veritabil șabă-goim în slujba sinagogii literare...”**, în fața faptului că lucrarea promovează **“o serie de scriitori mărunți, și de proveniență meteorică, semită sau semi-semită..., cocoțați ca păduchele pe frunte, la rangul de ‘forțe ale literaturii de mâine’..., într'o carte de istorie și critică literară în care**

nu sunt nici măcar amintiți cu numele, scriitorii români: Mircea Streinul...” sau alții de calibrul lui Ovidiu Papadima, Emil Cioran sau Liviu Rusu. Mai reținem, din corpul acestui număr: D. Cuclin – **“Evoluția artei muzicale explicate prin prisma filozofiei hegeliene”**; R.B. – **“De vorbă cu Ana și Aurel Juquidi”**, doi artiști plastici distinsi cu Marele Premiu (“Grand Prix”) la Expoziția Internațională de la Paris din 1937 pentru fresca decorativă românească: **“În ea – se destăinuie Aurel Juquidi în cadrul interviului ilustrat bogat cu grafici din creația celor doi – am reprezentat bogățiile și frumusețile țării pe provincii. Fiecare perete, cuprinde câteva caracteristici din provincii: Transilvania; Bucovina; Moldova; Muntenia; Basarabia; Oltenia și Dobrogea. Am lucrat amândoi, vreme de 6 luni. A fost o lucrare care ne-a costat și grele eforturi fizice...”**; Cezar Petrescu – **“Un arendas cu multe griji...”** (un nou fragment din romanul 1907, vol. II, **“Noi vrem pământ”**); N. Ladmiss-Andreescu – **“Proces”** (schiță). Vana Volbură semnează **Cronica plastică**, Teodor Scarlat **Cronica dramatică**, Constantin Stelian se îngrijeste de **Cronica literară** a revistei, Dimitrie Cuclin de **Cronica muzicală**, iar N. Ladmiss-Andreescu se ocupă de rubrica intitulată **“...În zodia Țapului”** din ultima pagină, cu accente polemice asupra **“grămăticului”** anodin, Silviu

Cerne. Tot aici, articolul **“Ceace s’a întâmplat”** semnat sub pseudonimul “Observer” de N. Rosu, în care se arată că, din punct de vedere politic intern, *“prin triumful miscării legionare”* la alegerile din 20 Decembrie 1937, *“Țara a repudiat postum o mare greșală politică alipindu-se de Partidul “Totul pentru Țară”*. Trecând la cel de-al patrulea³⁾ număr al publicației, sunt de reținut sfaturile pe care Nicolae Rosu le adresează lui Octavian Goga în cadrul editorialului pe care îl intitulează **“Breviarul bunului ministru”**, odată cu investirea acestuia la putere ca prim ministru al guvernului interim, iar Rudolf Rybiczka îl ilustrează caricatural sub titlul sugestiv **“Natură moartă”**. Tot în prima pagină a revistei sunt reproduse în partea dreaptă portretele celor doi eroi căzuți la Majadahonda, Ion I. Moța și Vasile Marin, la împlinirea unui an de la moartea lor vitejească: *“Jertfa voastră pentru cruce și ideal ne este soare și scut”*, iar Radu Gyr semnează poezia **“Scrijelări pe un cuțit”**, cu accente politice *la zi*. Pe același fundal de analiză a evenimentelor politice întâmplate după alegeri se situează și articolul intitulat **“Transfugii”** pe care îl iscălește Constantin Maican, în care se arată caracterul ipocrit al transfugilor politici, în cazul de față fiind vorba de național-țărănistul Armand Călinescu, care se alege cu funcția de ministru al internelor, *“scenă de cabotinaj democrat care zburdă și are viață doar în fața ciolanului”*. *Cronica Literară* din acest număr semnată de Constantin Stelian, întâmpină frumos antologia de **“Poezii din Baudelaire”** în traducerea lui Ion Pillat, care are meritul că *“publică poezii netălmăcite încă de nimeni în limba românească”*, și se oprește asupra volumului de eseuri **“Semne și Mituri”** de N. Ladmiss-Andreescu apărut în editura revistei *“Lanuri”* de la Medias, cu o prefață de Nicolae Rosu. **“Scrisoare Chisinăului”** este titlul introducerii la *“Monografia pitorească a Chisinăului”* pe care o semnează George Dorul Dumitrescu, lucrare plănuită să vadă lumina tiparului în viitorul apropiat⁴⁾, după cum ni se explică în nota de subsol: *“M’am trudit să strâng în cartea mea tot ce iese caracterizează mediul, aspectul, sufletul, viața orasului; tot ce iese îl diferențiază de celelalte târguri românești. Lucrând, mi l-am imaginat ființă vie...”* – scrie autorul în rândurile sale. Tot în acest număr al revistei găsim un fragment din romanul **“Viața la ‘ntâmplare”** de Teodor Scarlat, avându-l ca erou principal pe Gură-strâmbă, *“pictor de firme pe vremuri”*, iar Anton Balotă tratează despre **“Datină și Tradiție”** într-un frumos ciclu de cunoaștere ce se va continua în numerele viitoare cu **“Tradiție și Stat”** (I, Nr. 5-6) și **“Țară și Stat”** (I, Nr. 7, 1938)⁵⁾. Nr. 5-6 (I) al publicației va apărea la 29 Ianuarie 1938 cu un **“Comentariu politic”** în prima pagină semnat de Nicolae Roman, având ca bază traiectoria Legiunii și motivele popularității de care se bucură în rândul maselor, răspunzând afirmațiilor insinuante ale unora că această popularitate n’ar fi fost decât rezultatul *“unei psihoze colective, un fel de Maglavit politic”* (după expresia lui O. Goga), neglijând (sancta complicitas) să arate și să recunoască adevăratul spirit reformator al revoluției morale care caracterizează Mișcarea Legionară în întregul ei. *“Guvernul (interim – N.N.) de azi – mai scrie autorul – crede că va lua voturile fostului guvern liberal, adică își va însuși aritmetic o porțiune din masa electorală care fascinată de puterea celui mai tare își schimbă atitudinea de la o alegere la alta”*. Articolul este însoțit de o caricatură a graficianului R. Rybiczka reprezentându-l pe Guță Tătărescu, ultimul

prim ministru *democrat* dinaintea alegerilor din Decembrie 1937, iar Radu Gyr publică poezia cu titlul **“Crai de verde”** (gresit interpretată de un tânăr cercetător literar a fi adresată lui Corneliu Codreanu), *“conducătorul Gărzii de Fier fiind portretizat ca un proscris, ucis prin viclesug într-o ambuscadă...”*⁶⁾. Bogatul cuprins al acestei ediții găzduiește un fragment din romanul **“Gorila”** de Liviu Rebreanu, un interviu realizat de Teodor Scarlat cu scriitorul Camil Petrescu despre *estetica teatrului* și piesa acestuia **“Suflete tari”** (reluată pe prima scenă după un interval de 15 ani), o scrisoare adresată prim-ministrului Octavian Goga din partea scriitorilor tineri care-i solicită ajutorul, iar la rubrica de *“Figuri și fapte revoluționare”*, Dionisie Fotescu face o prezentare a liderului naționalist Jacques Doriot, conducătorul Partidului Popular Francez, și sintetizează la finalul expunerii programul de viitor al acestui partid în privința politicii interne, externe și economice. Sub titlul **“Revizionism”**, N. Ladmiss Andreescu analizează problema teritoriilor românești și rolul Ligii Antirevizioniste Române limitat la apărarea tratatului de la Trianon și hotarelor României, organism pe care îl consideră totuși *“anacronic”* și *“vetust”*, și avansează ideea unei *“Ligi Revizioniste Române”* care să aibă în program revizuirea granițelor României și înglobarea **tuturor** teritoriilor românești, *“să lupte, să cucerească”* și *“să împlinească imperiul destin al vulturului valah”*, cu mesajul: *“Românul nu trebuie să afle odihnă decât în ziua în care brațul lui va sta de straje pe malul românesc și trădatei Tise. Și nici atunci”*, după care, se întreabă cu legitimă mâhnire: *“Ce caută Ungaria postbelică și turanică în câmpia Bihariei? În viile și holdele Aradului? Cu ce rost, în virtutea cărei chemări, grofii secolului XVI asupresc în veacul nostru de... ‘autodeterminare’, iobăgimea valahă de acolo? Dar orasul Biserica-Albă, acest luminos soare bisericesc al Banatului în întregime românesc, pentru ce își flutură destinul vitreg sub steag străin? Dar maramuresenii români din Carpații păduroși de sud?”*. Tot din cuprinsul ediției de față, ținem să subliniem rândurile prin care Nicolae Rosu examinează însemnătatea studiului intitulat **“Protecția medico-socială a maternității”** avându-l ca autor pe dr. Marius Georgescu, studiu care tratează despre îngrijorătoarea problemă a mortalității infantile din România și metodele optime de combatere a ei, statisticile ridicate fiind alarmante și considerate a pune în pericol însăși *“regenerarea rasei”* în expresia concludivă a lui Nicolae Rosu; Mircea Streinu se îngrijeste în cadrul rubricii *Lumini și Umbre* de câteva aspecte care privesc viața culturală, Codin Lăzărescu descrie, reflexiv, *“regresul”* artei plastice din România, iar Nicolae Rosu salută pe ultima pagină reparația *“sub altă zodie, reluând firul întrerupt, dar pe un drum mult mai trainic, și în zorile deschise de Miscarea Legionară”* a ziarului **“Cuvântul”**, suprimat brutal din ordinul autorităților la 1 Ianuarie 1934. Din numărul 7 al revistei, în 12 pagini, apărut Duminică 6 Februarie 1938, ne atrage atenția în prima pagină articolul pe care îl iscălește Radu Gyr intitulat **“Asasinii”**, ca răspuns la propaganda și calomniile publicate în oficiosul partidului liberal **“Viitorul”** asupra Miscării Legionare, campanie abjectă de insinuare și denigrare conform căreia Miscarea Legionară *“ar cultiva, cu aleasă grijă, crima politică”*. *“Partidul liberal – scrie autorul -îndrăzneste să vorbească și să acuze pe alții de ‘crime politice’? Dar însăși esafodajul partidului liberal a fost ridicat pe temelii de sânge, pe fundații de*

asasinate bine cunoscute în istorie. Nici un alt partid politic, în țara noastră, nu a cultivat, cu atâta știință, cu atâta îndemnare savantă, cu atâta rutină satanică, exterminarea adversarului, suprimarea 'piedicilor' care se opuneau meschinelor interese partidiste". Din lungul și sumbrul sir al asasinatelor de care se face vinovat partidul liberal, autorul aminteste de moartea lui Barbu Catargi, Lahovary, "miile de morți din revoluția anului 1907", "schingiuirea și asasinarea atâtor național-țărăniști, înainte de 1928", asasinarea legionarilor Virgil Teodorescu, Niță Constantin, Toader Toma, Nicolae Bălăianu, Sterie Ciumetti din Nov.-Dec. 1933, a lui Gheorghe Negrea la 12 Ianuarie 1934, Hristache Solomon, cea a legionarului Ion Târcolea, "ucis în Decembrie 1937 în comuna Țăndărei-Ialomița, de către bandele de bătăuși liberali", și până la "atenatele dirijate împotriva destinului nostru etnic" prin "transplantarea francmasoneriei", "infiltrațiile iudaice" sau "complotul de exterminare a generației tinere naționaliste" din 1933-1934. Aceiași latură abordează tangențial și Nicolae Rosu în articolul intitulat "**Momentul politic**" din ultima pagină a revistei, în care cercetează mai întâi situația durabilității măsurilor antisemite adoptate de noul guvern și carențele acestor măsuri, la final răspunzând aserțiunilor "agenților provocatori dela "Viitorul" cu precizarea că succesul partidului "Totul pentru Țară" se datorează constructivismului, disciplinei și dinamicei mișcării legionare, iar acest "spirit este prefigurația statului de mâine". Revenind la cuprinsul primei pagini a revistei, scriitorul Cezar Petrescu prin articolul intitulat "**Ochii care nu văd**", arată luptele intestinale pentru sefie din sânul partidelor politice, făcând o comparație a situației prezente vis-à-vis de cea dela 1907, unde constată la finele rândurilor: "Îndeobste analogiile nu prea dovedesc mare lucru. Aceasta nu mai este însă o analogie. E o demonstrație pe teren. Partidele politice atinse în măduva instinctului de conservare, nici nu mai asteaptă lovitura de grație din afară. Își fac harakirii, spectaculos, în văzul lumii, pentru a încheia de-abia acum ciclul lichidărilor început încă din 1907", cu remarca: "...Toate ca în Ianuarie și începutul lui Februarie 1907. Cu o singură diferență. Că atunci, venea asupra partidelor o revoluție cu topoare și furci, care a fost înăbusită în sânge. Pe când acum revoluția e de altă natură, mai profundă și mai durabilă, legală și electorală. O răsmeriță a urnelor". Un frumos interviu cu Ion Pillat "**despre clasicism și poezie**" ("talent care se dăruiește total și definitiv, cu un spirit sintetic care nu pierde din vedere... izvoarele de inspirație ale clasicismului") - în compania co-redactorului C-tin Stelian și a soției poetului, doamna Maria Brates-Pillat (artist plastic) - consemnează Nicolae Rosu sub inițialele N.R. în pagina 5 a revistei, Teodor Scarlat continuă cu un nou fragment din romanul său "**Viața la întâmplare**", iar Dimitrie Cuclin în cadrul *Cronicii Muzicale* afirmă necesitatea unui "învățământ muzical", aspect pe care îl consideră neglijat de "forurile conducătoare ale educației noastre naționale". Despre situația tragică a tinerilor scriitori (comentată de altfel și în numerele anterioare), semnează, în ordine, în pagina centrală a publicației cu genericul "**Îndreptar pentru d. ministru Al. Hodos**": N. Ladmiss Andreescu - "**Permise pentru scriitori**", Teodor Scarlat - "**Ora pro nobis**", Neagu Rădulescu - "**Strigoii filmelor**", Gabriel Bălănescu - "**Scriitor sau slugă?**", Cnst. Virgil Gheorghiu - "**Realități**"; separat, sub titlul "**Creion**", N.

Ladmiss Andreescu (Ladmiss) înfățișează groaznică realitate în care se zbate poetul naționalist Ion Th. Ilea, alungat din serviciu de fostul prefect liberal de Deva, Romulus Mioc, și care, sosit la București, după multe promisiuni și bătăi pe la usile redacțiilor, *“Vineri 21 Ianuarie anul Domnului 1938, umbla mort de foame – expresia nu este exagerată – pe calea Victoriei, fără un ban în buzunar, fără un adăpost, înebunit de spectrul zilei de mâine”*. Semnează versuri: Ovid Caledoniș – *“Ore”*, Constantin Salcia – *“Troita”*, Vasile Voiculescu – *“Iarna în odaia cu scoarțe oltenesti”*, George Ionascu – *“Rugă pentru Arhanghelul Mihail”* și N. Tomescu – *“Scrisoare tatei”*. Acuarele: Maria Brates-Pillat. Ultimul număr al revistei este cel apărut la 13 Februarie 1938, care debutează cu un editorial intitulat *“Bătrâna paiată”* pe care îl semnează Radu Gyr la adresa atacurilor virulente venite din partea liderului național liberal Dinu Brătianu și încercarea lui odioasă de discreditare a partidului *“Totul pentru Țară”*, acestea pe fondul realităților în care legionarii aflați în campanie electorală pentru noile alegeri programate în cursul lunii Martie, cad ucisi în diverse puncte ale țării, ultimele victime nevinovate ale spectrului de violență fiind legionarii Dimitrie Mija și Florian Popescu. Este și titlul *“Închinării”* pe care revista o publică în coloana din dreapta a primei pagini, anunțând monstruosul asasinat al celor doi: *“În sanctuarul jertfei legionare se așază cu cinste două suflete nevinovate. Să le fie țărâna usoară, și să ne îndreptăm gândul către toți martirii miscării legionare morți pentru reînvierea României de mâine. Cu sufletul lor au clădit trăinicia zilelor de mâine. Sângele lor înseamnă ispășirea unei grele poveri așezată lespede de mormânt peste tinerețea noastră. La teroare și împuscături, la provocări care vor să aducă o represiune violentă în masă, miscarea legionară prin conducătorul ei, Corneliu Z. Codreanu, răspunde cu linistea resemnării nedorită de adversarii noștri. Pentru a păstra viața celor condamnați morții, cultivând memoria celor care au fost împușcați, Căpitanul a pronunțat o lecție de etică și ordine a tăcerii, mult mai folositoare pentru izbânda marsului legionar! Dimitrie Mija – Prezent! Florian Popescu – Prezent!”* – încheie rândurile sale redacția gazetei. *“Năvala strigoilor: liberalii – asasinii!”* se intitulează largă prezentare cuprinsă în cele două pagini centrale ale publicației cu privire la *“opera de crimă, fățărnicie și distrugere inspirată și executată de partidul liberal”* – continuare ce se raportează la articolul *“Asasinii”* semnat de Radu Gyr în numărul precedent – subcapitolele descriind în amănunțime tabloul înspăimântător al fărâdelegilor prin care *“de aproape 100 de ani partidul liberal terorizează România, falsifică istoria, complotază împotriva Domnitorilor și a Regilor, asasinează, omoară și fură”*, cum se exprimă redacția în subtitlu. Alte semnalări din bogatul și variatul cuprins al revistei: Valentin Al. Georgescu – *“Despre poezie și psihanaliză”*; Ionel Neamtzu – *“Ospățul lui Platon”*; Liliana Delescu-Stanimia – *“Femei celebre”*; Nicolae Rosu – *“Un geniu bizar: Edgar Allan Poe”* (un compendiu despre viața zbuciumată și opera celebrului poet american). Bine încheiate și în acest număr cronicile diverse, notele și polemicile din cuprins (*“cauterizări, invective”*) la care își aduc contribuția: Mihail Strajă, “Interim”, Virgil Carianopol, sau cele nesemnate în care recunoaștem condeiul Prof. Nicolae Rosu sau pe cel al redactorului N.

Ladmiss Andreescu. Semnează versuri: Grigore Bugarin – *“Drum de tradiție”, “Ziditorii”* și Silviu Lazăr – *“Înțelegerea omului”*. Ilustrațiile: Rudolf Rybiczka și Nicolae Brana.

În chiar ziua tipăririi acestui ultim număr la 13 Februarie 1938, după cum s'a stabilit ulterior, revista este suprimată din ordinul expres al lui Nicolae Iorga.

Comentând apariția noului săptămânal, revista **"Sfarmă Piatră"** cu nr. 109, ținea să explice următoarele: *"Titlul acestei publicații închide în el pe 10 Decembrie 1922, cu figurile lui eroice, cu puscăriile și miscările baladice de acum 16 ani, începutul prigoanei din 1933, și atâtea amintiri scumpe ale generației tinere. Dr. Rosu e unul dintre martorii acestor evenimente. Deaceia a și izbutit să reactualizeze în paginile revistei sale atât de corect sensul luptelor eroice de început ale naționalismului. 'Decembrie' e o tribună a intelectualității tinere și militante"*. În același context se exprimă și Dinu Buzdugan în paginile **"Rânduieii"**, socotind că noua revistă apărută vine *"să împlinească un rost deosebit între publicațiile naționaliste, și anume, să dea un caracter mai accesibil, mai viu, problemelor de doctrină și înfăptuire ale tineretului care luptă astăzi pentru o țară nouă"* (**"Rânduiala"**, vol. II, caietul 9-10, 1937).

Tipografia "Universul", București.

1) _____

- *"Rexismul promovează ideea de acceptare liberă, necondiționată ideologic, cu scopul de a ajunge la binele personal, societatea dând posibilități de existență sigură și îmbelsugată fiecărui individ"* (citată după N. Rosu), program în curs de realizare în cadrul căruia să se pună accentul pe *"protecția familiei", "refacerea comunității sufletești a poporului", "încurajarea natalității"* sau *"refacerea proprietății"* – pentru a aminti numai o parte a punctelor din program enunțate.

2) _____

- Vehement apărător al Românilismului, N. Rosu (1903 – 1962) a fost permanent animatorul campaniei îndreptate împotriva *"pornografiei literare"*, practică de un apreciabil număr al străinilor pentru foloase pecuniare, travestiți în culturnici mai apoi după instaurarea comunismului, fapt care dovedește odată în plus dreptatea cauzei pentru care atât s'a zbatut N. Rosu.

3) _____

- Programat să vadă lumina tiparului în ajunul Anului Nou, din nefericire, cel de-al 3-lea număr al revistei va fi interzis în totalitate de serviciul cenzurii...

4) _____

- Monografia va apare abia în 1944 sub titlul **"Orasul din amintire"**, la editura "Fântâna Darurilor" din București.

5) _____

- Vezi și vol. **"Satul izvor de viață românească"** apărut la editura "Cugetarea" în 1941.

6) _____

- George Neagoe în **“Asul de pică: Stefan Aug. Doinas”**, editura “Cartea Românească”, 2013, unde, ca dată primară a tipăririi poemului ni se indică varianta retipărită din *“Curentul: magazin literar”* (seria II, Anul II, Nr. 70, Duminică 4 August 1940, pag. 1). Cum se stie, Corneliu Codreanu era în viață la data apariției poemului, asasinarea acestuia producându-se zece luni mai târziu; înclinăm să credem, mai degrabă, că i-a fost dedicat legionarului Ion Târcolea *) din Țândărei, ucis de o bandă de ciomăgasi liberali la 12 Decembrie în com. Săveni, jud. Ialomița, în timpul campaniei pentru alegeri, la împlinirea a șase săptămâni dela pierderea lui.

*) _____

- Vezi si reportajul apărut în ziarul **“Buna Vestire”**, Anul I, Nr. 246 din 19 Decembrie 1937 cu titlul **“Înmormântarea legionarului Ion Târcolea, ucis la Săveni”**, care *“a călcat moartea cu propria sa moarte”*, fiind decorat cu *“cea mai înaltă distincție legionară, ‘Crucea Albă’*.

◆ **“DESTIN”** (revistă de cultură românească). Caietul Nr. 1, Iunie 1951, Madrid, Spania. Director: George Uscătescu. Au colaborat, cu studii de importanță, articole si eseuri: Vintilă Horia, C. L. Popovici, Grigore Nandris, Mircea Eliade, Horia Stamatu, Nicolae I. Herescu, Dr. Ioan Claudiu, I. D. C. Coterlan, Aurel Răuță.

În **“Cuvânt Înainte”**, revista precizează că ea *“consideră fenomenul cultural românesc un tot organic, ce se dezvoltă în termeni de autenticitate si creație (...) cu sufletul si suferința Țării”*, adăugând: *“Cu aceste gânduri porneste la drum această nouă publicație. Fie ca ea să poarte neconținut, în litera si în spiritul ei, imaginea nestearsă a Patriei crucificate”*.

Până în 1968, publicația s’a impus si menținut cu demnitate pe linia coordonatelor spirituale românești enunțate la apariție. Din nefericire, după această dată, revista si-a pierdut “antenele sufletesti”, căzând pradă legăturilor “culturale” cu țara sau mai bine spus colaboraționismului cu regimul de la București, când începe să publice articolele “exponenților culturali” desemnați de comunisti. *“Imaginea nestearsă a Patriei crucificate”* căreia i-a jurat credință la început, a fost destituită si s’a transformat de acum în coloanele revistei într’o patrie-politică a adulărilor abjecte. În nr. 19-20, 1969, directorul publicației explica voalat cititorilor noua orientare deoarece *“scrisul si creația artistică în Țară, s’au desprins în noua conjunctură de dogmatismul realismului socialist si necesitatea unei libertăți a faptului cultural a fost din nou proclamată, nu numai din sânul oamenilor de cultură, ci uneori chiar dela tribuna purtătorilor de cuvânt ai faptului politic”* (sic!). Desigur, nimic mai fals...

Cu aprobarea “forurilor competente”, în publicațiile din România încep să fie reproduse selectiv diverse texte apărute în revista madrilenă, fapt pe care G. Uscătescu încearcă să-l justifice: *“Continuă reproducerea în Revistele, Antologiile si volumele publicate în ultima vreme în România, a unor texte poetice si de proză publicate de Revista si Editura “Destin”. Sursa acestor texte continuă a fi ignorată, ba chiar mai mult, se lasă să se înțeleagă că ar fi vorba de texte*

inedite, în ciuda interdicției formale și de uzanță, a oricărei reproduceri". Este, de altfel, o încercare puerilă de dezmințire a colaboraționismului său, iese de-acum la suprafață din gestație și intrat deja într-o fază a "repetanțelor", de unde și ascuțitele versuri pline de umor ale lui N. S. Govora în revista "**Carpații**" din Madrid (XIX, Nr. 12/13, 1973) cu ocazia tipăririi poeziei "*Melc sideral*" pe care Uscătescu o trimite (și datează *Iulie 1973*) publicației "România literară" dela București (VI, Nr. 31, Joi 2 August 1973: "*Melc, Melc, Codobelc... / Scoate coarne boeresti... / Si mă du la Dunăre / Si mă fă... / Din "Gardist" / "Comunist" avangardist*".

Nu e de mirare că această colaborare în consonanță capătă un contur bine definit, George Uscătescu devenind *sine die* trambulina de lansare a "trimisilor" regimului peste hotare în numele noii culturi "nesubjugate" și a zisei "libertăți de exprimare", concurat poate doar de Iosif Constantin Drăgan de la Milano prin fundația sa, cunoscut și sub porecla de "Găzarul Rosu"...

Repudiat de exilul combativ și demascat de unii dintre colaboratori¹⁾ care se disociază de poziția nou adoptată, G. Uscătescu se lansează în atacuri puțin cavaleresti la adresa lor, a organizațiilor și instituțiilor românești din exil. Sunt vizați, în prim plan, Horia Sima și Miscarea Legionară, Vasile Posteuca, Gh. Costea, Eugen Lozovan, Monseniorul Octavian Bârlea și Societatea Academică Română din Exil, în tonul și stilul caracteristic "*Glasului patriei*" dela Pankow (zis și "*Glasul minciunii*"), fapt ce denotă fără nici o tăgadă influența decisivă a agenților securității.

Pentru serviciile aduse, având concursul autorităților dela București, a fost gras răsplătit, câteva volume fiindu-i traduse și publicate în România: *Erasmus* (1982); *Brâncuși și arta secolului* (1985); *Ontologia culturii și procesul umanismului* (1987), aceasta din urmă contrastând în chip anacronic cu ideile primare subliniate într-o lucrare anterioară apărută la începutul anilor '50 sub titlul "*Europa absentă*", elogiată și apreciată la vremea ei nu numai de românii anticomuniști din exil, dar și de străini²⁾.

1)

- Semnificativ în acest sens este protestul pe care G. Uscătescu a fost forțat să-l publice în "Destin" la rubrica **Marginalia**: "*O lămurire a devenit necesară. Domnul Vintilă Horia și-a prezentat demisia din Gruparea «Destin» pentru un motiv precis: ca protest împotriva publicării în Caietul «Destin» nr. 17-18, a colaborărilor «Structura oricărei legende și Brâncuși», de Constantin Noica și «Vechimea și modernitatea artei din Maramures și Oas», de Petru Comarnescu. Demisia a avut loc imediat după publicarea volumului în chestiune, în 1968, și a fost imediat acceptată de Directorul Caietelor «Destin*".

2)

- Vezi considerațiile fostului ministru al Slovaciei la Madrid, Joseph Cieker: "*George Uscatescu, unul dintre reprezentanții cei mai caracteristici ai acestei generații europene de azi, care a avut nenorocirea să simtă în spirit, toată tragedia Europei actuale, ne aduce în ultima sa carte «Europa absentă» (Madrid, Editora Nacional, 1953), o ascuțită și justă analiză a problemei celei mai acute a prezentului istoric...*

Uscătescu, invocând răspunderile ce apasă asupra lumii libere, oferă o amplă panoramă a sistematiceii distrugerii făcută de comunisti în domeniul spiritual, religios, național. Comunismul este un proces global de distrugere a tuturor valorilor de esență divină și a celor umane. Istorie, tradiție, obiceiuri, credință religioasă, patriotism, se află supuse unei brutale transformări. Intreg spațiul comunist se află astfel subordonat 'normelor' anti-umane, pline de cruzime ale partidului. Intr'un astfel de climat răsare "un nou tip de cultură: până la extrema unei anulări totale și absolute a tot ce este element de creație" («Destin», Nr. 6-7, 1953).

◆ **"DESTEPTAREA ROMÂNIEI"** A apărut în cursul anilor 1936(?) - 1938, la Ploiesti, jud. Prahova. Dintre colaboratori: Leonida Secrețeanu.

◆ **"DIMÂNDAREA"** (*"revistă națională de educație și cultură"*, iar mai apoi cu subtitlul *"organ de luptă românească"*), București. Anul I, Nr. 1, Iunie 1937. Redactor responsabil: Spiru Bujgoli. Director: (din 1940) Ion Foti. Dintre colaboratori: Nusi Tulliu, Iordache Nicoară, Dimitrie Cuclin, G. Pindeanu, V. Diamandi-Aminceanu, George Murnu, Virgiliu Cuffa, N. Carathana, C-tin A. Colimitra, Petre Bucovalla, Simeon Rufu, Ioan Nica, Publiu Serena, I. U. Soricu. Apariție lunară. În cuvântul de început este sintetizată linia viitoare de conduită a revistei, în primul rând de apărare și promovare a *"frațior nostri"* răzleți, un *"organ de luptă... în apărarea patrimoniului teritorial și sufletesc"*, deziderate în care trebuie *"să ne însuflețim de legea străbună a eroismului, să ne întoarcem la disprețul de moarte al geto-dacului, în fața primejdiei, să ne concentrăm la acea virtute romană, mândră, disciplina neîntrecută a unor indivizi și a unui neam, pentru a fi o oaste. Nu e vorba acum de o turmă și un păstor - conchide autorul prezentării Ion Foti, - ci de o armată și de un șef la înălțimea vremilor și a răspunderilor istorice"*¹). Tot despre acest aspect vorbește Ion Foti și în articolul cu titlul **"Dreptul de a trăi"** din numărul 2 al publicației, în care este reafirmată poziția și convingerea neștrămutată în lupta de apărare și afirmare românească: *"Lupta noastră este lupta necruțătoare împotriva a tot ce este tendință de destrămare sau distrugere a sufletului și a vieții naționale. Tot ce surâde, îmbrățișează, se sbate eroic pentru a curăța neghina și a îmbelsuga ogorul național, este alături de noi. Credem numai că o severă disciplină, o abnegație de toată clipa, un eroism fără prihană, poate renaste valorile morale, fără de care orice neam lăncezeste și moare"*; Nusi Tulliu – **"Rasialism și Autohtonism"** (câteva adnotări cu privire la *"eul național"*, *"specificul și eternul național"* pe care trebuie să-l cultive scriitorii autohtoni ca fond distinctiv și spiritual al națiunii - I, Nr. 2); Iordache Nicoară – **"Legământ legionar în piatră"** (cu ocazia inaugurării sediului central legionar din București (str. Gutenberg, Nr. 3) și semnificația acestui fapt – I, Nr. 2); Ion Foti – **"O lume nouă"** (analiză critică pe seama lucrării **"Din lumea legionară"** a lui Victor Puiu Gârcineanu editată în colecția *"Rânduiala"*); Nusi Tulliu – **"Poezia populară la Macedo-Români"** (o înfățișare sumară din fondul sufletesc exprimat al acestora prin poezia eroică, erotică și elegiacă); V. Diamandi-Aminceanu – **"Branos Bozani"**, eruditul *"dascăl și poliglot"* aromân mort la 19 August 1895, *"dedicat cu trup și suflet progresului școlii"*, I. U. Soricu dedicându-i cu acest prilej un frumos poem pe care-l intitulează **"Dascălul"** (I, Nr. 3-4); Ion Foti – **"Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul"**, **"Generalul Cantacuzino ca militar"**, **"Generalul și Legiunea"**²) (ciclu ad memoriam la moartea Generalului erou care, în lupta de apărare dela Coți din timpul primului război mondial, a înscris o pagină de mare glorie în istoria Armatei Române - I, Nr. 5); Ion Foti – **"Ion I. Moța"**: *"Moța era un creștin, un ortodox în înaltul*

înțeles al cuvântului. Credea în religia lui Crist, se confunda cu percepțele ei fundamentale; prin suferință și martiriu la mântuire; prin post și rugăciune la curățenie sufletească; prin abnegație eroică la salvarea tuturor. El rămâne Sfântul Paul al credinței legionare, pe care a trăit-o, a absorbit-o, cu tot caliciul de amărăciune până la sacrificiul cel mai mare” (I, Nr. 7); Petre Bucovalla – **“Un mare praznic românesc la Silistra – Inaugurarea cooperativei legionare “Românul de Mâine”**, reportaj pe seama vizitei lui Corneliu Codreanu la Silistra în cadrul de extindere a comerțului legionar (II, Nr. 8).

Tipografia “I. N. Copuzeanu” și Tipografia “Universul”, București.

1) _____

- Vezi spre consultare și studiul evoluat al autorului cu titlul *“Concepția eroică a rasei”* tipărit de “Serviciul Propagandei Legionare”, București, 1936.

2) _____

- Merită amintită în acest context analiza onestă pe care o face Alexandru Blană în revista **“Lohanul”** (Anul V, Nr. 19 și 20, Nov. – Dec. 2011) sub titlul **“Adeziune și integrare în cadrul mișcării legionare (1930 – 1941)”**, în special partea a 2-a a cercetării în care sunt ilustrate legăturile *“grupului nobiliar”* al *“aristocrației”* care a *“aderat la ideile promovate de Mișcarea Legionară”*: Gen. Gh. Cantacuzino, prințul Alexandru Cantacuzino, Mihail Sturdza, prințul Ilie-Vlad Sturdza, principesa Zoe Mavrocordat Sturdza, principele Alexandru Ghica și (adăugăm noi): principesa Constanța Ghica sau, din linia Cantacuzinilor, prințesa Alexandrina Gr. Cantacuzino. Ne permitem totuși să facem aici și o mică rectificare din corpul analizei în privința preotului Ioan Moța care, probabil dintr’o eroare și confuzie de nume, este semnalat pe lista *expediționarilor* legionari plecați sub comanda Gen. Cantacuzino să lupte în Spania; în fapt, este vorba de fiul preotului Moța, tânărul Av. Ion. I. Moța, căzut eroic la Majadahonda alături de prietenul și camaradul său Vasile Marin în după amiaza zilei de 13 Ianuarie 1937.

◆ **“DISCURSUL CONTEMPORAN”** Tomul I, 1977, Paris, Franța. Director: Ioan I. Mirea. Colaborări: Faust Brădescu, Ovidiu Vuia, John Halmaghi, Eugen Lozovan, Marin Ciulacu, s.a. Dintru 'nceput, ni se precizează că revista *“va face cunoscut cultura originii care a convins generațiile suferințelor să și-o asume și s’o trăiască”*, explicând într’o notă de final, că: *“Exilul nu putea ca odată și odată să nu deretece firul culturii noastre, să-l scoată de sub destrămarea bocancilor împodobiți cu potcoave marxiste, spre a-l face vizibil, spre a ne reaminti ce suntem și încotro trebuie să ne orientăm demersurile ființei noastre spirituale”*. Sunt reproduse astfel, în numeroase pagini, ca un adevărat îndreptar al naționalismului nostru, textele clasice ale toponimiilor gândirii românești în frunte cu Mihail Eminescu (*Plenitudini și Prezențe*), Nicolae Bălcescu (*Deschid Sfânta Carte*), Axente Sever Popovici (*Lumini Dintr’un Inceput*), Vasile Pârvan (*Parentalia*), Lucian Blaga (*Spațiul Mioritic*), Mircea Vulcănescu (*Considerațiuni Generale Asupra Războiului*

Românesc), Nae Ionescu (*Reactualizări*), Vasile Băncilă (*Naționalismul și Misiunea Românească, Etnicul și Logica Modernă, Autohtonizarea Filozofiei*), Dan Botta (*Frumosul Românesc*), Constantin Noica (*Despre Dumnezeu*), Nicolae Rosu (*Dialectica Naționalismului*), s.a.

◆ **"DREAPTA"** (1) (*foaie de cultură, informație și luptă*). Inițial ca gazetă a Centrului Studențesc București (Nr. 1-10). Hebdomadar. Dela anul II, Nr. 1 (serie nouă), cu adaosul în subtitlu de *"foaie de cultură, informație și luptă naționalistă"* minus egida Centrului. Director: Traian Cotigă. Redactor: Eftimie Horescu. Anul I, Nr. 1, 13 Decembrie 1931. *"O foaie curată, neprecupețită nici unui fel de interes mărunț, negustoresc, este necesară. Și ea, în împrejurările de azi, poate veni numai dela tinerime"*- explica cititorilor redactorul publicației în articolul de fond **"Spre orientare"**.

La rândul său, afirmând rolul tinerimii studențești, Traian Cotigă preciza: *"Îndrumarea n'o cerem dela nimeni: liniile trasate de înaintasi le avem și le cunoastem, realitatea stim s'o pătrundem, experiența pe care o avem, vom ști s'o folosim..."* Ziarul **"Cuvântul"**, făcând istoricul presei legionare

în nr. 27 din 9 Noembrie 1940, arăta printre altele: *"Neobositul Traian Cotigă, cu o mare capacitate de entuziasm, și talentat orator, aflându-se în fruntea studențimii din București, face să se tipărească sub conducerea lui și având ca redactor pe E. Horescu, ziarul Dreapta cu redacția în Palatul medicinistilor. După cum era firesc, Dreapta este un organ de luptă. Se tipăresc ediții speciale în care se publică fotografiile reprezentând pe studenții schingiuiți la 23 Martie 1932; se tipăresc memoriile și protestele studențimii, se protestează cu tărie și acuzațiuni împotriva guvernului..."*

Dintre colaboratori: Octavian Neamțu (Matei Rotaru), A. Vântu (Andrei C. Ionescu), Pr. N. T. Georgescu (Edineți), Ing. Ion Blănaru, Ernest Bernea, C. Topliceanu, Mircea Vulcănescu, Henri H. Stahl, Nicolae Andries, Constantin Noica, Ovidiu Papadima, Stefan C. Ionescu, Paul Costin Deleanu, Ion I. Ionică, Mircea Mateescu, Bucur Țincu, I. Minius, s.a. Găsim în prima serie însăși contribuția Prof. Nichifor Crainic, cu un articol evocativ despre *"filosofia științifică a doctorului Nicolae Paulescu"* și locul său în știința medicală românească (art. **"Prof. Paulescu"** - I, Nr. 3, 16 Ianuarie 1932), singura de altfel la gazetă, Eftimie Horescu despărțindu-se de acesta după o vizită la redacția **"Calendarului"** unde fusese invitat de N. Crainic *"care proiecta o pagină studențească"*, cerându-i *"părerea și colaborarea"*. Motivarea acestei despărțiri o expune E. Horescu în mărturiile sale privind istoricul revistei din numărul 6 (II), 19 Februarie 1933, sub titlul **"Povestea Dreptei"**, scoțând în relief faptul că, în pofida sfaturilor primite de la principalul său colaborator Octavian Neamțu, care se împotriva invocând considerentul că părerile personale puteau fi exprimate numai la **"Dreapta"**, iar colaborarea la **"Calendarul"** o vedea doar sub aspect profesionist: *"...Articolul tot l-am dat, - se destăinuie E. Horescu - sub pseudonim. În articol scriam că d. Nichifor Crainic alături de profesorul nostru Nae Ionescu a fost*

dintre puţinii care s'au interesat de studenţi si de aceea când d. Nichifor Crainic ne cere colaborarea, suntem datori să i-o dăm. Articolul a apărut în "Calendarul"... Trist, am început să-l privesc altfel pe d. Nichifor Crainic. D. Nichifor Crainic stersese cu mâna sa numele profesorului Nae Ionescu pentru a rămâne numai numele d-sale. M'am certat cu prietenii din redacţia "Calendarului" si le-am spus răspicat că asa nu pot să scriu la pagina studentescă, fiindcă pentru noi Nae Ionescu e mult mai mult decât d. Nichifor Crainic". Desigur, în contextul general, si Nichifor Crainic, si Nae Ionescu (cu toate resentimentele personale pe care le aveau unul împotriva altuia - în special a lui Crainic împotriva Prof. N. Ionescu, devenită viscerală în cursul următorilor ani), contribuiau, în esenţă, sub aceiasi flamură a naţionalismului, la promovarea românismului prin poziţia clar adoptată de apărare a tineretului universitar aflat de mulţi ani sub un continuu *asediu* din partea autorităţilor si împiedicat în toate manifestările sale.

"Dreapta", oficiosul Centrului Studentesc Bucuresti, prin competenţa şi îndemânarea lui Horescu, a fost o gazetă fără egal până atunci în lumea civilor academici" – scria Ilie Imbrescu în ziarul "Porunca Vremii" din 10 Februarie 1936. "Dar – îsi continuă rândurile sale Ilie Imbrescu vorbind despre redactorul publicaţiei E. H. – gândul lui cel mai scump era: ţăranul. De la ţară si el, a avut darul de a pătrunde toate tainele sufletului de plugar. Ca problemă centrală pentru aspiraţiile curate ale celor legaţi de brazdă îsi pusese preocuparea temeinică asupra culturii satului, sub perspectiva tradiţionalismului ortodox. Avea în privinţa aceasta elaborări de cugetare, izvorâte din cea mai competentă înţelegere si pătrundere până în inima lucrurilor". "Atins de îngerul morţii", tânărul Eftimie Horescu se va stinge din viaţă prematur. Ultimul număr al gazetei (6, III) apare la 20 Noembrie 1934, avându-l ca nou director pe T. T. Moldoveanu, iar ca redactor pe Adam I. Roman. În pofida anunţului din cuprins conform căruia "Dreapta" "va apare regulat la 1 si la 15 ale fiecărei luni" (numărul viitor fiind proiectat pentru data de 1 Decembrie si urmând să cuprindă un "bogat material literar si o serioasă si documentată anchetă în industria si cartelurile româneşti mari..., introducând nervul pe care până acum cenzura l-a înlăturat", sub o "conducere nouă"), gazeta îsi încetează apariţia.

Tipografia "Universul", "Tiparul Academic", Bucuresti.

◆ "DREAPTA" (2) Revistă legionară apărută la Craiova sub îndrumarea lui Ion Matei-Mateescu.

◆ "DRUM" "Revistă de Cultură Românească". Directori: Vasile Posteuca si Nicolae Petra. Anul I, Nr. 1, Mexico City, Mexic, 1963. Apariţie: la două luni "sub îngrijirea Asociaţiei Enciclopedice Române", apoi, de la finele anilor '60, în "seria nouă", cu apariţie trimestrială. Redactată si editată după 1972 de către Alexandru Ronnett si Ion Halmaghi. Colaboratori: Horia Stamatou, Dumitru Bacu, Octavian Buhociu, Ion Cârja, Vianor Bendescu, Lucia Popovici, N. S. Govora, Stefan Munteanu, Vintilă Horia, Nicolae Novac, Georgeta Crainic, Al. Silistreanu, Gheorghe Racoveanu, Ioan I. Mirea, J. N. Manzatti, Graţian Radu (vezi si pseudonimul Smeritul

Monah), Valentin Cantor, s.a. Remarcabile rubricile consacrate îngrijite de Vasile Postescu: "Iconar" si "Mărturii"; la fel, "Pe răboj", sub pana Luciei A. Popovici... Din 1977 se alătură redacției ziaristul Gabriel Bălănescu, proaspăt sosit în Statele Unite ca refugiat, care se va îngriji de spațiul "Însemnări si Cărți" sub pseudonimul Aron Grămadă (mai apoi co-redactor la îndrumarea revistei împreună cu John Halmaghi), preluând sub noul titlu *cronica literară* întocmită până acum de poetul Alexandru Ionescu Lungu. În 1979 (XV, Nr. 3 – 4, Iulie - Dec.), Ion Halmaghi ținea să reamintească cititorilor preocuparea stăruitoare a publicației: "Noi, aici, la revista DRUM, privim cultura românească ca o totalitate care reprezintă memoria vie, istorică, a neamului românesc. În această cultură s'au format de-a lungul veacurilor, tradiții si obiceiuri, datini si perspective specifice, idei si curente de orientare în toate planurile de manifestare si existență, care s'au încheat, ca o expresie firească a subconstientului etnic, sau au fost acceptate pe potriva românească, ca o adaptare constientă la realitățile istorice cu care s'a confruntat omul român. Strădaniile noastre vor fi să punem în lumină tot ce este caracteristic, specific, fenomenului românesc..., sfidând stâlcirile marxiste cu toată rigoarea cuvenită, pentru a se înlătura confuziile". – "**Drumul nostru**".

Desi în format redus, sunt reproduse fragmente importante din "Getica" de Vasile Pârvan, din "Pedagogia generală" (1921) a Prof. Ion Găvănescul, sunt republicate seria de articole scrise de Mihai Eminescu despre "Basarabia" apărute în ziarul "Timpul"; integral, "Criza Naționalismului" (1929) de Mihail Polihroniade, s.a. Pe marginea lucrării "Religion and Politics: Bishop Valerian Trifa and His Time" de G. J. Bobango apărută în 1981 damând Miscarea Legionară si pe Episcopul Valerian Trifa prin ignorarea voită a tuturor surselor documentare legionare, Ion Halmaghi ia poziție curajoasă si demontează, rând pe rând, afirmațiile tendențioase si incongruențele pe care le face istoricul american, în fasciculele care se succedă în mai multe numere ale publicației sub titlul "**Cartea lui Bobango**" (Anul XVIII, Nr. 1, Ian.-Martie 1982 si în continuare). Fundamentate, sprijinite de realitățile si faptele istorice petrecute, argumentele aduse în dezbatere de Ion Halmaghi spulberă toate acuzațiile gratuite pe care le face Gerald Bobango în cartea sa. Sunt observații critice care pun în lumină inadvertențele si reafirmă cu tărie stabilimentele etice ale valorii spirituale si morale prin care s'a identificat Miscarea Legionară în cadrul naționalismului românesc. Concluzia ce se desprinde la final din aceste constatări, pune serioase semne de întrebare asupra autorului volumului cât si a surselor întrebuintate si lipsite de orice credibilitate. Apărut într'un moment de tensiune extremă, pe fondul procesului arbitrar intentat Arhiepiscopului Valerian Trifa în Statele Unite, volumul susține cu obstinație tezele regimului comunist si cele ale grupurilor special interesate din această țară, iar concluzia firească ce răzbate nu poate fi decât aceea că scopul apariției a fost unul *deliberat si comandat*.

E)

- ◆ **"EASTERN EUROPE'S TRIBUNE"** Anul I, Nr. 1, 1954, Munchen. Revistă anticomunistă editată de Miscarea Legionară în colaborare cu cercurile naționaliste slovace, croate și maghiare din exil (în limba engleză).

Tipografia "Vestitorii", Munchen, Germania de Vest.

- ◆ **"ECONOMIA ROMÂNIEI NOUI"** (*Revistă de doctrină Politico - Economico - Financiară și Informații Europene*). Director și Girant responsabil: Gheorghe Turcu. Comitetul de conducere: Sandru Ion, Dumitru Teodorescu, Alexandru Predescu. Anul I, Nr. Special, Septembrie 1940, București. Apariție bilunară.

Tipografia "Bucovina", București.

- ◆ **"EU ȘI EUROPA"** (*Tribună de slavă și gând românesc*). Directori: Ion Th. Ilea și Niculae Rusu. Redactor responsabil: Augustin Olteanu. Anul 1, Nr. 1, 1936, Deva. Apariție bilunară și lunară. Redactori și colaboratori: Ion Corbuțiu, Ilie Fulea, Nicolae Albu, N. Ladmiss – Andreescu, Septimiu Bucur, G. Bugarin, Aron Cotrus, V. Copilu-Cheatră, Virgil Carianopol, Ion Țolescu-Văleni, Vintilă Horia, s.a.

✦ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1936, Nr. 1-4; Anul II, 1937, Nr. 1-12; Anul III, 1939, Nr. 1-4.

Tipografia Institutului de Arte Grafice "Corvin", Deva.

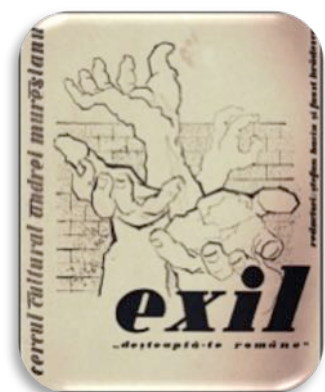
- ◆ **"EXCELSIOR"** (*Economic – Financiar – Social*). Gazetă economică legionară, București. Prim redactor: Ion Veverca. Apariție săptămânală. De la 1 Noiembrie 1940, "sub o nouă conducere cu spirit și tendință încadrate în noua ordine a Statului Legionar".

Grupul redacțional al publicației: I. C. Vasiliu, Roman E. Moldovan, I. B. Demetrescu, Th. Soimosan, Dan Rădulescu, M. Popa Veres, Dan Periețeanu, I.

Ivănescu, N. Badea Buzău, V. Sabău, Octav Onicescu, Aurel Gociman, Ion Cengher, Dan Hurmuzescu, Ion Cociu și alții. Din tematica săptămânală, rubricile gazetei privesc: *Situația economică; Politica comercială; Săptămâna economică; Viața întreprinderilor*, etc. În cadrul restrâns, în limba germană, stiri și note economice. Este silită să-și înceteze apariția după evenimentele din Ianuarie 1941.

- ◆ **"EXIL"** *Literatură – critică – artă*. Revista scriitorilor români exilați apărută sub egida lui Faust Brădescu și a poetului Stefan Baciu la Rio de Janeiro, Brazilia, la finele anului 1952. Buletin trimestrial al Cercului Cultural "Andrei

Muresianu". Motto: *"Desteaptă-te române"*. Versuri, nuvele, pagini de jurnal, cronici literare, plastice, note si informații. Din lista de colaboratori ai revistei, remarcăm contribuțiile aduse de Mircea Eliade, Vasile Posteuca, Ion Țoltescu, N. S. Govora, Nicolae Novac, Alexandru Busuioceanu, Basil Munteanu, Luca Popovici, Alexandru Petru - Silisteanu, Antoaneta Iordache, s.a. În mai multe numere, foiletonul **"Corabia cu ratați"** de C. L. Popovici, amintiri literare si prețioase din Bucurestii de odinioară cuprinzând viața culturală a decadelor 1930-40.

◆ **"EXILUL ROMÂNESC"** Redactor: Dr. Virgil Velescu. Anul I, Nr. 1, Septembrie 1954, Munchen. Apariție lunară. Redactor responsabil: Traian Golea. Contribuții: Dionisie Ghermani, Constantin Sasu, Traian Puiu, Grigore Manoilescu, Alexandru Suga, Dumitru Leonties, Nic. Marinescu, s.a. Rubrici permanente: **Însemnări** (considerații pe seama acțiunilor politice ale organizațiilor din exilul românesc), **Mărturii streine** (rubrică de stiri din presa internațională sau comentarii ale posturilor de radio despre Români si România), **Exilul vecinilor** (informații pe seama mișcărilor politice din emigrație ale celorlalte țări ocupate de comunism), **Din lumea exilului** (manifestările românești ale diasporei), **Revista presei românești** (din exil), **Stiri din țară**. Semnalăm câteva din articolele apărute (în limitele concise impuse de spațiul revistei): Traian Puiu - **"În spiritul Dobrinei"**; Const. Sassu - **"Neo-ienicerii"** (I, Nr. 1, Sept. 1954); Grigore Manoilescu - **"Vesnic alături cu drumul..."** (*"complotul aventuriero-comunist dela 23 August 1944"* si poziția *"diabolic perseverentă în rău"* a lui C-tin Visoianu, pres. asa zisului "Comitet Național" din exil); **"Iadul în închisorile din țară"** (relatări de la cei care au pățimit în închisorile comuniste de la Jilava sau Văcărești, metodele de tortură aplicate); **"Desvăluirile lui Hohlov"**; (I, Nr. 2, Oct. 1954); Grigore Manoilescu - **"Politica românească în exil"**; **"Conspirația dela Externe"** (I, Nr. 3, Nov. 1954); Radu Cosmin (Dumitru Leonties?) - **"Gânduri de Pasti"** (I, Nr. 7, Martie 1955); C-tin Sassu - **"Despre paradoxul coexistenței"** (II, Nr. 1, Sept. 1955); Dionisie Ghermani - **"Campania de repatriere"** (II, Nr. 5, Ianuarie 1956); **"Exil si Emigrație"** (o analiză de diferențiere a celor două categorii de refugiați, *"aceia pentru care atasamentul față de națiune nu a fost alterat, pentru care despărțirea de neam si de patrie nu traduce decât o separație fizică, materială"* si își închină existența *"după puteri si posibilități... pentru neam"*, reprezentând exilul, si *"ceilalți"*, predispuși tentațiilor materiale *"fiindcă optica lor nu le-a permis să vadă alte valori, sau fiindcă etica lor le-a dat voie să le uite"* a căror masă constituie *"emigrația"* (II, Nr. 9, Mai 1956). Dispare în Iunie 1956.

Tipografia "VESTITORII", Traian Golea, Munchen.

- ◆ **"EXILUL SOLIDAR"** (*publicație de luptă anticomunistă din exilul românesc*). Anul I, Nr. 1, Decembrie 1972, New York. Proprietar-director: Petre Mihail. Lunar. Au semnat: N. A. Chirani, Petre Mihail, T. Amaru, Dumitru Marin, Ioana-Maria Nicolau, Aurel Sergiu Marinescu, Georgeta Crainic, Gh. Iordache, s.a. Articole pe seama situației din țară și practicile aplicate de regimul comunist, stiri diverse, note polemice. În foileton, **"25 de ani sub tirania comunistă"** semnat de Petre Mihail. Ultimul număr apărut în Noembrie 1980...

F)

- ◆ **"FALANGA"** (*Muncă – Naționalism - Creștinism*). Director: Ion Mateescu - Matei. Anul I, Nr.1, 25 Decembrie 1937. Gazetă muncitorească legionară cu apariție săptămânală. **"Falanga"**, *acest bici de foc, va lovi fără cruțare și cu tot curajul pe cei ce – frate creștin muncitor -, te-au adus în starea de disperare și de plâns în care te sbați... Noi nu ne vom odihni o clipă până ce cântecul clopotelor creștine nu va vesti ziua biruinței care trebuie să vie și care nu este prea departe* – se exprimă directorul gazetei în introducerea adresată cititorilor despre rolul și scopul publicației. În același cadru de reflecție se pronunță și Pavel Petre, având credința *"în misiunea sfântă a acelei mândre organizațiuni politice a tineretului, realizată firesc și necesar..., într-o țară pe care tineretul a luat-o pe umeri pentru ca s'o reclădescă"*. Contribuții: Radu Cosma, Nicolae Ion, Virgil Mărgescu, Dan Ilie, Alexandru Toma, și alții. Tipografia "Fântâna Darurilor", București. Interzisă de cenzură în Aprilie 1938 după tipicul carlist armandcălinescian, **"Falanga"** re apare la 8 Septembrie 1940, Anul IV, Nr. 13: *"Falanga mea, Falanga creștină a Muncii Românești, această organizație de muncă manuală și intelectuală, care a suferit atât din cauza naționalismului ei afirmat fără înconjur și cu tot curajul, nu s'a desmințit și își continuă mai departe drumul căruia s'a închinat: **Muncă, Naționalism, Creștinism!** Suferințele mele și ale camarazilor mei, prigoana contra asociației mele și biciuirea trupului nostru, nu au făcut decât să ne oțelească și mai puternic voința. Drumul nostrum, este drumul țării, drumul sfintei porunci a celui ce s'a sacrificat pentru mântuirea neamului românesc, al Căpitanului!"* (editorial **"Drumul cel nou"** de I. Mateescu - Matei). A mai avut și subtitrarea de *"săptămânal scris în duhul omului nou"*, iar ca redactor responsabil pe Horia Filip. Comentarii politice, cronici diverse, note, versuri. Și-au înscris numele printre colaboratori, poetul Ion Barbu, Anton Balotă, Nicodim Ion Matei, Nicolae Ladmiss Andreescu (fondatorul revistei **"Lanuri"** din Medias împreună cu George Popa și Mihail Axente în 1933, autor al volumului de mare succes *"Sburăm spre Răsărit"* de mai târziu - 1942), Remus Țincoca, N. Brana, I. Băleanu, Radu Gyr, Virgil Mărgescu, Mircea Mateescu, Haig

Acterian, I. Cengher, Petre Paulescu, Aurel Chirescu, C. Pârlea. Semnalări de reținut: Horia Filip – **“Catapeteasmă peste veac”** (IV, Nr. 14, 1940); I. Mateescu-Matei – **“22 Septembrie 1939”** (IV, Nr. 15, 1940); Aurel Chirescu – **“Poetul Radu Gyr, rapsod al sângerării și biruinței legionare”** (IV, Nr. 20, 1940); Mircea Mateescu – **“Legiunea și absolutul românesc”** (IV, Nr. 21, 1940); Aurel Chirescu – **“Un poet al jertfei legionare: Valeriu Cârdu”** (IV, Nr. 21, 1940); Eugeniu V. Haralambie – **“Nae Ionescu”** (IV, Nr. 21, 1940); Simion I. Cionca – **“Icoane Legionare: Nicolae Strugaru”**: *“Ți-a fost dat să cazi toamna, atunci când frunzele cădeau obosite de viața lor și când de peste munți venea vântul rece. Ai căzut mândru și senin așa cum în totdeauna ți-ai dorit moartea pentru Căpitan. Azi vei fi răzbunat Strugaru Nicolae. Vom culege și chipul tău. Vom strânge în sufletele noastre dragostea ta de tot ce e frumos și vom face să ne fie Evanghelie. Vei trăi în noi și peste noi.”* (IV, Nr. 22, 1940); Mircea I. Goruneanu – **“Legiunea și Armata”** (IV, Nr. 22, 1940); Horia Filip – **“8 Noembrie 1940”** (IV, Nr. 22, 1940); Gheorghe I. Gheorghe – **“Gânduri la început de muncă legionară”**: *“Tabăra legionară!... Tabăra legionară... minunat simbol al creației! Școală – desăvârșită școală a spiritului... Isvod de glorie legionară...”* (IV, Nr. 24, 1940); Dan Ilie – **“Măsura creștinătății, măsura jertfei”** (IV, Nr. 27, 1940); Cătălin Ropală – **“Note din Jilava - Mos Ajun în 1938”** (IV, Nr. 27, 1940); Radu Gyr – **“Datina și Legiunea”** (IV, Nr. 27, 1940); Ion Danciu – **“Colindul stelelor”** (nuvelă, IV, Nr. 28, 1941); H. Corvin – **“Glasul Majadahondei”** (V, Nr. 31, 20 Ian. 1941) - pentru a aminti numai o parte din valoroasele contribuții la revistă. București, 1937-1941.

Tipografiile “Fântâna Darurilor” și “Tiparul Românesc”, București.

◆ **“FAPTA”** (1) (*Doctrină, Literatură, Știință*). Redactor: Nicolae V. Lupu. Anul I, Nr. 1, 15 Ianuarie 1941, București. Din colectivul redacțional: Nicolae Albu, Vasile Băncilă, Aurel Chira, Ion I. Ionică, Nicolae Iancu, Liviu Stan, Radu Brates, Ion C. Nonea, Laurențiu Moldovan, Axente Creangă, Nicolae Mârza, C-tin Stoicănescu, Ion Costea, Traian Herseni...

◆ **“FAPTA”** (2) *“Foaie de luptă românească pentru ziua de azi și de mâine”* cu adaosul: *“Din cuvânt se naste fapta”*. Director editor: Mihail Fotin Enescu. Redactor: Radu Negoiescu. *“Am pornit pe această cale semănată de piedici fără semeție: semeția este pedepsită în acțiune, de imponderabil. Nu ne supra-prețuim puterile, nici nu le sub-prețuim: ci le prețuim numai atât cât pot folosi”* – din articolul de început sub titlul **“Cuvânt și faptă”** semnat de M. F. Enescu. Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1956, Madrid, Spania (Ian. 1956 – Iunie 1958). Reapare în Decembrie 1963 la Freiburg, în Germania, cu aceeași formulă redacțională. Ultima ediție a revistei: Septembrie 1964. Articole cu solide analize politice, pagini bogate de critică, versuri,

cronici, informații și texte diverse. Colaboratori centrali: Horia Stamat, Paul Miron, Vintilă Horia, Radu Negoiescu, Virgil Ierunca, Corneliu Stoian, s.a.

◆ **"FASCICOLA LEGIONARULUI"** Anul I, Nr. 1, 9 Mai 1933, București. Director: Corneliu Zelea Codreanu. Apare în 4 numere, încheindu-și activitatea odată cu Nr. 4, la 21 Mai 1933. Publicație bisăptămânală. (În fapt, ediția originală a volumului *"Cărticica Sefului de Cuib"* de Corneliu Z. Codreanu și care astfel, în această formă originală, a pătruns cenzura guvernului dela conducerea țării).

◆ **"FICHTENHAINER TAGEBLATT"** Revistă mimeografiată apărută clandestin în câteva numere la Buchenwald sub egida "Grupei Mici"*) între anii 1942-1944, avându-l ca realizator principal (după toate aparențele) pe Nicolae T. Tănase.

*) _____

- Este vorba despre *grupa* dizidentă ruptă din rândul legionarilor refugiați în Germania și internați sub protecția Reichului în lagăre, după rebeliunea antonesciană din Ianuarie 1941. La 30 Septembrie 1941, la Rostock, un grup infim de legionari, a ridicat *"steagul răzvrătirii contra brigadirismului și a Nasilor lui: N. Pătrascu și Sima"* – cum se exprima Nicolae Tănase în numărul 14 din Ianuarie 1954 al revistei **"Troița"**. Merită expusă mărturia clară pe care o face Av. Nistor Chioreanu în lucrarea sa intitulată *"Legionarii Români la Buchenwald"*, apărută în 1998 la editura "Ramida" din București sub auspiciile Fundației "Buna Vestire", descriind convorbirea autorului avută cu Prof. Nicolae Petrascu la ajungerea lui în Germania pe seama acestei situații, pentru a înțelege cu adevărat cauzele și împrejurările în care tristul episod al *"răzvrătirii"* a avut loc: *"- Se găesc printre noi", a ținut să accentueze Petrașcu, "un număr de veleitari care vroind să profite de momentele grele în cari ne-au târât Antonescu și Hitler, se gândesc să profite de această situație și, făcând jocul acestora, să se ridice în fruntea Mișcării și să o manevreze după dorința lor. O greșeală mai mare nu se poate, decât să ajungem să ne certăm între noi și să rupem unitatea Mișcării. N'am face decât să-l ajutăm pe Antonescu care, după ce cu ajutorul legionarilor l-a alungat de la tron pe Carol II - vroia acum să ajungă și Fuhrerul legionarilor, dar urmărind nu problemele Neamului, ci satisfacerea unor interese meschine de veleități personale, cari ar duce la fărâmițarea solidarității naționale și la abaterea Mișcării Legionare de la idealurile nobile pe cari i le-a stabilit Corneliu Codreanu la întemeierea acesteia."*

◆ **"FISIER"** Director: E. Ar. Zaharia. Apărută la Cernăuți, 1934. Dintre colaboratori: Liviu Rusu, Ion Stefan.

◆ **"FLANC"** Director: Teofil Lianu. Anul I, Nr. 1, Martie 1934. Cosmin - Cernăuți.

◆ **"FLAMURA"** Redactori: Constantin Pârlea și Mihai Dragomir. Anul I, Nr. 1, 1937, Brăila. *"Flamura, răbojul tinerei generații, a reapărut... Flamura, sincer vorbind, este una dintre puținele reviste tinerești scrise și redactate frumos. Mai mult, în jurul acestei tribune a reușit să se grupeze un mănunchiu de condeie de o reală și incontestabilă valoare: C. Pârlea, Mirela Dragomirescu, Pavel P. Belu, Mihai Dragomir, Petru Sfetca, Cristian Sârbu, etc."* – scria revista **"Luceafărul"** (VI, Serie Nouă, Nr. 8-10) la reparația **"Flamurei"** în 1940.

Revistă literară a tinerilor scriitori brăileni.

◆ **"FLORI DE CRIN"** (revistă feminină, literară-religioasă). Redactor responsabil: Pr. Teofil A. Bălibanu^{*}). Administrator: Cornelia Petrisin. Anul I, Nr. 1, Mai 1932, Simleul-Silvaniei. Menirea și scopul de viitor al revistei: *"Să apere tineretul feminin – și femeia - de imoralitatea pe care o propovăduiesc scrierile rele, luptând, în acelas timp, împotriva celor ce vor ataca "singura morală adevărată": **morală lui Hristos**. Să vestească necontenit, cu orice sacrificii, deviza Țării Românești: **"Nihil sine Deo"**, pe care, agenți periculoși ai Masoneriei-distrugătoare de neam, o calcă în picioare: în scoli, ca și în celelalte instituții de stat..."*

Colaborări: Dr. Ion Banea, Filotea Dumbrava, Prof. Dr. Titus Mălai, Ion Agârbiceanu, Ion C. Cătuneanu, Prof. Iosif Frollo, Dr. Irina Berinde, Livia Rebreanu-Hulea, N. Trăistaru, A. G. Delafântânele, Sorica Vlădescu, s.a. De-a lungul tuturor anilor de apariție, revista a oferit ajutor și a ținut să apere cu demnitate naționalismul tineretului legionar de care s'a simțit legată încă de la primele numere, exprimându-se fără frică: **"Tineretul constructiv oprit a mai zidi biserici. Sub titlul de mai sus, citim într'o revistă religioasă, care apare la Satu Mare, sub conducerea Prea Cuvioșilor Părinți-Călugări Români-Uniți dela Mănăstirea Bixad următoarele :**

Prin hotărârea sf. Sinod al bis. ort. din 4 Oct. 1935, la intenția d-lui ministru Al. Lăpădatu, s'a hotărât a nu se mai permite „taberelor de muncă” ale tineretului să mai facă biserici și altfel de construcții bisericesti. Se știe că tineretul intelectual (studenți, profesori, ingineri) din fosta „Gardă de fier”, acum membrii ai partidului „Totul pentru Țară”, cu brațele lor construiesc, repară biserici, mănăstiri, șosele, în diferite părți ale Țării. Orice neam i-ar fi sărutat pe amândoi obraji, pe asemenea tineri — zice Generalul Cantacuzino-Grănicerul — numai Biserica ortodoxă-română i-a palmuit, frângându-le în inimă, avântul lor sacru. Oare Biserica unită, sau catolică, față de ordinul în chestiune, ar fi făcut „gestul de azi” al Bisericeii noastre? Eu cred că nu...” Si revista completează: *De fapt, un tineret, care dovedește atâta devotament pentru ideea creștină, nu poate fi periculos Țării.*

*Am reprodus — cele de mai sus — din revista bisericească-omiletică-pastorală, editată de Ordul călugăresc sf. Vasile cel Mare, cu aprobarea Ven. Ordinariat Episcopesc al Eparhiei Maramureșului și a Superiorilor regulari, care poartă numele de: **Cuvântul Adevărului**, tocmai fiindcă și ea — ca și noi — nu face politică de partid, ci numai una: românească și creștinească. Dar tocmai pentru aceasta, în fața adevărului, trebuie să ne plecăm. Și o facem bucuroși” — se încheie articolul din revista **"Flori de Crin"** (V, Nr. 2-3, Feb.- Martie 1936); un singur exemplu, exemplu ce reliefează înțelegerea marilor deziderate ale tineretului constructiv din perioada interbelică, acționar pe linie românească și creștinească. Cu numărul 7-10, (IV) 1936, împlinindu-se 5 ani dela apariție, implicat în conducerea activităților de construire a bisericii din Marca (Sălaj) încă din vara anului dar și pentru a face față *"greutăților momentane"* întâmpinate, Pr. Prof. Teofil A. Bălibanu informează suspendarea benevolă a publicării revistei în cuprinsul anului 1937, urmând ca ea să fie reluată la 1 Ianuarie 1938 *"când situația va fi**

clarificată". Din nefericire, cu noul climat politic instaurat după această dată, publicația va fi împiedicată să-si reia apariția anunțată.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1932, Nr. 1 – 6; Anul II, 1933, Nr. 1 – 10; Anul III, 1934, Nr. 1 – 10; Anul IV, 1935, Nr. 1 – 10; Anul V, 1936, Nr. 1 – 10.

*)_____

- Seful partidului "Totul pentru Țară" din jud. Sălaj.

◆ **"FRĂMÂNTĂRI AGRARE"** Director: Virgiliu Gavrilescu. Anul I, Nr. 1, Mai 1934, Bucuresti. Revistă lunară. Dintre colaboratori: Ilie Drăgan, Traian Boieru, A. Stănculescu. Interzisă după patru numere de apariție.

◆ **"FRĂȚIL'IA"** (almanah aromânesc) Editat sub conducerea Cercului Studențesc Cultural - Național **"FRĂȚIL'IA"**, Bucuresti. Un rol important în cadrul de promovare a acestui cerc studențesc, l-a avut încă de la început revista **"Peninsula Balcanică"**^{*)}, subscrisă la rândul ei efortului cultural și spiritual de afirmare a aromânilor. Primul număr, pe anul 1927, la Bucuresti. Au colaborat în decursul anilor la această tribună de apărare a fraților aromâni răspândiți în peninsula balcanică: Simion Mehedinți, I. Fotti, Constantin Belimace, George Murnu, Mihail Negru, Nusi Tulliu, Mihail Pinetta, Zicu Araia, Pavel Nicolae, Nae Dumitrescu, G. Sârbulescu, Nicolae Zdrulla, Nicolae Batzaria s.a.

A reapărut la începutul anilor '80 la New York, sub conducerea lui Nicolae Niță, iar mai apoi ca rubrică permanentă (redactor responsabil: Sava Gârleanu) în cuprinsul ziarului **"LIBERTATEA"** (Dir. Nicolae Niță).

*)_____

- De altfel, revista **"Peninsula Balcanică"** oferă cu generozitate un număr întreg la dispoziția tinerilor **Cercului "Frățil'ia"** (Anul III, Nr. 9, Ianuarie 1926), directorul revistei Toli Hagi-Gogu¹⁾, ținând să sublinieze: *"Cititorii nostri cunosc... că s'a înființat Cercul "Frățil'ia". Din numele său așa de creștinesc și în același timp aromânesc, cum și din activitatea sa culturală de până acum, se desprinde țelul binefăcător pentru cauza aromânească, al acestui cerc. Si nu ne îndoim că va contribui mult la ajungerea acestui țel, când stim că membrii acestui cerc ascund în ei acel curat avânt tineresc de altădată. Pentru aceasta am cedat cu plăcere acest număr Cercului Frățil'ia, usurându-i debutul..."*

1)_____

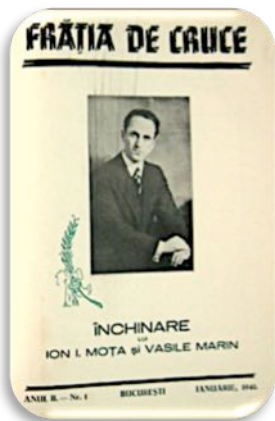
- El însuși vechi stegar și conducător al românilor naționaliști din regiunea Veriei (Macedonia Grecească), a adus un aport important în lupta grupurilor de români din Turcia europeană *"pentru obținerea și aplicarea Iradei Imperiale din 9 Mai 1905, prin care se consacra în mod oficial existența*

seculară a românilor din Turcia și se proclama ca naționalitate distinctă printre celelalte naționalități, pe picior de deplină egalitate, în ceea ce privește autonomia școlară, religioasă și comunală” (cf. Tribuna Românilor de peste hotare, 1929).

◆ **"FRĂȚIA ARHANGHELUL MIHAIL"** Foaițe de propovăduire creștină ortodoxă. Anul I, Nr. 1, București, 1940. Director: Ștefan Palaghiță. Redactor: Gh. Dem. Ciocan. Tip. "Gândul", N. Stoicănescu.

◆ **"FRĂȚIA DE CRUCE"** (1) Revistă de cultură național-creștină. Anul I, Nr. 1, 1926, Brăila. Apare sub conducerea Frățiilor de Cruce din întreaga țară. Dispare în același an, după numărul șase.

◆ **"FRĂȚIA DE CRUCE"** (2) Director: Al. Plopsor. Apărută la București (Anul I, Nr. 1, Dec. 1940 – Nr. 2, Ian. 1941) având colaborarea unor nume de primă mărime în sânul Mișcării Legionare: Horia Sima, Traian Herseni, Vasile Băncilă, Aron Cotrus, Aurel Cotrus, Vladimir Dumitrescu, Ilie Smulțea, Constantin Stoicănescu, Pavel P. Belu, Aurel D. Bugariu, Virgil Ionescu, Axente Creangă, Radu

Mironovici, Alexandru Constant, Dan Nițu, ș.a. Revistă dedicată tineretului din Frățiile de Cruce al cărui rol trebuia să fie bine conturat, acel tineret căruia i se adresa Căpitanul în 1936, reprodus de altfel în prima pagină a publicației: "Voi nu sunteți o organizație de luptă, ci de educație... Trebuie să vă preocupe problema de dinăuntru; forul interior fiind izvorul din care pleacă toate virtuțile și păcatele omenești. În suflet vei găsi bogăția și sărăcia, lasitatea și eroismul... Datoria Frățiilor de Cruce este ca să dea tipul de legionar cât mai perfect, cu o aleasă educație interioară. Intreagă, Legiunea nu este altceva decât o permanentă școală, din care Frăția de Cruce este stagiul principal de educație" (art. "Cuvântul Căpitanului"). Comentând apariția noii reviste în ziarul "Axa" din 31 Dec. 1940, pe același fond, F. Florescu ținea la rândul său ca să sublinieze însemnătatea ei în educația de viitor a tineretului, prin cuvintele Comandantului Horia Sima: "A ieșit de sub teascuri, primul număr al revistei tineretului școlar legionar. Numele ei este numele simbolic al organizației legionare a școlarilor: Frăția de Cruce. Plină de dinamism, cu un conținut care arată sbuciumul legionar dar și biruința; durerile trecutului, dar și bucuriile viitorului, Frăția de Cruce în primul număr aduce 8 porunci ale Comandantului Mișcării Legionare, d. Horia Sima. Ele arată ținta care trebuie să fie atinsă de școlarul legionar". În cadrul de față, ne permitem să extragem din primele trei enunțate: "1. Frații de Cruce vor forma elita conducătoare de mâine a mișcării legionare; 2. Pentru a fi vrednici de această misiune, se cer două condiții: o desăvârșită educație legionară în spiritual Căpitanului și o adâncă pregătire școlară; 3. Frații de Cruce muncește pentru școală cu aceeași însuflețire cu care se jertfeste pentru Legiune. El știe că învățătura este

o armă de mare preț în lupta dintre neamuri". Semnalări (I, Nr. 1, 1940): Ilie Smultea – **"Spre biruință"**; Alexandru Popsor – **"Semnificația biruinței legionare"**; Vasile Băncilă – **"Primatul educației"**; Traian Herseni – **"Școala și Frățiile de Cruce"**; Pavel P. Belu – **"Lerui, Ler..."**; Florian Cerbu – **"Scrisul Legionar"**; Gh. C. Croitoru – **"Crăciunul în lagărul dela Miercurea-Ciuc"**. Semnalări (II, Nr. 1, 1941), număr dedicat Eroilor Ion Moța și Vasile Marin: Horia Sima – **"Jertfa lui Moța în Spania"**; Alexandru Popsor – **"Prezența permanentă a lui Ionel Moța"**; Alexandru Constant – **"Asa erau..."**; Ilie Smultea – **"13 Ianuarie"**; Vasile Băncilă – **"Arhangheli în istoria românească"**; Radu Gyr – **"Cântec pentru slava lui Moța și Marin"**: *"Când treceau printre viteji de stei, / codrii verzi se despicau și ei. / Brazilii cântau cu brațu 'ntins în soare, / munții ascultau în sărbătoare"*.

Atelierele "Imprimeria", București.

G)

◆ **"GARDA"** (1) (*organul "Gărzi de Fier" Muscel*). Gazetă lunară a Mișcării Legionare din județul Muscel, având sediul în com. Domnești. Fondator: Ing. Gheorghe Clime. Girant responsabil: Ion Hodos. Anul I, Nr. 1, 1 Noembrie 1932. *"Pornim voioși, siguri, la lupta care se desfășoară: victoria o vedem, nu ne îndoim de ea, pentru că pentru dânsa, ne-am însusit legea care o asigură: orice jertfă."* (Gh. Clime – **"Orice jertfă"**). De la nr. 2 cu motto-ul: *"Cine stie să moară nu va fi rob niciodată"*. După 1 Iulie 1933, cu sediul și administrația la Câmpulung. Nevoită să-și întrerupă apariția în toamna anului 1933^{*)}, reapare la 27 Octombrie 1940 purtând subtitlul de *"gazeta Mișcării Legionare Muscel"* (mai apoi adăugându-se că reprezintă și jud. Dâmbovița), având ca prim-redactor pe Stefan Bădescu-Turcu și adresa la Sediul Legionar din Câmpulung. Primul număr este închinat jertfelor Legiunii din Muscel în timpul prigoanei carliste, fiind omagiați: Ing. Gheorghe Clime, Comandant al Bunei Vestiri, Victor Puiu Gârcineanu, Ion Stancu, leg. Busuioc și N. Crassan. Colaboratori: P. Gălăsanu, Dinu Paul, Petre N. Protopopescu, Ion Apostol, Ing. I. Tican, Petre Vălimăreanu, V. Mirescu, Gh. N. Susală, s.a. Ultimul număr apărut: 10, Ianuarie 1941.

Tipografiile "Muscelul" și "Gh. N. Vlădescu" - Câmpulung; Tipografia "Bucovina" I. E. Torouțiu, București.

^{*)} _____

- Vezi ediția specială când apare sub titlul **"GARDA DE FIER"**, Câmpulung – Muscel, 1933. Tip. Gheorghe N. Vlădescu.

- ◆ **"GARDA"** (2) (*organ al Grupărei "Corneliu Zelea Codreanu"*). Anul I, Nr. 1, 9 Octombrie 1932, Galați (Brăila). Sub conducerea unui comitet. Redactor responsabil: av. A. Ibrăileanu.
- ◆ **"GARDA"** (3) (*organ al grupării "Corneliu Zelea Codreanu"*). Anul I, Nr. 1, Decembrie 1932, Galați.
- ◆ **"GARDA"** (4) Revista Grupului Legionar din Rostock, Germania (un singur număr, se pare, în Ianuarie 1944?).
- ◆ **"GARDA BASARABIEI"** (1) (*organ al țărănimei și muncitorilor creștini din orasul și județul Bălți*). Anul I, Nr. 1, Luni 1 August 1932. Apariție bilunară, sub conducerea unui comitet. Redacția și Administrația: Căminul Cultural Creștin, Iași. Semnalăm din cuprinsul primului număr apărut: Mihail Polihroniade – **"Rostul "Gărzii de Fer"**, autorul exprimându-și credința în rolul ei determinant în viața politică a României de viitor: *"Există un imperativ politic, care mai curând sau mai târziu își găsește instrumentul de realizare, și numai acele organizații sunt viabile care constituiesc asemenea instrumente, care au menirea de a realiza un asemenea imperativ politic. Ei bine cred că "Garda de Fier" are de îndeplinit o astfel de menire în România..."* Corneliu Z. Codreanu – **"Scrisoare către legionari"**; Nicu Iancu – **"Marsul legionarilor din Echipa Morții"** (*"E jale multă'n țară / Căci străinul e stăpân, / Cersetor la el acasă / A ajuns bietul Român"*), iar Legionarul Onisor, în articolul din ultima pagină a publicației, sub titlul **"Prigoană, bătăi și sânge"**, descrie persecuțiile din numeroase județe pe care le-au avut de înfruntat legionarii în timpul propagandei electorale, unde *"pretutindeni am fost urmăriți, bătuți și schingiuiți"* de autorități. Alte amănunte revelatoare despre aceste incidente găsim și în **"Declarațiile Gărzii de Fier"** din cel de-al doilea număr al gazetei apărut la 15 August, declarații făcute de Corneliu Zelea Codreanu în sesiunea din 2 August a Camerei Deputaților. Mai găsim în acest număr **"Câteva lămuriri asupra organizării în general"** a "Grupării Corneliu Zelea Codreanu", un scurt istoric ce înfățișează denumirile acestora (Legiunea "Arhanghelul Mihail", "Garda de Fier"), cu o atenționare necesară pentru cei care ar dori să se înscrie în rândurile ei: *"Înainte de a păși în organizația noastră gândește-te bine, convinge-te bine și după o matură judecată hotărăște-te. Nu avem nevoie de oameni cu entuziasmul de paie, ci avem nevoie de forțe entusiaste în timp. Oameni maturi în gândire, hotărâți în voință și cu spiritul de jertfă și de abnegație. Încă un cuvânt: Să nu fii ludă, căci noi putem fi streang"*. În nr. 3-4, ediția din 15 Septembrie 1932 a ziarului găsim publicate alte lămuriri **"Din programul legiunii Arh. Mihail (Garda de fer) – Principii călăuzitoare"**, rânduri de definiție și prezentare, demne de cunoscut de marele public. Au colaborat: Raul R. Lucrețianu (redactor responsabil), Mircea Manole, Alexandru Ventonic, Dragos Protopopescu, Al. Negruț, George Tellus, N. Constantin – Plăesu, s.a.

Tipografia "Căminul Cultural Crestin", Iasi.

- ◆ **"GARDA BASARABIEI"** (2) (*organ al gospodarilor si al muncitorilor crestini din Basarabia*).

Anul I, Nr. 1, 1 August 1932, Chisinău. Printre colaboratori: Mihail Polihroniade, Dragos Protopopescu, Al. Negruț, s.a.

- ◆ **"GARDA BUCOVINEI"** (*Gazeta organizației politice "Garda de Fer"*). Anul I, Nr. 1, 18 Noembrie 1932, Rădăuți, sub îndrumarea lui Vasile Iasinschi si "*conducerea unui comitet*". Bilunar. Redactor responsabil: Vasile Prelipcean. Printre colaboratori: Mihail Polihroniade, George Macrin.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1932, Nr. 1 - 4; Anul II, 1933, Nr. 1 - 3.

- ◆ **"GARDA BUZĂULUI"** Apărut în Buzău la începutul anilor '30.
- ◆ **"GARDA DE FER"** (1) Redactor responsabil: Ion Popazu. "*Organ de propagandă românească al 'Legiunei Arhanghelul Mihail', 'Garda de Fier' Secția Brăila*". Bilunar, sub conducerea unui comitet. Anul I, Nr. 1, 1 Ianuarie 1932, Brăila (o singură ediție).

Tipografia "Tiparul", Brăila.

- ◆ **"GARDA DE FER"** (2) (*organ oficial al Organizației Centrale din Basarabia*). Anul I, Nr. 1, 1933, Chisinău. De la nr. 3 cu subtitlul de "*ziar săptămânal al conducerii centrale "Garda de Fer" din Basarabia*". Director: Sergiu Florescu. Redactor responsabil: Th. Sârbu.
- ◆ **"GARDA DE FER"** (3) (*Apare când trebuie*). Anul I, Nr. 1, 1930, Bucuresti (singurul număr tipărit).

Tipografia "Bucovina".

- ◆ **"GARDA DE FER"** (4) *Calendarul Legionarului*, 1931. Editat de Legiunea "Arhanghelul Mihail". 32 pagini.
- ◆ **"GARDA DE FIER"** (5) (*ziar pentru alegeri al organizației care candidează cu numirea Gruparea Corneliu Z. Codreanu*). Anul I, Nr. 1 (special), 20 Mai 1931. Redacția si administrația: Orăstie. Editor responsabil, Ion. I. Moța.

Tipografia "Solia Dreptății" din Orăstie.

- ◆ **"GARDA DE FIER"** (6) Anul I, Nr. 1, 1 Septembrie 1931, Piatra Neamț. Printre colaboratori: Viorica Lăzărescu, Nicolae Totu, Mihai Bicleanu, Pr. Ion Dumitrescu-Borsa, s.a.

Tip. "Mânăstirea Neamțului".

◆ **"GARDA JIULUI"** (*Organ al Grupării Politice Corneliu Zelea Codreanu – Organizația Oltenia*, mai apoi, de la 25 Iunie 1933 ca *“organ de informație, pregătire și luptă al Organizației Politice Corneliu Zelea Codreanu”*). Director: Crisu Axente. Prim redactor: Iuliu Stănescu. Secretar de Redacție: Bartolomeu M. Livezeanu. Anul I, Nr. 1, 4 Decembrie 1932, Craiova. Sub direcția unui comitet. Apariție bilunară. Semnează: Pr. I. Stoicescu, Nicolae Rosu, Ion Dobre, Iulian Gh. Stănescu (Istang, Stangiul, etc.), Stefan George Mircea, Fl. Petrescu, s.a. Reținem din acest număr: Iulian Gh. Stănescu – **“Istoricul redesteptării naționale în Oltenia”** (înființarea primelor cuiburi legionare la Mârșani, jud. Dolj, a Frăției de Cruce din orasul Craiova sub comanda lui Bartolomeu Livezeanu, campaniile de organizare în regiune); Ion Dobre – **“Bătrâni și tineri din Oltenia!”** (apel); Bartolomeu Livezeanu – **“Camarazi Studenți!”**: *“Voi, fii ai gliei străbune, intrați în lupta de desrobire sufletească, loviți cu pumnul oțelit care să sfarme tot ce amenință țara noastră. Camarazi, vă chemăm alături de noi cei ce am intrat în luptă, vă chemăm să vă înrolați în tinereasca organizație ‘Garda de Fier’, vă chemăm să învingem sau să murim!”*; Pr. I. Stoicescu (Maior-Confesor, Cavalier al Ordinului Coroana României cu spade cu panglica Virtutea Militară) – **“În asteptare”** (un alt apel de înscriere în “Garda de Fier” adresat celor ce au *“urechi de auzit”*, la *“lupta de mântuire...”*. În ediția următoare a ziarului (Nr. 2, I, 23 Dec. 1932), din datele statistice publicate care privesc ultimele activități ale Gărzii de Fier în Oltenia, aflăm că au luat ființă noi organizații ale acesteia, si anume: în jud. Romanați (în localitățile Ghizdăvesti, Apele vii și Zănoaga); în jud Dolj (la Romanesti, Puțuri, Rast, Cerăt, Boureni, Daneți și Dobresti); în jud. Vâlcea (în com. Lalos). Sunt raportate cu această ocazie date de interes privind organizarea generală a Gărzii, anume că *“până la 5 Noembrie, Doljul avea 101 cuiburi a 865 membri, din care 109 tineri de poliție proprie”, cu “organizații în județ, în 47 comune”, Romanațiul (organizații “în 11 comune cu 18 cuiburi și 170 membri”), iar în jud. Mehedinți, organizații “în 21 comune cu 1230 aderenți și 27 legionari în poliția proprie”*. Ultimul număr al ziarului (14), editat la 5 Noembrie 1933.

Tipografia "Apărarea Națională", Craiova.

◆ **"GARDA MOLDOVEI"** (*Organ al țărănimii și al muncitorilor creștini din orasul și județul Iasi*). Mai apoi, ca *“organ de propagandă al Gărzii de Fer din Moldova”*. Sub conducerea unui comitet. Anul I, Nr. 1, Iulie 1931. Apariție bilunară. Redacția și Administrația: Căminul Cultural Creștin, Iasi. Se remarcă din lista colaboratorilor: Corneliu Z. Codreanu, Al. Ventonic, Ion Banea, Alex. Butnaru, Haralambie Popescu, Al. Dincă. Semnalăm: **“Din programul Legiunii Arhanghelului Mihail (Garda de Fier)”** purtând iscălitura lui Corneliu Codreanu (în mai multe

◆ **“Din programul Legiunii Arhanghelului Mihail (Garda de Fier)”** purtând iscălitura lui Corneliu Codreanu (în mai multe

fascicole), **“Istoricul Mișcării Naționaliste”** de Alexandru Butnaru, segmentat în două părți (prima, cuprinzând perioada anilor 1919 – 1927, cealaltă, perioada 1927 – 1933, prezentate în parcursul mai multor numere din toamna anului 1933), **“Femeia legionară”** (și rostul acesteia) de Haralambie Popescu, **“Un răspuns la atacurile cuziste”**, **“analiză de lămurire absolut necesară pentru mișcarea națională și curățenia ei sufletească”** pe care o face Ion Banea (III, Nr. 5, 15 Oct. 1933)...

Tipografia din “Căminul Cultural Creștin” și Tipografia “LEGIONARĂ”, Iași.

◆ **“GARDA MORENILOR”** (foaie de propagandă națională).

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1930-1931, Nr. 1 - 24. Anul II, 1932-1933, Nr. 1 - 12. Moreni, Prahova.

Tip. “Prahoveana”, Moreni.

◆ **“GARDA OLTENIEI”** (1) Anul I, Nr. 1, 1 Decembrie 1932, Craiova. Primul articol despre scopul de viitor și atitudinea publicației se intitulează **“Ce vrem?”**, iar răspunsul la această întrebare îl găsim din primele rânduri, mai mult decât definitorii: **“Vrem să creăm o publicație care să lupte pe față, hotărât, energic și demn pentru dreptatea românismului”**. În aceeași pagină este publicat apelul ziarului către **“Gorjeni!”**, este anunțată sosirea la Craiova a Căpitanului Corneliu Zelea Codreanu la 4 Decembrie, însoțit de deputații Gărzii de Fier, iar în cuprins întâlnim un alt apel **“Către intelectualii tineri la suflet”** și o **“Scrisoare către tineretul gorjean”** pe care o adresează studentul legionar D. Bostină.

◆ **“GARDA OLTENIEI”** (2) Revistă a intelectualilor olteni din București (corpul “Răsleți”). Anul I, Nr. 1, 1932, București. Bilunar. Tipografia “I.N.C.”, București.

◆ **“GARDA PRAHOVEI”** (organ al grupărei Corneliu Z. Codreanu din Prahova). Anul I, Nr. 1, 23 Octombrie 1932, Ploiești, Prahova. Din primăvara anului 1933 ca organ al “Gărzii de Fer” din Prahova. Director: Hristodulo Luzzi. Semnează: Alex. Cojocaru, I. Bălănescu, Al. V., J. Nottara, s.a. Remarcăm din primul număr al ziarului **“Declarația la mesaj a sefului “Gărzii de fier”**, cum și **“Chemarea”** semnată de Alex. Cojocaru pe care o adresează deopotrivă tinerilor și bătrânilor, din care reținem: **“Steagul s’a desfășurat, cei curajoși să vie, fricosii și lasii n’au ce căuta. Venind alături de noi, și pornind la acțiune, veți avea binecuvântarea cerului și a tuturor strămoșilor noștri. Veniți la noi cu inima**

deschisă, cu gând curat și dragoste de muncă și sacrificiu... Noi ne-am legat în fața cerului să fim oameni, și vom fi!"

Într'un cadru succinct, numărul următor al gazetei înfățișează scopurile principale de acțiune și organizare ale statului legionar, dimpreună cu comandamentele morale ce stau la baza organizației care luptă pentru îndeplinirea lor: **"Garda de Fier este o organizație dinamică compusă din elita tinerimei entusiaste a acestei Româнии postbelice, cu fond profund naționalist manifestat prin iubire nețărmurită de Patrie, cult sfânt pentru trecutul nostru de viteji, credință adâncă în Biserica lui Hristos și respect pentru Tron care a contribuit la întregirea acestui neam"** - (**"Ce este "Garda de Fier"**). 1932 / 1933.

◆ **"GARDA RÂMNICULUI"** (organ al grupării Corneliu Zelea Codreanu din Jud. Râmnicu Sărat). Girant responsabil: Aristotel Gheorghiu. Publicație bilunară. Anul I, Nr. 1, 6 Decembrie

1932, Focsani. Ultimul număr (II, 7) apărut la 6 August 1933. Colaborează: Nichifor Crainic, Mihail Polihroniade, Gheorghe Racoveanu, Gh. Musatin, s.a. Distingem: **"Rostul Gărzii de Fier"** de Mihail Polihroniade, **"Singură religia moralizează"** sub semnătura lui Nichifor Crainic, sau **"Digul generației tinere"** de Gheorghe Racoveanu, în care dispută interzicerea abuzivă impusă de autorități a construirii *Digului dela Visani* de către legionari în ziua de

10 Iulie 1933, zi în care cei peste 200 legionari adunați la Visani au fost *"umiliți până la ultima limită de umilire"*, iar *"vestea acestei nemaipomenite cruzimi împotriva unor tineri care mergeau să facă un bine"* – după cum este descrisă de Căpitan în cartea sa **"Pentru legionari"** - întinzându-se *"ca un giulgiu negru peste inimile strivite și pline de îngrijorare ale tineretului întreg"*. Dintre cei răniți în urma ordinelor venite din Ministerul de Interne, dela Armand Călinescu în special, se numără legionarii: Stelian Teodorescu (conducătorul taberei), preotul Ion Dumitrescu, Doru Belimace, Nicolae Constantinescu, pentru a aminti numai o parte din lungul sir al celor ce au fost loviți în chip bestial de jandarmi.

Tipografia ziarului "Sentinela", Focsani.

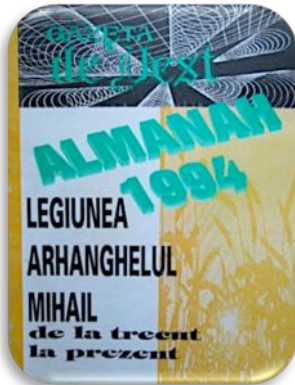
◆ **"GARDA SIBIULUI"** Sibiu, 1932 / 1933.

◆ **"GARDA TECUCIULUI"** Tecuci, 1932 / 1933.

◆ **"GAZETA GOSPODARILOR"** Redactori: George Drumur și Constantin Țopa. Cernăuți, Bucovina, 1936-1938 (?). Periodic de afirmare națională aidoma **"LIBERTĂȚII"** Părintelui I. Moța dela Orăștie. Contribuții: George Macrin, Vasile Posteuca...

◆ **"GAZETA HUNEDOAREI"** Apărută în orasul Deva. În 1937, pentru o perioadă, își schimbă numele în **"Gazeta Inidoarei"**. Printre colaboratorii gazetei s'au numărat legionarii Nicu Iancu-Păltinisanu, Stefan M. Lazăr, s.a.

◆ **"GAZETA INTERNILOR"** (*organ al Asociației generale a internilor și foștilor interni de spitale*). Director: Dr. Paul Craja. Prim redactor: Dr. Ovidiu Carangiu. Anul I, Nr. 1, 26 Ianuarie 1938 (primul, presedinte, iar al doilea vicepresedinte al Asociației). Dintre colaboratori: Prof. Dr. Gerota, Prof. Dr. Hortolomei, Prof. Dr. D. Danielopol, Dr. O. Carangiu, Dr. Gh. Marinescu, Dr. H. Angelescu, Prof. Dr. C. Daniel, Dr. D. Paulian, Prof. Dr. Iacobovici și alții.

(*"Gazeta Internilor e un freamăt de luptă românească, sub oblăduirea Arhanghelului Mihail"* – **"Dimândarea"**, Anul II, Nr. 8, Ianuarie 1938).

Tipografia "Cultura", București (Nr. 1-9), 1938.

◆ **"GAZETA DE VEST"** (*magazin de istorie, atitudini și credință*). Apare săptămânal la Timisoara începând cu anul 1990 sub conducerea lui Ovidiu Gules. Din Septembrie 1991 (serie nouă), format de revistă, cu apariție lunară. După o mică întrerupere survenită în cursul anului 1997, revista își reia activitatea (seria III-a) printr'o ediție specială, nr. 137, în Martie 1998, în format redus. În paralel, încă din primii ani ai gazetei, la inițiativa lui Zaharia Marineasa și sub auspiciile publicației, ia ființă Tipografia și Editura **"Gordian"**, retipărindu-se un număr însemnat de volume clasice din istoriografia legionară, dar și noi lucrări memorialistice de interes legionar. Merită semnalată în același context și seria almanahurilor publicate de-a lungul anilor sub egida gazetei. Colaboratori: Valeriu Nestian, Sebastian Mocanu, Adrian Onea, Răzvan Codrescu, Grigore Oprea, Tiberiu Hențea, Zaharia Marineasa, Virgil Maxim, Faust Brădescu, Filon Verca, Nicolae Niță, s.a.

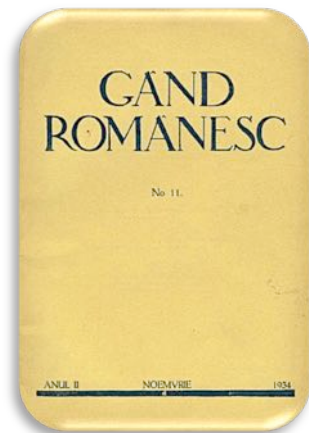

◆ **"GÂNDIREA"** (*Literară-Artistică-Socială*). Director: Nichifor Crainic. Anul I, Nr. 1, Cluj, 1 Mai 1921, sub conducerea lui Cezar Petrescu și D. I. Cucu (fondatori). Apariție bilunară în primii ani, apoi lunară. Coperta grafică originală: Victor Ion Popa. De la numărul 14 și în continuare, cu o nouă grafie a titlului revistei pe coperta exterioară realizată de Anastase Demian. Din 1922 sub direcția lui Nichifor Crainic, care o transferă la București. Desenele interioare (cu prevalență în primii ani ai publicației), sunt semnate de Victor Ion Popa, Stefan Popescu, M. H. Georgescu, Nora Jean

Steriade, Horațiu Dimitriu, s.a. Cu numărul 3, anul II din 16 Mai 1922, revista renunță la subtitlul enunțat la apariție, iar cu numărul 6, anul II, din Iulie 1922, vechiul format al *sumarului* pe două coloane va fi înlocuit și el, în forma clasică devenită caracteristică revistei peste ani, cele două coloane fiind menținute doar la spațiul conturat **“Cronicilor”**, adecvat analizelor și dezbaterilor: *“Idei, Oameni, Fapte”*, *“Cronica Literară”* sau *“Cronica Măruntă”*. Cea mai prodigioasă revistă de cultură naționalistă românească. În paginile ei apar (mai ales după anul 1925), articolele programatice definitorii ale **“curentului gândirist”** (autohtonism – naționalism - neo-ortodoxism) care au influențat lumea literelor românești, conturând cunoașterea substanței artistice originale a scrisului românesc. S'au numărat printre emeriții colaboratori ai acestei reviste: Radu Gyr, Lucian Blaga, Aron Cotrus, Dan Botta, Ovid Caledoni, Niță Mihai, Dumitru Caracostea, Mircea Eliade, Ovidiu Papadima, Dragos Protopopescu, Vasile Voiculescu, Ion Barbu, Septimiu Bucur, Vasile Băncilă, G. Breazul, Ion Petrovici, Dumitru Ciurezu, Aurel Marin, Horia Nițulescu, E. Ar. Zaharia, Ion Pillat, Radu Brates, Gib Mihăescu, N. Ladmiss Andreescu, Gherghinescu Vania, N. Crevedia, Vintilă Horia, Gr. Popa, Al. Busuioceanu, Basil Munteanu, graficienii Anastase Demian și Stefan Dimitrescu, Tudor Vianu, N. I. Herescu, C-tin Manea, G. Dumitrescu, Dumitru Stăniloae și alții. Semnalăm: Nichifor Crainic – **“Sensul Tradiției”** (1929); Nichifor Crainic – **“Tineretul și Creștinismul”** (XIII, Nr. 3, Martie 1934); Vasile Băncilă – **“Naționalismul și Misiunea Românească”** (XV, Nr. 7, Sept. 1936); Nichifor Crainic – **“Copilărie și Sfințenie”** (XVII, Nr. 1, Ian. 1938); Nichifor Crainic – **“Revoluția Legionară”** (XIX, Nr. 8, Oct. 1940); Nichifor Crainic – **“Despre Demofilie, Cuvinte către studenții mei”** (XX, Nr. 1, Ian. 1941). Sunt înregistrate și două sincope în apariția revistei, prima în 1925, a doua, mai lungă, între Mai 1933 - Octombrie 1934. Dispare după August 1944.

◆ **“GÂND ROMÂNESC”** (*Revistă de cultură editată de “Astra”*). Apariție lunară, sub conducerea unui comitet. Redactor: Ion Chinezu. Secretar de redacție: Olimpiu Boitas. Anul I, Nr. 1, Mai 1933, Cluj. Editura Societății “ASTRA”, Tip. “Cartea Românească”, Cluj. Au contribuit: Vasile Băncilă, Traian Herseni, Radu Gyr, Gheorghe Vania, Horia Stamat, Ion Pillat, Ovidiu Papadima, Ilariu Dobridor, G. Bogdan-Duică, Octav Suluțiu, Lucian Blaga, Emil Cioran, Aron Cotrus, Sextil Puscariu, Septimiu Bucur, s.a. În bogatul cuprins al revistei întâlnim: studii filosofice, eseuri, versuri, cronici diverse (literare, plastice, musicale), s.a. Traian Herseni ne vorbește despre **“Integrare în istorie”**, Lucian Blaga ni-l înfățișează pe Avram Iancu în drama cu același titlu (dedicată, se pare, lui Corneliu Codreanu), Mircea Vulcănescu despre **“Ion Creangă văzut de generația actuală”** (III, Nr. 1, Ian. 1935). După **“Teoreticism”** și **“Censura transcendentă”**, începând cu 1937, Vasile Băncilă porneste publicarea un important studiu despre **“Lucian Blaga, energie românească”**, continuat mai apoi, în fascicule, cu proporții ce depășesc o simplă cercetare critică. Scriitorul Ion Agârbiceanu, în nr. 1-2 (VI, Ian.-Feb. 1938), publică un fragment

din romanul *"Sectarii"* la care scria (editat în volum în același an), roman edificator despre luptele politice dintre vechile partide și noul curent naționalist, impunător, al Miscării Legionare (alias "Generația Nouă"). Sciziunea Ligii Apărării Național-Crestine (L.A.N.C.) sub conducerea lui A. C. Cuza (alias Ilie Berbecaru) produsă în 1927 și crearea Legiunii "Arhanghelul Mihail" sub conducerea lui Andrei Muresanu (un nume simbol - alias Corneliu Z. Codreanu), *"un tânăr avocat, înalt, voinic, cu ochii negri scăpărători, cu voce adâncă de bariton"* care în scurt timp *"constituie organizații pe județe, ține întruniri și adunări populare cu mare răsunet în țară... Tinerimea promovează cu unul din generația ei..."* În cuprins apar variații și transbordări ale acțiunii în timpul camarilei (abia instaurate) și Ion Agârbiceanu portretizează la final țelul "Noii Generații" sub conducerea lui "Andrei Muresanu", manifest clar și impunător: *"Astăzi, nația noastră călăuzită sub catapetesmele istoriei de Arhanghelul ei mântuitor, Andrei Muresanu, s'a dăruit, și, cu mâinile înclestate pe coarnele plugului strămosesc, trage brazdă nouă în sânul patriei, din care mână va răsări floarea rară a destinului fericit al României..."* Ultima editare (Anul VIII, 1-4, Ianuarie-Aprilie 1940).

◆ **"GÂNDUL NEAMULUI"** *Organ Oficial al Centrului Studențesc Creștin din Chisinau, Basarabia. Anul I, Nr. 1, Martie 1935. Apare lunar, sub conducerea unui comitet de redacție în frunte cu Viorel D. Trifa, Președintele Centrului Studențesc Creștin din Chisinau, Valeriu I. Martin, Ion Nicuță și Sergiu Rosca. "Pornim la drum – scrie în cuvântul de început Viorel Trifa – cu gândul îndreptat spre studii, cu inima spre adevăr și cu ochii țintă la România cea nouă de mâine... Năzuim către un țel nou, dar sfânt, pentru care să luptăm și către care să ne îndreptăm cu drag tinerețea noastră. E însetat sufletul nostru după fapte mari. Vrem ca și această revistă să fie o mărturie din care să reiasă că: studențimea este la datorie, că vrea să lupte și să se jertfească pentru a-și îndeplini misiunea... Am vrea ca această revistă să fie un steag pe care să-l trecem din mână în mână și o flacăra vie care să ne lumineze cărările tinereții" ("Pornim la drum").* Un frumos articol semnează Ion Nicuță, martor la ridicarea unei biserici de către tinerii naționaliști, care scrie impresionat de munca acestora: *"I-am văzut lucrând. Era o biserică dărămată, - într'un sat mare din iubita și mult oropsita noastră Basarabie. Biserica era o ruină. Trebuia o muncă uriasă pentru ridicarea ei. Avea un deviz de ½ milion. De mulți ani se munceau locuitorii s'o ridice dar nevoile și sărăcia le stăteau piedică... Si atunci minunea: - un semn al vremii – ceea ce nu s'a mai văzut: ca dintr'un ordin suprem s'au adunat la această biserică studenți și tineri meseriași – ingineri și maestri din toate colțurile țării. Sosind în fața ruinelor au privit o clipă la ele, ș'au făcut apoi semnul crucii și fără un moment de ezitare – cu dorul de a învinge – așa era morala și educația lor, s'au apucat cu dragoste și cu hotărâre de muncă... Cresteau zidurile ca din apă. Clopotnița e gata. E albă ca zăpada și se înalță râzând în soare. Inima legionarilor crește de bucurie odată cu creșterea zidurilor. Încă o lună – două săptămâni, -*

încă 2 zile – iată o zi si biserica e gata. A fost începută la 2 Iulie si a fost gata în Octombrie 1934. A fost ridicată cu brațele lor, fără bani, fără a cere nimic, ci din contra ei au dat totul, căci asa cere vremea. Imperativul timpului e: Totul pentru țară... Plecând, mi-am aruncat pentru ultima oară ochii la dânsa si iarăsi am văzut sus, deasupra usei de intrare, chipul frumos al Arhanghelului Mihail cu sabia ridicată asupra dusmanilor omenirii...” (**“Munca pe santiere”**).

Alte articole de interes din cuprinsul acestui număr: **“Necesitatea presei românești în Basarabia”** de Sergiu Rosca: *“O presă românească este necesară mai ales în Basarabia, care cu toate că face parte integrantă din trupul Moldovei si cu toate că aici s’a păstrat întotdeauna cultura românească, totusi este nevoie de-o acțiune puternică pentru întărirea si mai mult a spiritului românesc, pentru că ea se află între două concepții de viață, fiind asezată la răscrucea culturii latine si slave”*, pronunțându-se în același sens si în cazul celorlalte ținuturi care *“au stat multă vreme sub stăpânirea străină”*, acest lucru contribuind *“la unirea sufletească a tuturor românilor”*. George Al. Arghiropol – **“Note despre generația de azi”**; N. Mladin – **“Sensul revoluției lui Horia”** (la împlinirea a 150 de ani dela tragerea pe roată si martiriul lui Horia, Closca si Crisan); **“Ce înseamnă stăpânire românească”** (note luate de Nic. G. Constantin după conferința Prof. Nae Ionescu ținută la Chisinău la 24 Februarie același an în urma invitației Centrului Studentesc Crestin din Chisinău). Mai colaborează: Al. N. Vasilescu, Emil Dodu, s.a. Desi proiectată la o apariție lunară, publicația întâmpină greutăți de nuanțe diverse si continuarea ei vede lumina tiparului abia în anul următor, cu nr. 2 – 3 (II, 1936) pe lunile Ianuarie – Februarie, anunțându-se cu această ocazie si comitetul lărgit al redacției în frunte cu G. Al. Arghiropol (noul presedinte al Centrului Studentesc Crestin), comitet din care fac parte: V. Popescu, I. Țones, N. Mladin, S. Nicov, I. Nicuță si I. Chiriacescu. Semnează: Pr. Gr. Cristescu – **“Generația nouă”**, care – ne spune autorul - *“este tineretul cel mai structural, mai organic integrat în conștiința si istoria spirituală a neamului nostru..., pornit la drum cu un splendid echipament moral, cu un elan radios de a se jertfi până la unul pentru legitimele instituții morale ale neamului”*, ancorat adânc în *“conștiința misiunii lui istorice”*. **“Pentru 24 Ianuarie...”** este titlul articolului pe care îl iscălește N. Mladin, în care pune accentul pe lacunele sistemului rezultat în *“epoca dela 1848 încoace”*, epoca modernă însemnând în istorie *“epoca individualismului, care neagă orice ierarhie, orice criteriu spiritual de valorificare, orice sens al armonizării voluntare -, afirmând în schimb anarhia indivizilor dispați, a egoismului individual, al luptei ‘naturale’ în vederea selecțiunii indivizilor”*, de unde si *“divorțul dintre structura Statului nostru si realitatea românească”* si *“misiunea generației actuale”* de *“potențare si trăire a specificului românesc”*. Nic. Gh. Constantin scrie despre **“Biserica ortodoxă pe malurile Tisei”** si greutățile pe care le întâmpină cei *“vreo 200-260 mii de Români”* din Ungaria, deplorând *“procesul de maghiarizare”* la care sunt supusi acestia în diferite forme, dar în special faptul că nu s’a admis *“nici o organizare a bisericii ortodoxe române în cadrele Statului Ungar, lipsindu-i astfel pe Români, de a avea elemente proprii, create în sânul lor”*, o realitate întristătoare fiind însăsi faptul că *“din toate localitățile cu populație românească numai vreo 10 se mai pot ruga*

lui Dumnezeu în limba românească”. Mai notăm: Al. Bardier – *“Studentimea română, factor culturalizator”*; Sergiu M. Nicu – *“Între studenție și democratism”*; Costache I. Paiu – *“Două atitudini”* (pe care autorul le decantează, *“deoparte spiritualismul creștin cu superioare criterii morale de pătrundere în viață”*, iar de cealaltă *“individualismul materialist”* care servește *“tendențelor egoiste”*). Ne oprim (ca ultim popas asupra acestei ediții), la rubrica de **“Cronică mărunță”** îngrijită de I. V. Țoneș, din cuprinsul căreia aflăm despre activitatea Centrului Studențesc Chisinau (organizator al ciclului de conferințe intitulat *“Probleme spirituale ale timpului de față”*), ultimul dintre invitați*) fiind Prof. Mihail Manoilescu care, la 2 Februarie 1936, *“sub valurile unei vii manifestații studențești”*, și-a susținut în fața numerosului auditoriu comunicarea cu titlu și subiect interogator **“A cui e România?”**, întrebare asupra căreia strălucitul profesor se pronunță și răspunde: *“Ea este a acelor ce au vizat-o și o doresc totdeauna fericită; este a acelor ce au dat dovada că știu să se sacrifice pentru ea; este a tinerei generații care dintre toate locurile ce i le oferă aceste timpuri, alege, ca cel mai bun, Jilava; este a acelor care, înfiți în călcâie, duc mâna de la inimă spre înaltul cerului, într’un salut de legionar roman: a lor este România, a legionarilor, a tineretului constructiv care voesc s’o refacă din temelie”*.

Tipografia “Tiparul Moldovenesc”, Chisinau.

*) _____

- Vezi în acest cadru și participarea Prof. Pr. Grigore Cristescu...

◆ **“GENERAȚIA DE MÂINE”** *Revista literară a elevilor dela liceul “General Dragalina” din Oravița*. A apărut lunar între anii 1936 - 1938, sub conducerea poezilor Pavel P. Belu și Aurel D. Bugariu (pseudonim literar Nicolae Novac), două tinere talente bănățene care s’au înfrățit prin scris în spiritul legionar ca adepți și admiratori ai poetului Valeriu Cârdu. Colaborări: I. C. Stoica (desemnat prim redactor), Ion I. Mioc, Gh. Croitoru, s.a.

✚ **Sinoptica editării:** Anul I, 1936, Nr. 1; Anul I, 1937, Nr. 2 - 12; Anul II, 1938, Nr. 1 - 4.

Tipografia “Progresul”, Oravița.

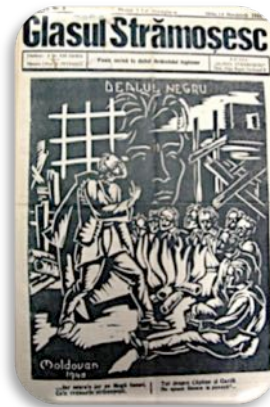
◆ **“GLASUL NEAMULUI”** (*Tribună de cuvânt și gând românesc*). Prim redactor: G. Ionescu Mica. *Serie Nouă*, Anul XV, Nr. 1, 1940, București. Dir. Col. C. Bolintineanu. Redactor: Ion Th. Ilea. Semnează în numărul inaugural al noii serii: N. Ladmiss Andreescu, Radu Gyr, George Dorul Dumitrescu, Nicolae Rusu, Virgil Carianopol, Ion Iovescu, Silviu Lazăr, Teodor Scarlat, Mircea Streinul, Dan Smântenescu, etc. Reținem: **“Răstignirile lui Groza”** (mărturie despre torturile înfiorătoare la care a fost supus în timpul prigoanei carliste Dumitru Groza, Comandantul Corpului Muncitoresc Legionar): *“Ce nu i-au făcut fiului de moț de 24 de ani, din Orăștia lui Ionel I. Moța?! Groza a fost maltratat aproape neîntrerupt timp de zece zile și zece nopți. După două zile de loviri, Groza nu-si mai simțea carnea. În zadar căutau să-i strivească vârful degetelor”*

dela mâini, coapte de înțepăturile acelor murdare sub unghii. Zadarnic îi perforau limba... Trupul său ucis pe trei sferturi, trebuia făcut să simtă. Inchizitorii au început să împungă – cu ace de grosimea scheletului metalic de umbrelă – oasele genunchilor, fluerelor, răsându-le în adâncime, spre măduvă, apoi în lung și lat...”, o parte doar, a unui calvar îngrozitor de suferințe nemărginite pe care le-a îndurat cu cel mai mare curaj. Numărul 3 al revistei, apărut la 15 Ianuarie 1941, include semnăturile unui valoros grup de tineri intelectuali ai noii generații, dintre acestia limitându-ne să reținem, la întâmplare, câteva nume: Anton Balotă, Ernest Bernea, Iustin Iliesu, Nicolae Brana, Horia Nițulescu, Laurențiu Moldovan, Aurel D. Bugariu, Ion Băleanu. Articole numeroase, poezii, cronici, polemici, răvase din Ardealul rob, pagina economică, inventar românesc și altele... După schimbările politice survenite în Ianuarie 1941, își continuă apariția sub direcția lui Ovidiu Christescu (de la Nr. 3, 1941), avându-l ca redactor pe V. Ghețea. Dispare după numărul 20, în 1942.

Tipografiile “Grozea” și “Litera Crestină”, București

◆ **"GLASUL ROMÂNESC"** Publicație clandestină a "Comitetului Legionar de Refacere și Acțiune Politică". Anul I, Nr. 1, 20 August 1945, București (?).

◆ **"GLASUL STRĂMOSESC"** (*Revistă de educație, cultură și informații naționaliste*). Anul I, Nr. 1, Octombrie 1934, Cluj. Director: Ion Banea, I. Th. Ilea. Redactori responsabili: Horea Muresanu și Misu Gaftoiu. Revistă educativă legionară. Printre valorosii ei colaboratori s-au numărat Ion I. Moța, Vasile Marin, Victor Puiu Gârcineanu, Prof. Dan Rădulescu, Marta D. Rădulescu-Moga, I. Codrea, Pr. Fl. Muresanu, R. Oprean, Pr. Romul Grecu, Pr. Prof. Titus Mălai, Romulus I. Boca, Prof. N. Caranica, Ion Moldovan (grafică), s.a. Într'un articol de profundă simțire pe care îl semnează directorul revistei în numărul omagial (8, IV) din 30 Iulie 1937 cu titlul **"Stefan cel Mare"**, autorul prezintă faptele de glorie ale măritului Domn rămas *"în conștiința vie a neamului"*, fapte care *"se înalță mereu în trăirea românească, prin mărturia timpului"*, Stefan-Vodă reprezentând în istoria românească, prin geniul său, *"cel mai de seamă conducător pe care l-a avut neamul nostru"*, un adevărat *"zid ne învins"* în apărarea creștinătății. *"În Stefan cel Mare au fost întruchipate toate virtuțile acestui neam și, mai presus de toate, credința, vitejia și dreptatea"* - scrie I. Codrea în **"Legendă și Istorie"** – fiind *"cel mai mare ctitor, cel mai viteaz apărător al 'mosiei' și creștinătății și cel mai drept stăpân"*. Tot despre **"Stefan Vodă al Moldovei – Ctitor de altare creștinești"** scrie și Preotul Fl. Muresanu care, cu răbdare, înseamnă pe rabojul timpului ctitoriile acestuia începând dela prima zidire la 4 Iunie 1466 a Mănăstirii Putna, și până la aceea a înălțării Bisericii dela Reusani cu Hramul "Tăierea Capului Sf. Ion" la 8 Septembrie 1503, lucrare ce se termină în Septembrie 1504. Din rubrica de **"Fapte legionare"**, aflăm despre sfințirea dela 27 Iulie a Bisericii din comuna Marca, jud. Sălaj, *"locas de închinare"* reprezentând *"realizarea străduinței legionare în cele două tabere ce au avut loc acolo în 1935 și 1936"*, luând parte

“peste 500 de legionari, veniți din județ, din Satu-Mare, Oradia și Cluj”. Din această rubrică luăm cunoștință și despre sfințirea unei fântâni legionare în comuna Bucerdea-Vinoasă din jud. Alba la 20 Iulie, luând parte “circa 600 de legionari din Bucerdea-Vinoasă și din comunele învecinate”, cum și ridicarea a trei troițe în amintirea lui Moța și Marin: prima dintre ele în com. Vătava din jud. Mureș, în ziua de Sf. Petru și Pavel, la sfințire luând parte “toți intelectualii din cercul cultural al notariatului Vătava, Românii din comunele învecinate și legionarii din Reghin, Tg.-Mureș, Răstolița, Porcesti și Petris”; cea de-a doua, “o cruce splendidă în mărime de 12m. așezată pe un deal din vecinătatea comunei, de unde străjueste toată Valea Bârgăului”, sfințită la 11 Iulie în Mijlocenii Bârgăului, jud. Năsăud, în prezența a “800 de legionari, veniți din comunele județului și peste 2500 de Români”, iar cea de-a treia “în com. Pădureni din jud. Cluj, situată la 18 km. depărtare de capitala Ardealului”, frumoasa troiță fiind sfințită de Părintele Fărcas în ziua de Duminică, 25 Iulie cu participarea sătenilor “din comună și din jur, precum și 170 muncitori și studenți legionari din Cluj”. Alte “**Însemnări, fapte, informațiuni**” utile lumii legionare, le găsim în ultima pagină a gazetei, cum ar fi: “- Brosura camaradului Gh. D. Orsoveanu: “**Cum trebuie înțeleasă Dreptatea Socială**” a apărut de curând. 20 pagini – 5 lei. – Deasemenea a apărut lucrarea camaradului D. Popescu: “**Iadul comunist**” în care face o analiză succintă a ororilor revoluției bolșevice și a stărilor din Rusia. 47 pagini – 7 lei”, sau: “La sediul legionar din București a avut loc în ziua de 1 Iulie punerea pietrei fundamentale a noului sediu al Legiunii”, ori: “În ziua de 20 Iulie a.c. s’a pus piatra fundamentală a Bisericii cu hramul “Buna Vestire” din comuna Aghires, dela Sorecani (jud. Cluj)...”, suficient, credem, pentru a se înțelege natura informațiilor prezentate la acest ferpar. După câteva luni de absență și “vacanță” binemeritată, următorul număr al revistei apare la 1 Noembrie 1937, cu un prim articol semnat de Ion Banea despre trista veste a despărțirii pământene de “**Generalul Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul**”, a cărui viață “întreagă – scrie autorul - a fost închinată la altarul Patriei. Pe drumul său de jertfă a iubit tranșea și Jilava. Trupul său nu a cunoscut decât două haine: Tunica militară și cămășa verde. Prin cea dintâi a

Căminul Ardealul leaionar din Cluj

luptat pentru creerea României de azi, prin cea de a doua, pentru înfăptuirea României legionare. Haina sa militară e încărcată de un înalt ordin de zi al Regelui, de Mihai Viteazul și Legiunea de Onoare. Cămășa verde, e înfrumusețată de Crucea Albă a Legiunii și onoarea de a fi călăuzit ostirea cea nouă. În ambele a fost un suflet mare”. Tot în cuprinsul acestei pagini, Prof. Dan Rădulescu explică despre însemnătatea, rolul educativ, caracterul și “**Semnificația muncii legionare**” în tabere, una din aceste împliniri fiind chiar “**Căminul ‘Ardealul legionar’ din Cluj**” asupra realizării căruia se opreste Ion Banea în altă pagină, făcând o dare de seamă amănunțită despre primele începuturi ale construcției, greutățile întâmpinate, iar la final mărețul rezultat (IV, Nr. 9, 1937). După evenimentele din primăvara anului 1938 când are loc instaurarea dictaturii carliste, este întreruptă și publicarea acestei importante tribune de luptă legionară, reapărând în toamna anului 1940 după alungarea regelui Carol al II-lea din țară. Ocupația maghiară a Ardealului de Nord (rusinoasă concesie a regelui care spera prin aceasta să-și mențină tronul) și implicit a orasului Cluj, căzut în mâinile ungarilor, duce la strămutarea revistei în orasul Sibiu. Revine purtând subtitlul de “foaie scrisă în duhul

Ardealului legionar”, Anul VI, Nr. 1, la 8 Noembrie 1940, având pe frontispiciu o frumoasă gravură realizată de Laurențiu Moldovan înfățișând **“Biruința Legionară”** cu înscrisurile: *“Unde umbrează darul tău, Arhanghele, de acolo se goneste puterea diavolului”*... și *“Din temnițe și bezne, din ocna în care am sângerat... venim cântând din închisori pe aurore”*... Prof. Nicolae Petrascu, noul director al foii, ține să împărtășească rostul hotărât și rolul de viitor al publicației: *“Gazeta Ardealului legionar, gazeta lui Ion Banea reapare la Sibiu sub semnul biruinții legionare... A trecut urgia și măcelul celor doi ani și jumătate din urmă și ‘Glasul Strămosesc’ e din nou viu. Prin el ne vorbește iar Ion Banea și toți vii și morții noștri la un loc. Prin slova lui se va răspândi mai departe flacăra frântă a gândului și a faptei legionare... În slujba acestei credințe, ‘Glasul Strămosesc’ reînvie și odată cu el sutele de mii de cămăși verzi calcă pe drumul biruinții”* (art. **“Glasul Strămosesc”**, VI, Nr. 1, 8 Noembrie 1940). Redactor responsabil: Diacon Nic. Constantin. Dintre colaboratori: Spiridon Câdea, Traian Brăileanu, Pr. Ion Sabău, C-tin Stoicănescu, Prof. Teodor Bodogae, Pr. Zosim Oancea, D. Rosca-Săulești, Nicu Iancu, Emil Cioran, Aurel Cioran, Ecaterina Săndulescu, Pr. Nicolae Vonica, Viorel Trifa, General Mehedinți, Laurențiu Moldovan (grafică), s.a. Semnalăm, tot din acest număr, rândurile pe care le semnează Spiridon Câdea și considerațiile sale cu privire la **“Biruința Legionară”**, însemnătatea și cadrul ei de împlinire în viitor: *“...A sosit ceasul biruinței legionare. Biruința legionară? Toată lumea spune așa, toți afirmă la fel. Adevărul este însă că a sosit numai ziua începutului de biruință legionară, dar adevărata biruință legionară este încă departe, ea n’a fost încă și nu poate fi realizată decât cu eforturi uriașe și într’un timp mai îndelungat de muncă și abnegațiune a neamului întreg. Testamentul Căpitanului este un pisc înalt, veșnic luminat de soare, este o culme de ideal pe care neamul va reuși s’o atingă numai după ce va fi desbrăcat cu totul haina mișeliei, a trădării și a tuturor păcatelor, care ne-au adus unde suntem”*. Aceleasi idei reafirmă și Pr. Ioan Opris: *“Legiunea n’a pornit la luptă cu un țel – puterea – ci, cu un ideal. Mai presus de a guverna, ea năzuiește la transformarea din temelii a sufletului românesc. Pentru acest sublim ideal au luptat ‘cu moartea pre moarte călcând’ toți mucenicii Legiunii. Pentru ei vor lupta și de azi încolo, toate generațiile de legionari, până în veacul veacului”* (art. **“Pentru marea biruință”**). Din numărul 2 (VI, 14 Nov. 1940) al acestei serii, reținem câteva din evocările la adresa ctitorului publicației, Dr. Ion Banea, asasinat împreună cu alți conducători în marele masacru dela 21/22 Septembrie 1939 în incinta închisorii din Râmnicu-Sărat: Nicolae Petrascu – **“Ion Banea, omul gliei noastre”**; Nic. Iancu – **“Ion Banea”**; General Mehedinți – **“Amintiri despre Dr. Ion Banea”**; D. Rosca-Săulești – **“Ion Banea la Iasi”**, suficient pentru a ilustra venerația și admirația de care s’a bucurat acest mare conducător al Legiunii, Comandantul Ardealului Legionar, Dr. Ion Banea, și care parcă de dincolo de mormânt, le transmitea testamentar prin scris camarazilor săi rămași în luptă: *“Legiunea va înflori din munca noastră, din viața și din umila noastră jertfă”* (vezi **“Portul Național”**, 1928). Mai consemnăm, din numerele următoare: Pr. Nicolae Vonica – **“Studentii Arhanghelului”** (VI, Nr. 3, 1940); Viorel Trifa (Conducătorul Uniunii Naționale a Studenților Crestini Români) – **“Legiunea și studenții”** (VI, Nr. 3, 1940), articol preluat din ziarul **“Cuvântul”** cu data de 9 Nov. 1940; **“Universitatea Clujului si-a redeschis porțile”** (reportaj nesemnat despre festivitățile din Sibiu dela 10

Dr. Ion Banea

Noembrie 1940, la redeschiderea Universității “Regele Ferdinand I” în prezența conducătorilor statului român, gen. Ion Antonescu și Horia Sima, alături de Rectorul acestei Universități, Prof. Sextil Puscariu, de corpurile studentești, de studenți, profesori și militari – VI, Nr. 3, 1940). Numărul 4 din data de 21 Noembrie, având în cadrul central al primei pagini o imagine grafică sugestivă despre **“Ajutorul Legionar”**, însoțită de maxima reprezentativă a Căpitanului *“Ajută-ți fratele căzut în nenorocire! Nu-l lăsa!”* pe care o semnează Ion Moldovan, tratează despre însemnătatea caritabilă și necesitatea ajutorului, *“zilele prin care trecem ne pun la inimă porunca ajutorării fratelui căzut în nenorocire... Nicicând mai mult ca azi încercările și nenorocirile venite peste capul neamului nostru nu ne strigă mai mult ajutor reciproc decât astăzi”* – după cum scrie Dr. T. Bodogae sub titlul **“Actualitatea “Ajutorului Legionar”**. Același aspect este cuprins și în articolul **“Jertfă curată și sfântă”** pe care îl semnează Pr. Nicolae Vonica în cuprinsul aceleiași pagini a revistei: *“În bătălia “Ajutorului Legionar” e vorba de o jertfă dublă: o jertfă materială, rupând din avutul nostru spre a ajuta pe fratele lipsit, și o jertfă sufletească, rupând din noi egoismul, îmbuibarea, luxul, și poftele desarte ale risipei de orice fel...”* Următoarea pagină ne înștiințează despre deschiderea **“Cantinei Legionare Nr. 1 Sibiu”** cu participarea Episcopului Maramuresului, Vasile Stan, Arhim. Veniamin Nistor, Protopop E. Cioran, alți preoți și personalități de seamă ale orasului, fiind reproduse câteva fragmente din cuvântarea de deschidere a Dr. Nistor Chioreanu, seful Regiunii a II-a. **“În ajutorul sinistraților”** se intitulează comunicatul **“Ajutorului Legionar”** în urma dezastruosului cutremur care a lovit România, prin care se apelează la contribuții imediate, de orice natură, necesități stringente în fața zecilor și sutelor de mii de oameni rămași fără adăpost în pragul iernii ce se apropie, apel pe care-l face și C-tin Stoicănescu în aceiași pagină sub titlul **“Dezastrului îi răspundem prin muncă”**. Alte stiri despre măsurile de ajutorare întreprinse de cuiburile legionare, sunt publicate pe scurt în corpul revistei. Ultima pagină a publicației, la rubrica de **“Însemnări, fapte, informațiuni”**, prezintă **“Hotărârile Consiliului Superior al Miscării Legionare”** întrunit în seara de 13 Noembrie 1940, care la punctul 3 al hotărârilor stabilește: *“Față de acțiunea nedisciplinată și incorectă a unor elemente dinlăuntrul Miscării Legionare, care s’au asociat cu personae streine de Miscare pentru a provoca, în aceste momente grele pentru țară, agitații cu scopuri meschine, de altfel complet lipsite de seriozitate, Consiliul Superior Legionar cere imediata eliminare din Miscare a preotului I. Dumitrescu-Borsa, Gheorghe Ciorogaru și Dumitrescu Zăpadă”*, făcând publică și **“Circulara către toate cuiburile din țară”** pe care Horia Sima o adresează legionarilor, în care se precizează: *“Văzând cele stabilite în Consiliul Superior al Legiunii, pentru a feri Miscarea de orice primejdii care ar decurge din acțiunea unor elemente lipsite de simțul răspunderii, elimin pentru totdeauna din Miscare pe Ion Dumitrescu-Borsa, Dumitrescu Zăpadă și Gheorghe Ciorogaru, împreună cu acei care au participat la acțiunea lor”*. Despre numeroasele realizări ale Corpului Muncitoresc Legionar pe luna Octombrie scrie Seful acestui Corp, Dumitru Groza, în numărul 5 din 24 Noembrie 1940 (VI), în **“Circulara Nr. 7”**, pe care o încheie cu îndemnul și reafirmarea scopului perpetuu de urmărit: *“Mereu la luptă pentru înălțarea și întărirea Patriei!”*, iar Pr. Aurel Borțan sub titlul **“Iubiți frați și dragi camarazi”**, revine cu o descriere a importanței **“Ajutorului Legionar”** și un apel necesar: *“Dragostea mea și dragostea ta camarade trebuie să se întâlnească într-o singură poruncă, porunca de a face binele cu vorba și fapta!”*. O frumoasă scrisoare intitulată **“Glasul Strămosesc” și Ardealul** o semnează țăranul moț Samuil Dan, din Mogos-Mămăligari, jud. Alba, în care descrie cu nostalgie

momentele legionare în compania Dr-ului Ion Banea, a Căpitanului Siancu, Avocatului Făgădaru sau a poetului Valeriu Cârdu (toți pieriți în marele masacru din 1939), bucuros de reapariția **“Glasului Strămosesc”** prin care *“sunt chemați din nou la luptă și la muncă de zidire nouă fiii Ardealului”*, glas ce *“răsună ca un clopot de alarmă al cărui dangăt străbate în lungi ecouri până departe peste dealul Feleacului, peste Cluj, peste Maramuresul lui Dragos, peste Horodul Bistriței lui Cosbuc, unde plutesc în înaltul cerului, printre milioanele de stele, sufletele lui Banea, E. Siancu, V. Cârdu, și a altor mucenici, cuprinzând cu privirea lor pe obijduții Maramureseni și pe Moșii care le-au fost atât de dragi”*. Tot în acest număr găsim și interesantul reportaj despre **“Deschiderea cursurilor Institutului de Cultură Italiană din Sibiu”** pentru anul Academic 1940-1941 semnat Coresp., cu participarea autorităților de frunte și a unui numeros public, cum și alte informații de interes din municipiul Sibiu și din țară. Din numărul următor al publicației, nr. 6 cu data de 28 Noembrie, ținem să amintim: Constantin Iacob – **“Ion Banea și învățătorul”**; Pr. Ion Opris – **“Sfânta suferință”**; Ion Blăgăilă – **“Cu Inginerul Clime, urcând Muntele suferinții”** (impresii și *“amintiri săpate adânc în inimile celor care au luptat în județul Arad”*, vara anului 1937). **“Muncind din zori...”** este titlul reportajului semnat cu inițialele G. A., care descrie plecarea din Sibiu a unui detasament de 47 studenți legionari către județul Putna, grav lovit de cutremul din 10 Noembrie, în ajutorul celor năpăstuiți din orasul Focsani, iar Gh. Vornica în **“Drumuri prin Țara legionară”**, împărtășeste impresiile culese la deschiderea Facultății de Științe de la Universitatea Clujului, strămutată în Timisoara după căderea Ardealului de Nord sub cruda ocupație maghiară. Despre **“Părintele Ion Moța”**, la despărțirea de marele luptător și apostol al românismului, revista descrie ultimele clipe de reculegere în fața mormântului deschis de la Orăstie și reproduce cuvântarea de bun rămas pe care o rosteste Prof. Nicolae Petrascu în numele Miscării Legionare și al Comandantului ei, la căpătâiul marelui dispărut: *“Părinte Moța, - spune acesta printre altele - ți-ai strâns călimările și tocul fermecat și cu dulceața seninătății dumitale, ai plecat pe drumul fără întoarcere. Ai lăsat însă între noi ceeace ai semănat. Aceasta o vom păstra-o și o vom transmite peste veacuri, adăogând la ceeace am mostenit în caseta de aur a sufletului legionar, de la fiul dumitale și de la Căpitanul nostru... Făclia aprinsă pe care ați dus-o în mâinile D-voastră, o vom transmite generațiilor, care vor veni după noi”*. Ediția numărului 8 (VI) din 5 Dec. 1940 apare în format sporit de pagini, cuprinzând o serie de articole evocatoare despre **“Personalitatea Căpitanului”** (Prof. Traian Brăileanu), semnate de Paul Gălăseanu, Dumitru Groza, C-tin Stoicănescu, Pr. Ion Sabău, Teodor Trăpcea, Pr. Nicolae Vonica, alături de însemnările care descriu **“Pioasa ceremonie a reînhumării Sfințelor oseminte ale Căpitanului, Nicadorilor și Decemvirilor la Casa Verde”** din ziua de 30 Noembrie 1940. Mai subliniem din conținut: **“Spre un alt destin”** iscălit de Augustu Dr. Maier și **“Judecata de fiecare seară”** al Prof. Dan Rădulescu, meditație la conștiință și ordine interioară a legionarului. Despre festivitățile prilejuite de aniversarea **“Zilei Studențimii”** la 10 Decembrie și însemnătatea ei în istoria studențimii române, citim în numărul 9 al publicației din data de 15 Dec. 1940, care debutează cu evocarea pe care o face Prof. Univ. P. P. Panaitescu sub titlul **“10 Decembrie 1922”**, iar după aceea - însoțite de mai multe imagini semnificative - sunt prezentate pe larg manifestările susținute în această zi la Sibiu; pe alt plan, în altă parte a revistei, citim relatarea despre sfințirea troiței ridicată în curtea închisorii Jilava, pe locul unde au fost îngropați în secret după asasinarea de la Tâncăbesti Căpitanul și ceilalți legionari, eveniment marcat de prezența îndureratei soții a Căpitanului, d-na Elena

Codreanu, si a unui numerous grup de legionari si legionare. Cu numărul 1 din data de 1 Ianuarie 1941, reproducând cuvintele Căpitanului rostite la aniversarea din Iunie 1937 a 10 ani dela înființarea Legiunii "Arhanghelul Mihail", revista păsește în cel de-al 7-lea an de existență, după această dată fiind tipărite, aproape săptămânal, încă patru numere (fără includerea ediției speciale din 22 Ian. 1941), ultimul dintre acestea (5, VII) la 26 Ianuarie 1941. Nu putem încheia scurta noastră prezentare a itinerariului pe care l-a avut revista "**Glasul Strămosesc**" si impactul ei în lumea legionară, înainte de a aminti si despre colaborarea fraților Cioran, Aurel¹⁾ si Emil, în paginile publicației, cel din urmă publicând un frumos articol cu titlul "**Profilul interior al Căpitanului**"²⁾ în care ne prezintă convorbirile avute cu conducătorul Miscării Legionare si impresiile culese în urma acestor convorbiri despre el: *"Înainte de Corneliu Codreanu, România era o Sahară populată. Cei aflați între cer si pământ n'aveau nici un conținut, decât asteptarea. Cineva trebuia să vină. Treceam cu toții prin desertul românesc, incapabili de orice. Până si disprețul ni se părea un efort... Biata țară era o pauză vastă între un început fără măreție si un posibil vag. În noi gemea viitorul. În unul clocotea. Si el a rupt tăcerea blândă a existenței noastre si ne-a obligat să fim. Virtuțile unui neam s'au întruchipat în el... În preajma Căpitanului, nimeni nu rămânea călduț. Peste țară a trecut un fior nou. O regiune umană bătută de esențial. Suferința devine criteriul vredniciei si moartea, al chemării. În câțiva ani, România a cunoscut o palpitație tragică, a cărei intensitate ne consolează de lasitatea a o mie de ani de neistorie. Credința unui om a dat nastere unei lumi, ce lasă'n urmă tragedia antică a lui Shakespeare. Si aceasta în Balcani! Pe un plan absolut, dacă ar fi trebuit să aleg între România si Căpitan, n'as fi ezitat o clipă. După moartea lui ne-am simțit fiecare mai singuri, dar peste singurătatea noastră se ridica singurătatea României."* (VI, Nr. 10, Sâmbătă, 25 Decembrie 1940).

Tipografia "Ghili", Cluj. Tipografia "Vestemean", Sibiu.

1) _____

- Aurel Cioran a mai semnat si cu pseudonimul A. Uliță, Coresp., s.a.

2) _____

- Textul conferinței pe care Emil Cioran a rostit-o la Radio în ziua de 27 Noembrie 1940, cu ocazia deshumării Căpitanului de la Jilava.

◆ "**GLASUL STUDENȚIMII**" (*organ al Asociației Studenților Crestini, Centrul Iasi*). Anul I, Nr. 1, 18 Martie 1934. Sub conducerea unui comitet. Redactor responsabil: Alecu Tomescu Băltesti. Dintre semnatari: Roman Filimon (student la Drept), Nicolae Astratinei (Medicină), Virgiliu Gavrilescu (Agronomie), A. G. Delafântanele, C. C. Stegăroiu, C. Veleanu, Eugenia Dărăban, Al. Nichita, s.a.

✦ **Sinoptica editării**: Anul I – V, 1934-1938, Nr. 1 - 57.

◆ "**GLASUL ȚĂRANULUI**" Apare la Scânteesti, în jud. Covurlui, la începutul anilor '30.

H)

◆ **"HOTARUL"** (*organ de afirmare națională*). Director: N. Trăistaru. Săptămânal editat la Carei, jud. Sălaj, la mijlocul anilor '30. *"Hotarul este un ziar cu sentimente foarte românești, cu articole bine studiate și documentate, care susține interesele românismului la granița de nord-vest a Țării și care tot mai mult se închină în fața noii mișcări naționaliste a tineretului care vrea refacerea țării nu prin vorbe ci fapte"* – se exprima revista **"Flori de crin"** (V, Nr. 4, Aprilie 1936), în *"Bibliografia publicațiilor periodice"* întocmită de Filotea Dumbrava.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I – IV, 1933-1936, Nr. 1 - 120.

I)

◆ **"ICOANA"** (*revista Frăției de Cruce și a societății religioase "Sfântul Gheorghe" de pe lângă liceul "C. Diaconovici Loga"*). Anul I, Nr. 1, Decembrie 1940, Timisoara. *"Cu întâiul număr "Icoana" trece printre cele mai frumoase și mai bune publicații școlare. Râvna neprecupețită și dragostea cu care se munceste în jurul ei, ne îndreptățește să credem că drumul început cu strădanie și muncă va da bogate roade. Mentalitatea stupidă și bolnăvicioasă care a predominat în școlile noastre până mai ieri, va fi înfrântă de către acești vultani în sufletul cărora se scaldă orizonturi și înfloresc speranțe de mai bine. Trăind sub semnul biruinței legionare, în duhul Căpitanului, al lui Ionel Moța și al tuturor martirilor noștri, generația aceasta aduce odată cu ea zorile trandafirii ale unui alt răsărit de soare. Pe lângă reproducerile din Căpitan, Ion I. Moța și Valeriu Cârdu, semnează în acest întâi număr: N. Țirioi, I. Pincu, C. Rouă și T. Birăescu"* – citat din revista **"Frăția de Cruce"**, Anul II, Nr. 1, 1 Ianuarie 1941. Cel de-al doilea număr al publicației (II, 1, Ianuarie 1941), număr *închinat jertfei* (și ultimul, de altfel), încheie scurta evoluție a acestei foi tineresti de educație.

◆ **"GRUPAREA ICONAR"** În 1931, împreună cu Ion Rosca, Gheorghe Antonovici, Neculai Popa și George Drumur, poetul Mircea Streinul fondează la Cernăuți **"GRUPAREA ICONAR"**, propunându-și să afirme în literatura bucovineană noi forme de artă (*"în concepția iconaristă, -se exprima M.S. - arta e o neconținută muncă și-o permanentă asceză... Avem un total dispreț pentru literaturii cafenelei. Noi ne potrivim mai bine pământurilor, pădurilor, munților, cerurilor"*). **"Grupării Iconar"** i se adaugă până în anul 1934: Teofil Lianu, Neculai Rosca, Ghedeon Coca, Nela Ropceanu, Aspazia Munte, Cristofor Vitencu, Procopie Miliste, Mihai Cazacu, George Nimigeanu cum și alți tineri intelectuali naționaliști bucovineni, iar din vechiul Regat vin să i se alăture printre alții: Ovid Caledoni, Theodor Constantin, Victor Măgură, Panait Nicolae, Theodor Dumitrescu. Din Ardeal: Aurel Marin, Nicolae S. Ursu, regretatul Nicolae Cantonieru, G. Popa și N. Mârza. Din 1933, Mircea Streinul și Iulian Vesper înființează **"COLECȚIA ICONAR"**, care ulterior se transformă în editură, tipărint

peste 30 de volume si plachete care impun si atrag atenția cititorilor. *“Începând modest, cu cinci membri, **Iconar**-ul a reusit, ulterior să preocupe întreaga publicistică a României. Într’adevăr, n’a existat revistă sau ziar românesc, care să nu fi discutat în mai largă sau mai restrânsă măsură creațiile iconare..., au arătat multă înțelegere pentru lirica bucovineană, care se confundă, pe drept cuvânt, cu cea iconară. Desi fenomenul liricei bucovinene e extrem de greu de înțeles, fiind atât de specific nordic, spiritele superioare s’au putut apropia de el”* (Mircea Streinul – **“Contribuția Bucovinei tinere la poezia Românească”**, **Însemnări Sociologice**, III, Nr. 11 Feb. 1938). Tot M. S., prezentând **“Câteva considerații despre actuala poezie românească”** si perspectivele ei, își afirma *“mângâierea”* – în numărul 10 (III) al revistei de mai sus - că din noua generație legionară care se plămădește, *“mâine, vom avea, deci, si o poezie nouă... asezată sub semnul goticului moldovenesc”*, dar că *“până atunci, poeții tineri să învețe – dela cerul cu soarele si stelele lui, dela câmpiile cu grâne si dela isvoare, ce înseamnă a trăi. Abia pe urmă, după ce sufletul li se va fi umplut cu frumusețea lumii, să încerce a scrie. Să scrie în genunchi, cum ar spune o rugăciune!”*

Spre consultare, antologia publicată de Mircea Streinul despre *“Poeții tineri bucovineni”*, Ed. Fundației pentru Literatură si Artă, Bucuresti, 1938.

◆ **"ICONAR"** Director: Liviu Rusu. Anul I, Nr. 1, Cernăuți, 1935. Apariție lunară. Printre cei care militează la această prestigioasă revistă deschizătoare de noi drumuri în literatura română, în speță a **"curentului iconarist"**, s'au numărat: Mircea Streinul, Vasile Posteuca, Teofil Lianu, George Drumur, Barbu Slusanschi, Ionel Țurcanu, George Macrin, Leon Țopa, Claudiu Usatiuc, Yvonne Rossignon, Nae Ionescu, Ion Negură, Traian Brăileanu, George Chlopina, compozitorul Paul Constantinescu, pictorii si graficienii Rudolf Rybiczka, Vasile Stefan si alții. Informaționale, pline de miez, incisive si caustice bogatele **"însemnări"** îngrijite de Mircea Streinul si George Drumur despre lumea si viața literară a timpului; la fel, rubrica ce este consacrată **"cronicilor"** culturale. Poemelor învăluite parcă în mireasma de vis a Țării Fagilor, li se adaugă proza tinerelor talente bucovinene, dar si articolele de sinteză socio-legionară afirmate în cadrul de trăire spirituală pur românească.*¹ Subliniem din contribuțiile colaboratorilor: Nae Ionescu – **“Primejdia celor de pe urmă”** (I, Nr. 4, 1935); Traian Brăileanu – **“Ritmul generațiilor în evoluția artelor”** (I, Nr. 5, 1936); Iconar – **“In hoc signo vinces”** (II, Nr. 5, 1937); George Macrin – **“Critica oficială si drumul românismului”** (I, Nr. 6, 1936); Mihail Polihroniade – **“Tineretul si politica externă”** (II, Nr. 12, 1937); Vasile Posteuca – **“Sub cerul destinelor românești”** (II, Nr. 4, 1936); Mircea Streinul – **“Poezia legionară”** (I, Nr. 7, 1936); Liviu Rusu – **“Drum de neliniste”** (I, Nr. 1, 1935); Leon Țopa – **“Cartea învierii românești”** (II, Nr. 2, 1936), **“Misiunea Legiunii”** (III, Nr. 7, 1937); Mircea Eliade – **“Libertate”** (III, Nr. 5, 1937). Însemnate contribuții cu versuri: Mircea Streinul, Teofil Lianu, Vasile Posteuca, George

Drumur (recomandăm, în acest sens de cunoaștere, Bibliografia completă a revistei **"Iconar"** (I, Nr. 1, 2006) întocmită și publicată de Alis Niculică sub auspiciile Bibliotecii Bucovinei "I. G. Sbiera" Suceava, în cadrul mai amplu enunțat al întregirii unei Bibliografii Bucovinene a tuturor *"publicațiilor românești apărute în acest spațiu din 1865"*.

Primele numere ale revistei apărute la tipografia "Vad. Blondovschi" din Rădăuți, mai apoi în cadrul tipografiei "Mitropolitul Silvestru" din Cernăuți, s.a.

*"Cuvântul **Iconar** – se exprima **Însemnări Sociologice** la rubrica de prezentare a publicațiilor românești din nr. 6, Sept. 1935 - vrea să fie mai mult decât un titlu de revistă, 'e cuvântul ales să devină lozincă și simbol de activitate, înseamnă afirmarea unei concepții de artă, în care întoarcerea către icoanele sufletului se lămurește din nădejdi spirituale'. Articolul program **'Drum de neliniște'**, al domnului Liviu Rusu, aruncă lumină asupra drumului ce vor să străbată **Iconarii**, clădind noua spiritualitate românească"*.

*)

- După dispariția **"Iconarului"**, legătura organică de afirmare a multora din aceste talente a constituit-o peste câțiva ani regruparea în cadrul **"Revistei Bucovinei"** apărută la Cernăuți începând cu 1 Ianuarie 1942.

◆ **"IDEEA LIBERĂ"** (revistă săptămânală de doctrină și polemică națională). Anul I, Nr. 1, 1937, București. Colaborează: Gabriel Bălănescu, Mircea Streinul, s.a.

❖ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1937, Nr. 1 – 23.

◆ **"IDEEA NAȚIONALĂ"** Director: Av. N. N. Manolescu^{*)}. Anul I, Nr. 1, 8 Iunie 1933, Buzău. Bilunar. Colaboratori: Dem. Iliescu, C-tin Tomescu, Prof. diacon Tănase I. Bratu, Col. C. Cambureanu, Col. rez. Gogu Iliescu (tatăl lui Eugen Iliescu, seful legionar al județului Buzău în Septembrie 1940), Prof. Dan Rădulescu, Marta D. Rădulescu, N. Caravan, Prof. Dimitrie G. Ionescu, Nicu Paun, C-tin Napoleon Popescu, s.a. Un însemnat număr al revistei (V, Nr. 5, 1937), reunește contribuțiile mai multor intelectuali legionari și omagiul lor la despărțirea de generalul erou Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul, în rânduri pline de dragoste, respect și considerație pe care le

semnează: Pavel Costin Deleanu – *“Misiunea Soimului”*; Iordache Nicoară – *“A trecut un viteaz printre noi”*; Alexandru Constant – *“Ingratitudinea pigmeilor”*; Arsavir Acterian – *“Despre moartea unui om fără frică de moarte”*; Horia Stamatou – *“Hronic si pomenire vesnică Generalului Gheorghe Cantacuzino”, “Sabia lui Dumnezeu si Cavalerul Neamului”*. Aceleasi rânduri pline de admirație închinat acestui mare luptător pentru cauza Legiunii si a neamului românesc, găsim si în numărul 8 (V) apărut la 18 Octombrie, prin articolele semnate de directorul revistei N. N. Manolescu (*“Generalul Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul sau tinerețe fără bătrânețe...”*), Prof. Dim. Ionescu (*“Un sef: Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul”*), sau Dem. Iliescu care descrie *“Împărăteasca înmormântare a Generalului Gheorghe Cantacuzino-Grănicerul”* unde *“legionarii – mulți ca frunza si ca iarba – conduc la locul de veci pe eroul dela Coți”*, vorbește despre desfășurarea ceremoniei de la biserica Mihai Vodă, slujba religioasă oficiată de arhiereul Irineu Mihălcescu, vicarul Patriarhiei, înconjurat de un sobor de preoți, onorurile camarazilor militari, ultimul drum către locul de veci al Cantacuzinilor de la cimitirul Belu, traseu în care *“pe ambele trotuare lumea neîncăpătoare saluta cortegiul si se minuna de ordinea si disciplina care domnea în coloanele legionare interminabile”*. Rubricile din cuprins: *“Informații”, “De prin lume adunate...”*, *“Slova Românească de pretutindeni...”* (ziare si reviste). Ultimul număr la 14 Februarie 1938.

Tipografia si Legătoria de Cărți “Frații Dumitrescu”, Buzău.

*)

- Autor, printre altele, al unui interesant studiu intitulat *“Statul Cultural al Muncii Naționale”*, remarcat de altfel si de Prof. Traian Brăileanu care îl prezintă în paginile *“Insemnărilor Sociologice”* drept un studiu politic de *“cugetare adâncă si credință neclintită în puterile neamului românesc [...] asupra problemei cum trebuie organizat Statul nostru”* asa *“precum au început să-l întrezărească mințile constructive si imaginațiile mai temperate din tânara generație naționalistă”* [ultimul citat din rândurile lui N. N. Manolescu]. Editura *“Ideea Națională”*, Buzău, 1935.

◆ **“IDEIA ROMÂNEASCĂ”** (revistă lunară de critică, ideologie si poezie). Anul I, Nr. 1, Mai 1935, Bucuresti. Dir. Pavel Costin Deleanu. Dintre colaboratori: Alexandru Constant, Horia Stamatou, Haig Acterian, Geo Zlotescu, Mircea Eliade, Alexandru Bassarab, Grigore Scorpan, Mircea Vulcănescu, Nicolae Rosu, Arsavir Acterian, St. Ion Gheorghe, Traian Herseni, Andrei Flor, D. C. Amzăr, Ernest Bernea, Ion Nicoară, arh. Mihail Urzică, Gheorghe Vânătoru, Valentin Hoeflich, s.a. Remarcabile studiile de ideologie si filozofie, dar si cele publicate pe tema sociologiei românești si teologiei ortodoxe. Pavel Costin Deleanu semnează frumoase rânduri despre semnificația istorică a vieții si jertfei celor doi Comandanți Legionari, Ion Moța si Vasile Marin, într’un număr omagial

dedicat acestor mucenici căzuți eroic în slujba creștinătății, din care reținem: *“Jertfa din Spania este un fapt epocal în istoria românească: chiagul unei mari, celei mai mari epoci. Întemeiază veacuri de viață și așezare națională, fiind sprijinită și strângând în sine întreg trecutul și adâncimea ființei noastre istorice...”* (art. **“Buna Vestire”**). Tot despre esența și **“Sensul jertfei legionare din Spania”** vorbește și Traian Herseni, alături de Stefan Ion Gheorghe (**“Camarazi de mâine”**), Arsavir Acterian (**“Moarte în Dumnezeu”**), Andrei Flor (**“Fenomenul istoric”**), Alexandru Constant (**“O jertfă discutată”**), încadrate de **“Acatistul Moța-Marin”** închinat eroilor de poetul Horia Stamatu (II, Nr. 1, 1937). Mai menționăm: Pavel Costin Deleanu – **“Legiunea: Expresia revoluției integrării naționale”** (II, Nr. 4, 1937). Dispare după Nr. 5, Anul II, 1937.

Institutul de Arte Grafice “Tiparul Universitar”, București.

◆ **“ILUSTRATIA SĂPTĂMÂNII”** Anul I, Nr. 1, 15 Decembrie 1940, București. *“Apare în fiecare Duminică”*. Publicație subsidiară ziarului **“Cuvântul”**. De remarcat, în special, numărul 5 al acesteia din 12 Ianuarie 1941 cu genericul intitulat **“Jertfele Legiunii pentru Biruința Crucii”**.

Imprimeriile “Cuvântul S.A.R.”, București.

◆ **“IZVOD”** Revistă de cultură a tinerelor talente apărută în vara anului 1937 la București sub redacția lui Petre Cazacu și Mircea Streinul. Lunar. *“Apărem cu această revistă, din dragostea noastră pentru gândul și slova românească... Ne prezentăm aci cu entuziasmul neînfrânteii tinereții și în linia pe care merge neamul și Țara. Suntem alături de cei care se jertfesc pentru o Românie întreagă, pentru o Țară necuprinsă, pentru sufletul românesc”* – se spune în cuvântul introductiv al revistei. Colaboratori: Radu Gyr, Valeriu Cârdu, Gabriel Bălănescu, G. St. Cazacu, Ion Băleanu, George Stefan, Teofil Lianu, George Drumur, Vasile Postecă, Ciril Vârnav, Gh. Antonovici, s.a. Însemnări, cronici literare, versuri. Număr unic.

◆ **“IZVODIRI”** (revistă periodică de literatură, muzică și folklor). Editată la Cernăuți sub conducerea lui Teofil Lianu, George Strătoiu și Mihai Verbovschi, sub auspiciile asociației **“Izvodul”**. Anul I, Nr. 1, Septembrie-Octombrie 1934. Au colaborat: Liviu Rusu, Teofil Lianu, E. Ar. Zaharia, Traian Chelariu, s.a. Singurul număr apărut...

î)

◆ **“ÎNAINTE”** (organ local al Grupării lui C. Zelea Codreanu). Redactor responsabil: Ion Oțeleanu. Anul I, Nr. 1, 2 Octombrie 1932, Târgu-Mureș. Săptămânal. Dispare în cursul anului 1933.

Tipografia “Pax”, Târgu-Mureș.

◆ **“ÎNCRUSTĂRI”** (*Literatură, sport, plastică, școală*). Redactori: Gabriel Bălănescu și V. Anthioh. Anul I, Nr. 1, 1933, Râmnicu-Vâlcea. Număr unic. Tipografia “Cozia”, R.-Vâlcea.

◆ **“ÎNĂLȚAREA”** Gazetă apărută la Sibiu. Anul I, Nr. 1, 1 Ianuarie 1941. Director: Radu Dragnea. Redactor responsabil: C. Angelescu. Colaborări: Traian Brăileanu, Aron Cotrus, Ion Barbu, Emil Cioran, Ion Costea (pres. Sindicatului Presei Române din Ardeal și Banat), Pr. Liviu Stan, Nicolae Petra, Emil Bulbuc, Ion Ionică, Constantin Stoicănescu, Bucur Țincu, Pr. Ilie Imbrescu, Olga Caba, Coriolan Gheție, Gabriel Bălănescu, Gh. Vornica, Pr. M. Constantinescu, s.a. Din **“Primul cuvânt”** al publicației adresat cititorilor, reținem: *“Ziarul nostru apare sub privegherea Statului național Legionar. Acest nou Stat este ultima cucerire a poporului român după celelalte etape ale realizării ființei lui politice autonome”, exprimându-și speranța că faza “plinirii unității teritoriale” care “ne-a dobândit libertatea pe tot cuprinsul dacic, svârbind lanțurile stăpânirilor străine”, va scutura din nou “vremelnica apăsare a străinilor”, recte ocupația forțată maghiară a Ardealului străvechi românesc. Tot în cuprinsul acestui prim număr distingem - alături de durerea în inimi și suferința sufletească - strigătul de alarmă cu titlul **“Ungurii au deslănțuit de Crăciun, în Ardealul ocupat, o adevărată teroare”**, subtitlul acestuia înfățișându-ne – în toată tragedia ei - drama românilor persecutați din teritoriul cedat: *“De Crăciun n’au fost îngăduite practicile tradițiilor noastre. Bisericile au fost închise, iar colindătorii bătuți și acuzați că fac propagandă legionară. Frații noștri s’au rugat închisi în casă, pentru triumful dreptății”*, tablou rezumativ și sumbru al terorii și practicilor barbare maghiare în zona de ocupație. Mai reținem, tot din acest număr: **“Credinciosia Ardeleanului”** de Pr. Ilie I. Imbrescu; **“Legiunea, nădejdea noastră”** de Prof. Traian Brăileanu; **“Ardealul – Prusia României”** de Emil Cioran; **“Umanismul cel nou”** de Ion Barbu (reprodus din ziarul **“Axa”**, ediția de Crăciun); **“Cu gândul la părintele Moța”** de Ion Costea; **“Registrul anului 1940”** de Axente Sever Popovici (vezi și **“Legionarii și tema morții”**). Din frumosul omagiu cu titlul **“Duhul lui Ion Banea”** semnat de Bucur Țincu în pg. 3 a ziarului, ne permitem să desprindem câteva rânduri: *“Ion Banea a rămas până la sfârșit un cuceritor de oameni. Fără să vrea și fără să caute, făcea din fiecare tânăr un prieten. Fascina la el sinceritatea, veselia autentică, robustețea interioară și armonia spirituală. Sufletul echilibrat al ardeleanului cu modestia lui demnă și judecata dreaptă, tot acel spirit masiv al omului de ispravă și de încredere... Ion Banea a fost un educator și un erou al trăirii legionare. Cei care au lucrat sub comanda lui, au urmat cea mai decisivă școală a dragostei, a muncii și devotamentului legionar. În spiritul lui găsim resursele cele mai bogate ale acțiunii legionare, din care puritatea gândului, nevoia dăruirii de sine și jertfa primită cu seninătate, nu pot să lipsească. Ionel Moța a fost expresia intelectualității legionare. Ion Banea a fost indiscutabil simbolul spiritului în acțiune, și al vieții în dinamismul ei irezistibil”*. Cel de-al doilea număr al publicației apărut la 4 Ianuarie, debutează cu articolul **“A sluji Neamul”** din prima pagină pe*

care îl semnează Radu Dragnea: *“Am venit în Sibiu pentru prima oară la începutul anului 1919... Am revenit acum ca să facem împreună cu elita tineretii intelectuale ardelenesti acest prim ziar de dincoace de munți în Statul național legionar. N’am venit nici să ne pricopsim, nici după glorie lumească. Am venit să servim... Dat fiind ceasul de față al destinului românesc, n’am putut să nu răspund chemării...”* – scrie autorul, făcând o rugă la conștiință și exprimându-și speranța că apelul pentru salvarea țării lansat de Comandantul Legiunii, Horia Sima, va găsi în rândul lumii românești ecoul cuvenit: *“Să găsim în pragul acestui an nou un program la care să convenim cu toții..., un program care să topească disensiunile interne, amintirile apartenențelor de club, ranchiunile după căderea din pozițiile vechi... Iată porunca anului 1941: Mântuirea Patriei!”*. Rubrica de **“Gânduri și fapte culturale”** găzduiește un frumos articol semnat de Bucur Țincu sub titlul **“Arta și viața legionară”**, prin care ia apărarea “principiului libertății artistice” în statul actual, esențial creației: *“Artistul care participă la viața și tradițiile țării sale va crea în mod necesar o artă națională. Fondul lui de inspirație este în bogatele*

resurse ale rasei. Nu este nevoie să-i fixezi nici teme de lucru nici să-i precizezi opreliști. Naționalitatea lui este cea mai bună normă de orientare”, iar în regim naționalist “unde formele vieții sunt organice, deoarece sunt expresia marelui realități a națiunii, arta nu poate fi decât liberă, singura ei limită fiind determinată de caracterul însus al națiunii”.

Un interesant reportaj despre viața și credința Românilor din Ardealul cedat purtând titlul **“Trecând frontiera Clujului”** și semnat sub inițialele B.V., aduce în prim plan atmosfera de teroare care străbate întregul teritoriu aflat sub stăpânirea maghiară nou instaurată, prin *“banditismele comise”, “umilințele și ofensele”* la care sunt supuși peste tot Români. Interlocutorul gazetarului, un tânăr avocat român din Cluj, se destăinuie: *“Ne zbatem și poate uneori ne și îndoim, dar nu ne-am frânt și nu ne vom frânge nici în veac!”*. *“Și am putut constata că spune adevărul”* – scrie în continuare autorul reportajului. *“Sufletul românesc, crește și se întărește în ciuda tuturor încercărilor de intimidare”,* continuând: *“Am plecat împreună să rătăcim prin oras. În piața Corvin mi-a arătat “Lupoanca” lipsită de gemenii sfărâmați în bucăți, căci spuneau ei cei culți: “Valahii au supt destul”,* un singur act de barbarie (spunem noi) care ilustrează în mod elocvent inconstiența sălbatică în fața căreia *“nu mai aveai nimic de zis”* după cum se exprimă și autorul cu durere în suflet. Tot în corpul ziarului, sub semnătura “Reporter”, sunt prezentate impresiile dela **“Sărbătorirea Anului Nou la Sibiu”**, începând cu serviciul religios oficiat la Catedrala mitropolitană în prezența Î.P.S.S. Mitropolitul Nicolae Bălan al Ardealului, P.S.S. Episcopul Vasile Stan al Maramuresului, comandanți ai armatei, legionari și public, apoi recepția care a avut loc la reședința mitropolitană și la Comandamentul militar, iar la final, cuvântările participanților la solemnitate în frunte cu Î.P.S.S. Mitropolitul Bălan al Ardealului, din a cărui cuvântare și urare de An Nou, extragem: *“Nouă ni s’a pus o nouă problemă, pentru care să suferim și să muncim. Un nou ideal, strălucește înaintea*

noastră!... Să păsim în noul an cu si mai mare perseverență, să nu ne temem de nici un obstacol. Si-atunci sunt sigur de biruința totală”, în credința că “un popor întreg închegat, într’o voință, e de nebiruit!” Tot pe fondul sărbătoririlor sunt prezentate **“Festivitățile de Anul Nou dela Sinaia”**, fiind reproduse discursurile Regelui Mihai si gen. Ion Antonescu, alături de **“Cuvântul către țară al d-lui Horia Sima”** sub titlul **“1941 – Anul erei legionare”** desprinzând din finalul cuvântării, îndemnul său de viitor: **“La închiderea acestui mare an legionar rugăm pe Dumnezeu să dea putere si sănătate românilor de pretutindeni. Iar voi, legionari, fiți la datorie. Privirea si dragostea mea vă îmbrățișează pe toți”**. Mai semnează în cuprinsul ziarului: Axente Sever Popovici – **“Ce nu pricep unii”**; Coriolan Gheție – **“Simplă meditație”**; Dan Barbilian (fragmente reproduse din ziarul **“Buna Vestire”**), în care profesorul matematician **“aruncă o judecată retrospectivă asupra României vechi”** (art. **“Rechizitoriul unui savant legionar”**). Tot în acest număr, la rubrica economică a publicației, este reprodus si un fragment din studiul **“Scopul activității economice”** semnat de prim-redactorul săptămânalului **“Excelsior”** din Bucuresti, Ion Veverca, studiu **“despre înțelesul comandamentului legionar al sărăciei”**, care **“merită să fie citit de toți aceia care se interesează de temeiurile fundamentale ale spiritualității legionare”**, ziarul reținând din acesta următoarele rânduri: **“Pentru elita legionară, trăirea în sărăcie corespunde cu idealul de jertfire pentru opera de ridicare a țării si mărire a neamului. Căci – cum se poate usor înțelege – există o hotărîță, logică, incompatibilitate între idealul de jertfire în slujba neamului si dorința de îmbogățire, de îmbibare si lux. Nu se poate sluji în acelas timp, la doi stăpâni, si lui Dumnezeu si lui Maamon. Ceea ce face elita legionară să pretindă dreptul la sărăcie ca o condiție elementară a planului de viață pe care se așază, ca un support moral pentru înălțarea idealului pe care-l servește, este condiția trăirii în climatul libertății sufletești, în mijlocul valorilor permanente care ridică pe om si-l înobilează. Pentru neamul românesc – concludă autorul – comandamentul legionar al sărăciei corespunde – în erarhia valorilor – cu principiul subordonării valorilor economice valorilor spirituale”**. Cel de-al treilea număr al publicației de Duminică 5 Ianuarie 1941 (apărut probabil din eroare cu nr. 4, ținând cont de ziua apariției, vis-à-vis de nr. 2 înregistrat Sâmbătă), vine cu un răspuns semnat de redacție despre **“Ireparabilul Ungurilor”**, pe marginea faptului că **“Din partea Tisei până acolo unde ni se termină Statul deocamdată, ne vin mereu, fără întrerupere, stiri grele ca plumbul peste fruntea noastră. Se spune de unii că tăcem fiindcă nu ne interesează. Acestia – continuă **“Înălțarea”** – nu stiu ce înseamnă silențiul dramelor si nu stiu puterea tăcerii interimare ardelene. Alții ar vrea să ne folosim de aceleasi mijloace ca ei. Să aducem în Europa legea talionului ca si cum n’ar fi destul ciardasul lor dureros de sălbatec, prelungit fără mila istoriei, care n’ar vrea să se oprească într’o viață primară. Noi am avut întotdeauna o eleganță umană față de Unguri. Si mai ales după 1918, când puteam să fim **teribili** răzvrățiți ai unui mileniu de suferințe si în deosebi a nedreptății. Fără nici o exagerare purtarea noastră cu ei a fost ca o superbă magistratură a iertării... Poate nici un popor n’ar fi făcut gestul acesta mai nobil decât toată aristocrația lor, dintr’o risipă de omenie ce ne caracterizează si dintr’o înțelegere obiectivă a**

rangului uman. Iar ei..., au aruncat sudălmi, neîntrecute sudălmi, si au împrăstiat furie peste oamenii aceia, zisi Valahi în mânia lor de grofi sau de grăjdari ai grofilor, peste oamenii aceia care i-au iertat în 1918... Si totusi – încheie publicația – ne cuprinde o durere umană pentru Unguri. Ei au venit zadarnic în Europa, fiindcă nu i-a părăsit Asia”. Mai semnează: Coriolan Gheție – **“Întoarceri prin Ardeal – însemnările sbuciumărilor unui refugiat”**; **“Trista situație a muncitorilor români din Ardealul robii Ungariei”** (nesemnat); A. – **“Ungurii si lipsa de cuviință pentru adevăr”**; Axente Sever Popovici – **“Administrația si fondul moral al nației”**; Radu Dragnea – **“Sfințenie si Eroism”** (rânduri pentru legionari în timpul prigoanei); I. I. – **“Funcționarii si Miscarea Legionară”**; Al. Dima – **“Sibiul si Țara Românească”**; Rogneanu-Nepos – **“Fiul rătăcit”** (poem); Pr. V. Guțiu – **“Muncitorul si biserica”**, s.a.

Ultimul număr (17) editat de colectivul redacțional legionar, Vineri 24 Ianuarie, 1941. Pagina de **“Ultimă oră”** a gazetei relatează despre situația din țară în urma evenimentelor dela 21-23 Ianuarie 1941 (ca final al conflictului violent declansat de gen. Ion Antonescu împotriva Miscării Legionare), fiind redat în întregime **“Cuvântul Ardealului legionar si al Uniunii naționale a studenților creștini români”** rostit la Radio de Viorel Trifa, Pres. Uniunii Naționale a Studenților Creștini Români, este sintetizat **“Apelul”** din seara precedentă al Comandantului Corpului Muncitoresc Legionar, Dumitru Groza, adresat la Radio Bucuresti **“către toți Românii si Româncele pentru a-si păstra încrederea în Legiune si Comandantul ei”**, iar comunicatul central din capul paginii ne informează că în Ardeal si Banat e **“LINISTE”** si ordine desăvârșită, **“asigurate în mare parte de cadrele Gărzilor de fier”**. La 26 Ianuarie 1941, odată cu numărul 18, **“Înălțarea”** intră forțat sub controlul autorităților antonesciene pentru ca, în final, publicația să dispară din circuitul public (I, Nr. 52).

Tiparul: Kraft & Drotleff, Sibiu.

◆ **“ÎNDEMNUL”** (Foaie de cultură, educație morală si de luptă națională. Organ politic al organizației **“Garda de Fier”** din jud. Arges). Director: N. Ionescu. Apare sub conducerea unui comitet. Anul I, Nr. 1, 1932. Pitesti (Arges) si Bucuresti, 1932/1933.

Tiparul: Tip. “Cozia”, R. Vâlcea (1932); Tip. S. M. Cernica, Ilfov; Tip. “I.N.C.” Ioan, Bucuresti; Tip. I. Copuzeanu, Bucuresti (1933).

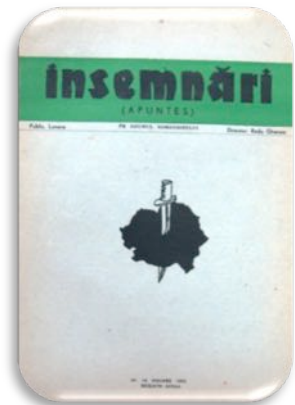
◆ **“ÎNDREPTAR”** (foaie pentru gând si faptă creștinească). Director: Gheorghe Racoveanu. Redactor: Dr. Radu Popan. Din **“Cuvântul de lămurire”** semnat de redacție asupra scopului apariției acestei noi tribune de luptă în exil, se precizează: **“Noi nu vom judeca. Ci vom ține scaun de judecată... Vom căuta... să raportăm tot ce se întâmplă – gând si faptă – la ordinea obiectivă si firească a cum trebuie să se întâmple lucrurile...”** Anul I, Nr. 1, Decembrie 1950, Munchen, Germania. Lunar. Colaboratori: Octavian

Bârlea, Mircea Eliade, Alexandru Mircea, Grigore Nandris, Pamfil Cârnațiu, Flaviu Popan, N. I. Herescu, Victor Buescu, Aron Cotrus, s.a.

◆ **"ÎNDRUMAREA"** Director: A. Cernovschi / Arcadie Cerneanu. Anul I, Nr. 1, 2 Octombrie 1931, Rădăuți, Bucovina. Contribuții: Teodor Grosu (Iulian Vesper), C. Rotariu, Ion Rosca, Mircea Streinul, Ghedeon Coca (Vera Marian), Traian Chelariu, Vasile Posteuca, E. Ar. Zaharia, George Putneanu, E. Hobulas si alții. Sub egida ziarului: editura **"Îndrumarea"**, unde văd lumina tiparului câteva plachete de versuri; pe acelasi fond, bogatele manifestări ale unui apreciat cenaclu literar. Dispare în primăvara anului 1933...

◆ **"ÎNSEMNĂRI" – "Apuntes"** (pe drumul Românismlui), Buenos Aires, Argentina. Director: Radu Ghenea (fost Ministru al României la Madrid). Anul I, Nr. 1, Noembrie 1951. Publicație lunară; în limba spaniolă si franceză rubrica specială de colaborări *externe* cu titlul **"Cuvântul Prietenilor"**. În primul articol al revistei intitulat **"Cine suntem si ce vrem"**, **Însemnări** se prezintă cititorilor: *"Suntem Români, ridicați împotriva primejdiei comuniste... Am iertat pe toți cei care ne-au lovit si defăimat, oricât a fost de mare nedreptatea, nu iertăm însă pe cei ce asupresc, jefuiesc si schingiuiesc Țara"*.

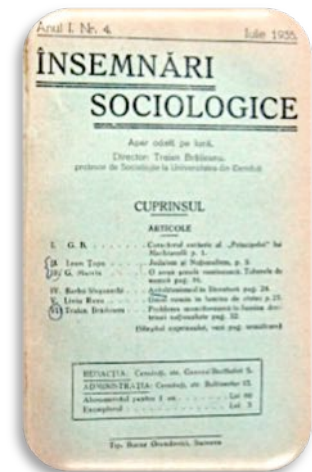

Au colaborat: Grigore Manoilescu, Alexandru Mateescu Frâncu (alias Lucian Furdui, "Criticus"), Toader Ioras, Vintilă Horia, Traian Puiu, Zizi Ghenea, Nicolae Teban, I. N. Manzatti, Faust Brădescu, Ovidiu Găină (O.G.), Prof. Cornel Safta, s.a.

Desprindem: Grigore Manoilescu – **"Structura României de mâine"** (I, Nr. 1), **"Criza elitelor"** (I, Nr. 2); Toader Ioras – **"Semnificația Majadahondei"** (I, Nr. 3); Lucian Furdui, rubrica **"Democrația si Noi"**, începând cu nr. 2 al revistei: **"Chestiune de vocabular"** (Nr. 3), **"Sufragiul zis universal"** (Nr. 4), **"Antinomii trase de păr"** (Nr. 5), **"Un pas la stânga, doi pasi la dreapta, mars"** (Nr. 8), **"Între spadă si cântar"** (Nr. 9), **"Momentul Legionar"** (I, Nr. 10, August 1952); Ovidiu Găină, rubrica **"Crize ideologice": "În lumea lor"** părțile I-IV (I, Nr. 5, 7, 9, 10, 1952); Toader Ioras – **"Abi Gesunt"** (I, Nr. 7-8). Stiri, note si comentarii pe marginea situației din țară le găsim în spațiul consacrat intitulat **"Pământul țării noastre geme..."**, Radu Ghenea (R.G.) analizează lunar evenimentele internaționale importante *"ce pot avea influențe imediate sau îndepărtate asupra soartei României..."* la rubrica **"În timp si spațiu"**, iar Lucian Furdui se îngrijeste de **"Revista Presei"** românești în exil si cea desemnată **"Cronicii Literare"**, sub pseudonimul "Criticus", pe marginea aparițiilor editoriale ale scriitorilor români.

Tip. "Artes Graficas Pannonia", Buenos Aires.

◆ **"ÎNSEMNĂRI SOCIOLOGICE"** Director: Traian Brăileanu. Anul I, Nr. 1, 5 Aprilie 1935, Cernăuți. Editate lunar. Tipografia "Bucur Orendovici", Suceava si Tipografia "Mitropolitul Silvestru", Cernăuți (1935 / 1938). Principiile si ideile sociologice ale Prof. Traian Brăileanu, accentuate specific pe dimensiunea morală unde primează avântul eroic si spiritul de jertfă, drept corelație între teoria socială si cea practică, adoptate si cultivate de grupul tinerilor sociologi grupați la scoala din jurul revistei, au creat o frumoasă audiență în rândul intelectualității, studențimii naționaliste si publicului românesc. Din ideile de principiu afirmate în revistă, *"cuprinse de pasiunea si de fiorul adevărului românesc si al realităților noastre sociale"* (Ion Țurcan), ținem să extragem: **"Ideea comunității românești"** de Traian Brăileanu (I, Nr. 5, August 1935). *„Din sfera teoriei pure, unde ideea comunității omeneste se naște ca imagine desprinsă de condițiunile de timp și spațiu, acțiunea o atrage în câmpul înfăptuirilor practice, punând-o în contact cu substratul social concret și singular, supus determinării geografice și istorice. Din această clipă ideea devine o forță creatoare. Ea pune în mișcare ritmică și ordonată elementele sociale, indivizii, grupându-i într'o comunitate spirituală, într'o unitate însuflețită de un ideal comun".* **"O nouă școală românească. Taberele de muncă"** de George Macrin (I, Nr. 4, Iulie 1935), în care sunt însemnate coordonatele centrale care stau la baza acestei "școli", cu misiunea educației, disciplinei, muncii, altruismului. Studiul este continuat în numărul 5 al revistei fiind conturat *"aspectul politic"*, scopul numit, acela de *"a selecționa si verifica adevăratele valori politice din sînul organizației"*. George Macrin va reveni în nr. 7 din Octombrie 1936 prezentând **"Tabăra dela Carmen Sylva"**, urmat de Leon Țopa în numărul 8 cu **"Taberele de muncă obligatorie"**, iar mai apoi, Ion Țurcan în nr. 9 din Decembrie 1936 sub titlul **"Tabere si Santiere"**, face un bilanț al împlinirilor taberelor legionare create în diferite puncte ale țării. Tot despre rolul acestor tabere se pronunță si Ion Covrig Nonea care, în numărul 5 (III) din August 1937, în articolul **"Concluzii pe marginea unor încercări"** privind interdicția acestor tabere de către autorități, analizând comparativ ascendentul si importanța lor *"față de taberele de muncă obstească guvernamentale"*, legale, spune: *"în concepția legionară, rostul taberei de muncă este – în primul rând – de ordin spiritual", o "școală"*^{*)}. În **"Elita "ascetică"** purtând semnătura Prof. Traian Brăileanu (I, Nr. 6, Sept. 1935), autorul pledează pentru crearea unei noi "elite" menită să descelereze si, finalmente, să stopeze "prăbusirea" immanentă a Statului venal si corupt: *"Cunoastem cu prisosință care sunt cauzele căderii Romanilor si care au fost cauzele măririi lor. Pentru organizația politică teoria e scurtă si precisă: o clasă politică venală si coruptă, imorală si degenerată, duce Statul la pieire. Dacă clasa noastră politică este venală si coruptă, sau este pe cale de a deveni, prăbusirea nu poate fi oprită, decît prin creierea unei noi elite disciplinate, incoruptibile, patriotice si – în condițiunile reale ale Statului nostru – ascetice"*. **"Familia si Statul"** este titlul unui amplu articol semnat de Leon Țopa în nr. 5, August 1935, în care conchide: *"Ridicarea moralei cetățenesti în România trebuie să pornească de la renasterea familiei. Trebuie organizată această instituție în asa mod, încît ea să devină prima si cea mai sensibilă școală a moralității, a iubirii de patrie, a jertfei pentru binele comun"*. În numărul 7, Ion Țurcan vorbește despre **"Renasterea spiritualității românești"** prin *"miscarea spirituală de regăsire si de realizare istorică"* care *"să descătuseze spiritul autohton oprimat, dîndu-i avînt*

creator". Tot Ion Țurcan ne prezintă în amplul articol omagial cu titlul **"Ion I. Moța si Vasile Marin în lumina scrisului si faptei lor"** (II, Nr. 11 Feb. 1937), valoarea morală a jertfei dela Majadahonda a celor doi comandanți legionari, *"o jertfă deplină prin constiința întregă cu care a fost dată si prin înălțimea valorilor cărora a fost închinată"*.

În 1937 este consemnată si apariția propriei edituri si colecții, inaugurate prin tipărirea studiului *"Statul si comunitatea morală"* de Prof. Traian Brăileanu, tratând legătura dintre comunitatea politică si comunitatea morală. *"Acest studiu constituie, pe de-o parte, o introducere la teoria generală a comunității umane si reprezintă, pe de altă parte, după părerea noastră, cea mai clară si mai pătrunzătoare schițare a temeiurilor sociologice pe care se sprijină ideologia legionară"* – comenta Ion Țurcan în anunțul de prezentare a lucrării făcut în revistă. Ultimul număr apărut al primei serii: Anul III, Nr. 11, Februarie, 1938.

După cedarea si ocuparea Bucovinei în urma ultimatumului sovietic din Iunie 1940, cea mai mare parte a intelectualilor bucovineni sunt nevoiți să se refugieze în România. **"Însemnările Sociologice"** reapar la Bucuresti în toamna anului 1940 (Anul IV, Nr. 1, 1 Septembrie 1940), editate bilunar la tipografiile "Universul" si "Imprimeria". Ținem să distingem câteva din articolele publicate în această serie, primul număr debutând cu o evocare despre personalitatea **Prof. Nae Ionescu** semnată de unul dintre emeriții săi discipoli, tânărul filozof Vasile Băncilă: *"Nae Ionescu era un metafizician și un credincios. Vedeă viața desvoltându-se cu sete în timp. Știa că timpul, și anume timpul organic, e condiția realizării vieții și că tot în timp e dată ecuația și drama luptei de mîntuire a omului..."*. Alte evocări sunt publicate în numerele viitoare ale **"Însemnărilor Sociologice"** sub pana lui Barbu Slusanschi care vorbește despre *"personalitatea lui Victor Gîrcineanu, unul din sufletele de elită, în care trăirea spiritualității creștine a culminat în realizări sublime pe plan omenesc și sufletesc"*, si unde *"latura creștină a mișcării legionare a avut în Gîrcineanu un interpret de pătrunzătoare viziune..."* (IV, Nr. 4, 15 Oct. 1940). P. I. Teodorescu, în numărul următor al revistei (IV, Nr. 5, 1 Nov. 1940), *pro memoria*, prezintă câteva amintiri scumpe despre cel ce a fost omul si cercetătorul **Dr. Ing. Eugen Ionică**: *"Ca asistent universitar și colaborator al Profesorului Paul Staehelin, a făcut un număr impresionant de lucrări științifice; unele, în colaborare; cele mai multe însă, singur. Cităm câteva dintre ele: 1. Procedeu pentru activarea cu clor a pămînturilor decolorante. 2. Desvoltarea industriilor electrochimice. 3. Manual de lucrări practice la electro-chimie. 4. Procedee noi pentru activarea pămînturilor decolorante romînești (brevet regal). 5. Studiu comparativ asupra cîtorva caoline romînești. 6. Aplicarea galvanoplastiei nichelului și cuprului în arta grafică. 7. Metoda calorimetrică rapidă. 8. Butanul, un nou combustibil romînesc. 9. Studiu asupra denicotinizării chimice. 10. Viscosimetrul Niprex. 11. Oxidarea catalitică a amoniacului. 12. Cercetări asupra cărbunelui activ pentru măști contra gazelor de luptă"*. Revenind la numărul prim al acestei noi serii, Prof. Traian Brăileanu vorbește despre **"Principiul ordinei sociale"**, Ion Țurcan ne explică **"Legea ca instrument de guvernare"**, iar G. Racoveanu semnează articolul intitulat **"Între ecumenicitate si rațiune de Stat"**. Cu numărul 3, Traian Brăileanu publică un important studiu cu titlul **"Nașunea si Puterile sociale"**, urmat mai apoi în numărul 8 de **"Doctrina legionară si știința"**. Alte colaborări relevante în cuprinsul **"Însemnărilor Sociologice"**: Ernest Bernea – **"Mărturisiri pentru un om nou"** (IV, Nr. 3, 1 Oct. 1940); C. Atanasiu – **"Coordonatele spirituale ale legionarismului"** (IV, Nr. 4, 15 Oct. 1940); Petru Iroaie – **"Îndreptarea legii"** (IV, Nr. 4, 15

Oct. 1940); Traian Herseni – *“Concepția socială a Legiunii”* (IV, Nr. 5, 1 Nov. 1940); Liviu Stan – *“Biserica și Statul legionar”* (IV, Nr. 8, 15 Dec. 1940); Nicolae Rosu – *“Fondul spiritual al rasei”* (IV, Nr. 9, 1 Ian. 1941) – pentru a aminti numai o parte a lor. Ultimul număr al revistei: Anul IV, Nr. 10, 15 Ianuarie 1941. Dintre colaboratorii care și-au adus aportul de-a lungul anilor prin cutezătoare și importante studii de profil, ținem să-i amintim pe: George Macrin, Vasile Băncilă, Traian Herseni, Leon Țopa (asistentul Prof. Traian Brăileanu la Catedra de Sociologie a Facultății de Litere din Cernăuți 1939-1940), Liviu Stan, Barbu Slusanschi, Liviu Rusu, Radu I. Paul, Ernest Bernea, Petre P. Panaitescu, Ion Țurcan, Ion Negură, C. Narly, Alexandru Bassarab, D. C. Amzăr, Prof. univ. I. Al. Stefanovici, și nu în ultimul rând, savanții de renume universal, profesorii Gaston Richard sau Andre Jousain.

*“Revista **Însemnări Sociologice** este axa doctrinară a Mișcării Legionare. Îndrumată de gândirea profesorului Traian Brăileanu, aduce cea mai însemnată contribuție sociologică la cunoașterea și interpretarea fenomenului legionar”* (Ziarul *“Cuvântul”*, Nr. 27, 1940).

*) _____

- Credem important și ne permitem să facem o mică paranteză, prezentând impresiile mai multor Episcopi ai Bisericii Române cu privire la rostul taberelor de muncă legionare, impresii publicate în ziarul *“Brațul de Fier”* din Focsani (I, Nr. 4, Sept. 1935) sub titlul: *“Ce spun Episcopii Bisericii Române despre Legionari”*.

“Impresionat adânc de organizația tinerilor legionari, studenți, intelectuali și oameni de rând, pentru munca constructivă, pentru scăparea țării din criză și ajutorarea semenilor nevoiași, binecuvântăm cu multă însuflețire această direcție îmbrățișată de ei, implor ajutorul lui Dumnezeu spre întărirea, lărgirea și mărirea organizației legionare, care are un caracter pur creștin” (GURIE – Mitropolit al Basarabiei).

“O mână de tineri legionari lucrează benevol la restaurarea Arnotei lui Matei Basarab. Atâta zel și devoțiune m’au uimit. Trebuie în adevăr, jertfe și străduinți fără nume, ca să iesim din impasul vremii. La Arnota se face adevărată robie fizică, pe care n’o poate răsplăti decât Dumnezeu. Dacă nu vom pune altfel moral în viața poporului, zădarnică ne va fi orice muncă. Eu am văzut tinerii legionari, care lucrează benevol la restaurarea Arnotei lui Matei Basarab și s’au lipit de sufletul meu. Ca dânsii sunt mulți. Să începem prin a clădi sufleteste edificiul nației” (P.S. Episcop Vartolomeu al Olteniei).

“Dorința mea expresă este de a transforma Eparhia într’un imens arsenal de construcțiuni bisericesti prin munca Legionarilor” (I.P.S. Episcop Visarion al Hotinului).

Pentru a articula încă puțin importanța acestei școli formative de caractere ce se dorea mimetizată la scară națională, desprindem câteva rânduri apărute în revista *“Orientări”* din Moinesti condusă de Pr. Radu Crisan, ediția Iulie-August 1935:

*“Tabăra este un mic colț din România **de mâine**: muncă, cinste, voiosie, credință, dragoste, unitate, supunere, tinerețe, ordine, devotament, etc. Marele câștig intrinsec al taberei este altul;*

trăind în cea mai pură austeritate și elevație morală, se scoate un om **tare, imun viciilor, incoruptibil**. Nu sunt posibile și se dovedeste că se poate trăi înalt, fără: lene, curvie, beție, desfățare în mâncări, furt, minciună, egoism care nu au acolo rost. Cine a trait într'o tabără de muncă, cine a citit până în fund gândul căpitanului, cine s'a orientat în atmosfera morală a legionarilor **formați**, Acela poate crede în minuni ca acestea: bani lăsați în mijlocul drumului, între 250 de oameni, ca pe vremea lui Vlad Țepeș, fără ca nimeni să pună mâna pe ei, băeți și fete trăind la un loc săptămâni întregi fără ca un singur cuvânt sau gest echivoc de provocare sau de acceptare să se facă, priviri limpezi, drepte, cinstitute, băeți care vorbesc ceasuri întregi **orice**, numai despre "dame" nu, când se știe că acesta-i subiectul favorit al unei anumite tinereți democratice și cultivate de tiparul iudaic, - o lume în care cearta, dusmânia, pizma, insulta, pâra, tragerea pe sfoară, chiulul național, să nu existe, aceasta e lumea nouă care se pregătește. O lume imună, incoruptibilă, din piatră, din foc și din fier, așa cum erau strămosii noștri **legionari**, cari-au pornit de pe malurile Tibrului și-au cucerit lumea întreagă. Acestia vor să cucerească doar țara și n'au decât pilda străbunilor. Cine-i criminalul care-i mai poate opri? Care-i trădătorul destinului unui neam? Scârboasă figură ar face în **istoria neamului** oricât i-ar fi de slăvit acum numele!"

- ◆ **"ÎNSIR'TE MĂRGĂRITE"** (Literatură - Folclor - Artă - Știință - Critică). Directori: I. G. Dimitriu - Faust Brădescu. Anul I, Nr. 1, Ian.-Martie 1951, Rio de Janeiro, Brazilia. Apariție trimestrială. Bilingv: în lb. română și portugheză. Proză literară, versuri, traduceri din lirica occidentală, critică literară. Semnează: N. I. Manzatti, Nicolae Novac, Nicu Iancu - Păltinisanu, Vasile Posteuca, Alexandra Hortopan, Alexandru

Petru Silistreanu, Ion Țolescu, Eugen Mihăescu, Gr. Nandris, s.a. Rubricile componente ale revistei: **"Idei, Oameni, Fapte"**, **"Cronica Literară"**, **"Cronica Științifică"** și **"Cronica Măruntă"** (cuprinzând note diverse și informații de interes despre cărțile și publicațiile românești tipărite în Exil).

- ◆ **"ÎNTÂMPINARE"** Director: Traian Boeru. Anul I, 1963, Munchen, Germania de Vest (revistă *"în adevăr și dreptate"*). Ținem să semnalăm, în special, numărul dedicat lui Mihai Eminescu (Anul II, Nr. 5 - 8, Oct. 1964 - Martie 1965), la împlinirea a *"trei sferturi de veac dela trecerea în eternitate a geniului nostru național"*, cuprinzând citate din scrierile politice ale acestuia pe seama naționalismului românesc (art. **"Doliu național"**), editorialul sub titlul **"Eminescu: Geniu și Misiune"**, extrase din lucrarea **"Mihai Eminescu, Un mare precursor al Legionarismului românesc"** de C-tin Papanace, capitolul intitulat **"Al semnelor vremii profet"** din volumul **"Naționalism sau Democrație"** de Aurel C. Popovici, expunerea pe care o face Ion Țolescu, **"Idealul Românesc în lumina istoriei"**, este reprodus din ziarul **"Cuvântul în Exil"** (Nr. 19, Decembrie, 1963) articolul pe care îl semnează Mircea Eliade cu titlul **"Eminescu - sau**

despre absolut” si cel intitulat **“Luceafărul la Sorbona”** de Virgil Ierunca din nr. 25 - 26 (pe lunile Iunie - Iulie, 1964), pentru a ne limita doar la prezentarea acestora din sumarul consacrat lui Mihai Eminescu. Ediția următoare a revistei pe lunile Martie - Dec. 1965 (Anul III, Nr. 9 - 12), este închinată Prof. Nae Ionescu la împlinirea a 25 de ani dela trecerea sa în eternitate si debutează cu impresiile sintetizate despre complexa gândire a profesorului împărtășite de Vasile Băncilă, Octav Onicescu si P. P. Panaitescu, urmate în cuprins de articolele semnate de George Racoveanu: **“Nae Ionescu, Orgoliul si Iertarea creștină”, “Metafizicianul”** (preluat din ziarul **“Cuvântul în Exil”**, Martie, 1965), împreună cu un fragment inedit intitulat **“Înnorare”** din volumul în pregătire **“Nae Ionescu, fapte si cuvinte”**, articolul **“Nae Ionescu”** de Vasile Băncilă (în fapt prefața la **“Istoria Logicei”** – al doilea curs – 1929/30 tipărită în 1941)^{*)}, extrase din eseul **“Juxta Crucem”**, cugetări sau articole ale Prof. Nae Ionescu: **“Misticism, fals misticism si ortodoxie”, “Sunt soarele lui satan”, “Despre prejudecata inteligenței”, “Tipuri de viață spirituală si tipuri de cultură”**, etc. Secțiunile generale ale revistei: **“Țara în Pribegie”, “Dela lume adunate”, “Culturale – Cărți, Reviste, Apariții”, “Diverse”**...

*) _____

- Vezi editările realizate de discipolii profesorului întruniți în anul 1941 în **“Comitetul pentru tipărirea operei lui Nae Ionescu”** sub direcția lui Octav Onicescu: **“Istoria logicei”** (1941), **“Metafizica”, I**, 1942, **“Logica”,** (1943) si **“Metafizica”, II**, 1944. De contingență: numărul festiv al revistei **“Pan”** din 1941 consacrat Profesorului Nae Ionescu. Vezi si **“Prodromos”,** Nr. 10, 1970...

◆ **“ÎNVIEREA”** (1) (*Foaie lunară a organizației “Garda de Fier” din Ilfov*). Anul I, Nr. 1, 15 Aprilie 1933, Bucuresti. Apare sub conducerea lui Vasile Marin. În scurta prezentare intitulată **“Suntem legionari”** de pe frontispiciul publicației, citim: **“Ne-am legat împreună să rămânem săraci până la mormânt, vom săraci până la mormânt, vom săraci si acei ce suntem bogați, dar ne-am legat ca să învingem... Acestia suntem noi legionarii”,** convingere nestrămutată că **“Legionarii vor învinge”**, iar **“această Românie va deveni Legionară..., țara se va reface”** si **“vor înflori ogoarele si gospodăriile din nou”**. În această pagină găsim si apelul pe care organizația de Ilfov a **“Gărzii de Fier”** îl adresează ilfovenilor: **“...Toți acei care stiu să facă jertfe să se adune în jurul steagului nostru si să transformăm Ilfovul, pe al cărui pământ se găsește Capitala țării de unde se conduc destinele Statului, în cea mai puternică cetate legionară”**. Despre **“Datoriile țărănești si Conversiunea”** scrie Alexandru Constant în pagina următoare a gazetei, iar Vasile Marin în articolul **“Tineretea faptei”**, accentuează despre rolul nefast al politicianismului, pronunțându-se **“împotriva tuturor partidelor care au măcinat la moara lor de atâta amar de vreme rodul muncii naționale”** sau **“acelor care s’au alăturat operei de jaf organizată de partide”**, alternativa clară fiind, la ordinea momentului si de

viitor, singură, **"Garda de Fier"** reprezentând *"ca un singur val tinerețea curată si nepătată, tinerețea muncii si a cinstei, tinerețea dreptății si a faptei"*. Acelasi aspect îl descrie si studentul Manea Ionescu când vorbește despre *ciocoiul liberal* sau *"țărănistii cu cămasa pe dinafară si cu lăcomia'n suflet"* care au înșelat rând pe rând alegătorii, cu bucuria în suflet că **"Mai există o speranță..."** în *"cinstea si munca pe care o depun legionarii victoriosi"*. Alexandru Constant revine sub inițialele A.C. cu un articol la ordinea zilei despre **"Putregaiul politic: "afacerea Skoda"**, exprimându-si opinia încă dela primele rânduri: *"Nu există în trecutul țării românești o afacere mai revoltătoare, care să desvălue mai din plin adevărata față a politicianilor nostri, decât asa numita "afacere Skoda" (statul român fiind jefuit de 65 milioane lei), afacere pe care autorul o înregistrează sub trei fețe distincte: "1. O față fiscală, jefuirea statului cu 65.000.000 lei si poate chiar mai mult, astăzi când acest stat ia sărmanului si cenusa de pe vatră; 2. O față, să-i zicem comercială, aceea privitoare la înțelegerea, contractul cu uzinele Skoda, si 3. O față militară, care este spionajul lui Seletzki"* (astfel de obiceiri în defavoarea statului român devenite practici rafinate de îmbogățire ale lichelelor politice, mai ales în zilele de azi). Ultima pagină a revistei se încheie cu numeroasele note de la rubrica **"Viața Legionară"** si articolul intitulat **"Dar scoala primară?"** pe care îl semnează Manea I. Rășmeriță, în care trage un semnal de alarmă pe marginea numeroaselor desființări de scoli secundare, gimnazii, licee, scoli normale si seminarii, detrimentale educației tineretului.

Tipografia S. M. Cernica.

◆ **"ÎNVIEREA"** (2) (săptămânal de politică si cultură românească). Director: Toma Vlădescu. Anul I, Nr. 1, 22 Septembrie 1940, Bucuresti. În primul număr editat, sub titlul **"Procesul Naționalismului Românesc - Scrisoare D-lui Horia Sima, vice-presedintele consiliului de ministri"**, Toma Vlădescu, directorul publicației, pledează pentru apropierea si colaborarea celor două tabere naționaliste (cea cuzistă si cea legionară), ca un gest al acestei mari împliniri - recte victoria naționalismului dela 6 Septembrie. *"Abia atunci, prin rostul atâtor jertfe de ieri, se va ridica singurul cântec biruitor, al bucuriei celei mai de sus, al învierii..."* Alte demersuri, în același sens si ton, se observă si în numerele viitoare invocate în numele *"naționalismului integral"* pentru un *"corp național"* din care nu ar trebui să lipsească A. C. Cuza, *"acela care ne-a dat tonul întâi si care ne-a învățat pe toți"*, si care, spre frustrarea autorului Toma Vlădescu, *"nu este totusi nicăieri chemat, si nicăieri nu apare!"* (vezi articolul intitulat **"Generalul Antonescu si Misiunea lui"**, 6 Oct. 1940). Evident, se încerca ignorarea voită a violentei istoriei a relațiilor dintre cele două miscări^{*}, cu preponderență a celei cuziste despre care atenționa Corneliu Codreanu: *"Legionari! Să nu uitați niciodată că acești oameni, zisi 'frați cuzisti', ne-au palmuit sufletele si ne insultă mereu fără rusine..."* Desigur, asa cum era de asteptat, acestor demersuri nu li s'a dat urmare! Publicație de orientare si reprezentare cuzistă...

Tipografia "Universul", Bucuresti.

*)_____

- Vezi relatarea despre **“Înmormântarea legionarului Mihai Țurcanu din Siret”** apărută în ziarul **“România Crestină”**, Chisinău (IV, Nr. 60, 2 Ianuarie 1938): *“Zilele trecute a fost înmormântat legionarul Mihai Țurcanu, din Siret-Rădăuți, care, în timpul campaniei electorale, a fost omorât de către faimosul cuzist Nichifor Robu. La înmormântare au luat parte circa 20.000 români...”* A se vedea și articolul **“Dela Gheorghe Grigor la Mihai Țurcanu”** publicat în același număr al ziarului de Fluor Dan Rădulescu, cum și anunțul referitor la **“Arestarea lui Nichifor Robu”** cu subtitlul *“Asasinul celor doi legionari din Siret a fost depus la închisoare”*, în care se spune: *“Rădăuți. – Parchetul Trib. Rădăuți a emis mandat de arestare contra fostului deputat cuzist, Nichifor Robu, care, în fruntea unei bande de derbedei, a atacat un grup de legionari, reusind să asasineze pe doi din ei...”*. Scurta guvernare cuzist-gogistă în parcursul ei dela 29 Dec. 1937 la 10 Feb. 1938 (un adevărat *pavaj politic* dirijat din umbră de Carroll al II-lea pentru instituirea unei dictaturi personale, în pofida rezultatelor alegerilor electorale înregistrate la 20 Decembrie 1937), îi eliberează pe cuzistii participanți la asasinat, în mijlocul unei indignări generale, fapt ce reiese și din rândurile următoare: *“Cernăuți. – S’au împlinit șase săptămâni în ziua de 23 Ian. 1938 dela moartea legionarului Mihai Țurcanu, asasinat în ultimele alegeri generale de bandele unui partid care își spune naționalist. Populația creștină bucovineană, care se află sub impresia oribilului asasinat, este adânc revoltată de faptul că ucigasii, în loc să fie aduși în fața instanțelor judecătorești, se plimbă liberi pe străzile Cernăuților și ocupă în disprețul tuturor legilor cele mai înalte demnități...”* (ziarul **“România Crestină”** – **“Parastas pentru Mihai Țurcanu”**, IV, Nr. 68, 30 Ianuarie 1938, pg. 4). În privința cuziștilor, vezi și Circulara Căpitanului intitulată **“Pentru dusmanii Miscării Legionare”** apărută în ziarul **“România Crestină”** în preziua alegerilor (III, Nr. 58, 19 Dec. 1937). De convergență, **“Cronologia Legionară”** publicată în **“Almanahul ziarului “Cuvântul” pe anul 1941”**, descriind fărădelegile și asasinatele comise de cuziști asupra legionarilor, lucrarea **“Cronica unor violențe politice”** de Nicolae Rosca apărută în Ed. “Miscării Legionare” dela Madrid, 1991 (omorîrea la Ploesti a legionarului I. Varjac la 8 Februarie 1938), dar în special ziarul **“România Crestină”** (IV, Nr. 65, 13 Feb. 1938), care consemnează uciderea (sub acoperire cuzistă) la 6 Februarie 1938 în satul Măineasca – Fierbinți-Petrăchioaia (jud. Ilfov) a studentului legionar Florian Popescu, asasinarea lui Dumitru Mija în același loc și împuscarea gravă a legionarului Constantin Grozea, toți aceștia căzuți în cadrul reprimant al guvernării sus amintite, împodobită cu un Pres. al Cons. de Ministri în persoana lui Oct. Goga, un ministru de interne însemnat de istorie drept “asasin sadic” cu numele de Armand Călinescu zis “Chiorul”, sau un hulitor notoriu de talia lui Istrate Micescu ca ministru al externei, el însuși *externat* de conștiința românească prin afirmațiile insultătoare aduse eroilor Moța-Marin. (Dorim să facem o mică paranteză – chiar dacă nu intenționăm să lungim la nesfârșit această însiruire și realitate tristă a faptelor -, pentru a ilustra un mic tablou al violențelor antilegionare înregistrate și în timpul propagandei Partidului “Totul pentru Țară” pe parcursul lunilor Noiembrie – Decembrie 1937, legionarii de mai jos fiind **UCISI**, victime – fie ale bandelor de ciomăgasi și cuțitari liberali, celor cuziste sau autorităților represive, toți morți în credință legionară: **Ion Țârcolea**, din com. Săveni (Ialomița), **Nicolae Țurcanu**, muncitor din Rădăuți, **Dumitru Soroceanu** din Sulta (Hotin), **Brumaru Constantin**, mort în urma schigiurilor suferite la poliția din Constanța). Un alt caz aparte, neelucidat în întregime, chiar dacă nu se încadrează în perimetrul de violență arătat mai sus, este cel al legionarului Luca V. Petre din com. Manafia, jud. Ialomița, asasinat de către doi indivizi în

dimineața zilei de 23 Februarie 1937, instigați, se pare, de lucrătorii unguri de la fabrica de cărămizi "Mazianof" din localitatea amintită (vezi "**Buna Vestire**", Anul I, Nr. 3, 24 Februarie 1937).

◆ "**ÎNVIEREA**" (3) Anul I, Nr. 1, Ianuarie – Martie 1993, Bucuresti. Trimestrial de "*analize, documente, crestomație si cronici*". Formal, sub conducerea unui așa zis "Comitet de Redacție", cu îndrumarea și sub răspunderea Dr-ului Serban Milcoveanu (singurul autor în fapt) și a Profesorului Macarevici Victor. Administrația: Cornel Popovici. În "**Cronica observatorilor politici**" de la finele acestui prim număr, după un atac la adresa lui Horia Sima privind susținerea *legendei supraviețuirii Căpitanului*, inspirat, Serban Milcoveanu ține să ne asigure că "*prezenta revistă 'Învierea' nu are și nu va avea absolut nici o legătură direct sau indirectă cu poliția secretă politică...*" La asigurarea pe care o face, avem totuși motive serioase să nu subscriem; ne susținem părerea fără nici un fel de rezerve, cunoscând trecutul autorului care, *direct sau indirect, s'a auto-diagnosticat în fața camarazilor săi din închisori sau de-afară!* Cauzele determinante ale acestei precizări *incomode*, lăsăm să le descopere singur cititorul...

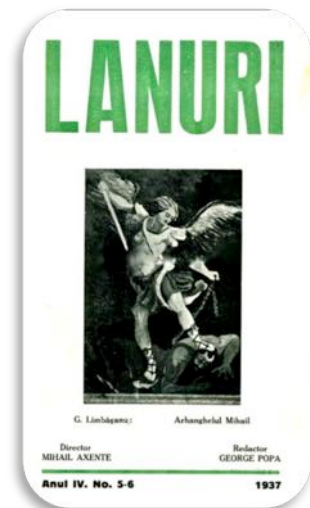
J)

◆ "**JILAVA LEGIONARĂ**" Publicație de informații, literatură și doctrină legionară, redactată sub formă de manuscris în incinta închisorii Jilava în anul 1938 prin grija lui Ad. Mogâldea. Preluată apoi de Dem. Mitrea. Se regroupează în toamna anului 1940 sub auspiciile revistei "**13 Jilava**".

◆ "**13 JILAVA**" "*Cotidian de prigoană*". A apărut inițial în 1933, "*în închisoare, ca multe alte surori ale ei, în zațuri clandestine, scoasă la opaiț, în valsul buhnelor și în sunetul nocturn al sentinelor, din grija firească și adâncă, de a comunica gândul scris camarazilor, meținând astfel o aspră disciplină interioară*" - se exprima revista "Sfarmă Piatră" în nr. 54 (VII), serie nouă, dela 1 Ianuarie 1941; revine ca săptămânal în toamna anului 1940, Vineri, 29 Noiembrie, reunind în această ediție publicațiile "**Jilava Legionară**" și "**Văcăresti Legionar**" (vezi în acest număr articolul "**9 Martie 1934**" de Doru Belimache). Dispare, cel mai probabil, după evenimentele din Ianuarie 1941.

L)

◆ "**LANURI**" ("*revistă literară lunară, sub conducerea unui comitet*", apoi ca "*revistă de cultură*" cu apariție la două luni). Anul I, Nr. 1, Septembrie 1933, Medias. Redactori: Mihail Axente (mai târziu, dela numărul 2, III, 1936, director al publicației), Nicolae Ladmiss-Andreescu și George Popa. "*Primită la început cu neîncredere..., a ajuns după doi ani de zbuțiu să se ridice la înălțimea marilor reviste ardelene, să pornească munca literară cot la cot cu ele,*

trasându-si un drum sigur în literatura contimporană a țării...” Dar, revista **Lanuri** “nu s’a mulțumit numai cu pregătirea si formarea tinerelor talente, ci a pornit munca pentru satisfacerea unui deziderat: înființarea unei edituri”^{*)}, ne explică Mihail Axente într’un bilanț

asupra literaturii Ardealului postbelic apărut în nr. 5-6 al revistei din 1937. Colaborări: Anton Balotă, Ion Moldovan, Olimpiu Boitos, Radu Gyr, I. O. Suceveanu, Ion Pillat, Lucian Costin, Aron Cotrus, Nicolae Rosu, Mircea Streinul, Nic. Iancu, s.a. Articole, versuri, cronici, recenzii de cărți si periodice, însemnări.

^{*)}_____

- Debutul editurii se face prin tipărirea vol. “*Raluca*” de Mihail Axente, apoi plachetele poezilor *lanuristi*: “*Plecarea spre legendă*” de George Popa, “*Cartea Moșului*” de V. Copilu-Cheatră (1937), eseurile cuprinse în “*Semne si mituri*” de N. Ladmiss-Andreescu (1937), poezia de pe tărâmurile bucovinene ale Țării de Sus prin “*Cântec de leagăn*” a lui Traian Chelariu, volumul de epigrame “*Instantanee*” semnat de G. Țepelea, si nu în ultimul rând poemele intitulate “*Vibrări*” de I. O. Suceveanu, pentru a aminti numai o parte din rodnicia ei activitate.

Tipografia W. Recker, Medias.

◆ **“LA RĂSCRUCE”** (publicație editată de Asociația 2 Acțiunea Creștină Arhanghelul Mihail). Director onorific: Pr. Liviu Brânzas. Redactor sef: diacon Cătălin Dumitrescu. Anul I, Nr. 1, 1997 (?), Cluj. Colaboratori: Costel Condurache, Dinu Condurache, s.a. Semnalăm scrisoarea deschisă din numărul 3 (1998) al publicației si precizările pe care le face Pr. Liviu Brânzas sub titlul “**Horia Sima, Comandantul**”, diseminărilor false si insinuante ale av. Serban Milcoveanu cu privire la Comandantul Miscării Legionare, Horia Sima.

◆ **“LEGEA”** (organ de luptă creștină românească). Girant responsabil: Dr. Constantin Nagacevschi. Anul I, Nr. 1, Octombrie 1955, Freising, Germania. Lunar.

Reținem, din editorialul de început: “*Porunca ceasului este UNIREA eforturilor tuturor Românilor de bună voină. Credem în posibilitatea acestei uniri. În numele suferințelor României, loviturile personale primite pot fi uitate. Iar de se vor găsi unii care nu pot uita, pot totusi să amâne, până după liberarea țării, încheierea socotelilor... Credem, deci, că Românii cu iubire de țară își pot da mâna. Aceasta o si dorim, noi cei strânsi în jurul LEGII. Nu e nevoie “să vină la noi”. Nici noi la ei. Ci să ne întâlnim, în numele României...” - (“**Ce vrem**”). Organ oficial al grupusculei dizidențe legionare, se complăce într’un adevărat micro-cosmos al criticei, divergenței si inacțiunii întruchipate. Printre colaboratori: C-tin Nagacevschi, C-tin Papanace, Gh. Racoveanu, Ilie Gârneață, D. Nacu, I. M. Lututovici, s.a.*

◆ **"LEGIONARIII"** (1) (ziar). Apare în anul 1931 (Cluj). Distingem, în special, contribuția lui Ion Banea.

◆ **"LEGIONARIII"** (2) Apărut la Făgăraș în 1933, cu aportul lui Virgil Mateias.

◆ **"LEGIONARIII"** (3) (*Organ studențesc iesan pentru apărarea românismului din Capitala Moldovei*). În 1932, ca "*Organ al studenților din Garda de Fier*" și "*Organ informativ pentru legionarii din întreaga țară*". Redactor responsabil: Ion Banea. Bimensual. Redacția și Administrația: Căminul Cultural Crestin din Iasi. Anul I, Nr. 1, 11 Ianuarie 1931. Semnează în paginile gazetei: Ion I. Moța, C. Z. Codreanu, Viorica Lăzărescu, Ion Bordeianu, Viorel Trifa, Ion Banea, Anisoara Drăgoi, Andrei Ionescu, Traian Cotigă, A. Ibrăileanu, M. David-Ghindăoani, Ion Gh. Crânganu, Constant Onu, s.a.

Tipografia "T. M. Carpați", Inst. de Arte Grafice "Tatarasi", Tip. "Gărzii de Fier" Iasi.

◆ **"LEGIONARIII"** (4) *Ziarul legionarilor din Iasi*. Publicat în anul 1937 prin contribuția lui Al. Ventonic.

◆ **"LEGIONARIII"** (5) *Gazeta legionarilor din Bazargic (Dobrogea sud-estică), organ naționalist săptămânal "pentru cultul și practica naționalismului activ pe toate țărmurile vieții poporului și statului nostru"*. Editat sub conducerea unui comitet. Director: Cola G. Ciumetti. Redacția și Administrația: Bazargic, Cadrilater. Anul I, Nr. 1, Miercuri, 16 Ianuarie 1929. Tipografia "Caliacra" – Bazargic. După interzicerea impusă de cenzură, reapare între anii 1937-1938 sub conducerea lui Cola G. Ciumetti, C. Papanace și Pr. Ilie Imbrescu.

◆ **"LEGIUNEA"** *Gazetă săptămânală apărută la Mândra (Făgăraș) în August 1932, condusă de un comitet de redacție în frunte cu Valeriu Beletuș. Printre colaboratori: Horia Sima, Ing. L. Mălinescu, I. Metea și alții. Nr. 1 - 4 (1932).*

Tipografia Ioan Hațieganu, Făgăraș.

◆ **"LIBERTATEA"** (1) (*foaie pentru săteni și muncitori, întemeiată la Orăștie în anul 1902*). Director: Protopop Ioan Moța. Orăștie (1902-1915, 1919-1933), Cleveland-Ohio (1917), Cluj (1936-1938) și București (1940-1941). Săptămânal. După trei decenii de apariție, în 1933 ziarul este redus la tăcere în urma prigoanei antilegionare; revine la 5 Aprilie 1936 (Anul XXXIII, Nr. 1), redacția exprimându-și în articolul "*Libertatea*" – *foaie verde*" (Nr. 1 și Nr. 2 din 12 Aprilie)

calea pe care o va urma în viitor, cu acest prilej făcând și o succintă incursiune în istoricul publicației: *“Odată cu venirea primăverii acesteia, iată se înnoeste și ‘Libertatea’”. Își înnoeste doar înfățișarea. Sufletul ei rămâne același pe care l-au cunoscut cetitorii noștri încă de acum 34 de ani, de când, în anul 1902, părintele Ioan Moța a întemeiat la Orăștie această foaie, împreună cu alți luptători ardeleni. An cu an ‘Libertatea’ poposea în casele sătenilor și muncitorilor ardeleni (prin vechiul regat mai puțin) pentru a le aduce nu numai stiri din lume și din țară, nici numai povestiri și versuri pentru petrecere și învățătură. Ci ‘Libertatea’ aducea, în rândul întâi, în casele noastre, îndemnul la luptă pentru înălțarea neamului românesc, pentru lepădarea jugului străin. ‘Libertatea’ era o armă de luptă împotriva stăpânirii ungurești. Ea era scrisă cu gândul de a aseza pe Români în drepturile lor de stăpâni liberi asupra țării lor, în care să trăiască după rânduelile românești și creștinești, iar nu după placul străinului, spre folosul lui și în duhul lui. De aceea i-s-a și dat foi numele ‘Libertatea’. În această luptă îndelungată, foaia noastră ‘Libertatea’ a ajuns la o mare putere de îndrumare a poporului din satele ardelenesti. Prin anii 1914-1915 ‘Libertatea’ se tipărea în 16.000 exemplare. Într-o vreme apărea de două ori pe săptămână, și însoțită fiind de alte 3 foi (**‘Foaia Interesantă’** pentru povestiri și învățătură; **‘Bobârnacii’** pentru petrecere; și **‘Tovărășia’** pentru îndrumări economice și plugărești). Astfel, pe vremea când puterea foilor noastre ajunsese la culme, plecau dela Orăștie, în fiecare săptămână, câte 50.000 până la 60.000 foi, care se răspândeau până în cel mai depărtat fund de vale, ori vârf de munte din Ardeal, ducând cu ele duh sănătos românesc și chemare vitejească la luptă împotriva străinului dusman... Pentru aceste lupte ale ei, această foaie a suferit tot felul de prigoane din partea Ungurilor, și, durere, le-a suferit mai târziu chiar din partea Românilor. Conducătorul foilor, părintele Ioan Moța, a făcut multe luni de închisoare ungurească, pentru scrisul său bărbătesc (despre închisoarea suferită de dânsul în România, să nu vorbim deocamdată). În anul 1915 foaia a fost oprită, directorul ei trebui să treacă munții în România și fu apoi condamnat la moarte de către Unguri, averea-l fu confiscată, tipografia vândută. Toată frumoasa asezare dela Orăștie fu astfel risipită, iar Ardealul fu lipsit de zecile de mii de foi care, în fiecare săptămână, bateau la usa Românului ducându-l scântee de nădejde în învierea românească. După această risipire, ‘Libertatea’ apărură în 1915 și 1916 la București, luptând alături de marii români din vechiul regat, pentru războiul de întregire. În vremurile grele din 1917 părintele Moța fu trimis de către guvernul român dela Iași, împreună cu părintele Lucaci, în America, pentru a forma legiuni de români cari să se bată în Franța, pentru desrobirea Ardealului. Foaia noastră ‘Libertatea’ apărură astfel câțva timp și în Statele Unite ale Americii, la Cleveland-Ohio. Întoarsă acasă, în 1919, după ce visul unirii tuturor Românilor se împlini prin puterea și jertfa armatei vechiului regat, cât și prin jertfa de sânge a Ardelenilor și Bănățenilor în cursul veacurilor, -*

“Libertatea” nu mai cunosc înflorirea din vremurile de robie. Bucuria întregirii și unirii tuturor Românilor într-o țară liberă, visată de atâtea veacuri, - bucuria aceasta se întunecă însă destul de repede din pricina multor păcate și otrăvuri rămase în trupul nostrum românesc. În aceiași vreme, o nouă stăpânire păgână și străină își arăta colții și ne însângera tot mai mult pe noi Români: stăpânirea jidanului. Astfel, jidanii pe de o parte, iar pe de alta unii Români **necinstiți** și poftitori numai de bani, înfrățiți cu jidanii, - coborâră iarăși zăbranic de jale peste sufletul românesc. În fața acestei nenorociri, s’au ridicat tinerii hotărâți să desăvârșescă biruința dela 1918. Ei voiau să înnoiască sufleteste această biată țară și s’o scoată din noul jug al jidovilor și al Românilor. Cititorii nostril cunosc, din cele scrise în “Libertatea”, toate întâmplările acestei lupte tineresti pornite de către studenți în anul 1922. Foaiă noastră a sprijinit totdeauna și a lăudat aceste inimoase și grele lupte studentesti și tineresti. Anii trecură, foștii studenți și tineri luptători dela 1922, au ajuns să lărgească lupta lor, din scolile mari,

luptători dela 1922, au ajuns să lărgească lupta lor, din scolile mari, întinzând-o pe tot cuprinsul țării, chemând poporul românesc la o nouă mare și grea luptă atât împotriva puterii jidovesti cât și împotriva necinstei și a sărăciei în care ne-a coborât hoția și nepăsarea pentru durerile poporului. O măreață oaste verde se strange tot mai mult în jurul omului sortit a ne fi Căpitan și care, sub oblăduirea Regelui, va da țării noastre o viață nouă. Această nouă viață va fi o viață legionară, adică o viață în care va stăpâni dreptatea românească, cinstea și aspra pedeapsă pentru cei care râvnesc să se îmbogățescă din sudoarea muncitorului, sugându-i toată vloga și tot rodul muncii lui cinstite și grele. Vedem astfel cum se apropie primăvara și pentru poporul nostru, după veacuri întregi de nedreptate și de muncă nerăsplătită. Primăvara aceasta care va înverzi în curând în toată țara, va aduce soare,

căldură și rod în casa fiecărui Român. Îmbătrânită în grele lupte naționale, “Libertatea” vrea să fie și ea o foaie verde în mijlocul acestei mărețe primăveri a dreptății românești. Foaie verde care să ducă din nou în satele românești solia acestei frumoase primăveri, solia învierii noastre prin vitejia legionară. Să dea Dumnezeu ca această nouă luptă la care se alătură “Libertatea”, să aibă același sfârșit de biruință deplină, care l-a avut lupta dusă de noi pe vremuri pentru doborârea jugului unguresc.” (Libertatea)

Printre semnatari: Gen. Cantacuzino - Grănicerul, Ion I. Moța, V. Militaru, Aron Cotrus, I. U. Soricu, Sofia Nădejde, Tiberiu Mităr, “Xox”, Valeriu G. Sima, s.a. Dintre toate publicațiile legionare dela mijlocul anilor '30, “Libertatea” vajnicului Părinte Moța a fost supusă celei mai crude cenzuri, articole întregi fiind “forfecate”, iar redacția nevoită să umple ad-hoc spațiile rămase goale, fie cu alte articole pregătite pentru viitorul număr al foii, fie cu... *verticale* (sancta simplicitas), în genul “Abonați-vă la gazeta Libertatea!”, “Cetiți - Răspândiți - Sprijiniți ‘LIBERTATEA’, cea mai veche gazetă pentru popor” sau liniuțe orizontale (fiecare liniuță

reprezentând cuvântul interzis), s.a.m.d.¹⁾ Un caz elocvent îl constituie articolul sub titlul **“Cernit e astăzi sufletul legionarilor...”** din 20 Septembrie 1936 (Anul XXXIII, Nr. 24 pg. 1), cu referință la desființarea taberei legionare de pe muntele Susai și a Mausoleului ostasilor români căzuți în primul război mondial a cărui piatră de temelie fusese sfințită de I.P.S.S. Mitropolitul Gurie al Basarabiei, și sacrilegiul comis de autorități când *“fără nici o trebuință, fără nici un folos, jandarmii (conduși de un maior și un căpitan) au sfărâmat cu topoarele și cu paturile de puscă întreaga așezare a taberei. N’au mai rămas nimic, totul a fost prefăcut în țândări, nici sfintele oseminte ale ostasilor n’au fost cruțate. Iar după săvârșirea nelegiurii, plutonierul de jandarmi din Comarnic și cu alți gradați jandarmi, găsind sticle cu băutură la bufetul taberei (unde se vindea de către legionari mâncare și băuturi vizitatorilor), au adus din sat femei usoare și s’au îmbătat, făcând orgie pe locul sfințit al risipitei tabere de pe Susai... ca să fie cu totul diavolească încheierea acestei nelegiurii...”* Deznădăjduit, pr. Ioan Moța scria în continuare: *“Avem un cuvânt, pentru ostasul ori slujbasul român dela cenzură: îl rugăm să nu ne oprească această isbucnire de durere. Fără îndoială și dânsul citind aceste grozăvii, va suferi, ca și noi, în inima sa de Român și de ostas. Noi nu spunem că e numaidecât vinovat guvernul pentru nelegiuirea săvârșită. Noi înfierăm doar pe acei cari, fără îndoială, sunt vinovați: OFIȚERII DE JANDARMI ȘI OAMENII LOR, cari au avut sălbăticia să isbească cu arma și toporul în osemintele sfinte... (urmează mai multe rânduri cenzurate prin liniițe orizontale). Dacă cenzura ne-ar opri acest strigăt de durere, - continuă articolul - ar însemna că ea pune nelegiuirea jandarmilor în seama întregii stăpâniri a Statului, ar însemna că, apărând pe nelegiuși, solidarizează pe conducătorii țării și ai ostirii cu asemenea crime. Nădăjduim deci că cenzura își va cunoaște datoria și nu va înăbusi glasul nostru îndurerat”*. Desigur, și această izbucnire de durere (cum am arătat mai devreme), a fost supusă cenzurii căreia ani de zile a trebuit să-i facă față publicația.

“Liniuțele orizontale” - un exemplu de felul cum arăta cenzurarea textului în cuprinsul gazetei.

Remarcabile “actualitățile legionare”, frumoasele reportaje fotografice în care sunt înfățișate realizările taberelor de muncă de pe întreg cuprinsul țării, comentariile privind însemnătatea acestora în formarea caracterelor, stiri diverse care privesc activitatea organizatorică a Legiunii, și altele. Parcurgând colecția ziarului, înregistrăm sute de titluri și imagini cu notele explicative care desprind înfăptuirile legionare. Luăm câteva, la întâmplare: *Biserica ridicată de legionari în Tămășesti (jud. Hunedoara); Fântâna “General Cantacuzino” din Balomir; Crucea legionarilor morți în luptă; Crucea legionarilor din Vințul-de-jos; Scoală zidită de legionari în comuna Igesti din jud. Storojineț (Bucovina); Altă biserică ridicată de legionari* (în com. Copăcel, jud. Făgăras) – ca exemplu - sau notițele care descriu împliniri sau activități specifice: **Santierele (taberele) de muncă din jud. Făgăras înființate de legionarii Partidului “Totul pentru Țară”**: 1. În partea secetoasă a hotarului comunei Drăgus, legionarii comunei au zidit două fântâni pentru adăpatul vitelor. 2. În Sâmbăta de jos au carat piatră și nisip, cu care au pietruit drumul ce duce la biserică. 3. În Vistea de jos au pietruit ulița din fața Bisericii și au făcut spre pădure un drum de 2 km. 4. În Voivodenii Mici au reparat acoperisul bisericii și au ridicat o Troiță. 5. În comunele Olteț, Rucăr, Hârșeni, au zidit troițe, în înălțime de 4 – 8 m. unele în mijlocul satului, altele în hotar. În Olteț a fost tăiată, și ridicată din nou. 6. În Sâmbăta de sus, au ridicat o statuie (monument) de piatră în amintirea eroilor morți în război. Sfințirea tuturor s’a făcut în sfintele sărbători ale Învierii, luând parte legionarii din toate comunele învecinate în număr de 150 – 300. Nu s’au ținut cuvântări. S’a cântat numai. Santierele urmează a se înființa în fiecare comună, în tăcere, după trebuințele locului (XXXIII, Nr. 11, 21 Iunie 1936). Astfel de prezentări abundă în fiecare număr ce-l parcurgem, un adevărat tablou sugestiv al “hărniciei legionare” la scară națională. “Înfăptuirile legionare sunt acum atât de multe – scria Pr. Moța - încât abea dacă mai putem să le vestim cetitorilor nostri în scurte cuvinte. Sunt județe în care sunt peste 20-30 de asemenea lucrări...” (XXXIII, Nr. 17, 2 Aug. 1936). În serial, în 8 numere (17 – 24, 1937), articolele trimise spre publicare “Libertății” de eroul Ion I. Moța, prezentate sub titlul “**Cei din urmă articli scrisi de ION I. MOȚA pentru “Libertatea” lui dragă, de pe pământul Spaniei... - Răvase dela Legionarii Români de pe Frontul Crucii, din Spania**”. Tot în serial, pe același fundal, frumoasele medalioane în care sunt înfățișați cei ce au luat parte la expediția legionară din Spania pentru a lupta contra comunismului ateu.

Seria 1940-'41, București, include colaborări diverse: Viorel Trifa (Directorul gazetei din 1940), Iridenta Moța (soția lui Ionel Moța, sora Căpitanului), s.a. În numărul 8 din data de Duminică, 1 Decembrie 1940, omagiindu-se strălucita figură a celui ce a fost Prot. Ioan Moța, întemeietorul gazetei încă de la 1902, Comandantul Miscării Legionare, Horia Sima ține să spună la despărțirea dureroasă de acest mare Român: “Părintele Ion Moța, tatăl eroului dela Majadahonda, după o viață de sbucium și dureri, închinată Neamului Românesc, a închis ochii pentru totdeauna în Capitala României Legionare. Prigonit sub unguri pentru credința lui naționalistă, Dumnezeu L-a învrednicit pe marele Preot al neamului nostru să cunoască și zidurile reci ale închisorilor românești și să fie lovit de cele mai cumplite dureri la o vârstă

împovărată de ani. Părintele Ion Moța si-a împlinit misiunea pe acest pământ... Părinte al tuturor durerilor si răstignirilor, să ierți neamului românesc umilirile si suferințele pe care Le-ai îndurat din pricina celor înstrăinați, si, nouă, tuturor, să ne dai iertarea Ta, Părinte a lui Ionel Moța si Părinte al neamului românesc”. Continuându-se evocarea Pr. Ion Moța care si-a jertfit întreaga viață în slujba idealurilor mărețe ale neamului românesc, sub titlul **“Patriarhul neamului românesc”** semnat de Vasile Posteuca, se scrie: *“A murit părintele Protopop Ion Moța. După cincizeci de ani de luptă si de jertfe în slujba neamului, a Patriei si a lui Dumnezeu! Iată o ‘plecare’, în fața căreia trebuie să cadă în genunchi si să se cutremure, tot ce e român, tot ce va fi român de acum încolo, pe lumea aceasta. Neamurile trăesc, uneori, numai prin oamenii lor mari. Acești oameni mari, adună în ei tot ce are neamul lor mai bun pe lume: noroc, credință, dârzenie, putere de dragoste si de jertfă, înțelegere a istoriei si a durerilor celor mulți si obijduiți. Si prin aceasta, sfarmă toate zidurile din calea neamului lor, răscumpărându-i în fața lui Dumnezeu si a celorlalte neamuri, mântuirea, biruința si învierea. Unul dintre acești oameni a fost si va rămâne peste veacuri, pentru întreg neamul românesc, părintele Ion Moța”*. Mai semnează, printre alții: Viorel Trifa – **“Părinte Moța”**, Ion V. Bonta – **“Copiii Părintelui Moța”**, Ioan Opris – **“A plecat un Apostol”**, însoțite de amplul reportaj intitulat **“Cum a fost dus la locul de veci părintele Moța”**, continuat si în numărul următor. Cu această ocazie, sub titlul **“Din scrisul Părintelui Moța”**, sunt reproduse mai multe articole ale acestuia apărute în cursul anilor în gazeta pe care a condus-o cu atâta devotament, dintre care ținem să amintim câteva: **“Este înviere? Este?”** (1913), **“E oare bine ce facem?”** (1911), **“Nu uita de azi până mâine!”** (1911). Sub acest spectru al credinței nemărginite si al hărniciei românești de care a fost animat si cuprins Pr. Ioan Moța²⁾, notăm si întocmirea frumoaselor calendare pline de povețe si lucruri trebuitoare oricărui bun Român ce au însoțit publicația an de an, dovedind prin aceasta o imensă dragoste (paternală, putem spune), pentru tot ce-i românesc si în cadru de autenticitate românească³⁾. Orice alte comentarii, credem că sunt de prisos în fața impunătoarei personalități a celui ce a fost Prot. Ioan Moța⁴⁾, adevărat viteaz si Apostol al tuturor Românilor.

✦ **Sinoptica editării în cadrul ultimei reapariții:** Anul XXXVIII, 1940, Nr. 1-11; Anul XXXIX, 1941, Nr. 1-3.

Tipografia “Libertatea”; “Libertatea” (Nouă), Orăștie; Tipografia “Astra”, Cluj; Imprimeriile “Frăția Românească”, București.

1)_____

- În arhivele Direcției Serviciului de Cenzură din Hunedoara existau în toamna anului 1940 peste 80 de articole interzise integral, alături de alte câteva sute de texte parțiale confiscate cuprinzând note, informații sau imagini legionare destinate publicării în perioada anilor 1936-1938. Programate totuși să vadă lumina tiparului pe parcursul anului 1941 în cuprinsul noii serii a **“Libertății”**, evenimentele care survin în Ianuarie 1941 duc la încetarea publicației, fapt ce împiedică, implicit, cunoașterea acestui fond de materiale inedite. (cf. Î.P.S.S. Arh. Valerian Trifa, *convorbire particulară*, 1983).

2) _____

- Prezentând apariția numărului 7 al ziarului **"Libertatea"** în *"Revista Revistelor"* din **"Însemnări Sociologice"** (IV, Nr. 7, 1 Dec. 1940), Leon Țopa ținea să adauge în câteva rânduri: *"Această 'Foaie pentru săteni si muncitori întemeiată, la Orăstie în anul 1902', a pierdut pe conducătorul ei cel atât de scump tuturor Românilor, pe părintele Ioan Moța. Libertatea pierde pe cel ce a creat-o, îngrijit-o si i-a deschis gloria. Moartea preotului Ioan Moța a produs o adîncă durere întregului neam. Familia Moța, tatăl si fiul, a dat Romîniei legionare pilde de înalt romînism. Prin eroismul sfînt al lui Ionel Moța, mort în Spania, Romînia a vorbit tuturor neamurilor si a dovedit că ea are un rost în lume. Acum cînd si părintele lui Ionel Moța, cel ce a pus toate străduințele sale pentru a putea trimite slovă curată sătenilor si muncitorilor, a trecut în rîndul celor drepți, se cuvine să cinstim "Libertatea", să îngrijim de ea. Aducem aci închinarea cea mai pioasă în fața amintirii părintelui Moța, a căru chip ne va rămîne vesnic întipărit în suflet"*.

3) _____

- Menționăm în mod special **"Calendarul 'Libertatea' pe anul 1938"** care este dedicat, deopotrivă, celor doi **Comandanți ai Bunei Vestiri, Ion I. Moța si Vasile Marin**, căzuți vitejeste la 13 Ianuarie 1937 la Majadahonda (Spania) cum si **"Hărniciei Legionare dela 1924-1937"**, în *"minunatul sir de fotografii a înfăptuirilor legionare, care au zidit cu mâinile lor, cu sudoarea feții lor, Cămine, Biserici, Case naționale, Case parohiale, case pentru oameni săraci, Monumente, Troițe – toate cu gândul la D-zeu si pentru mărirea Lui"* – cum se exprimă autorul, în rândurile ce însoțesc prezentarea imaginilor. A se vedea si **"Calendarul Gazetei 'Libertatea' pe anul de la Domnul 1941"**, întocmit sub îngrijirea lui Viorel Trifa. Editura "Proprietatea Gazetei Libertatea", Bucuresti, 1941 (96. pag).

4) _____

- În cadrul de realizări si înfăptuiri deosebite prin care s'a evidențiat Prot. Ioan Moța, se înscrie si construirea măreței catedrale "Sf. Arhangheli Mihail si Gavril" din Orăstie, ridicată prin brațe legionare si cu participarea unei case de construcții din Bucuresti, după un plan al arhitectului George Cristinel. Un număr de 13 cuiburi din jurul Orăstiei si-au adus contribuția la înălțarea majestuoasei Catedrale (din toamna anului 1936 si în tot cuprinsul anului 1937, după interzicerea taberelor legionare, munca a fost prestată sub formă de *camătă*), o adevărată capodoperă arhitectonică, în timpul lucrărilor fiind consemnată si jertfa tragică a unui lucrător căzut de pe schele.

◆ **"LIBERTATEA" (2) (Oficiosul Mișcării Legionare în Exil)** Anul I, Nr. 1, Iulie 1951, Madrid, Spania. Apare sub conducerea lui Vasile Iașinschi, cu îngrijirea unui comitet de redacție compus din Prof. Ion Protopopescu, Crisu Axente, Vladimir Petrovici, G. Uscătescu, Aurel Răuță si Ciril Popovici. Considerată drept continuatoare a **"Libertății"** Părintelui Moța. Articole, comentarii politice si culturale, recenzii, stiri din exil si *"din țara subjugată"*. Au semnat în coloanele gazetei: Crișu Axente, Vasile Iașinschi, Ion Protopopescu, Fl. Diaconescu, Vasile Posteuță, Ilie Vlad, Dionisie Ghermani, Stefan Neagu, George Uscătescu, Traian Popescu (T.A.P.), Ionuț Jivan, G-ral Platon Chirnoagă, ș.a. (1951-1958)

În cuvântul de început sub titlul **“Destinul Libertății”**, făcându-se analogia titlului publicației nou apărute, se spune: *“Nu e o simplă întâmplare că am ales acestei foi numele **LIBERTATEA**... Pentru poporul nostru robit, libertatea întruchipează astăzi idealul aspirațiilor sale. Niciodată*

*acest cuvânt nu a avut o rezonanță mai caldă, un înțeles mai adânc și mai adevărat. Libertatea e lozinca ce unește întreaga Românie. Sufletul neamului nostru, lovit, atacat din toate părțile de oștile urii și ale negației, se retrage în adâncurile sale de nepătruns și, depe această poziție inexpugnabilă, a libertății spirituale, pregătește ziua eliberării... **LIBERTATEA** nu reprezintă numai un titlu, ci pentru noi este o tradiție, un simbol și o finalitate. Lupta noastră de azi se încadrează în tradiția nesfârșitului șirag de lupte pe care Românii l-au dus pentru libertatea lor”. Menționăm: Crișu Axente – **“Intelectualul și timpurile noi”** (I, Nr. 1, Iulie 1951), **“23 August și Basarabia”** (I, Nr. 5-6, Nov.-Dec. 1951); Vasile Postecă¹⁾: **“Revoluția interioară”** (I, Nr. 5-6, 1951),*

***“Spre ziua Învierii Românești”** (II, Nr. 9-10, 1952), **“Omul Petrinic”** (II, Nr. 15-16, Sept.-Oct. 1952), **“Biruința Iisusiană”** (II, Nr. 17-18, Nov.-Dec. 1952). Despre constituirea **“Frontului Libertății”**²⁾ (ca reprezentanță politică a Legiunii în Exil), aflăm din nr. 9-10 al publicației (II, 1952), fiind prezentat și actul integral de înființare purtând data de 1 Ianuarie 1952 pe care îl semnează Comitetul inițiator compus din: Horia Sima, G-ral Platon Chirnoagă, Vasile Iasinschi, Grigore Manoilescu și Ion Protopopescu, având ca deziderat încheierea unui **“front unic al rezistenței românești”**. Din explicația cu privire la numele ales al noului for politic, cităm: *“Am dat noii acțiuni numele de **“Frontul Libertății”**, pentru că astăzi în lume lupta se dă între libertate și tiranie. Pentru că și în țara noastră oastea menită să se măsoare cu vrăjmașul se adună sub steagul libertății. Milioane de oameni freamătă la auzul acestui cuvânt”*. Tot în numărul de față: Platon Chirnoagă – **“Momente din viața Basarabiei”**; **“Destinee du Nationalisme”** (recenzia lucrării cu titlul de mai sus de Horia Sima apărută la Paris în editura “P. E. G.”, recenzie nesemnată, cel mai probabil avându-l ca autor pe neobositul Crisu Axente³⁾); Lucia Popovici – **“O lecție amară: Muzeul de artă veche românească din Morcote: Albert Rieder”** (din care luăm cunoștință de existența unui frumos muzeu în localitatea Morcote de pe malul lacului Lugano, *“o comoară”*, și *“minune scăpată de jaf și prăpăd... unică în lumea toată”* (în condițiile ateismului devastator din țară), creația elvețianului Albert Rieder, *“prinos pe care acest străin l-a adus Țării Românești!”*; la antipod, găsim retorica amară pe care autoarea o constată la mulți români din exil, din nefericire ieșiți din cadrul de trăire și manifestare românească, constatare și întrebare pe care le-o adresează la final: *“Să coboare acum fiecare român, în adâncul sufletului său și să se întrebe: ce face pentru țara sa?... Lecția e amară! Rămâne acum ca fiecare în spațiul lăuntric al sufletului său, să spele sau să nu spele această amărăciune”*. Mai notăm: Vasile Postecă – **“Spărgătorii Cortinei de Fier”** (III, Nr. 27-28, Nov.-Dec. 1953) cu privire la sensul și înțelesul jertfei supreme a legionarilor parasutați⁴⁾ în țară să lupte împotriva comunismului*

“pentru neamul subjugat si încătusat robiei si genocidului”, adevărat “rug de jertfă pilduitoare aprinsă în inima neamului”, în sentimentul legitim de măreție al faptei lor, autorul scriind: “Îmi arde’n gene lacrima unei sfinte mândrii. Acea că neamului nostru i-a fost dat să înscrie în istorie acest moment de înaltă semnificație. Cu asemenea feciori si fapte, neamul românesc n’are de ce să se mai teamă de moarte”. În aceiasi ediție este publicat în traducere articolul intitulat “**Treisprezece Eroii Români**” pe care îl semnează J. L. Gomez Tello (apărut în ziarul “Arriba” din 8 Noembrie 1953), articol de la finele căruia ținem să extragem: “Au fost torturați timp de două luni, - scrie acesta - judecați în două zile si împuscați în zorii unei zile în apropierea Dunărei rosii. Au avut încă timp de a privi o stea si a descoperi că moartea lor nu va fi inutilă si că dela Nistru si până în Carpați s’au înălțat rugăciuni pentru ei”. O mică relatare de la asezarea pietrei fundamentale a Căminului Cultural Moța-Marin dela Aravaca, Madrid, găsim în numărul 37-38 (IV, Nov.-Dec. 1954), împreună cu **Actul de Fundare** al acestei instituții: “Astăzi, în anul dela Cristos, una mie nouă sute cincizeci si patru, luna Noembrie, ziua douăzeci si cinci, în Spania, fiind Sef al Statului si Generalisim al Forțelor Terestre, Marine si Aeriene Excelența Sa, Francisco Franco de Bahamonde si Primar al Madridului, Excelența Sa D. Jose Finat si Escriva de Romani, Conte de Mayalde, de față fiind cei mai jos semnați, s’a pus în Aravaca din Castilia Nouă a Spaniei, piatra fundamentală a acestui lăcas Căminul Cultural Moța-Marin întru credința pentru Cristos, întru dragoste pentru Neam si Țară; întru preamărirea jertfei lui Moța si Marin, căzuți la Majadahonda la 13 Ianuarie 1937, în luptă contra comunismului; întru strângerea prieteniei dintre Spania si România; întru promovarea cunoasterii de către Români a civilizației hispanice. Acest Cămin, modest, se ridică din obolul greu agonisit al legionarilor imprăstiați pe fața întregului pământ si al prietenilor înțelegători, care ne-au ajutat să ducem la îndeplinire gândul nostru închinat Patriei înlănțuite. Asezatu-s’a piatra fundamentală si pergamentul acestui act în colțul din dreapta dela intrarea în acest locas, a cărui lucrare s’a început la douăzeci si cinci Octombrie una mie nouă sute cincizeci si patru. Asa să ne ajute Dumnezeu!”. Sunt prezentate cu această ocazie două imagini de la solemnitătea manifestării, împreună cu o planșe schițată a înfățișării clădirii la finele lucrărilor în viziunea si concepția arhitectului, iar în numerele următoare de până la finele anului 1955, noile imagini reproduse ne arată stadiul avansat al acestor lucrări de construcție. *Basarabia si Bucovina* este tema centrală a nr. 47-48 (V) din Ianuarie-Aprilie 1956, raptul incorigibil al celor două provincii românești fiind denunțat cu toată vigoarea si contestat prin numeroase documente si hărți istorice care atestă continuitatea milenară a poporului român în aceste teritorii (pornind încă dela regatul dac al regelui Burebista), cum si un istoric al răpirii celor două provincii: Bucovina, în 1775, prin târgul dintre Turci si Austrieci, iar Basarabia, la 1812, anexată samavolnic de Țarul Alexis I al Rusiei. Alte hărți înfățișează teritoriul Moldovei de la 1856 când, în urma convenției dela Paris, Rusia este silită să restituie Moldovei partea de sud a Basarabiei cu județele Cahul, Ismail si Cetatea Albă, alta (din 1878), ne prezintă granițele ei după re-anexarea lașă a acestor teritorii de către Rusia după războiul ruso-turc de la 1877. Urmează harta României Mari dela

1918 când, prin votul “Sfatului Țării” de la 27 Martie și prin cel al Dietei de la 28 Noembrie, Basarabia și Bucovina revin la patria mamă, refăcându-se astfel în granițele ei etnice, iar un ultim clișeu ne dezvăluie hotarele României ciuntite din Iunie 1940, când în mod samavolnic Basarabia, Bucovina și nordul Herței sunt acaparate de colosul bolșevic în urma acordului secret germano-sovietic. **“Legământ cu Basarabii”** este titlul articolului de confluență pe care îl semnează în coloanele ziarului Vasile Posteuca, rânduri din care rezidă încrederea neștrămutată în dreptatea cauzei românești și a luptei neîncetate pentru revendicarea acestor vechi pământuri, până la dreptatea finală de peste ani: *“Peste mormintele noastre, visul întregirii românești va întâlni cu toate splendorile lui generația, care-l va merita cel mai deplin. Și ora acelei mărețe învieri ne va răsplăti și ne va aduna acasă pe toți câți am crezut și-am luptat până la urmă pentru biruința dreptății românești...”*. Nu mai puțin important este numărul omagial din Ianuarie 1957, cu ocazia împlinirii a douăzeci de ani dela moartea eroilor Moța – Marin. Semnează în cele zece pagini ale ediției autori spanioli și români, alături de numeroase instantaneie fotografice care surprind desfășurarea festivităților dela Majadahonda în onoarea celor doi, însoțite de un text introductiv în care se specifică: *“Ei nu mai aparțin astăzi unei grupări politice – oricare ar fi ea – ei sunt astăzi ai Neamului întreg. Neamul întreg găsește, trebuie să găsească în exemplul lor, îndemnul de a renunța la desertăciunile lumesti, de a se îndrepta pe drumul sacrificiului”*. Subliniem din contribuții: Victor de la Serna – **“Profesion de Amistad a los veinte anos”**; Prof. Ion Protopopescu – **“La Verdad”**; George Uscătescu – **“Nueva perspectiva de un sacrificio”**; G. Racoveanu – **“Recuerdos de Motza”**; Lucian Popa – **“Historicidad de Ion Motza”**; Vasile Posteuca - **“Nuestras propias cenizas”**; Vasile Iasinschi – **“Los visionarios”**; Jose Maria Castraviejo – **“Ascension - Amplius munda me”** (versuri purtând data 29-XI-1940). În traducere spaniolă sunt publicate fragmente importante din scrisorile lui Ion Moța trimise părinților săi (preluate din lucrarea **“Testamentul lui Ion Moța”**), un capitol intitulat **“El Asalto”** purtând semnătura lui Nicolae Totu din volumul **“Crucificații – Zile trăite pe frontul spaniol”**, toate acestea completate cu două scurte prezentări biografice din viața și activitatea eroilor. Ca ultim aspect de expunere a publicației, dorim să ne oprim asupra ediției cu care se încheie activitatea în exil a acestei tribune, după șase ani de apariție regulată, anume nr. 53-56 (VI, Aprilie-Iunie, 1957), dedicat în cea mai mare parte aniversării a **“30 de ani de la întemeierea Legiunii”**. Este, de altfel, chiar titlul editorialului pe care îl semnează Ion Protopopescu, în care face istoricul luptei începute de Corneliu Codreanu în primăvara anului 1919 cu scopul de *“apărare împotriva comunismului”*, iar data de 24 Iunie 1927 cu înființarea **“Legiunii Arhanghelului Mihail”**, când se începe organizarea *“pentru a (se) realiza revoluția de salvare a neamului”*, în primul rând prin *“revoluția interioară de regenerare a omului”*, aceasta fiind *“piatra unghiulară”* dela care se porneste: *“Omul, nu programul politic..., un om nou cu calități de erou”*. Ne reținem atenția încă două studii sincronizate, prin amplexarea și tratarea evenimentului. Primul se intitulează **“În față cu adevărul”** de Vasile Iasinschi⁵⁾, care, la rândul său, ține să evidențieze valoarea și importanța principiilor de la care a pornit Legiunea și prin

care își călăuzeste definitiv existența: *“O puternică credință creștină și o nemărginită dragoste de neam, corectitudinea sufletească, ca expresie a sentimentului de onoare și unirea ca premiză a succesului, sunt cei patru stâlpi dintru început ai Scolii întemeiată de Corneliu Zelea Codreanu, cu gândul să statornicească “domnia spiritului și a valorilor morale”*. Cel de-al doilea studiu poartă semnătura lui Stefan Neagu, sub titlul **“Studentimea Română – Seismograf al Neamului”**, în care autorul ține să marcheze parcursul luptei tineretului universitar după primul război mondial, subliniind *“faptul că fenomenul legionar a luat ființă în sânul vieții universitare, conturându-se și lămurindu-se din dureroasele frământări ale tineretului studios...”*, iar *“cinstirea Studentimii române, cu acest prilej al împlinirii a trei decenii dela înființarea Legiunii, merită reînvierea chipului și gândului ‘celui dintâi student’, Căpitanul..., personalitatea și mesajul lui coincidând cu răscrucea istorică a generației noastre”*. Mai notăm: Vasile Posteuca – **“Mărturii iconare”**; G. Racoveanu – **“Cufărasul dela Furnicosi”**; **“La Roumanie et la Nation Roumaine dans le Sud-Est europeen”** (cu date statistice despre românii care trăiesc sub ocupație sovietică în nord-estul frontierelor românești, cei din Cehoslovacia, Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria, Albania și Grecia, având ca bază două lucrări documentate și valoroase: *“La Roumanie Pays latin”* de Romulus Seisanu și *“Les Macedo-Roumains”* de Th. Capidan), fiind reprodusă cu această ocazie și o hartă care înfățișează întinderea elementului românesc în aceste spații.

Tipografia “Rivadeneira, S. A.” – Madrid.

1) _____

- Credem necesar să ne exprimăm opinia în privința articolelor publicate de Vasile Posteuca și răspândite cu precădere în presa legionară a exilului, cu atât mai mult cu cât ele reprezintă adevărate punți de cunoaștere și înțelegere a omului de cultură și a luptătorului care și-a jertfit întreaga viață în sprijinul neamului românesc, în durere și suspin permanent la rănilor abătute pe trupul crucificat al țării. Considerăm imperios că întregirea lor într-un viitor volum antologic ar fi mai mult decât un act necesar de restituție pe care i-l datorăm - spre dreaptă slavă -, atât marelui Român care a combătut din toate puterile ființei lui impostura și fărădelegile ateismului comunist, cât și marelui legionar și luptător naționalist care a fost Vasile Posteuca, iconarul bucovinean rămas până la moarte înfrățit și credincios idealurilor spirituale și legămintelor sacre de la care nu a abjurat niciodată, un adevărat exemplu de urmat pentru generațiile prezente și viitoare.

2) _____

- Vezi și declarațiile speciale făcute de Horia Sima revistei **“Însemnări”** din Argentina (I, Nr. 11, Sept. 1952) cu privire la constituirea **Frontului Libertății**, cum și comentariile adiționale din articolul intitulat **“Primul obiectiv: ELIBERAREA”** semnat de Lucian Furdui, apărut în numărul următor al aceleiași reviste.

3) _____

- Bolnav și în suferință, Cris Axente se stinge din viață în plină putere a creației, la 21 Februarie 1953. Numărul 19-20 al gazetei **“Libertatea”** (III, Ian.-Feb. 1953) pentru care atât s’a jertfit și la care a scris

până în ultimul moment de luciditate, chinuit de boala nemiloasă, împărtășeste fraților din exil pierderea dureroasă a Dr-ului Crisu Axente, portretul vieții și activității acestuia apărând în ediția următoare a ziarului, alături de versurile intitulate *“Gânduri”* pe care N. S. Govora le dedică ilustrului dispărut (III, Nr. 21-22, Martie-Aprilie, 1953) - vezi și nota de subsol în privința lui Crisu Axente la prezentarea ziarului *“Axa”* din lucrarea de față.

4) _____

- Pentru alte amănunte despre procesul legionarilor parașutați în România care a avut loc la București în Octombrie 1953, alături de scurte note biografice ale acestora sau articole care înfierează rechizitoriul completului de judecată al tribunalului militar obedient sistemului criminal comunist, vezi lucrarea *“Procesul Legionar din România”*, Colecția *“Omul Nou”*, Miami Beach, 1983.

5) _____

- Studiu publicat și în format de broșură, Editura *“Libertatea”*, Madrid, 1957.

◆ **“LIBERTATEA” – The Liberty (3)** (*Ziar de opinie, orientare și acțiune românească în Exil*). Director: Nicolae Niță. Anul I, Nr. 1, 15 August 1982, New York, Statele Unite. Mensual. *“Acesta se vrea a fi ziarul căminelor românești din străinătate, ziarul cauzei noastre românești în exilul depărtării de glia strămosilor și martirilor noștri. Acesta se vrea și se cere autentic să reprezinte scrisul valorilor noastre din exil, se vrea și se cere un*

ziar pur românesc, conceput din inițiativa unui grup de oameni uniți prin sentimente, suferințe și dăruire față de Neam... Acest ziar să devină îndreptarul spiritului naționalist românesc și altarul simțămintelor noastre naționale...” (*“Început de drum”*). Rubricile din cuprins: **Cronici** (*Idei, Oameni, Fapte*), **Negru pe Alb**, **Din lumea Iudaică**, **Libertatea Copiilor**, **Caleidoscop**, **Carnet**, **Revista Presei**, **Frățil’ia**; articole, comentarii diverse,

note și însemnări, versuri, stiri din lumea exilului, etc. Tot sub egida ziarului, au văzut lumina tiparului de-a lungul anilor mai multe suplimente cu tematici diverse de cunoaștere și promovare a identității românești, iar în paralel revistele *“Frățil’ia”* și *“AROY”*. Contribuții semnificative: Ovidiu Vuia, Filon Verca, Faust Brădescu, Nicolae Novac (pseudonimul literar al lui Aurel D. Bugariu, a mai semnat în paginile ziarului și sub numele de A. Costea), Gabriel Bălănescu, Caius Boieru-Vlas, Vianor Bendescu, Traian Golea, Nicolae Stelian Beldie (alias N. S. Govora), Radu Budisteanu, Valentin Cantor, Delia Lucaciu, Constantin Aronescu-Bărăgan, Puiu Teodosiu (Paul Tez, Paraschiv Lascu), Ovidiu Vasilescu, Valeriu Cercel, Sava Gârleanu, Ana

Maria-Marin, Alexandru Suga, Ioana Damaschin (sub pseudonimul Ioana Aioanei), Alexandru Silistreanu, Alexandru Ronnett, Doru Popescu, Victor Corbuț (Nuțu Doncii, V.), Dumitru Paulescu și mulți alții. Semnalăm: Nicolae Niță – **“23 August 1944, Ziua infamiei”** (III, Nr. 25, Aug. 1984); Ovidiu Vuia – **“Laudă lui Vasile Pârvan”** (IV, Nr. 37-38, Aug.-Sept. și Nr. 39-40, Oct.-Nov. 1985); N. S. Govora – **“Maiorul fără nume”** (V, Nr. 45-46, Aprilie-Mai și Nr. 47, Iunie 1986); Pr. Gheorghe Calciu-Dumitreasa – **“Situația Bisericii Ortodoxe Române sub regimul comunist”** (V, Nr. 45-46, Aprilie-Mai și Nr. 47, Iunie 1986); Pr. Gh. Calciu-Dumitreasa – **“Predică la Duminica Ortodoxiei”** (VI, Nr. 49, August și Nr. 50, Sept.-Oct. 1986); Ioana Aioanei – **“O felicitare pentru Regele Mihai de 23 August... 1986”** (V, Nr. 49, Aug. 1986); Sava Gârleanu, ciclul privind **“Românii din dreapta Dunării”** (V, Nr. 47, Iunie 1986), **“În dreapta și în stânga Dunării”** (V, Nr. 48, Iulie – Nr. 49, August 1986), **“Mos-Radul Stirban”** (VI, Nr. 53-54, Ian.-Feb. 1987), **“Misionarul Samoil Draxin”** (VI, Nr. 56, Aprilie 1987), **“Pe urmele lui Pitu Guli”** (VI, Nr. 58-59, Iunie – Iulie 1987), **“Luptătorul Aromân Iordache Olimpiotul”** (VI, Nr. 57, Mai 1987), **“Vlahii din Peninsula Balcanică”** (textul conferinței rostite în cadrul celui de-al II-lea Congres al Romanistilor Scandinavi ținut la Univ. din Lund, Suedia, 10-14 Aug. 1987 - VII, Nr. 61, Sept. 1987), sau ciclul intitulat **“Figuri de haiduci vestiți”** în care sunt evocate figurile lui **“Iancu Jianu”** (VI, Nr. 51, Nov. 1986), **“Baba Novac”** (VI, Nr. 52, Dec. 1986) ori cea a **“Haiducului Stângă, luptător împotriva islamizării”** (VI, Nr. 55, Martie 1987); George Barbu – **“Brâncoveanu Constantin, boier vechi și Domn creștin”** (VI, Nr. 55, Martie 1987); Ovidiu Vuia – **“Cauzele morții lui Mihai Eminescu”** (VI, Nr. 57, Mai 1987); Ovidiu Vuia – **“Poezia lui George Murnu”** (VII, Nr. 60, August și Nr. 61, Sept. 1987); Filon Verca – **“La răspântie de destin”** (VII, Nr. 61, Sept. 1987); Vianor Bendescu – **“Prof. Univ. Ion I. Nistor”** (VII, Nr.

62, Oct. 1987); Faust Brădescu – **“Realitatea în istorie”** (VII, Nr. 62, Oct. 1987); Traian Golea – **“Occidentul și soarta României”**, Ana Maria-Marin – **“Cruciații secolului XX, patimile Maicii Mihaela”** (VII, Nr. 63, Nov. 1987). În serial, capitole din manuscrisul **“Băiatul drumului”** de Vasile Posteuca. Versuri antologice: Radu Gyr, Aron Cotrus, Vasile Voiculescu, Aurel Marin, Nichifor Crainic s. a. Își încetează apariția în Decembrie 1987, Anul VII, Nr. 64.

Reapare în August 1988 (serie nouă), sub direcția lui Traian Golea și mai apoi a lui Ovidiu Vasilescu cu subtitlul de **“publicație lunară pentru promovarea limbii și conștiinței românești în Exil”**...

Cu o nouă redacție obedientă stărilor de lucruri “așezate” din exil, neincisiv și lipsit de combativitate – din nefericire –, ziarul pierde din prestigiul prin care s’a afirmat.

◆ **"LIBERTATEA ROMÂNEASCĂ"** (*Revistă de gândire și acțiune românească*). Redactor: Horia Stamatu. Garant: Mihai Fotin Enescu. Comitetul de redacție: Dumitru Anastase, Aron Cotrus, Paul Costin Deleanu, Mihail Fotin Enescu, Octavian Vuia și Horia Stamatu. Anul I, Nr. 1, August 1951, Madrid, Spania. Desenul copertei: D. Anastase. Începând cu numărul 4, editată lunar. Au semnat: Octavian Buhociu, Alexandru Randa, Constantin-Virgil Gheorghiu, Gheorghe Bumbesti, Dumitru D. Anastase, Lucia Popovici, Octavian Vuia, s.a. Studii și analize politice, versuri, cronici (evenimente, idei, cultură): *"Libertatea porneste dela principiul includerii, adică: a nu lăsa nimic nevăzut și nevalorificat din ceea ce e și posibilitate românească. Depășind rivalitățile, pasiunile și interesele din emigrație, critica va avea în vedere numai realismul constructiv impus de acțiune. Revistă de sinteză și de eforturi politice, Libertatea va exclude polemica dintre români. Preocupându-se numai de probleme esențiale și de sensul evenimentelor, Libertatea nu se va pierde în detaliile ce abundă în haosul contemporan. Libertatea va căuta să formuleze o gândire fecundă și să fixeze acele idei de soc care conduc la definirea unei doctrine de acțiune românească"*. Remarcăm din cuprinsul primului număr două articole de amploare: **"Cuvântul Libertății"** de Horia Stamatu și **"Misiunea emigrației românești și rostul unui Comitet Național Român"** de Mihail Fotin Enescu (în care articulează viziunea unei *"unități de eficiență"* în exil, aceasta însemnând *"înmănuncherea elementelor eficiente și competente neuzate în frământări intestinale și încadrarea lor peste oricare criteriu de partid"*, cu avertizarea că atâta timp cât *"emigranța nu-și cunoaște misiunea sau nu e consecventă cu îndeplinirea ei, un Comitet Național Român este lipsit de bază"*). **"Despre actualitate în politica externă românească"** se numește studiul prin care același M. F. Enescu răspunde unui articol semnat de Brutus Coste în ziarul "Românul" care vehicula o așa zisă *"actualitate permanentă a lui Titulescu"*, în care face un rechizitoriu al tratatelor strategice și clauzelor lor după pacea din 1919, raporturile externe ale României cu țările europene în lumina acestor tratate și influența *titulesciană*, sau poziția discutabilă a mezialianței politice în pactul de asistență cu Rusia Sovietică pe care a urmărit-o Nicolae Titulescu, compromisurile ori erorile de înțelegere ale acestuia a cadrului politic european - I, Nr. 2-3, Iunie 1952); **"După un sfert de veac de la moartea Regelui Ferdinand Întregitorul"** – art. iscălit de redacția publicației, cu o gravură originală de Florea Stoica, (III, Nr. 4-7, Sept. 1953); **"E. Lovinescu, teoretician al Civilizației Românești"** de Octavian Buhociu (o analiză asupra celor trei volume intitulate "Istoria Civilizației Române Moderne" de E. Lovinescu, despre falsul concept dezvoltat de autor asupra originilor civilizației românești, confuzia acestuia dintre cultură și civilizație, contradicțiile de ordin ideologic pe care le susține (relația desprinsă că *"civilizația (e) născută din ideologic"*), teorii datorate *"cugetului static, conceptual și în afara procesului istoric"* - cum se pronunță O. Buhociu în rândurile sale la adresa interpretărilor *lovinesciene* din lucrarea amintită); **"Partid și comunitate"** de M. F. Enescu (III, Nr. 4-7, Sept. 1953), **"Cinci sute de ani**

dela căderea Bizanțului, câteva note necomformiste – semnat Martor (Nr. 4-7, Sept. 1953).
Ultimul număr în Mai 1955.

◆ **"LITERATURA"** Anul I, Nr. 1, Martie 1938, Târgoviste. Printre colaboratorii revistei: N. Ladmiss-Andreescu, Ovid Caledoniu, Nicolae Crevedia, I. O. Suceveanu, Virgil Carianopol, Iordache Răducu, Mihail Straje, I. Calboreanu, s.a. Tipografia "UNIREA".

◆ **"LUCEAFĂRUL"** (1) (*săptămânal de gând și suflet românesc*)
Director: George Radomir. Redactor responsabil: Nicolae Stroe. Anul I, Nr. 1, 25 Decembrie 1937. Începând cu 19 Septembrie 1940, cotidian.
Girant responsabil: Luca Dumitrescu. Au semnat: Ion Țolescu-Văleni, C. Pârlea, s.a.

Tip. Atelierele Grafice "Vreamea", Bucuresti.

◆ **"LUCEAFĂRUL"** (2) *Revistă de literatură, artă și cultură*. Mensual editat la Timisoara sub auspiciile societății "Astra Bănățeană" între anii 1935-1941, prin îngrijirea unui comitet compus din Aurel Cosma, Traian Topliceanu și Pavel P. Belu (secretar de redacție). Contribuții: Aurel D. Bugariu (Nicolae Novac de mai târziu, în exil), Octavian Meta, Mircea Serbănescu, Ion Țeicu, Gh. C. Croitoru, Mircea Streinul, Grigore Bugarin, s.a. Un număr de valoare excepțională este cel închinat poetului Valeriu Cârdu ucis în marea urgie din lagărul de la Vaslui în Septembrie 1939, număr cuprinzând dedicații ale tinerilor poeți de generație care l-au cunoscut, amintiri și însemnări (VI, seria II-a, Nr. 8-10, Aug.-Oct. 1940). Semnalăm: Aurel Cosma – **"Valeriu Cârdu"**; Pavel P. Belu – **"Din prigoană: Despre Valeriu Cârdu și despre Legiune"**; Aurel D. Bugariu – **"Seraficul Valeriu Cârdu"**.

Institutul de Arte Grafice "Tipografia Românească", Timisoara.

◆ **"LUCEAFĂRUL"** (3) (*Revista Scriitorilor Români din Exil*). Anul I, Nr. 1, Noembrie 1948, Paris. Director: Mircea Eliade. În **"Cuvântul de început"**, explicându-se rostul și menirea publicației ni se spune: *"Revista de față apare în timpul celei mai grave crize pe care a cunoscut-o neamul românesc în lunga și dramatica lui istorie... Niciodată nu s'a încercat, ca în zilele noastre, să i se batjocorească sufletul..., nimicirea spiritualității noastre autentice... Credința noastră în libertatea de gândire și expresie a scriitorului nu ne îngăduie discuția decât între oameni liberi. Deaceia, nu ne vom da osteneala să analizăm actuala 'creație' literară din țară, ea fiind fie rodul constrângerii, fie produsul lichelismului și trădării"*. Colaborează printre alții: Alexandru Busuioceanu, N. I. Herescu, Const.-Virgil Gheorghiu, s.a. Ultimul număr (2) al revistei în Mai 1949.

◆ **"LUMEA NOUĂ"** Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1932, Bucuresti. Director: Mihail Manoilescu. Publicație lunară. Studii și articole de contingență naționalistă și doctrină economică corporativă; însemnări din presa vremii, recenzii, note și adnotări la rubrica *"Pe linia vremii noastre"*. Dintre colaboratori: Prof. Ing. Cincinat Sfințescu, Dr. Radu Luca, Christian Petrescu, Sever Cărpinișanu, Valeriu Dinu, Constantinescu S. Bâca, Mircea V. Pienescu, George Ciulpan, Dragos Protopopescu, Mihail Polihroniade, Florin Zaharia, Ing. Cristea Niculescu, Constantin Goga, Elena Manoilescu, Constantin S. Oprescu, Ion Joldea-Rădulescu, Dr. C. Grosovean, Toma Vlădescu, Mihail C. Zaharia, Victor Munteanu, D. Livezeanu, Eugen Pavelescu, Ing. I. Murăroiu, Alexandru Panaitescu, C. Soldan s.a.

Sub egida publicației, **Biblioteca Revistei "Lumea Nouă"** în care au văzut lumina tiparului importante studii semnate de Prof. Mihail Manoilescu și alți colaboratori ai revistei, ca o matrice a înaltelor preocupări de prezentare structurală a corporatismului și legionarismului. Ținem să menționăm: Mihail Manoilescu - *"România, Stat Corporativ"*, *"Lupta Ortodoxiei împotriva materialismului"*, *"Filosofia și doctrina corporatistă"*, *"Românismul și dreptul său"*, *"Tendențele tinerei generații"* (în colaborare cu Mircea Vulcănescu). Din cuprinsul revistei, Christian Petrescu: ***"Instituționalism și Spiritualitate – Legionarism și Corporatism"*** (VI, Nr. 1, Ian. 1937); ***"Concepția miscării de dreapta asupra burgheziei și proletariatului"*** (VI, Nr. 5-6, Mai-Iunie 1937); ***"A treia revoluție latină: Revoluția Legionară"*** (VI, Nr. 12, Dec. 1937).

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1932 – Anul XI, 1942 (12 numere anual).

Tipografia "Universul", Bucuresti.

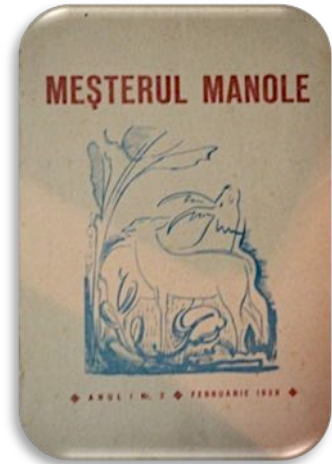
◆ **"LUMEA SATELOR"** (credință, iubire, speranță) *"Publicație pentru cei ce muncesc, dar și gândesc"*. Anul I, Nr. 1, 1994. Redactor-Sef: Gabriel Constantinescu. Secretar de redacție: Ioan Nistor. Contribuții: Ion Gavrilă Ogoranu, Răzvan Codrescu, Demostene Andronescu, Constantin Iorgulescu. Apărută la Sibiu.

◆ **"LUPTĂTORUL"** *Foaia tuturor bunilor Români*. Anul I, Nr. 1, 1929, Cluj. Săptămânal. Director responsabil: G. Beleuță. Printre colaboratori Bănică Dobre, alături de numerosi reprezentanți ai tinerei generații naționaliste. Dispare în anul 1931.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1929, Nr. 1-22; Anul II, 1930, Nr. 1-52; Anul III, 1931, Nr. 1-31.

Tipografia "Cartea Românească".

◆ **"MESTERUL MANOLE"** (*revistă lunară de literatură și artă*). Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1939, București. Directori: Ovid Caledoniu, Vintilă Horia și Miron Suru. Prim-Redactor: Ion Siugariu. Apariție lunară. Menționăm o parte din redactorii contribuabili ai revistei: Ovid Caledoniu, Mihail Chirnoagă, Ion Frunzetti, Horia Nițulescu, Mircea Streinul, Ion Siugariu (versuri, cronici), Rudd (Rudolf) Rybizcka, Octav Suluțiu, Miron Suru (a funcționat și ca redactor responsabil în 1940-'41), Ioan Mirea, s.a. Subliniem fragmentele publicate de Mircea Streinul cu titlul **"Drama casei Timoteu"** (închegate, de altfel, într'un volum de mare succes tipărit la Ed. "Cultura Românească" în 1941); **"M. Eminescu"** – omagiu colectiv (considerațiile tinerei generații grupate la **"Mesterul Manole"** despre actualitatea valorii universale a operei eminesciene, 1939); **"Fundamentele spirituale ale mișcării legionare"** de Stefan Teodorescu (1940). Rubrici permanente: *Orizonturi*, *Viața Cărților* și *Cuvintele Vremii*. Sub auspiciile revistei *colecția* cu titlul omonim în care au apărut mai multe plachete de versuri.

Tipografia "CĂRȚILOR BISERICESTI".

◆ **"MINERUL"** (*Revista familiei Sorecani*). Anul I, Nr. 1, 1936, Cluj. Apariție lunară: *"Vom căuta a desprinde în paginile noastre sensuri de viață din poruncile zilei. Vom fi alături de toți acei ce pășesc cu hotărâre spre destinele țării, și vom arăta după putință pe cei care caută să scuipe pe altarele credinței, omeniei și demnității românești"*, se arată în prima pagină a numărului de debut. Semnează în coloanele revistei, printre alții: Ion Siugariu, Constantin Savin, Ion Fotiade, George Todoran, Stelian Ionescu, Gab. Țepelea, Alex. Marcu, s.a. Fortuită să-si înceteze apariția după instaurarea regimului carlist în Februarie 1938. Ultimul număr tipărit: (III), Nr. 1, Ianuarie, 1938. În jurul publicației, desfășurând importante activități românești, culturale și sociale, Cercul Cultural "Minerul" compus în special de învățătorii din comuna Ticu, jud. Cluj, pe teritoriul căreia se aflau minele de cărbuni "Sorecani" (a se vedea și darea de seamă întocmită și tipărită de Cercul Cultural "Minerul" la finele anului 1937 sub titlul *"Patru ani de muncă românească"*, 84 pg.), relatările din colecția revistei lunare pentru educație și învățământ **"Satul și Școala"** din Cluj redactată de profesorii C. Iencică și D. Goga, cele din revista **"Lumea Nouă"** (îngrijită de Prof. Mihail Manoilescu), sau comentariile apărute în cuprinsul ziarului **"Buna Vestire"** din București în parcursul anului 1937.

Tipografia "Ardealul", Cluj.

◆ **"MLĂDIȚE"** (*revista societății de lectură "Timotei Cipariu" a elevilor liceului "Sfântul Vasile cel Mare" din Blaj*). Anul IV, Nr. 1, 1940. Publicația Frăției de Cruce din liceul sus menționat. Anul IV, Nr. 1, 1940. Își aduc contribuția în acest ultim număr al publicației (coperta în culoare

verde si grafica reprezentativă *“Arhanghelul Mihail”* de Al. Bassarab): Grigore Pop Câmpeanu – *“La semicentenarul morții lui Vasile Alecsandri”*; Savu Dumitru – *“Dreptate sfârșită”*, versuri: *“...În noi trăiesc martirii legendari! / Sus fruntea din țărâna pângărită: / Ne cheamă morții României Mari!”*; Ioanichie Olteanu - *“Călimara”* (versuri); Iosif Macavei – *“Considerațiuni generale asupra poeziilor lui Vasile Alecsandri”* si *“De profundis”*, versuri: *“...Topesc surâsuri albe de zăpezi..., / Adun pășuni de ierburi din livezi... / Prelins pe line coapse de viori, / Himerele a mii de visători...”*; S. C. – *“Avram Iancu”* (recenzia vol. cu același titlu de Gabriel Bălănescu, apărut în anul 1940). *“Slove pentru noul veac verde”*, pg. 1, editorial semnat *“Mlădițele”*: *“...Cadrul cămășilor verzi, purtate de zeci de mii de legionari, este astăzi mai aspru, mai tare, mai neînfricat, mai nebiruit ca oricând...”*. *“Căpitanul la Blaj”* (comemorarea de la Câmpia Libertății din anul 1928) si cuvântarea adresată de Corneliu Z. Codreanu participanților la această festivitate. A se vedea si sedințele societății susținute în cadrul liceului, declamările de creații proprii, s.a. Reținem: Munteanu Mircea - *“În cripta de la Casa Verde”*, sedința a III-a, 3 Nov. 1940 (Cf. Vatra Veche, Nr. 6, Iunie 2013: Ilie Rad – Convorbiri cu Ion Brad).

◆ **"MUGURI"** Revistă lunară apărută inițial la Rădăuți sub conducerea poetului Mihai Horodnic¹⁾ între anii 1924 – 1926, continuatoare a **"Mugur"**-ului editat în 1922 de elevii liceului "Eudoxiu Hurmuzachi". Contribuții demne de semnalat: Teodor C. Grosu (*"Oreste"*, Iulian Vesper de mai târziu), Mircea Streinul (*"primul poet modern al Bucovinei"*), Ion Rosca (n. 1908 - d. 30 Octombrie 1933 în urma unei boli care n'a putut fi diagnosticată), Ionel Negură, Arcadie Cerneanu, Aurel Prelipceanu, Constantin Rotariu, s.a. Publicarea revistei este continuată la Botosani în 1927 de I. Cojocaru (Anul IV, Nr. 1, 2-3), în format nou, *"cu colaborări dela Mircea Ciobanu, Toma Novac, Nestor Deleanu, M. Strungaru, St. Grigoriu, Nicu Rândunel, Ionel Negură, mai toate pseudonime"*²⁾, după care revine la 1 Februarie 1929 în Rădăuți sub îngrijirea lui C. Rotariu unde mai apare în trei numere, ultimul fiind cel pe luna Aprilie. Este reluată în Ianuarie 1934 de George Putneanu (o singură ediție), si din nou în cursul anului 1940.

1)_____

- Mihai Horodnic (n. 23 Iulie 1907 – d. 6 Sept. 1926). A mai iscălit si cu pseudonimele T. Dragos, Radu Octav sau Narcisse. *“Înfruntând greutățile primelor începuturi, Horodnic s’a angajat scrisului de linie mare. Pornit dela adevăratele izvoare de inspirație românească, trecutul istoric si cântecul popular, si-a avântat scrisul pe culmi necunoscute până atunci liricei de provincie, având meritul că nu s’a lăsat ademenit de surlele modernismului de import ci a ascultat de sfatul instinctului sănătos de copil al țarinei si satului”* – scria Vasile Postecă în prefața volumului omagial **“Mihai Horodnic - File de poveste”**, antologie de care s’a îngrijit împreună cu Ionel Negură, volum editat la Cernăuți în 1936 (Tipografia “Mitropolitul Silvestru”), la zece ani dela moartea tânărului si regretatului poet bucovinean.

2)_____

- Vezi consemnările pe care le face E. Ar. Zaharia privind evoluția revistei **“Muguri”** în lucrarea sa

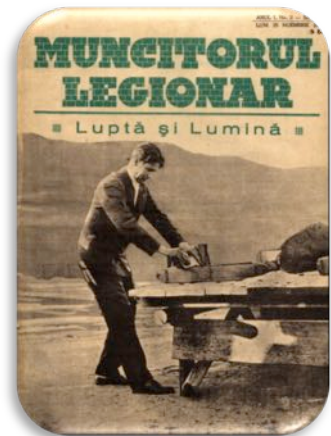
intitulată **“Antologie Rădăuțeană”** apărută la Cernăuți în *“Colecția Societății Scriitorilor Bucovineni”*, 1943, Editura “Mitropolitul Silvestru”.

◆ **"MUNCITORUL LEGIONAR" (1)** (*Buletin Informativ*). Anul I, Nr. 1, 1 Decembrie 1936, Bucuresti (seria I-a). Bilunar. Apare sub îngrijirea Ing. Gheorghe Clime, fiind destinat centrelor muncitoresti din întreaga țară.

◆ **"MUNCITORUL LEGIONAR" (2)** Anul I, Nr. 1, 10 Noembrie 1940 (seria II-a). Director: George Macrin. Publicația muncitorimii legionare. Editată de Corpul Muncitoresc Legionar (C.M.L.) Bucuresti în cadrul organizației "Luptă și Lumină".

Primul număr al noii serii este închinat Comandantului Legionar al Bunei Vestiri, inginerul Gheorghe Clime, fondatorul inițial al foii în anul 1936. *“Reaparitia revistei legionare a muncitorilor în cadrul noiei organizații “Luptă și Lumină” însemnează că făgusul cel bun și sănătos al muncitorimii este format și că de-acum înainte el va trebui să fie singurul făgus al muncitorului român, transformat și avînd drepturi așa cum au fost fixate de către Căpitan. Primele două numere apărute deschid privelisti cu soare pentru muncitorime. Revista “Muncitorul legionar” este o revistă de educație legionară, de oglindire a vieții muncitoresti, ea este un povățuitor al muncitorului. Aci își va afla muncitorul expuse durerile sale, de aci va primi învățătura dreaptă...”* – sublinia Leon Țopa în revista *“Însemnări Sociologice”* (IV, Nr. 7, 1 Dec. 1940), salutând apariția noii serii a **“Muncitorului Legionar”**. După rebeliunea antonesciană din Ianuarie 1941, revista este suprimată brutal și pusă la *index*.

Au semnat în paginile publicației: Vasile Iasinschi, Dumitru Grozea, Corneliu Georgescu, Teodor Iliuț, I. Caradan, Pr. Ilie Imbrescu, Dragos Vitencu, Liviu Rusu, Ion Diaconescu, Alexandru Constant, Henrieta V. Gavrilescu, Liviu Sauciu, Vasile Dova, C-tin Popov, s.a.

◆ **"MUNȚII APUSENI"** Publicație literară lunară dirijată de Ion Țolescu-Văleni. Director: P. N. Zaharia-Prahova. Anul I, Nr. 1, Septembrie 1938, Alba-Iulia. De la nr. 2, director responsabil: Dr. Ion Codrea. A reușit să apară până în anul 1939, numărând printre colaboratori pe: Constantin Gane, Aurel Marin, Petre Paulescu, C-tin Pârlea, Virgil Carianopol, C. Virgil Gheorghiu, Ovid Caledoni, Prof. Ion Codrea, V. Oprescu-Spineni, Cristian Valeriu, Dana Negrescu, s.a. În *“Cuvântul înainte”* al publicației (apărută *“cu toate riscurile asumate”* – cum se destăinuia

poetul Ion Țoltescu în exil publicistului Traian Popescu dela Madrid - într'o zodie nu tocmai favorabilă), se prezintă curajos si cu optimism cititorilor săi: *"Pornim pe calea viselor noastre cu sufletele încărcate de mireasma salcânilor verzi si genele prea grele sub aurul zărilor ce ni se deschid... Si dacă luminița aprinsă de noi acum în mijlocul Ardealului tânăr, va reusi să învieze genele căzute în umbra delăsării spirituale, vom spune că această singură mulțumire am visat-o încă din primele seri cu lună, când inimile noastre începuseră să bată la gândul acestei reviste ce apare azi"*.

Studii diverse, povestiri, versuri bogate, cronicile literare si muzicale.

Tipografia "Alba", Alba-Iulia.

N)

◆ **"NATURA"** *Revistă pentru răspândirea științei.* Apariție lunară, Bucuresti. Dir. G. Țițeica, Gh. G. Longinescu, Ion Simionescu si Octav Onicescu. Un colectiv academic legionar incluzând colab. Prof. Corneliu Sumuleanu, Prof. Gh. Manu, Prof. Eugen Chirnoagă, Jean Stoenescu, etc.

Tipografia "Bucovina", Editura "Oficiul de Librărie", s.a.

◆ **"NOI"** *"Revista tinerei generații".* Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1933, Cluj. Director: Tiberiu Rebreanu. *"Noi este mai mult decât o revistă. Este o tribună. Dela care ne răspicăm vrerile turnându-le în slove, apoi în cuvinte arzătoare si prin ele în fapte trainice si mărețe"* – își explică programul noua publicație. De la Nr. 2, (II) 1934: *"Tribuna românismului creator"*. Redactor responsabil: Iulian Chitta. Pornind de la Nr. 4, (III) 1935, cu subtitlul: *"Tribuna tineretului românesc"*, iar ca redactor pe Miron Superceanu. Ultima apariție: Nr. 5, Anul III, 1935.

Tipografia "Ardealul" (I, Nr. 1, 1933); Tip. "Orient" (II, Nr. 1, 1934 si III, Nr. 1 – 4, 1935); Tip. "Anca" (III, Nr. 5, 1935).

O)

◆ **"OBIECTIV LEGIONAR"** (*Revista Miscării Legionare / Legiunea Arhanghelul Mihail*).

Director: Serban Suru. Anul I, Nr. 1, Iulie 2003, Bucuresti. Apariție lunară. Colaborări diverse: Marius Vincențiu Stefan, Octavian Lixeanu, Raluca Verdes, Alexandru Matei, s.a. Editura Miscării Legionare.

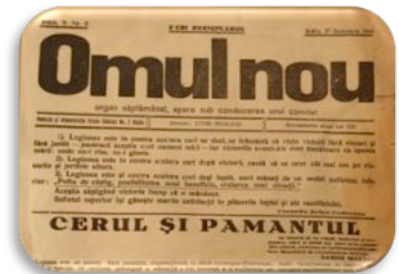
◆ **"OGORUL"** (*organ săptămânal de luptă pentru refacerea sufletului românesc în spiritul național si creștin*). Director: N. Trandafirescu-Nămăești. Fondator: Pr. Av. V. V. Alexe. A apărut la Bucuresti în cursul anilor '30. Contribuții: Viorel Trifa, Eugen Ispir, s.a. De menționat: cu titlul omonim, *"gazeta pentru popor, de afirmare românească"*, planuită să

apară în Decembrie 1940 la Orăstie (cf. ziarului **"Cuvântul"**, An XVII, Nr. 65, 17 Dec. 1940), suplinind lipsa ziarului **"Libertatea"** transferat în Capitală... (!)

◆ **"OGORUL ROMÂNESC"** (*organ de propagandă și popularizare agricolă al Ministerului Agriculturii și Domeniilor*). Apare inițial la 20 Aug. 1939. Săptămânal. În perioada Septembrie 1940 – Ianuarie 1941, cu un puternic grup de colaboratori, se atasează în întregime ideilor constructive de implementare a statului legionar. Motto: *"Să faci Căpitane o țară, ca soarele sfânt de pe cer"*. Colaborează: Alexandru V. Mirescu, inginer agronom - *"Agricultura românească în Statul Legionar"*, *"Taberele Legionare, școală de educare și de ridicare a satelor"* (II, Nr. 41, Octombrie 1940), Traian Boieru – *"Mai multă grijă pentru plugarii nostri"* (II, Nr. 41, Octombrie 1940), Cdt. Leg. Iosif Dumitru, secretar general la Ministerul Agriculturii, s.a.

◆ **"OMUL NOU"** (*organ săptămânal, apare sub conducerea unui comitet*). Directori: Stere Mihalexe, Enache Cosaru. Anul I, Nr. 1, 10 Februarie 1936, Brăila. Hebdomadar. De la Nr. 2, organ bilunar. Au semnat în paginile ziarului nume dintre cele mai alese în publicistica românească: Prof. Nae Ionescu, Vasile Băncilă, Ernest Bernea, Mihail Polihroniade, Prof. Luis Gheorghiu, Popa Farcas, înv. C. Mercore, Col. Stefan Zăvoianu, D-tru Pană, Pr. Const. R. Crisan, G. I. Costea și alții.

Temporar fortuită de împrejurări să-si suspende existența încă din primele luni ale prigoanei antilegionare din anul 1938 (Febr.), seria a II-a a publicației reapare în toamna anului 1940.

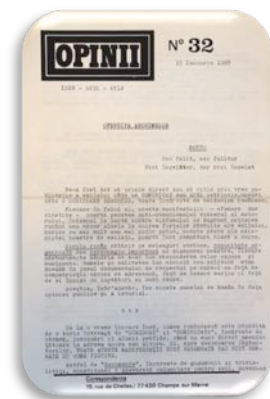
Colaboratori: Ion A. Bucur, Sandu Mazilu, Anisoara Spânachii, Ilie Spânachii, Jenică Ionescu și alții.

✦ **Sinoptica editării:** Anul I, 1936, Nr. 1-15; Anul II, 1937, Nr. 16-31; Anul III, 1938, Nr. 32-33.

Tipografia "Dunărea" (1938).

◆ **"OPINII"** Director fondator: Dr. Faust Brădescu. Motto: *"Apare numai atunci când trebuiesc protejate interesele Neamului Românesc și ale Mișcării Legionare"*. Anul I, Nr. 1, 19 August 1938, Paris.

Publicație energică de luptă anti-comunistă, a adus un aport deosebit la eforturile de înțelegere a luptei exilaților români, conturând prin studiile apărute de-a lungul timpului linia diriguitoare, centrală, de urmat spre fructificarea eficientă a

tuturor energiilor luptătoare din Exil împotriva regimului comunist, denunțând practicile de învăluire și de îngrădire a activității refugiaților români din partea agenților comunisti infiltrați în cadrul anumitor organizații politice din Exil.

◆ "ORIENTĂRI" (1) Revistă apărută la Cluj (f.a.d.)

◆ "ORIENTĂRI" (2) (revistă de critică și literatură). Anul I, Nr. 1, Februarie 1932, Moinesti, jud. Bacău. Frecvență lunară, cu un

Orientari

Comitet de Direcție sub conducerea

Pr. Constantin R. Crisan și a învățătorului

lordache Botnă (sub pseud. B. Jordan). Din Mai 1932, cu subtitlul "Revistă de studii, critică și literatură". Gazetă a românismului creștin. Un important ciclu intitulat "**Scoala de**

măine" semnează Pr. C-tin R. Crisan în cursul anului 1936, în numerele 4 – 11, prin care stabilește noile norme ce se impun școlii pedagogice românești, studii considerate de mulți specialiști ca o adevărată piatră fundamentală în folosul educației naționale. "Apărând regulat, cu foarte multe și variate colaborări, revista "Orientări" impune prin seriozitatea și prin interesul care l-a deșteptat (...) problemelor culturii legionare. Studiul **Două fundamente ale forțelor culturii** de C. R. Crisan apărut în numărul de pe Aprilie 1937, și **Legiunea forță a culturii** de pe Octombrie 1937 vor trebui citite de toți acei care se vor orienta în această problemă..." scria ziarul "Cuvântul", (XVII, Nr. 27, 9 Nov. 1940) în articolul desemnant sub titlul "**Momente din Istoria presei Legionare**".

Printre colaboratori: Nicolae Petruscu, Radu Nour, Simion Crețu, Octav Sargețiu, C. Stefaniu, Mircea Streinuț, Gr. Dumitrascu.

Sistată în primăvara anului 1938, revine într-o nouă serie, în toamna anului 1940. Ultima editare a publicației în Decembrie 1940.

✦ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1932 – Anul VII, 1938; Anul IX, 1940.

Tipografia "Jean Avram", Moinesti.

◆ "ORIENTĂRI" (Pentru Legionari). Apărută în Exil, la Erding, Germania de Vest. Anul I, Nr. 1, Octombrie 1957. Foaia fracțiunii dizidente condusă de Constantin Papanace. Comunicate, circulări în numele așa zisului *Consiliu Conducător al Mișcării Legionare...*

◆ "ORION" "Revistă bilunară de critică, literatură și polemică" sub conducerea lui E. Ar. Zaharia și Aurel Putneanu (Rădăuți), având colaborarea lui Iulian Vesper, Mircea Streinuț, George Putneanu, Ghedeon Coca, Nicolae Rosca, Ovid Caledoniu, George Drumur, N. Tcaciuc-

Albu și alți poeți din tânăra generație. Anul I, Nr. 1, 1 Mai 1933. Transferată la București sub direcția lui Emilian Gorescu și subintitulată de-acum *“revista ultimei generații”*, iese într-o singură ediție (cu Nr. 8) la 18 Decembrie 1933, ilustrată de pictorul Eugen Drăguțescu, între semnatarii articolelor numărându-se Arsavir Acterian, Mircea Streinul, E. Ar. Zaharia, Ion Georgescu și alții. O nouă serie a publicației (și ultima, din păcate), apare pe lunile Mai și Iunie 1935 (II, Nr. 9 – 10), reluată de această dată sub redacția lui Aurel (George) Putneanu.

Tip. “Arta”, 1933; Tip. “Văd. Blondovschi”, Rădăuți.

P)

◆ **"PANA LITERARĂ"** *“Publicație lunară de critică, literatură și polemică”*. Fondată la Rădăuți, sub îngrijirea lui Teofil Lianu, Ionel Crețianu și Filaret Ozar. Deși cu o apariție meteorică (Iunie – August 1933, Nr. 1 - 3), publicația reunește un numeros grup de colaboratori, între ei fiind Mircea Streinul, George Drumur, Iulian Vesper, N. Tcaciuc-Albu, E. Ar. Zaharia, G. Putneanu, N. I. Ursu, Vilmond Vrânceanu, G. Antonovici, s.a. O revistă impozantă, masivă, cu conținut variat și un amplu material literar.

◆ **"PĂDUREA ROMÂNEASCĂ"** *“Revistă lunară de gând și faptă legionară”*. Redactor-sef: Gh. V. Nicolau – Bârlad. Anul I, Nr. 1, Noiembrie 1940, București.

✚ **Sinoptica apariției:** Anul I, 1940, Nr. 1 – 2; Anul II, 1941, Nr. 1 – 8.

Tiparul “Bucovina” I. E. Torouțiu, București.

◆ **"PĂMÂNTUL STRĂMOȘESC"** (1) (*organ al Legiunii "Arhanghelul Mihail" pentru apărarea pământului strămoșesc*). Director: Corneliu Zelea Codreanu. Anul I, Nr. 1, 1 August 1927, Iași. Apariție bimensuală. Foaie de educație legionară, organizare și informații. Primul număr al revistei debutează cu o adevărată *mărturisire de credință* a celor cinci fondatori ai Legiunii, care în 12 puncte expun în articolul prim cu titlul **“Pământul Strămoșesc”**, rostul de luptă al noii organizații și rolul de viitor al publicației: *“O! Pământ al strămosilor! De mila ta noi plângem. Vorbeste. Noi te-am mai ascultat odată și ți-am jurat credință: ori te vom scoate din robie, ori vom muri în luptă. Iată ce ne face să esim azi din tăcerea noastră – așa de lungă și poate de mulți neînțeleasă, - și să vorbim”*. Pe frontispiciu, este reproducă icoana Arhanghelului Mihail, însoțită de motto-ul: *“Spre inimile cele necurate care vin întru preacurata casă a lui Dumnezeu, - fără milă întind sabia mea”*, cu lămurirea: *“Cuvinte ce se află pe icoana Sf. Arhang. Mihail din Biserica Încoronării dela Alba-Iulia”*; flancată simetric, în partea dreaptă a icoanei, o strofă înălțătoare din poezia lui Gh. Cosbuc, **“Decebal către Popor”**: *“Din zei de-am fi scoborîtori, / C'o moarte tot suntem*

datori, / Tot una e dac'ai murit / Flăcău ori mos îngâbovit, / Dar nu-i tot una leu să mori / Ori câne 'nlănțuit!', fără echivoc, un adevărat postulat al determinării afirmate și confirmate în timp. Tot în acest număr, pe coperta interioară cuprinzând anunțurile administrative ale revistei, ni se precizează că sediul acesteia se găsește la Căminul Cultural Creștin din Iași, iar revista **"Pământul Strămoșesc"** apare în continuarea ziarului **"Spada" dela Focsani** editat sub egida conducătorilor studențimii române. Numărul 2 al revistei din data de 15 August 1927, ne prezintă succint sub titlul **"Legiunea 'Arhanghelul Mihail'"**, prerogativele constituante ale noii organizații și devizele ei imperative: **"credință, muncă, ordine, erarhie, disciplină"**, **"încurajând Binele și Dreptatea"**, **"tinerețea sufletului..., curățenia în viață, avântul și desinteresarea"**, permanent cu **"fața la dusman"**, o **"scoală a Dreptății"**, având ca bază, fără ambivalență, **"fapta, nu vorba!"**, la capătul acestei scoli stând **"o Românie nouă, pe care tot Românul o asteaptă... în cadrul Moralei, al Dreptului și al Legii..."**. În numărul 3 apărut la 1 Septembrie 1927, Ion I. Moța semnează un articol mai larg, dimensionat de propunerea **"jupânului-lord"** Rothermere din Anglia care – ne spune autorul – **"de curând, prin ziarele sale, a început a cere cu mare grabă, refacerea Ungariei-Mari"**. Titlul articolului: **"O vorbă ardelenască pentru 'lordul' Rothermere – 'Ungaria Mare' și planurile jidănesti"**, spune de la sine despre atitudinea autorului vis-à-vis de cererile aberante ale lordului englez, expunându-le drept un plan mai vast al conspirației sioniste urmărind destabilizarea țărilor din jur și **"frăția popoarelor creștine"**, fiind speriată de ascensiunea mișcărilor antisemite și încercarea **"de înțelegeri internaționale pentru rezolvarea problemei jidănesti"** în Europa. Articolul nu face altceva decât să dea un răspuns adecvat obrăzniciei **"jupânului"** nostru englez-galițian, I. Moța folosind prilejul cu această ocazie de a se adresa legitim vecinilor noștri de la vest: **"Cât despre Ungurii ce se sbat încă între aventură și seriozitate, îi întrebăm doar atât: cred ei cu adevărat, în adâncul conștiinței lor, că Ungaria veche, acel Stat ce a isbutit a ține sub stăpânirea ungară 6 națiuni străine numai grație împrejurărilor istorice speciale ale evului mediu, în care nu avea nici un rol și nici o putere idee națională, cred ei că această Ungarie veche, va mai putea fi refăcută azi, înfrângând hotărârea tuturor acestor națiuni de a-si apăra dreptul naționalității și pământul lor?"** Cu numărul următor (4) din 15 Septembrie 1927 și în continuare, purtând semnătura celor cinci fondatori, este schițată **"Organizarea Legiunii 'Arhanghelul Mihail'"**, fiind prezentate cele 4 secții ale Legiunii și scopurile lor: **secția tinerimii, secția de protecție, secția de ajutor a femeilor române și secția internațională**, continuare firească a fundamentării organizatorice a principiilor de bază expuse în cel de-al doilea număr al revistei. După numărul 24 din Decembrie (II, 1928), publicația își întrerupe activitatea. În pagina ultimă din această ediție (tipărită probabil la 4 Ianuarie 1929), citim un important comunicat adresat legionarilor: **"Conformați-vă directivelor pe care le-ați primit. Pregătiți-vă în vederea ofensivei care va începe. Purtați pretutindeni, prin**

mijlocul luptătorilor din miscare, cuvântul nostru de îmbărbătare și de tărie. În curând ne vom ridica împreună, cu mai mare putere ca niciodată, deasupra vrăjmasului triumfător și obraznic. Trăiască Legiunea. Trăiască soldații ei” – se încheie anticipativ comunicatul amintit. Revenind la 15 Iunie 1929 (III, Nr. 1), sub titlul **“Criza Financiară, Legiunea și abonații ‘Pământului Strămosesc’**”, este explicată absența publicației: *“...După consfătuirea dela 3-4 Ianuar (1929, N.N.), când ne opriserăm mai bine de 2 ore tăcuți în fața nevoilor de azi, am luat hotărârea ca, în mod ușor și nu prea bătător la ochi, să amânăm câteva luni, pe timpul crizei financiare, apariția revistei. Întocmai ca niste drumeți cari, apucați de viscol s’ar opri puțin din drum pentru binele lor și al scopului pe care îl urmăresc”*. Urmează o nouă perioadă de absență până la 10 Martie 1930 (IV, Nr. 1), când tipărirea este preluată de legionarii focșăneni, acestia luându-și *“greaua dar în acelas timp frumoasa sarcină de a scoate gazeta”*, aducând *“mulțumiri Părintelui Moța, căruia în cea mai mare parte i s’a datorat apariția regulată timp de doi ani”* (vezi pg. 2, art. intitulat **“Părintelui Moța”**). Aceleași aprecieri întâlnim și în prima pagină a gazetei sub titlul **“Mulțumire Părintelui Ion Moța”**, semnat de această dată de colaboratorii acesteia, în care se spune: *“Astăzi când ‘Pământul Strămosesc’ părăsește cuibul dela Orăstie, în care s’a născut și a trait 2 ani, cu strângere de inimă, noi toți, cei care am colaborat la el, părăsim acest cuib, fără de care nu ne-am fi putut naste și nu am fi putut trăi. Cuibul acesta este Tipografia ‘Libertatea’ a Părintelui Ion Moța, care, ca un adevărat părinte, ne-a dat hrană materială atunci când eram amenințați să murim, ne-a încurajat și sfătuit în ceasuri grele, ne-a mângâiat atunci când am fost loviți. Ne-a apărat. Si acum când părăsim cuibul părintesc, pentru a ne duce pe căile necunoscute ale destinului, mulțumim Părintelui Moța pentru tot ce ne-a făcut, rugându-l să ne ierte pentru toate supărările pe care i le-am pricinuit, mai ales din cauza sărăciei noastre. Plecăm și rămânem datori. Cu ajutorul lui Dumnezeu ne vom achita. Iar voi, Legionari, care veți învinge mâine în țara aceasta, împlinind idealurile ei cele mari, să nu uitați cuibul de la Orăstie și pe Părintele Moța”*. Tot în această pagină, în fruntariul intitulat **“Reapărem. Colț de stâncă”**, Ion I. Moța ține să precizeze cititorilor: *“Zilele de năpastă sufletească și materială ne-au acoperit de o bucată de vreme cu valul lor de subredă spumă, iar cei ce ne vor pe cât mai curând moartea s’au bucurat – crezându-ne înghițiți de adâncurile neînțelese. Spada Legiunii apare astăzi, din nou, prin slovă scrisă, după ce de altfel nu se odihnișe nici până acum în tăcerea care nu însemnează desarmare nici înfrângere...”* După nr. 8 din data de 1 Ianuarie 1931, se produce o nouă întrerupere care durează până la 1 Noembrie 1932 (IV, Nr. 1), când se începe publicarea gazetei la tipografia Căminului Cultural Crestin din Iasi. Semnalăm din cuprinsul acestei ediții, în prim plan, apelul pe care Corneliu Codreanu îl adresează **“legionarilor din toată țara”**, în care expune ideile renovatoare și aspirațiile pe care

le urmărește Legiunea pentru destinul poporului român, ostracizat de cupiditatea parlamentarilor democrați, fiind enumerate la final nouă cereri de asanare adresate guvernului *“ca măsuri de salvare imediată”*, între care *“pedeapsa cu moartea pentru manipulatorii fraudulosi ai banului public”*, *“confiscarea averilor acumulate prin furt și prin fraudă”* și desființarea prin lege a *“hrubelor masonice”* de pe teritoriul României conspiratoare împotriva *“intereselor românești”*. Mai semnează în cuprins: Radu Mironovici - **“În atenția țăranilor și muncitorilor creștini”** (la rubrica de **“Întrebări și răspunsuri”**); Ion Banea - **“8 Noembrie, Ziua Sfinților Arhangheli Mihail și Gavril”**, *“voievozi ai ostilor îngeresti”*; Dr. Augustin Bidianu - **“Păcatele patidelor politice”**; Ion I. Moța - **“Stăpânirea furtunii”** (în care este articulată ideea unei *“schimbări radicale”* ca *“voință invincibilă a marilor mase complet descurajate și lipsite de încredere față de actuala ordine”*); Corneliu Georgescu - **“Cu prilejul schimbării de guvern”** (sinoptic, în trei puncte, cadrul în care *“Garda de Fier”* consideră *“că ar trebui gospodărită Țara”*, cu o *“cârmuire statornică și dreaptă, scuturată de jugul politicianismului”*), s.a. Semnează versuri: A. G. Delafântânele - **“Tutova”** (în amintirea luptelor date aici de către Legionari în Februarie, Martie și Aprilie 1932, *“în urma cărora toate forțele politicienilor coalizate au fost înfrânte de către “Garda de Fier”*), și studenta legionară Viorica Lăzărescu cu poezia **“Pământul nostru”**, de frumoasă rezonanță: *“Pământul nostru-i cel mai sfânt tezaur / Pe care din strămosi l-am mostenit; / Din el se’nalță holdele de aur / Și stâncele bătrâne de granit”*... La 1 Decembrie apare cel de-al doilea număr în care se relatează despre **“sărbătorirea zilei de 8 Nov. 1932, la Iasi”**, cu ocazia împlinirii a *“cinci ani de existență”* a Legiunii, este publicată **“Declarația Sefului Gărzii de Fer la Mesaj”** din August 1932, sunt prezentate mai multe dispoziții către legionarii din Capitală, **“Ordinul Nr. 1 privitor la organizare”** semnat de Corneliu Z. Codreanu, și sunt conturate în principiu cele cinci legi fundamentale după care se conduce cuibul: *“legea secretului, legea educației, legea muncii, legea disciplinei și legea ajutorului reciproc”* (**“Cum se organizează un cuib”**), alături de două articole care se adresează *“surorilor legiunii”* intitulate **“Femei și fete române”**, iscălit de studentul legionar Valentin Măcrineanu și **“Românca cea nouă”** sub semnătura lui A. Măgură. Anul ce urmează, 1933 (V al publicației), pleacă de la numărul 1 purtând data de 1 Ianuarie, în cursul acestui an tipărindu-se, de altfel, doar în patru numere, ultimul dintre ele cu data de 9 Aprilie. Toate aceste întreruperi au fost condiționate de numeroase împrejurări nefavorabile, fie ele de necesități stringente (cum ar fi litigiul în privința Căminului Cultural Creștin unde era sediul revistei), marile dificultăți financiare ori cele întronate de condițiile politice adverse ale vremii, după cum s’a văzut. Dintre colaboratorii constanți ai publicației, semnalăm în primul rând pe cei cinci fondatori ai Legiunii în frunte cu Corneliu Z. Codreanu, Ion I. Moța, Corneliu Georgescu, Radu Mironovici și Ilie Gârneață, urmați

de Ion Banea (pentru un timp redactor-sef), Nicolae Totu, Gh. Clime, Iustin Iliesu, Ioan Blănaru, Monahia Zenadia Raclis, Al. Butnaru, V. I. Onofrei, Hristache Solomon, I. Butnaru, Stefan Anastasescu, Ion Sava si mulți alții.

Tipografia "LIBERTATEA", Orăstie (cu excepția primelor numere apărute aici, revista s'a *bucurat* aproape constant de cenzura pretorului plasei Orăstie, Damian Petru); Tipografia "Casa Putnei", Focsani; Tipografia "Căminul Cultural Crestin", Iasi.

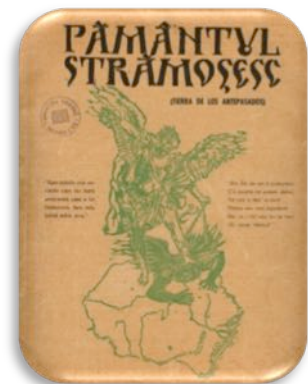
După sapte ani de întrerupere, cea de-a doua serie a revistei începe la 8 Noembrie 1940 (Anul XIII, Nr. 1), de ziua **Sf. Arhanghel Mihail, patronul Legiunii**: *"Reapărem în Iasul tinereții noastre, al idealurilor, al luptelor si suferințelor, a biruințelor si durerilor noastre de odinioară. Reapărem după 13 ani de lupte, de prigoane... Revenim în Iasi, sub comanda lui Horia Sima^{*)} si nu vom mai pleca. "Pământul Strămosesc" va rămâne mereu în cetatea legionarismului, va lupta mereu de aici împotriva puhoiului de dusmani si va căuta să facă din fiecare colțisor al Iasului un sanctuar si din fiecare casă înstreinată un cuib de credință în neam si în legiune"* (Corneliu Georgescu – *"După 13 ani"*). Sunt reproduse cu această ocazie mai multe articole tipărite în numărul 8 al revistei **"Pământul Strămosesc"** din data de 8 Nov. 1927, începând cu relatările consemnate sub titlul **"Ziua Legiunii la Iasi"** despre *"legământul celor dintâi Legionari"* si solemnitatea înmânării săcusorului cu țărână sfântă, rugăciunea si legământul solemn al acestora, articolul de largă cugetare si simțire crestină semnat de Ion I. Moța cu titlul **"La icoană!"**, frumosul îndemn semnat de Corneliu Codreanu, **"E ceasul vostru: veniți!"**, pentru a ne rezuma doar la câteva dintre cele reluate în acest prim număr al noii serii.

Imprimeriile "Cuvântul", S.A.R. Bucuresti.

^{*)}_____

- Vezi si **"Iașii – orașul Mișcării Legionare, 8 Noembrie 1940"** de Horia Sima. Imprimeriile "Cuvântul", Bucuresti, 1940 (23 pg.).

◆ **"PĂMÂNTUL STRĂMOSESC"** (2) (ediție de Exil) Seria II, sub îngrijirea lui Ilie Gârneață. Anul I, Nr. 1, Iunie – Noembrie 1952, Buenos Aires, Argentina. Editura "CUGET ROMÂNESC". Colaborări: I. G. Dimitriu, Laurian Țâlnaru, Ilie Gârneață, Const. Papanace, Nicolae Tănase, Virgil Ionescu, I. V. Petre, s.a. Secțiunile revistei: **Fondatorii – Martirii - Suferință, Jertfă, Cântec - Probleme si gânduri din viața legionară**. *"Pământul Strămosesc a fost revista începuturilor revoluției spirituale românesti. Oricâte publicații legionare au mai apărut după aceea nu i-au putut smulge acest primat"* - se spune în cuvântul înainte semnat de Ilie Gârneață. *"Numărul de față al Pământului Strămosesc vrem să rămână un număr festiv. Îl închinăm Căpitanului si martirilor legionari care au căzut apărând unitatea si*

spiritualitatea Legiunii". Este reprodus cu această ocazie un fragment din cartea Căpitanului Corneliu Z. Codreanu *"Pentru Legionari"* (Ed. "Totul pentru Țară", ediția a II-a), un capitol semnat de Corneliu Georgescu cu titlul *"Răsună chemările"* din vol. *"Pe drumul cu Arhangheli"* editat în Colecția "Omul Nou", 1952, amintirile din lagăre și închisori consemnate de Radu Gyr sub titlul sugestiv *"Suferință, Jertfă și Cântec"*, facsimile de scrisori (Ion I. Moța și C. Z. Codreanu), articole publicate de Ion I. Moța, un index alfabetic al celor *"căzuți pentru Legiune și morți în credință legionară"* intitulat *"Martirii Legiunii"*, rândurile evocatoare despre Vasile Marin din volumul în manuscris *"Amintiri Legionare"* de Virgil Ionescu, un important medalion despre personalitatea lui Ion Belgea pe care-l iscălește Const. I. Papanace. Alte mărturii cuprinse în această ediție a revistei *"Pământul Strămosesc"* despre martirii căzuți ai Legiunii: Laurian Țâlnaru – *"Ultimele clipe ale celor ucisi cu Căpitanul"*; Nicolae Seitan – *"Generalul Gh. Cantacuzino-Grănicerul"*; Petre Vălimăreanu – *"Domnul Inginer"* (Gh. Clime); Mile Lefter – *"Senatorii legionari G. Potolea și Col. Diaconescu"*^{*)}; Ion G. Dimitriu – *"Cruciulița lui Bădița Nicoară"* și *"Părintele Isichie Antihie"* (din volumul manuscris *"Medalioane însângerate"*), D. Tăroiu – *"Bădița Istrati"*, etc. În context, reproduceri de interes pentru lumea legionară: fragmente disparate din romanul *"Tigrii"* (vol. I – II) de Dragos Protopopescu, versuri sub semnătura poezilor Valeriu Cârdu, Radu Gyr și Viorica Lăzărescu, alături de cele noi publicate de I. G. Dimitriu – *"Moța"* și T. Nour-Miron - *"Odă"* (*"eroicei Fecioare..., camaradei martiră Titi Găță"*, 15 Aug. 1949).

^{*)}_____

- *"În dimineața zilei de 22 Septembrie 1939... – scrie în reconstituirea sa Mile Lefter – Colonelul Vasile Diaconescu, mare mutilat de război, cu pieptul plin de decorații, a fost arestat de comisarul Ionescu, dispensat de serviciul militar, din Inspectoratul Siguranței din Basarabia și dus la Chestura Poliției Chisinău. Fără nicio judecată a fost împuscat în ziua de 23 Septembrie 1939, odată cu comandantul legionar Sergiu Florescu și muncitorul Palamarciuc. Carol II și guvernul său au ordonat ca trupurile acestor martiri să fie expuse batjocurii streinilor, în piața mare din Chisinău. Tot din ordin 'regesc' li s'a pus la cap o placă, cu inscripția: 'Asa vor păți toți trădătorii de țară!' Corpurile martirilor: Colonelul Diaconescu, Sergiu Florescu și Palamarciuc au fost acoperite cu scuipatul dusmanilor pângăritori. Elevii scoalelor din tot orasul Chisinău au fost obligați să defileze în fața macabrelui spectacol spre a cunoaște și vedea cu proprii ochi acest oribil act de impietate și cum cinsteste pseudo-democrația românească, pe un colonel, care și-a vărsat sângele pentru apărarea Patriei. În coloanele de elevi de liceu era și Paul Diaconescu, fiul Colonelului Diaconescu, care a lesinat, când a recunoscut în cel ucis și asvârlit pe caldarâm, cu cârjele lângă el, corpul sângerând al scumpului său tată! Tot în ziua de 23 Septembrie 1939..., ofițerul invalid de război Gheorghe Potolea, supraviețuitor din sarja de la Prunaru, a fost arestat de jandarmi și după ce a fost legat în lanțuri, a fost pornit pe jos, din Beresti, spre Galați. În marginea unei porumbisti, din apropierea Tg. Bujoru (Covurlui), a fost împuscat, odată cu țaranul Gheorghe Croitorul, nefericită victimă, luat în locul unui legionar, de meserie croitor. Trupurile acestor martiri au fost aruncate într-o groapă săpată cu baioneta de jandarmii ucigasi, atât de adâncă încât haitele de câini, din satele vecine, s'au hrănit cu sfintele lor rămășițe. Câțiva țărani au alungat câinii, și, pe furis,*

noaptea, au săpat o groapă mai adâncă unde au depus resturile celor asasinați. Totul a decurs în taină, întrucât altfel, dacă ar fi fost descoperiți de autoritățile jandarmeresti, că au făcut acest act uman și creștinesc, ar fi fost și ei împușcați, ca legionari.”

◆ **"PĂMÂNTUL STRĂMOȘESC"** (3) (serie nouă) Director: Prof. Dumitru Găzdaru. Anul I, Nr. 1, 20 Mai 1974, Buenos Aires. Secretariatul și Administrația: Nicolae Seitan și I. V. Petre. În memoria lui Ilie Gârneață. Paginile comemorative sunt iscălite în ordine de: N. Seitan - **"Bădia Ilie Gârneață"**; C-tin Papanace - **"Ilie Gârneață, Crâmpiei de amintiri"**; Vasile Iașinschi - **"Iartă-i, Doamne, că nu știu ce fac"**; Dorina Gabor - **"Prima și ultima întâlnire cu Ilie Gârneață"**, precedate de o **"Notă"** pe care o semnează Dumitru Găzdaru (D.G.) în care expune, schematic, în patru puncte, ideile generale care stau la baza tipăririi acestei noi serii. Pe scurt, acesta precizează: **"1. Nu inițiem o publicație periodică nouă, ci o continuăm pe aceea fondată de Căpitan în 1927..."**; **"2. Sub conducerea Căpitanului și apoi a lui Ilie Gârneață Pământul Strămoșesc a avut caracter de publicație oficială. Noi astăzi nu putem avea un oficios legionar și cu atât mai puțin o publicație oficială legionară... Voi considera însă Pământul Strămoșesc o publicație legionară..."**; **"3. Pământul Strămoșesc va fi revistă, nu gazetă..., revistă de studii documentare, de doctrină, de serioasă cultură românească, de luptă națională..."**. În ultimul punct împărtășit de Prof. Dumitru Găzdaru în introducerea sa, între altele, ține să ne asigure că: **"Vom ocoli polemica în capitolele constructive ale scrisului nostru, apelând la ea numai în cazuri de extremă necesitate: nicio construcție nu se trasează fără o prealabilă curățenie a terenului..."** Cu aceste spuse, după paginile comemorative ale celor amintiți mai sus, încă neliniștit de trecut, D. Găzdaru se năpustește (în nu mai puțin de 15 pagini) asupra Comandantului Mișcării Legionare, Horia Sima, pe seama unui articol evocativ al acestuia intitulat **"La un an dela moartea lui Ilie Gârneață"**, articol publicat în *Curierul Informativ al Mișcării Legionare* dela Madrid **"Țara și Exilul"** pe lunile Mai - Iunie 1972. Articolul de intrigă polemică pe care îl semnează D. Găzdaru (dela pg. 29 până la pg. 44), se intitulează **"Omagiu profanator"** și este, spre necinstea autorului, un adevărat dezmăț de invective ieftine, de acuzații infamante, gratuite și de distorsionări abracadabrante, cum al eșecului capitular și neputinței ce se înregistrează în tabăra minisculei dizidențe legionare, în război permanent cu trecutul și cu șefia Legiunii, ca Don Quijote. Este doar preludiul unui accelerat sir de atacuri ce se vor continua, caracterizând "tonul" revistei pe întregul parcurs al acestei noi serii. Notăm, la rubrica literară: **"Cântec Martirial"** de Ion Țolescu (versuri dedicate lui Corneliu Codreanu, titlul omonim al vol. de mai târziu publicat de poet la Madrid, în 1977). Cel de-al doilea număr din seria P. S., apărut în anul 1975, cuprinde primele două părți ale importantului studiu semnat de D. Găzdaru intitulat **"Limba și Nația"** (fiind analizate **"elementele care compun Nația: Rasa, Teritoriul, Conștiința, Limba"** și **"Raporturile**

dintre limbă si celelalte componente ale Nației”, studiu pe care îl va încheia în numărul următor cu prezentarea ultimelor trei părți), amintirile lui Vasile Iasinschi intitulate **“În lagăr la Vaslui după asasinarea Căpitanului”**, cele semnate de P. Niculae în care descrie **“Ultimele zile din viața Nicoletei”**, iar Ion Țolescu continuă la rubrica literară **“Cântecul Martirial”** (versurile din această ediție fiind dedicate Nicoletei Nicolescu, Bădiței Gh. Istrate si Miti Dumitrescu). Nu lipsesc nici din numărul de față insinuările si atacurile incontolabile pe care le face D. Găzdaru la rubrica de **Note si Comentarii**, deznădăjduit tot mai mult, se pare, de impotența taberei dizidente si de ecoul nefavorabil cu care exilul românesc a primit comentariile sale acide si puțin protocolare unui om de știință. Numărul 3 se prezintă si el în nota caracteristică de-acum, a tonului de beligeranță exacerbată, câteva din excepțiile demne de subliniat fiind la rubrica de **“Amintiri si Documente Legionare”**: Nicolae Seitan – **“Tabăra de muncă dela Carmen Sylva”** si P. Niculae – **“La Siguranță”**, urmate la secția literară de ciclul în versuri al poetului Ion Țolescu, **“Cântec Martirial”**. Numărul 4 (1978) al noii serii (1977-78), *Volum jubiliar, Semicentenarul Mișcării Legionare, 1927-1977*. Iscălesc: Vasile Iasinschi – **“Dela Căpitan purcede gândul”** (o proiectare a Legiunii Arhanghelul Mihail si caracteristicilor ei fundamentale pe *“calea acțiunii pentru mântuirea Neamului Românesc cu fapte frumoase si jertfe grele”*); C-tin Papanace – **“Evoluția M. L. după arestarea si asasinarea Căpitanului. Cazul Horia Sima”** (în care întreține si încearcă să justifice ideia schismei produse în sânul Legiunii); Stelian Stănicel – **“Corneliu Zelea Codreanu, portret”** (caracterizările autorului asupra personalității Căpitanului, cu adăugarea mai multor mărturii scrise rămase dela Puiu Gârcineanu, Ion Banea, Iordache Nicoară si Gh. Racoveanu); N. Arnăutu – **“În preajma Căpitanului”**; Petre Vălimăreanu – **“Domnul Inginer”** (in memoriam, Cdt. Leg. Ing. Gheorghe Clime *“căzut pentru Căpitan si Legiune, în zorii zilei de 22 Septembrie 1939, în curtea închisorii din Râmnicu Sărat”*). Sunt continuate si în acest număr atacurile caracteristice la adresa lui Horia Sima și a conducerii Mișcării Legionare pe care le face D. Găzdaru într’o prezentare referitoare la Prof. Traian Brăileanu care, (prin grija autorului nostru), ajunge în postura de... **victimă** a guvernului legionar din 1940. Ultima editare, vol. 5 din 1979, cuprinde în întregime, postum, memoriile¹⁾ Cdt. Leg. Ing. Virgil Ionescu (1892-1966), încheiate de **“Notele marginale”** la aceste memorii pe care le face D. Găzdaru, în psihoza caracteristică de patimă și defăimare a lui Horia Sima, subtilizând zvonurile drept adevăruri, cum ar fi ridicola aberație că *“s’a ajuns la înscăunarea lui Sima prin intervenția nerusinată si nocivă a lui Carol, a Lupeascăi, Urdăreanu si Moruzov”*. Astăzi, arhivele dezgropate după atâția ani, infirmă cu totul acuzațiile care s’au țesut și întreținut în chip imbecil, multe din acestea provenite chiar din surse comuniste speculative asupra cărora D. G. nu păstrează absolut nici o rezervă și le folosește în argumentările sale: Mihai Stoian, *“Moartea unui savant: N. Iorga”*, ed. 2-a, Buc. 1976, M. Fătu – I. Spălățelu, *“Garda de fier, organizație teroristă de tip fascist”*, Ed. Politică, Buc. 1971²⁾ (la pg. 69 din vol. 4 al P. Str., ’77-’78) ori pg. 71 în care utilizează o frază de șoc dintr’o filă-jurnal a lui... N.D. Cocea cu data de 29 Mai 1940, sau o așa zisă *“mărturie trimisă la Secretariatul Pământului Strămosesc cu data New York, 20 Aprilie*

1978”, rezumându-se să ne informeze că... *“Încă nu suntem autorizați să publicăm detalii referitoare la proveniența ei”* (vol. 5, 1979, pg. 200), desigur, o anonimă dintre cele utilizate de securitate pentru intoxicarea exilului. Se pare că, mult trâmbițata *“ocolire a polemicii”* anunțată cu atâta emfază la reparația noii serii în punctul 4, combinată și proteguită în folosire apoi de *“extrema necesitate”*, n’a fost decât un pretext ticluit abil de reînnoire a atacurilor pentru *“curățenia terenului”* și ultimă zvâcnire a taberei dizidente, înainte de compromisul fatal al acceptării actului mârșav dela 23 August prin aderarea la un organism din exil care considera fatidica zi ca un act de... eliberare și o serba ca atare. Adevărata Mișcare Legionară sub conducerea lui Horia Sima, nu a avut nevoie în reprezentare de astfel de resorturi quasi-legitime și disputabile, organisme politice compromise, **forța** acesteia fiind, în substanță, **forța inegalabilă a întregului și adevăratului exil românesc anticomunist**, recunoscută ca atare și temută în permanență de regimul comunist samavolnic împotriva căruia a luptat. Din păcate, cu citările pe care le face din aceste surse speculative în încercarea sa de compromitere a lui H. S. sub mantia pretinsului *spirit de solvare* a problemelor interne din cadrul conducerii M.L., Prof. D.G. creează un prejudiciu moral și face un deserviciu Mișcării Legionare dând astfel credit și legitimitate calomniilor și falsurilor asociate și prezentate în aceste lucrări.

1) _____

- Vezi în acest context și editorialul semnat de Traian Popescu apărut în revista *“Carpații”* din Madrid (XXIV-XXV, Nr. 17/18, Mai-Iulie 1979) sub titlul *“Memoriile Comandantului Legionar Virgil Ionescu”*, care pune în discuție posibilele *intervenții* în text ale Prof. Găzdaru și, implicit, veridicitatea afirmațiilor și integritatea memoriilor publicate. Autorul afirmă în presupunerile sale că memoriile *“amplu comentate* (N.N. – de D. Găzdaru), *retusate probabil și pregătite pentru satisfacerea dorinței comune ponegrirea Comandantului prin toate mijloacele”*, au fost publicate *“douăzeci și patru de ani mai târziu schimonosind prin interpolările anti-simiste, o lucrare care realmente putea completa documentarea asupra trecutului Legiunii”*.

2) _____

- Caracterul și rolul acestor maculaturi se identifica precis cu scopul de defăimare maximă a Mișcării. În volumul manuscris *“Istoria Mișcării Legionare”* publicat pe site-ul *miscarea.net*, la pg. 210-211, în capitolul intitulat *“Guvernarea mixtă Antonescu – Mișcarea Legionară”*, autorul acestuia, Av. Alexandru Vergatti, descrie cu un exemplu elocvent proveniența și calitatea acestor *surse* preluate și folosite ilustrativ spre ponegrire în lucrarea sus amintită: *“Mișcarea Legionară, mișcare revoluționară, promovată și amplificată de marile probleme sociale și naționale românești, nerezolvate de oligarhie în cei 80 ani de guvernare, a fost inclusă într-o acțiune de guvernare care a durat patru luni și jumătate în condiții absolut ingrate. Ea trebuia să facă față – după ani de zile de persecuție morală și fizică – reorganizării cadrelor sale. Problema nu ar fi fost nerezolvabilă, dacă cei doi parteneri ar fi fost de bună credință. Din volumele publicate de G. Barbul – fostul secretar al lui Ion Antonescu – și Matatias Carp, secretar general al Uniunii Evreilor Români în perioada 1940-1944, reiese în mod clar că Antonescu nu a fost de bună credință în alianța sa cu legionarii și el a urmărit permanent fie să preia sefia Mișcării Legionare, fie să izgonească din guvern Mișcarea în condiții atât de penibile încât aceasta să fie ulterior*

dezavuată de cei mai buni Români. De aceea ctivitatea Miscării în timpul guvernării – mai scrie acesta – nu poate fi analizată considerând cei doi colaboratori de bună credință. Mihai Antonescu a dispus (în 1940 N.N.) înființarea unei comisii speciale la Ministerul Justiției prezidată de un comunist notoriu, Traian Broșteanu, care ulterior, în timpul regimului comunist a fost utilizat în alte servicii de încredere de către comunisti. Această comisie aduna toate reclamațiile făcute de Evrei și de alți cetățeni care se considerau lezați de unele acțiuni legionare. Conform sistemului utilizat permanent de oligarhie, majoritatea documentelor colectate de această comisie erau sau false sau ‘amplificate’ – cifrele reale fiind deformate de comisie. Ele au fost folosite, după lovitura de stat pentru a se ilustra necesitatea acestei lovituri de stat; au fost folosite de reprezentanții oligarhiei, fugiți peste graniță; și sunt folosite de regimul comunist român pentru a calomnia Miscarea Legionară...”.

◆ **"PĂRERI STUDENȚESTI"** - *spiritul nou al vremii (sociale, politice, literare)*. Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1932, București. Director: Mihail Stelescu. Prim redactor: Doru Belimace. Săptămânal.

Din cuprins, rubrica intitulată **"Colțul Studentei"** sub îngrijirea Nicolettei Nicolescu. Vezi și polemica întreținută cu revista **"Dreapta"** condusă de Eftimie Horescu apărută concomitent în mediul studențesc din București.

✚ **Sinoptica editării:** Anul I, 1931/32, Nr. 1 - 7.

Tip. "Speranța", București.

◆ **"PENINSULA BALCANICĂ"** (politico-literară) *Organ de apărare a intereselor românești în Balcani*. Serie nouă. Anul I, Nr. 1, 6 Mai 1923. Director: T. Hagi-Gogu. Redacția și Administrația la București. Periodic lunar...

Tip. "Buciumul", Tip. "Estetica Modernă", Tip. "Română", Tip. "România Nouă", Tip. "Bucovina", București.

◆ **"PERMANENȚE"** (*Cultural – Politic – Social*). Anul I, Nr. 1, 1998, București. Motto: *"Țara este întâi a lui Dumnezeu, și numai apoi a noastră"*. Sub egida Fundației "Prof. George Manu". Comitetul director al revistei la apariție: Mircea Nicolau, Nicolae Roșca, Clotilda Stavri. Prim redactor: Mircea Nicolau. Redactori: Nicolae Nicolau, Aristide Lefa, Ion Popescu, Radu Creangă, s.a. Într'o retrospectivă făcută după câțiva ani dela tipărirea publicației, redacția sincronizează încă odată ideile convergente care stau la baza acesteia,

reafirmând sensul orientării ei viitoare: *"Revista **Permanențe** este o revistă de afirmare a spiritului autohton împotriva a tot ce s'ar putea să-l altereze în orice fel de împrejurări și ea*

consideră ca ceva silnic și artificial orice concepție străină promovată pentru a înăbuși elanul instinctului nostru etnic”.

◆ **"PLAI"** Revistă literară lunară condusă de Aspazia Munte și Neculai Pavel. Anul I, Nr. 1, Martie 1934, Plaiul Cosminului, jud. Cernăuți, Bucovina. Contribuții notabile din lumea liricii bucovinene: Iulian Vesper, George Drumur, Mircea Streinul, Aspazia Munte, E. Ar. Zaharia, Neculai Roșca, s.a. Versuri numeroase, recenzii de cărți și reviste primite la redacție, etc... Nr. 1 - 3, 1934.

Institutul de Arte Grafice și Editura "Glasul Bucovinei", Cernăuți.

◆ **"POTOMAC"** Director: Dr. Alexandru Ronnett. Anul I, Nr. 1, 15 Mai 1975, Chicago. Revistă trimestrială de analize geo-politice în limba engleză. Cu un tiraj cuprins între 1.500 – 1.800 de exemplare, revista **"Potomac"** era răspândită tuturor ministerelor de afaceri străine, guvernelor din lumea liberă și personalităților politice influente în lumea și lupta anticomunistă.

◆ **"PREDANIA"** Revistă de critică teologică fondată de Prof. Nae Ionescu și Gheorghe Racoveanu la București. Anul I, Nr. 1, 15 Februarie 1937. Director: Gh. Racoveanu. Apariție bimensuală. Mărturisindu-și credința în ideile originare și drept - păstrătoare ale Sf. Părinți, în cuvântul lămuritor al primului număr se spune: *"În aceste vremi în care povățuitorii adevăratei lucrări și înțelegeri duhovnicești au secat, cu totul, se cuvine să ne ținem de statornicirile Părinților. Pravilele, Predaniile, Învățăturile lor să ne fie dreptare... Predania s'a născut din râvna pentru păstrarea dogmei și a rânduiei date nouă de Părinți. Impotriva oricui. Încredințați că bucuria de a strica lucrul vătămător e bucurie creatoare, pășim în cale cu hotărîre și cu bucurie. În munca pe care o începem nu vom veni cu 'adevărurile' noastre. În munca aceasta noi vom fi doar mărturisitori: vom mărturisi adevărul Bisericii. Care se află, întreg, în păstrarea Ei"*. Rubrici consacrate: *Note, Însemnări, Cărți - Reviste, Mărgăritare, Informațiuni* și, cu accente polemice, *"din Abdera teologica"*. Printre colaboratorii revistei s'au numărat: Pr. Grigore Cristescu, Pr. I. D. Petrescu, Serban Popescu, Pr. D. N. Ionescu, "Smeritul Stratonice" (Firmilian Marin?!?), Nicolae M. Popescu și alții. În urma condițiilor politice de dictatură create la începutul anului 1938, **"Predania"** își încheie temporar activitatea. Mulți dintre redactorii ei sunt arestați și internați în lagăre. Reeditată la 1 Ianuarie 1941 (cf. semnalării apărute în ziarul **"Cuvântul"** (XVII, Nr. 25, 7 Nov. 1940), fiind amintite colaborările: Prof. I. Găvănescul, Prof. Traian Brăileanu, Prof. P. P. Panaitescu, Prof. Vladimir Dumitrescu, Prot. Emilian Marin, Preot Dr. Liviu Stan, Vasile Băncilă, Mircea Vulcănescu, Arh. Benedict Ghiuș, Pr. Constantin Crișan, Pr. I. D. Petrescu, Pr. Dr. D. Fecioru, s.a.

Tiparul: "Oltenia" (sr. I).

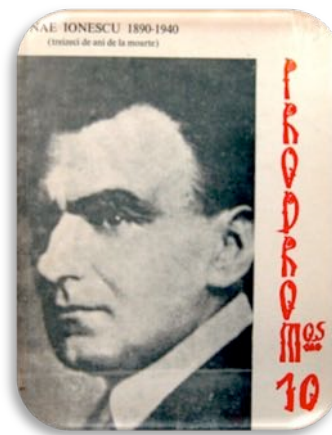
◆ **"PREZENT"** (*buletinul informativ al R.A.N.C.-ului = Romanian-American National Congress*). Președinte: Dr. Alexandru Ronnett. Editor: A. Predescu. Anul I, Nr. 1, 1980, Chicago.

◆ **"PRIVIGHETOAREA"** (*organ informativ al Românilor din sudul Floridei*). Anul I, Nr. 1, Martie 1987, Hallandale, Florida. Director: Moise Crețu. Redactor responsabil: Traian Golea. *"...Cu dorința de a contribui la îmbunătățirea, la armonizarea și împăciuirea atmosferei dintre noi pe o cale civilizată, am cutedat să începem publicarea lunară a foii noastre informative: "PRIVIGHETOAREA" – ni se spune în cuvântul introductiv al primului număr pe care-l semnează redacția, precizându-se că revista își ia sarcina "să dea în vileag neregulile pe care le constată și să aducă lumină acolo unde domnește suspiciunea și întunericul"* (I, Nr. 2), referire recognoscibilă a raporturilor tensionate din comunitatea locală generate de "fariseismul" noului preot (angajat până de curând al Patriarhiei din București, trimis în străinătate cu întreaga familie și aterizat la Miramar ca paroh al bisericii Sf. Treime), ale cărui "rânduieli" - puțin ortodoxe - au creat vii proteste și luări de poziție în rândul enoriașilor. Prin încercarea făcută, de îndepărtare a membrilor de bază din conducerea Consiliului parohial sau de creare a unei atmosfere direct ostilă oricăror manifestări anti-comuniste, "trimisul" nostru a adus grave neajunsuri spiritului comunității, fiind silit în anul 1992, în "schimb reciproc", să plece din comunitate, la New York. Iscălesc în paginile revistei: Constantin Neacșu, Roman Bănățanu, Moise Nicolici, Pr. Romulus Radu, s.a. Reținem: Prof. Teodor M. Popescu – **"Cum trebuie să fie un preot"** (articol însoțit de comentariile și explicațiile redacției - I, Nr. 5, 1987); **"Buni Români ori buni Americani?"**, **"Un an de la revolta din Brașov"** (II, Nr. 18, 1988); Pr. Romulus Radu – **"Mihail Eminescu – un mare poet creștin"**; Traian Golea - **"Eliberarea României"**; Traian Golea - **"Exilul și Răscoala sau Conspirația ceaușistă și exilul anti-comunist"** (IV, Nr. 20, 1990).

◆ **"PRODROMOS"** (*foaie de gând și apropiere creștină*). Redactori: Ioan Cușa, Nicu Caranica, Paul Miron, Mircea Eliade, D. C. Amzăr, Horia Stamatou, Pr. A. Scrima, N. A. Gheorghiu. Freiburg im Breisgau, Germania de Vest, 1964-1970. Remarcabile contribuțiile consacrate cunoașterii intelectualilor de mare calibru cum ar fi Mircea Vulcănescu, Nae Ionescu sau Dan Botta, cu reproduceri din operele acestora și scrieri de aleasă ținută dedicate lor în cuprinsul revistei, în antiteză cu cenzura și teroarea din țară care menținea sub tăcere *vârfurile de lance* ale intelectualității naționaliste interbelice. Asupra acestui fapt, Ioan Cușa se pronunță încă de la primul număr al publicației, în care subliniază că *"...îngrădirile ridicate în calea sufletului: silnicia, minciuna, încercarea de a întinde uitare peste cei care, prin faptul simplu de a fi om, ar*

trebui să ne fie prezenți și care, până în ziua de astăzi și de câtăva vreme mai cumplit, sunt ținuți în închisori, în lagăre de concentrare, forțați la tăcere sau trecuți prin moarte”, - înțelegând să promoveze în coloanele revistei răspunsul legitim acestor stări de lucruri. Pretinsa “liberalizare” afisată de regim câțiva ani mai târziu prin mijloacele de propagandă destinate intoxicării românilor din străinătate, este la rândul ei demascată, cum reiese și dintr’o **“Scrisoare deschisă cenzurii”** pe care Ioan Cușa și Paul Miron o adresează îngândurați, în nr. 8-9 din Martie 1968, regimului comunist de la București: *“Cum să te ajungem, spurcăciunea pământului, cum să te tragem la lumină, ca să nu te mai pitești niciodată sub cizma stăpânului?”*.

Din nefericire, Paul Miron însuși cade pradă propagandei regimului de la București, urșit să înființeze sub auspiciile Universității din Freiburg societatea “Mihai Eminescu”, când, ademenit de sunetele de sirenă *naufraziă* în cele din urmă și își începe colaboraționismul său cu reprezentanții “*spurcăciunii pământului*”, primenindu-se în zdrențele cu miazme rău mirositoare de speluncă rosie, răspândind ideile intoxicante cu marasm dogmatic - pestilențial - ale acestora. Strălucita lui carieră academică deschide perspectivele unei colaborări *la nivel înalt* cu autoritățile comuniste, regimul trimițând întregi delegații de “*invitați*” (și infiltranți) din România, servind scopului bine definit al propagandei comuniste. Și, desigur, n’au lipsit vizitele *reciproce* ale emeritului profesor în România, cu sejururi gratuite sub pretextul activităților de... schimb cultural, de pe urma cărora a beneficiat din plin în decursul anilor ce au urmat. Un destin tragic și rusinos în același timp (o spunem cu mare durere în suflet), un compromis degradant și, din păcate, nu singurul din câte s’au întâmplat în exil...

Sublinieri: **“Eminescu învățătorul”** de Nicu Caranica, în care, vorbind despre opera eminesciană, își pune întrebarea *“în ce măsură poate ea fecunda posteritatea”*, fiind analizate două aspecte de influență ale acesteia, în *poezia și în viața românească* (Anul II, Nr. 3-4, Aprilie, 1965); N. A. Gheorghiu – **“Asezăminte românești în străinătate – Biserica Ortodoxă Română din Paris”** (cuprinzând un scurt istoric legat de împrejurările înființării acesteia, încheiat cu rândurile: *“Pentru Români, lăcasul lor din Paris rămâne strâns legat de acțiunea pribegilor de după 1848, care, în jurul pastorului lor, el însuși pârtaș al frământărilor revoluționare, au combătut pentru un destin mai bun al neamului. Lupta acestor pribegi a contribuit în mare măsură la cunoașterea aspirațiilor românești în Occident și, în cele din urmă, la realizarea lor”* (Anul II, Nr. 3-4, Aprilie, 1965); Horia Stamatu – **“Mircea Vulcănescu și generația lui”** (Anul III, Nr. 5, Iunie, 1966), introducere anticipativă la cuprinsul viitor al revistei din Februarie 1967, când este tipărit (parțial) textul inedit al unui caiet - manuscris aparținând lui Mircea Vulcănescu, parte a conferinței susținute la 7 Aprilie 1940 în sala “Dalles” din București intitulată **“Crestinul în lumea modernă”**. Textul este precedat de o introducere pe care o face pr. Andre(i) Scrima,

având încrederea că el va fi *“primit ca un act viu, nu numai ca o relicvă; cu atât mai minunat viu, cu cât își găsește locul organic în actualitatea cea mai exigentă și mai caracteristică a întrebării spirituale de azi”* și, în particular, considerația că *“îmbracă, ascuns, demnitatea unei mărturisiri și chiar a unui legământ cu destinul (...) cel mai intim”* al autorului, Mircea Vulcănescu. Tot în acest număr **“Vicleim”**-ul compus din *“patru scene scrise pentru copiii și nepoții mei ca să le joace de Crăciunul anului 1941”*, alături de două imagini ale filozofului. Numărul 7 al publicației din Iulie 1967 este racordat cunoașterii unui important om de cultură pe care l-a dat generația tânără între cele două războaie, Dan Botta, *“criterionist”* și el alături de cei ce, în 1932, puneau bazele cunoscutei grupări cu atâția iluștri reprezentanți, iar numărul 10 din 1970 (apărut după o sincopă de aproape doi ani prin efortul lui Ioan Cusa și Pr. A. Scrima după excluderea lui Paul Miron), va fi închinat în întregime Profesorului Nae Ionescu la 30 de ani de la moarte. Semnează în acest număr omagial: Mircea Eliade – **“Profesorul Nae Ionescu”**; D. C. Amzăr – **“Nae Ionescu – Cum l-am cunoscut”**; Andre Scrima – **“Cuvinte târzii și nepotrivite despre Nae Ionescu”**, este reprodus elogiul din Aprilie 1940 adus Profesorului de filosoful Vasile Băncilă și postfața la vol. *“Roza Vânturilor”* (culegerea de articole îngrijită de Mircea Eliade), alături de mai multe texte desprinse din vol. *“Metafizica”* apărut la București în anul 1942 sub coordonarea *Comitetului pentru tipărirea operei lui Nae Ionescu* intitulată axiologic **“Nae Ionescu: Simbolism mistic”**, cuprinzând trei lecții ale marelui gânditor (cursul din 1928-1929): *“Tipul Pelerinului”*, *“Tipul Mirelui”* și *“Tipul Sfântului”*, iar la final, în două facsimile, paginile decernate Profesorului din ziarul **“Cuvântul în Exil”** (Nr. 33-34, Feb.-Martie 1965), din care ținem să scoatem în evidență două din articolele cuprinse: **“Metafizicianul”** de George Racoveanu și **“Primul examen cu Nae Ionescu”**, amintiri pe care le iscălește Mircea Eliade.

◆ **“PROMETEU”** (*revistă de luptă pentru propășire, frumos și adevăr*). Anul I, Nr. 1, 15 Mai 1934, Brașov. Apariție lunară, cu mici intermitențe. Director: Ioan Al. Bran-Lemeny^{*)}. Secretar de redacție: Nae Ieremia (dela nr. 3-4, II), mai apoi redactor (din 1937, III). Redactori: Horia E. Frunză, Victor Beldiman, M. Baiulescu, Lucian Costin, Eugen Arsu, Ecaterina Pitis, G. St. Cazacu, V. P. Rogoz, s.a. Semnalăm: Nae Ieremia – **“Cenzura și tineretul verde”**. Dispare în Feb. 1939 (?).

✦ **Structura sinoptică a editării:** Anul I, 1934/35, Nr. 1 – 12; Anul II, 1935/36, Nr. 1 – 12; Anul III, 1937, Nr. 1 – 12; Anul IV, 1938/39, Nr. 1 – 12.

Tipografiile “Unirea” și “Markus”, Brașov.

*) _____

- Poet și gazetar, autorul volumelor: *“Poezii”*, 1914 (pafațată de George Cosbuc); *“Lacrimi și clocot”*, 1916; *“Ancore”*, 1926; *“Talaz”*, 1933; *“Volkskraft und Politia”*, 1940; *“Traista mea”*, 1940.

◆ **“PUNCTE CARDINALE”** (*“periodic pentru afirmarea valorilor democrației creștine”*, apoi *“periodic independent de orientare național-creștină”*). Redactor-Sef: Gabriel Constantinescu.

Secretar de redacție: Ligia Banea. Anul I, Nr. 1, Ianuarie, 1991. Colaboratori: Demostene Andronescu, Răzvan Codrescu (pseud. Adolf Vasilescu, Vasile A. Marian, V.A.M. si altele), Constantin Iorgulescu, Marcel Petrisor, Gheorghe Brahonschi, Ionel Necula, Corina Stefan, Lucian Filip, Ion Paragină, I.P.S.S. Seraphim Joanta-Făgărășanul, I. Cojocar, Maria Constantinescu, Sebastian Mocanu si alții. A apărut la Sibiu până în anul 2010, înființând si editura cu acelasi nume în care s'au tipărit de-a lungul timpului un număr însemnat de cărți.

R)

- ◆ **"RADIO ROMÂNIA"** (*revista oficială a Societății Române de Radiodifuzine*). Redactor: Liviu Rusu. Anul I, Nr. 1, 5 Ianuarie 1941, Bucuresti. Colaborări: Ion Mânzatu, Alexandru Constant, G. Voevidca, Tache Soroceanu, I. D. Petrescu, Gr. V. Andriescu, Radu Vasilescu, Lola Ionescu-Marița, C. Iarca, Puiu Pavelescu, Miron Soarec, s.a.
- ◆ **"RÂNDUIALA"** (*arhivă de gând si faptă românească*). Director: Dumitru C. Amzăr. Anul I, Nr. 1, Ianuarie - Martie 1935, Bucuresti. Apariție trimestrială. Această revistă de nou duh românesc a numărat printre redactorii ei nume dintre cele mai cunoscute: Ernest Bernea, Radu Gyr, Ion I. Ionică, Eugen I. Ionică, Ion Samarineanu, Ion Covrig-Nonea, Vasile Băncilă, Haig Acterian, V. P. Gârcineanu, Lucian Blaga, Mihail Polihroniade, Aron Cotrus, Pr. Ion Dumitrescu-Borsa, Iulian Vesper, Dinu Buzdugan, Dimitrie Cuclin, Horia Ursu, Gheorghe Brânzanescu, Nicolae Crisan, s.a. Coperta revistei: Mac Constantinescu. Gravuri si desene: Al. Bassarab, Rudolf Rybiczka. *"În planul de lucru al revistei vin întâi cercetările privitoare la problemele cugetului si vieții românești, de azi si din trecut; urmează apoi înfățișări de oameni si locuri, în care suflul vieții noastre s'a ntrupat în chipuri si icoane de nestearsă recunostință si de nepieritor îndemn pentru vremurile următoare; iar în al treilea rând, cronica își propune să judece locurile si întâmplările vieții de azi după nevoile acestei vieți si după măsura în care sforțările ei isbutesc să fie adevărate înfăptuiri românești"* – ne lămureste redacția în rândurile de deschidere cu titlul **"O arhivă de gând si faptă românească"**. **"Gând si Cuvânt"** se intitulează cercetarea directorului revistei Dumitru C. Amzăr, *"gânduri închinare în dragoste si recunostință profesorului Nae Ionescu din partea fostului elev"*, tratând legătura *"dintre gând si cuvânt cu specială privire la limba si cugetarea românească"*, pornind dela Gheorghe Lazăr ca prim profesor român de filosofie, la semnalele de alarmă pe care le adresa Titu Maiorescu cu privire la tinerii filosofi români si importul de cuvinte străine tot mai pronunțat din lucrările acestora, împrumut sau *"rătăcirii"* deloc benefice *"complexului de înțelesuri si de simțiri"* (Maiorescu) *"după firea cugetului si graiului românesc"* - cum remarcă autorul – si până la Nae Ionescu, după care tineretul de azi *"trebuie să-si creieze singur cadrul de lucru, perspectivele si 'formulele' sintetice de care are nevoie pentru a-si putea orienta munca de cercetare"*. **"Tudor**

Vladimirescu – Gândul si fapta românească¹⁾ este titlul expunerii semnate de Ernest Bernea cu privire la revoluționarul român, **“Domnul Tudor”**, pornit la 1821 în fruntea cetelor de asupriți să înlăture clasa conducătoare înstrăinată, iar *“dacă Tudor a murit părăsit de toți ai săi nu a avut moarte zadarnică. Nu, căci sunt morți care lasă vie în urmă fapta lor si a căror putere crește si se răspândește peste veacuri. Asa a fost Tudor... De aceea Tudor a însemnat cu deosebire, momentul istoric al deșteptării conștiinței naționale. El a ridicat elementul românesc pe primul plan si a semănat în sufletul urmasilor săi conștiința si mândria românească... Tudor a fost omul care, în vremea lui, a întruchipat conștiința si virtutea românească adevărată, rămânând astfel peste veacuri un ctitor si un oblăduitor al sufletului nostru național.”*

“Țară si Țări” se numeste amplul studiu al tânărului sociolog Ion I. Ionică²⁾ publicat în cel de-al doilea număr al revistei, în care sunt precizate – în prim plan – aspectele de cercetare a zonelor sau regiunilor care s’au păstrat în *aluatul originar* din punct de vedere al specificului cultural, folcloric sau etnografic, prin care se distanțează de *“centralismul”* si scoala lui D. Gusti si aspectul său definit de cercetare monografică: *“Viața provincială duce prin chiar finalitatea sa la planul vieții naționale: țărilor (aici în înțelesul de ținut) pentru noi îndrumă spre Țară... Țările presupun țara. Ele sunt moduri ale aceleiasi vieți românești care ne învăluie. Dar, cum la baza variațiilor geografice ale țării noastre stă unitatea pământului românesc, asa la temelia lui etnică si morală stă Țara”*. La finele studiului său, Ion I. Ionică³⁾, precizându-si punctul de vedere asupra condițiilor de cunoastere a ținuturilor (**“țărilor”**), explică: *“În primul rând stă cercetarea realităților românești în organizările lor naturale, de unde vom avea de desprins si de ridicat legea după care se desfășoară viața noastră pământească. Aceasta ne îndrumă să încheem paginile de față prin mărturia necesității unei cercetări sistematice a viețelor regionale românești în cadrul țărilor tradiționale. În instituirea acestor studii, aci vedem unul din rosturile muncii pe care ne-o propunem”*.

Cel de-al treilea număr pe lunile Iulie - Septembrie se deschide cu un amplu studiu al lui Ernest Bernea intitulat **“Tradiție si Revoluție”**, prin care analizează stările de fapt ale revoluțiilor (care trebuiesc a fi *“înnoitoare”*, cu *“scop de îndreptare a stărilor de fapt”*, dar care să păstreze tradiția, *“legătura cu trecutul”* ca *“totalitate a bunurilor câștigate si experiențelor continuu verificate în viața unui popor”*). Despre **“Horia”** (la împlinirea a 150 ani dela *“martiriul din Alba-Iulia”*), scrie Ion. I. Ionică care ne spune: *“Pentru noi puterea sa si viața peste veac a faptei moșului iobag stă în smerenia lui, în supunerea desăvârșită poruncii momentului istoric al neamului său. El cel dintâiu a înțeles-o, el cel dintâiu a dus-o la faptă. De aci din împărtășania țaranului din Albac cu duhul strămosilor morți în pământul atunci înstreinat al Ardealului, se ridică elementele țării sale, împotriva cărei întâmplările schimbătoare ale vieții nu mai pot nimic”*. Din numărul următor al revistei (vol. I, nr. 4, 1935), ne reține atenția, în primul rând,

articolul cu titlul **“Începutul sforțării proprii - gânduri si străduinți ale tineretului de azi”** semnat de Dumitru Cristian Amzăr, privind sensul si modul de împlinire pe care îl urmărește tineretul naționalist: *“A rosti gânduri în vorbă si faptă proprie – e singura cale care ne stă la îndemână, pentru a ne afla pe noi însine, pentru a fi si a ne misca în lume, printre alții si cu alții, dar prin noi însine. Cine înțelege prin propria lui cercetare: ce sânt, cum sunt rânduite si ce vor lucrurile acestei lumi, si cine din si prin proprie vrednicie săvârsește tot ce întreprinde, acela singur, om sau popor isbuteste să devină ceea ce a fost rânduit să ajungă, înlăuntrul întregului acestei lumi, dintru începutul nepătruns a tot ce-a fost să fie. Fără încordarea creatoare a sforțării proprii, viața noastră si rostul ei în lume se abat dela firea si rânduiala lor înlăuntrul rânduiei celei mari a lumii însăși, încercându-se astfel cu păcatul cel mai apăsător si neiertat: al rătăcirii si pierzării de sine... Pentru o nouă educație, pentru adevărata educație a societății românești – se pronunță în continuare autorul – este nevoie de o nouă școală, de o altă pregătire pentru viață, în alte instituții, străbătute de alt duh. Noua educație, legionară, se face într’o școală nouă: școala faptei, a luptei, a sforțării proprii... Tineretul de azi luptă, asadar. Pentru creierea unui nou om românesc, dar nu în absolut si în abstract, ci omul momentului istoric de azi, omul cerut de nevoile societății românești din vremea noastră, pentru care noul tineret are o adâncă înțelegere istorică... Noua educație e singura care poate săvârși în sufletul românesc de azi prefacerea de care acesta are nevoie”*. Tot în cuprinsul acestui număr, avându-l ca autor pe tânărul filozof Vasile Băncilă, vede lumina tiparului prima parte a expozeului privind **“Sensul culturii si ‘culturalizarea’ satelor”**, stabilind ca aspect esențial *“metoda proprie de promovare”* a culturalizării în mediul enunțat si considerentele de care trebuie ținut seamă (continuat în vol. II, nr. 4 si 5, 1937); Ing. G. Nicolau-Bârlad – **“Satul Românesc – Ce este față de ceea ce poate fi”** (fondul studiului analizează structura etnică a mediului rural, vitalitatea neamului românesc în mediul rural, nivelul de viață, posibilitățile de ridicare a acestui nivel ori cele de sistematizare rurală, pentru a reliefa doar o parte a subtitlurilor care însoțesc lucrarea, vol. I, nr. 4, 1935); Ernest Bernea – **“Avram Iancu”**: *“Adânc prin suferință, viu prin legătura sa cu viața si oamenii, el s’a ridicat la luptă dintr’un puternic instinct si dintr’o îndreptățită nevoie de a trăi a neamului. Nimic artificial, nimic voit din prea multă socoteală, fapta sa a purces întotdeauna dintr’un ales simț al vieții si al istoriei, din ființa comunității căreia aparținea si pe care o simțea cuprinsă întreagă în sufletul său... Pentru noi numele lui Avram Iancu este întruparea unei răspântii istorice. Pomenindu-l alături de Horia si Tudor, sporim comoara sufletului nostru cu o nouă învățătură pentru îndrumarea si cresterea energiei naționale”* – încheie autorul rândurile sale (vol. I, nr. 4, 1935).

Cu vol. II, numărul 1-4, 1937, **“Rânduiala”** își deschide paginile cu vestea tragică si coplesitoare a morții legionarilor Moța si Marin *pe câmpiile însângerate ale Spaniei*, cărora ține să le aducă un frumos prinos de închinare si slavă: *“Un duh de jertfă si biruință a suflat peste noi. La porțile Madridului, Ion. I. Moța si Vasile Marin au căzut luptând în armatele luminii pentru sfințirea neamului întru Hristos. Ei, cei mai buni din viața tânără a acestei Țări, ei, cei mai darnici pentru*

ea! În ochii lor lumina vizionară s'a stins cuprinsă de negurile morții, topind, într'un ultim fior, chipurile dragi si icoana țării cu brazii ce urcă spre cer. Mâinile lor s'au abătut încleștându-se pe pământul rece al Spaniei îndepărtate... Ci săculețul cu țărână din țărâna Țării va fi fost singura căldură trupului lor sfâșiat. ...Si inima noastră îi plânge, dar sufletul îi slăveste. Căci sufletul învață lângă ei ucenicia la o nouă viață, ale cărei orizonturi le bănuiau abia visurile noastre cele mai îndrăznețe de mărire. Ion I. Moța si Vasile Marin au murit pentru noi, pentru răscumpărarea noastră.” (**“Lui Moța si Marin închinare”**). Tot în acest număr al revistei, Mihail Polihroniade semnează studiul mai larg privind **“Politica externă a României”**, tipărit si în colecția publicației (mai apoi reeditat de altfel în numeroase ediții si de alte edituri), studiu în care politologul legionar dezvoltă regimul alianțelor politice ale României în cadrul tratatelor politice europene, analizează *“imperialismele existente”* de care trebuie să se țină seamă si atitudinea pe care trebuie s'o adopte România în acest context, definind trei opțiuni sau – cum se exprimă autorul – cele trei căi ce *“ne sunt deschise: a) lupta împotriva imperialismului Italian si german; b) alăturarea de Roma si Berlin; c) neutralitate”*, concludând că *“politica externă românească... trebuie să rezolve două probleme esențiale: 1) în cazul unei conflagrațiuni generale să nu fie de partea învinsilor spre a îngădui pretențiunilor ungare si bulgare să se valorifice si 2) atitudinea si apărarea față de Rusia”*, opinând că *“cea mai bună soluție este neutralitatea României în orice conflict european atâta timp cât interesele ei vitale nu sunt în joc”* si evitarea *“din răspuțeri”* a alianței cu Rusia comunistă. Prolific, nelipsit nici din această ediție a revistei, la apariția lucrării **“Pentru Legionari”** de C. Z. Codreanu, Ernest Bernea ține s'o prezinte în câteva rânduri cititorilor: *“Cartea Căpitanului cade despicător si drept pentru a nărui tendința sufletului românesc care rătăcește pe culmile înalte dar si uscate ale raționalismului. Această carte este deci în primul rând o carte de **educație intelectuală**. Din ea se desprinde limpede, pentru omul adânc văzător, ce înseamnă a gândi viu, sau mai precis, ce înseamnă **a gândi**. În ea găsim gândirea ca pe o funcțiune a vieții. Cuprinsul său porneste firesc ca apa unui izvor care țâsneste dintre stânci: pur si plin de darul vieții”* (art. **“Cartea unui început de veac”**).

Numărul 5 (vol. II) al publicației tipărit la 26 Iunie 1937, la *“zece ani de Miscare Legionară”*, porneste cu articolul **“Căpitanul întregului neam”** pe care îl iscălește Dumitru-Cristian Amzăr, Căpitanul pe care *“îl chiamă **astăzi** cugetul românesc de pretutindeni”*, predestinat istoriei si *“destinului românesc”*, iar Vasile Băncilă încheie ciclul său despre **“Sensul culturii si ‘culturalizarea’ satelor”**, problema țărănească si remediile *“de valorificare spirituală a satelor”* prin crearea unui *“sistem de condiționări necesare”* respectându-se în primul rând viziunea țărănească fără de care *“nu poate fi destin românesc”*, Statul, viața si cultura noastră *“raportându-se în primul rând la această lume țărănească”*.

În cel de-al 8-lea caiet (vol. II, 1937), la pierderea tragică a viteazului General Cantacuzino, Ernest Bernea ne împărtășeste câteva gânduri de recunoștință despre cel ce a fost **“Generalul”** Legiunii: *“Ceeace căpăta însă o expresie desăvârșită în ținuta interioară a acestui mare luptător*

si om, era sentimentul demnității, al mândriei si al distincției. Generalul era un aristocrat adevărat. Nu era numai un aristocrat de neam ci si unul de spirit. Felul său de a fi, stilul său de viață, erau dominate de această însusire. Întotdeauna, dar mai ales în momentele de grea încercare, el apărea ca un om ales, cu simțul tuturor nuanțelor si frumusețelor ținutei aristocrate”. Tot despre legionarul general ne vorbește si Ion Antoniu în rândurile sale intitulate **“În cumpăna istoriei”**, ca un *“om care înțelegea să spună lucrurilor pe nume. Totdeauna categoric în atitudini – necunoscând echivocul – cu riscurile cele mai mari, niciodată nu ocolea adevărul”*. Un interesant articol semnează în acest număr Dimitrie Cuclin despre **“Muzica românească în funcție de muzica universală”**, prin care ne definește în primul rând ce este în înțelesul ei muzica, urmărind evoluția acesteia de-a rândul veacurilor si rolul ei fundamental ca instrument educativ, cu speranța că si muzica românească *“amplificându-se” si înălțându-se* își va afla *“rodirea, viața si mărșul rost ce usor i se poate profeti”*.

Numărul 9-10 (vol. II, 1937) debutează cu articolul semnat de Ernest Bernea sub titlul **“Economia Legionară sau întâietatea omului”**, preambul la un studiu de valoare iscălit de Ion Veverca despre **“Economia Românească”**, urmat de cel al lui Ion Covrig Nonea care analizează **“Miscarea Legionară si minoritățile”**, relație în care *“e necesară o schimbare de atitudine în sufletul minoritarilor, dirijată de dorința sinceră a colaborării cu Românii. Care, odată operată în suflete, va duce la recunoasterea drepturilor noastre de stăpâni pe destinele acestei țări, cu toate consecințele ce incumbă aceste drepturi, si fixarea adevăratei poziții a lor în angrenajul statului român”*, iar nu *“permițându-si atitudini arogante si disprețuitoare față de statul care-i găzduieste si-i hrănește... Pentru aceasta însă, -continuă autorul – pentru ca să se ajungă la o asemenea răsturnare, favorabilă nouă, în mentalitatea minoritarilor, Românii, si în special conducătorii vieții românești, trebuie să dea dovadă de mult tact si simț de dreptate în raporturile cu minoritarii. Trebuie să se dea dovadă de acel simț de echitate care cinsteste pe acei care îl au. Si Legiunea, prin seful ei, când si-a fixat poziția față de minoritari, a lăsat să se înțeleagă simțul de dreptate ce o animă.”*

Pe lângă studiile de amploare, profunde si bine documentate din largul publicației, se desprinde si rubrica bogată de *“Însemnări”* prețioase tratând critic lucrările de știință, filosofie, literatură, teatru, muzică, cultură si educație, si nu în ultimul rând revistele si ziarele care se conturează din peisajul timpului. Important de semnalat faptul că în colecția editurii **“Rânduiala”** au văzut lumina tiparului merituosele studii de analize privind: *“Tineretul si politica”* (E. Bernea), *“Naționalismul Tineretului”* (D. C. Amzăr), *“Tineretul si politica externă”* (M. Polihroniade), poemul *“Țară”* de Aron Cotrus, *“Horia”* de Ion I. Ionică (ciclul *Oameni si locuri*), *“Gânduri pentru Țară nouă”* si *“Cartea Căpitanilor”* (E. Bernea), *“Suflet si Gând”* (Ion Veverca), *“Din lumea legionară”* (V. P. Gârcineanu), studii omogene care *“vor putea fi consultate oricând cu real folos, ele oglindind spiritualitatea legionară în tot ce are mai dinamic si mai semnificativ”* – după cum preciza ziarul **“Cuvântul”** în nr. 27 (serie nouă) din 1940.

Ultimul număr al **“Rânduieii”** (vol. III, caetul 1, 1938) tipărit în Aprilie 1938, în plină instituire a macabrei dictaturi carliste și prigonire a Legiunii, “subțiată” de numele principalilor colaboratori care iau calea temnițelor și lagărelor nou înființate, este și ultima zvonire a unei publicații fecunde, dedicată de-a rândul anilor analizei problemelor românești de la nivelul cel mai înalt al cunoașterii, rămânând până astăzi un adevărat filon orientativ de cercetare și interpretare, simbioză a laturilor complexe de spiritualitate și ideologie legionară.

Componența **“Cercului Rânduiala”** expusă în vol. 4 (I), 1935: Dumitru C. Amzăr, Alexandru Bassarab, Vasile Băncilă, Ion Belgea, Ernest Bernea, Nicolae N. Brânzeu, Ion Conea, Mac Constantinescu, Ion Creangă, Nicolae Crisan, Constantin Floru, Puiu Gârcineanu, Liliana Grigorescu, Radu Gyr, Ion I. Ionică, Eugen I. Ionică, G. Nicolau-Bârlad, Mihail Orleanu, Valeriu Papahagi, N. M. Popp, Gheorghe Racoveanu, Victor Rădulescu-Pogoneanu, Ion Samarineanu, Emil Turdeanu, Haralambie Ungureanu.

Tipografia "BUCOVINA" I. E. Torouțiu, București.

1) _____

- **“Tudor”**, capitol inclus în lucrarea **“Cartea Căpitanilor”** apărută în colecția **“Rânduiala”**, alături de alte două expuneri publicate în revistă cu privire la **“Horia”** (Vasile Ursu Nicola, conducătorul răscoalei țărănești din Transilvania de la 1784) și **“Avram Iancu”**, conducătorul moșilor de la 1848-'49, cunoscut și sub renumele de **“Craiu Munților”**.

2) _____

- Vezi și ampla lucrare de referință a lui Ion I. Ionică: **“Dealul Mohului. Ceremonia agrară a cununii în Țara Oltului”**, Tipografia **“Bucovina”** I. E. Torouțiu, București, 1943 (ediția tipărită a tezei de doctorat a autorului nostru susținută în anul 1940).

3) _____

- Se impun câteva precizări în privința lui Ion I. Ionică, mai ales că datele referente la biografia tânărului sociolog și etnolog, chiar după 1989, au omis cuprinderea apartenenței și formației sale politice, aceasta cu atât mai mult cu cât fratele său mai mare, eminentul Dr. Ing. Eugen Ionică, cade victimă a pogromului din 21-22 Septembrie 1939, când sute de legionari de pe întreg cuprinsul țării sunt asasinați în chip bestial din ordinul camarilei. Născut la Zărnești, în 26 Iunie 1907, tânărul Ion I. Ionică urmează școala primară din localitate, după terminarea acesteia înscriindu-se la Liceul **“Andrei Saguna”** din Brașov pe care îl urmează în primii ani, mai apoi transferându-se la Liceul **“Gheorghe Lazăr”** din Sibiu unde se găsea ca elev fratele său mai mare, Eugen, și unde își termină studiile liceale în anul 1926. În toamna aceluiași an, Ion I. Ionică devine student al Facultății de Litere și Filosofie. Interesat spre sociologie, în 1929 ia parte la cercetările monografice de la Drăgus în cadrul echipelor studentești, cercetări pe care le va continua în cursul anilor următori și în alte zone ale țării. Se înscrie la Facultatea de Drept din București pe care o absolvă în 1932 obținând titlul de avocat. Urmează și cursuri de pedagogie, ajungând să predea filosofie și limba română la liceul **“Andrei Saguna”** din Brașov unde se stabilește temporar. Călătorii de studii în Franța unde, sub tutela etnologului Marcel Mauss, se înscrie pentru susținerea doctoratului. După Ianuarie 1941 și noua prigoană antilegionară, Ion I. Ionică se refugiază în Germania. După actul trădător de la 23 August 1944, ocuparea României de către trupele bolșevice și formarea în exil a Guvernului Național de la Viena condus de Horia Sima, ocupă postul de reprezentant al acestui

Guvern în Croația (vezi C. Mohanu – *“Ion I. Ionică, elemente biografice”* în **“Dealul Mohului”**, Ed. Minerva 1996). Moare, în împrejurări încă neelucidate, încercând să treacă munții în Italia, în Decembrie 1945 sau Ianuarie 1946. Câteva consemnări pe seama acestui fapt, le găsim totuși într’unul din volumele memorialistice scrise de Horia Sima: *“Pe Ion Ionică l-am întâlnit la Innsbruck înaintea Crăciunului, tocmai când mă pregăteam să trec munții în Italia. În camera lui mobilată, am dormit câteva nopți. Cum am povestit mai înainte, cu Crivăț, Borobaru și Mailat, am trecut munții pe la pasul Brennero îndată după Crăciun. Nu știu în ce împrejurări Ion Ionică s’a întâlnit la Innsbruck cu Ministrul Vladimir Cristi și au plănuit împreună trecerea în Italia. Din câte am aflat mai târziu, destul de vag, au dat peste o călăuză de origine croată, care și-a luat angajamentul să-i treacă în Italia, pentru o anumită sumă de bani și pentru țigări. Însoțiți de această călăuză, - scrie în continuare Horia Sima - au pornit peste munți în Italia, nu știu dacă pe la Brennero sau prin altă parte, și, din acel moment, nu s’a mai știut nimic de soarta lor. În Italia nu au ajuns niciodată și nici nu s’au aflat trupurile lor pe undeva. Probabil că au fost ucisi de călăuză, care i-a omorât pentru a-i jefui. Trupurile lor le-a azvârlit undeva într’o prăpastie și așa se explică lipsa oricărei urme de la ei”* (Horia Sima – **“Guvernul Național Român dela Viena”**, Editura “Miscării Legionare”, pg. 239-240, Madrid, 1993).

◆ **“RĂCNETUL JILAVEI”** Apărută în format *samizdat* la Jilava în cursul anilor 1938-1939 sub îngrijirea lui Nicolae T. Tănase.

◆ **“RĂSCRUCE”** (revistă redactată în anul 1940 de un grup de elevi dela liceul “Dragos Vodă” din Câmpulung-Bucovina în funte cu Dumitru Leonties, *“confiscată de poliție sub teascurile tiparului”* – vezi spre lămurire articolul **“La Răscruce de Drumuri”** apărut în revista **“Exilul Românesc”**, Anul I, Nr. 7, Martie 1955).

◆ **“RĂSĂRIT DE SOARE”** Ia ființă în cursul anului 1932 la București. Organul Frăției de Cruce din capitală.

◆ **“REDUIT”** O revistă scrisă de mână, multiplicată într’un număr restrâns de exemplare, apărută din inițiativa deținuților legionari și cuziști închisi la Jilava în timpul prigoanei, cu circulație în cadru intern...

◆ **“REVISTA DOBROGEANĂ”** Publicație de cultură apărută la Constanța (1936-1937). Director: Teodor Ionescu. Anul I, Nr. 1, 12 Aprilie 1936. Dintre redactorii revistei merită amintiți binecunoscuții tineri intelectuali constănțeni Ion Fățoiu, Gheorghe Butnariu, Mircea Pavelescu, Alex. Gherghel. Au mai contribuit: Radu Gyr, Mircea Eliade, Ovid Caledoni, Horia Roman, Haralambie V. Eugeniu, Gh. Coriolan, Haig Acterian, Dragos Protopopescu, D. Stoicescu, D. Papacostea, s.a. *“Nu scrim ca să ne realizăm. Fiindcă realizarea nu este gândul pus în fața lui însus; ci gândul pus în fața faptei. Asa dar, scrim pentru că nu putem să ne realizăm. Nu pentru că nu vrem.*

Deoarece am dovedit de atâtea ori și în atâtea locuri contrariul. Nu putem, din cauza noastră mai puțin, din a altora mai mult. Ceeace, însă, putem spune cu siguranță este că revista aceasta

va fi mai bună decât cele ce sunt acum în Dobrogea” – scria Ion Fățoiu la apariția publicației în **Cuvântul înainte** adresat cititorilor. *“Nimic mai la locul și timpul ei ca o revistă dobrogeană... Naționaliștii au trimis însă pe pământul Dobrogei un mort: trupul brav și sfânt al lui Virgil Teodorescu. De aici, din partea aceasta a morții și jertfei tinere se zbate sângele salvat al Dobrogei. Și numai glasul lui va răspunde cum trebuie glasului trădător al zimților și tocmelelor politice”* – se exprima Dragos Protopopescu în întâmpinarea sa intitulată **“O revistă binevenită”** (I, Nr. 1, pg. 1-2). Tot din cadrul extins al acestui număr reținem colaborarea lui Niță Mihai privind **“Permanența românească în folklorul dobrogean”**, cea a lui Pericle Martinescu care se pronunță justificativ **“Pentru un dobrogenism în cultură”**, motivație pe care o despleteste: *“În Dobrogea fiecare pas îți prezintă ceva nou, fiecare cărare îți spune o poveste, fiecare movilă închide în ea o legendă de aur; chiar și fiecare copac are parcă ceva de spus în singurătatea câmpului și sub soarele arzător al Dobrogei... Cred că cel mai frumos compartiment al culturii noastre de mâine l-ar putea constitui elementul dobrogean autentic desvoltat în lirică, epică și plastică, însă cu o înțelegere desăvârșită, ca o mărturie veritabilă a etnicului dobrogean...”,* concludând: *“Nu trebuie să uităm lucrul acesta, nu trebuie să ne depărtăm de Dobrogea”*. În numărul 2 (I) al revistei (Mai-Iunie 1936), în articolul de fond **“O Universitate dobrogeană”**, Mircea Eliade pledează pentru înființarea unei Universități de vară, întrucât *“Dobrogea trebuie să ia cunoștință de sine, și să contribuie la cultura românească prin ce are ea specific. Viața locală trebuie adusă la lumină. Și ce ar putea fi mai fertil și mai ușor de realizat decât o Universitate de vară la Constanța, - apreciază Mircea Eliade - Universitate în care să se țină prelegeri și seminarii asupra tuturor valorilor culturale pe care le-a creat Dobrogea sau au fost cândva cunoscute în această provincie”*. Din același număr al publicației, ținem să subliniem sinteza cu titlul **“Contribuții la o eventuală istorie culturală a Dobrogei”** purtând semnătura lui N. Marin-Dunăre¹⁾, tratând *“manifestările culturale din orasul Hârsova”*, parte a unui studiu mai amplu, de perspectivă, cu privire la *“Istoria culturală a Dobrogei”*. Tot din acest cuprins al numărului 2 (I), reținem și articolul bine documentat iscălit de Al. Iordan intitulat **“Aspecte dobrogene – Medgidia”**, prezentând concis bogatul trecut istoric și demografic al orasului: *“Medgidia de azi este o continuare a unui sat întemeiat prin 1752 de către Sultanul Mahmud I... Veniți din diferite colțuri ale Europei, s’au sălășuit în acest colț al Dobrogei, în decursul anilor: Mocani din Ardeal, Olteni din Tara Banilor, Macedoneni din Pind, Tătari din Crimeia, Bulgari și Sârbi din dreapta Dunării, Rusi din Basarabia, italieni..., Germani veniți prin 1850 pentru a alcătui colonii în Dobrogea, Greci și Armeni fugiți din Turcia..., Turci rămași din timpul stăpânirii lor asupra Dobrogei, Țigani desprinsi din cetele nomade în decursul peregrinărilor și în fine Evrei atrași în acest loc de afacerile negustorești, foarte active aici chiar dela întemeierea orășelului... Puține sunt orasele din România – ne mai spune semnatarul articolului - care să se prezinte sub o înfățișare atât de cosmopolită ca aceia a Medgidiei”*. Din nr. 7-9, (I, 1937), semnalăm energica luare de poziție pe care o semnează Radu Gyr purtând titlul **“Curente de avangardă în literatura română”**, prin care autorul ține să precizeze că *“falsele valori”* promovate cu

ostentație de stânga politică prin *dadaism* sau *futurism* la noi în țară, sunt un *“filon internaționalist”*, iar *“obârșia curenților de avangardă, replantată și în literatura noastră, e o obârșie străină, ce stă – în întregime – sub roșia pecete a anarhismului”*. Acest curent avangardist – mai spune el - nu are *“nici o aderență cu sufletul creator românesc”*, întrucât *“elementele lui structurale sunt numai acelea ale negativismului și anarhiei”*, reprezentând o invazie a *“extremismului literar”* care va dispărea prin natura lui *“efemeră și improprie sufletului estetic românesc”*. Un interesant articol semnat de Theodor Ionescu în același număr al revistei, analizează **“Condițiile de cultură românească în Dobrogea”** cu prilejul aniversării a 60 de ani de la reanexarea provinciei, prin care face o mică introspecție în istoricul ei *cultural*, exprimându-și în același timp credința că în ciuda condițiilor grele și nesatisfăcătoare de promovare, *“creația originală”* a scriitorilor dobrogeni va fi în stare *“să se integreze”* și *“să aducă un plus culturii superioare românești...”*²⁾

Tipografia “Dobrogea Jună”, Tipografia “Modernă”, Institutul de Arte Grafice “Dacia”, Constanța.

1) _____

- A mai funcționat – pentru un timp - și ca redactor responsabil al publicației...

2) _____

- Ca efort de promovare, subliniem că exista deja în pregătire în anul 1937 (la sugestia lui Mircea Streinul), o *“Antologie a poezilor dobrogeni”* întocmită de Ion Fățoiu și Theodor Ionescu, un fragment din acest volum fiind de altfel cuprins chiar în nr. de mai sus al revistei (I, 7-9).

◆ **“REVISTA FUNDAȚIILOR REGALE”** Din Aprilie 1941 sub conducerea lui Dumitru Caracostea, mare simpatizant al Miscării Legionare și susținător fervent. Secretar de redacție: Ovidiu Papadima. Printre colaboratori: Vasile Voiculescu, Nicolae Davidescu, Petre P. Panaitescu, Ion Siugariu, Octav Suluțiu, Aurel Marin, Mircea Eliade și alții. Facem o simplă acoladă de specificare: **“Revista Fundațiilor Regale”**, în pofida laturei *neutre* de orientare, a găzduit și gândurile tinerei generații naționaliste în paginile sale, dovadă fiind contribuțiile celor de mai sus și cadrul de afirmare românească pe care l-au abordat și promovat.

◆ **“REVISTA MEA”** Director: scriitoarea Marta D. Rădulescu. (*Revistă literară critică și de cultură generală*). Anul I, Nr. 1, 24 Ianuarie 1935, Cluj; frecvență lunară. Publicație de remarcabilă valoare intelectuală, **“Revista Mea”** a strâns în paginile ei nume rezonante de condeieri și îndrumători spirituali: Ion I. Moța, Prof. Dan Rădulescu, Vasile Marin, Prof. Traian Brăileanu, Dr. Ion Banea, Ion Covrig Nonea, N. N. Manolescu, M. Polihroniade, Fluor D. Rădulescu, Prof. Titus Mălai, Ion Hodos, s.a. *“Organ de luptă cu ținte lămurite din primele numere, cu obiective bine precizate, pe care nu le-a pierdut din vedere nici un moment, cu o linie de la care nu s'a abătut, scopul ei a fost să-și lămurească cititorii asupra unor mari probleme*

naționale, să contribuie la limpezirea ideilor și la conturarea cât mai precisă a marilor ținte ale naționalismului, mai cu seamă în ceea ce privește literatura, presa și economia națională" - iată scopurile dela care a pornit revista, prezentate succint de însăși redacția publicației într'un articol de bilanț. Reținem încă de la primele numere apelurile publice ale gazetei "pentru unificarea doctrinei și propagandei naționaliste", această necesitate fiind rezumată în câteva puncte constituante ale idealului național: "asigurarea dăinuirii, a sănătății morale și fizice, a puterii și strălucirii neamului românesc", concludând natural: "cine nu crede că, pentru aceste ținte fiecare e dator să-si închine oricând orice interes, orice ambiție și chiar viața, nu este naționalist". Cu numărul 5 pe luna Mai, Dr. Ion Banea deschide seria de articole privitoare la "Generația tânără și cultul muncii", "generația creatoare și constructivă"*) ale cărei înfăptuiri vor rămâne "dăltuite în piatra timpului". Remarcăm, pe această temă, frumosul "Reportaj fotografic din tabăra de muncă a Legionarilor "Totul pentru țară" dela Cluj" apărut în următoarea ediție a publicației, continuat apoi de "numărul special închinat taberelor de muncă" pe lunile Septembrie-Octombrie, cu istoricul taberelor de muncă voluntară începând de la 8 Mai 1924, la Ungheni (unde s'au lucrat 300.000 cărămizi pentru construirea Căminului Cultural Crestin din Iasi), campaniile de lucru din anii 1927-1928, 1933, 1934 și culminând cu "Marea campanie de lucru a anului 1935", prin care "legionarii voesc să transforme țara, dela un capăt la altul, într'un imens santier", cu această ocazie fiind prezentate taberele din Ardeal, cele de pe plaiurile Moldovei, Basarabiei și Bucovinei, taberele de muncă din Oltenia, Muntenia și Dobrogea, al căror "comandament" central – spune autorul reportajului, George Beza - îl constituie "Tabăra dela Carmen Sylva" de pe malul Mării Negre condusă de însăși Căpitanul Legiunii, Corneliu Codreanu. Reținem din contribuțiile de seamă apărute în cuprinsul gazetei: Prof. Titus Mălai – "Învierea lui Isus, temelia doctrinară a creștinismului" (I, Nr. 4); Vasile Marin – "Rânduri pentru Ardealul cel tânăr" (I, Nr. 5); Prof. Titus Mălai – "Naționalismul legionar, noua poruncă a vremii" (I, Nr. 5-6); Ion I. Moța – "Nesimțire?" (I, Nr. 6); Mihail Polihroniade – "Naționalismul economic" (I, Nr. 6) și "Naționalismul economic românesc" (I, Nr. 7-8); Prof. Traian Brăileanu – "Arta pentru artă..." (I, Nr. 7-8): "Arta nu poate fi decât naționalistă. Dela acest adevăr trebuie să pornească cei ce vor să-si dea seama de valoarea operelor contemporanilor ca opere de artă. Nu vor rămâne, credem noi, decât acele opere care exprimă 'spiritul vremii noastre', al zvâcnirii vieții naționale, pentru a arunca gunoaietele la o parte și a limpezi suprafața apelor românești" – conchide Prof. T. Brăileanu – în acest spirit fiind contopite "străduințele trecutului cu aspirațiile viitorului"; Dr. Ion Banea – "Este naționalismul legionar sovinișt?" (I, Nr. 7-8); Ion Covrig Nonea – "Ardealul politic" (I, Nr. 9-10); Prof. Dan Rădulescu – "Dusmanul public Nr. 1 și Dusmanul public Nr. 2" (I, Nr. 9-10); Prof. Titus Mălai – "Sabia de flăcări a Arhanghelului" (I, Nr. 11-12) sau "Artă, luptă" iscălit de Ion I. Moța, în care fuiorul creației artistice ca

“frământare sufletească si zbuçium pentru o înălțare spirituală” va trebui a fi unitar contopit cu “lupta legionară” pentru “formarea” si “crearea unui spirit nou, a spiritului legionar”. **"Revista presei"**, panopticum consacrat recenzării si promovării publicațiilor naționaliste românești, capătă contur în decursul timpului si devine o rubrică apreciabilă, de dialogare directă, prin cronici vii si pline de interes pentru cititori. Semnează versuri: Constantin I. Goga, Marta Rădulescu, Ion Hodos, s.a.

❖ **Structura sinoptică a editării:** Anul I, 1935, Nr. 1 - 12; Anul II, 1936, Nr. 1 - 5.

Tipografia "Ardealul", Cluj.

*)_____

- Vezi si capitolul “Generația în mars spre sat” din volumul **“Satul românesc”** de George Ciulpan. Tip. ziarului “Universul”, București, 1937.

◆ **"REVISTA VREMII"** *Socială – Literară – Polemică*. Director: Prof. Grigore Mihai Cotlaru. Apărută la Galați. Printre colaboratori: Mihail Manoilescu, Prof. Ioan St. Botez si alții (în coloanele acestei gazete, numărul apărut la 3 Februarie 1924, Mihail Manoilescu publică în extenso articolul-brosură intitulat: **"Orientări pentru azi si pentru mâine"** destinat studențimii naționaliste. Vezi, în același cadru si spirit: *“Generația nouă si Politica veche”*, Serviciul Propagandei Legionare, București, 1936).

❖ **Structura sinoptică a editării:** Anul I, 1934/35, Nr. 1-20; Anul II, 1935/36, Nr. 1-20; Anul III, 1936/37, Nr. 1-6, Sept. '36 – Feb. '37.

Tip. “Arta Grafică”, Galați.

◆ **"R O D"** Revistă fondată în colaborare de Ioan I. Mirea si alți literați legionari din Exil.

◆ **"ROMÂNIA"** (*“Organul Românilor din Argentina”*). Din Decembrie 1950, *“Tribuna Românilor din America Latină”* (Mensaje los Latinos de Oriente a los Latinos de America), mai apoi ca *“Foaie românească independentă”*. Director: Alexandru Mateescu (Frâncu). Redactor si Administrator: J. N. Manzatti. Anul I, Nr. 1, Aprile, 1949, Buenos Aires, Argentina. S’au numărat printre semnatarii revistei: Vasile Posteuca, J. N. Manzatti, Vintilă Horia, Alexandru Frâncu, Stan Ionescu, Stefan Toculescu, Arhiducesa Ileana, s.a. Rubrici consacrate: **Informații din Țară, Revista Presei, Românii în Lume, Cartea Românească în Lume, Românii în America Latină** (cuprinzând stiri variate despre evenimentele din coloniile românești, conferințe si comunicări ale reprezentanților români de frunte din Argentina, Chile, Brazilia si alte țări ale continentului

sud-american), **“România” râde** - din scrisorile hazliului Gâgă sub îngrijirea lui J. N. Manzatti (vezi *“Gâgă la Bolsevisti”*, *“Gâgă despre Coreea”*, (Gâgă) *“Despre legipteni”*, s.a.)

◆ **“ROMÂNIA CRESTINĂ”** (*“Organ al Sindicatului Ziaristilor Crestini din Basarabia”*). Complementar, cu precizarea că este: *“Tribună de Luptă Naționalistă – Crestină”* și *“Apare sub conducerea unui Comitet”*. De la Nr. 9, 15 Iulie 1935, ca Director nominal: Sergiu Florescu (Presedintele Sindicatului). Anul I, Nr. 1, 24 Martie 1935, Chisinău. Inițial cu apariție la fiecare 10 zile, mai apoi bilunară, iar de la 1 Oct. 1935 săptămânală, cu un tiraj de 11.000 exemplare. De la Nr. 13 (I), 15 Septembrie: *“Tribună de Luptă Naționalistă - Crestină”*, iar de la Nr. 16 (I), 17 Octombrie, cu adaosul în subtitlu de *“Tribună Independentă de Luptă Naționalistă – Crestină”*.

*“Ajutați-ne, frați români, să mergem înainte – scrie încă dela primele rânduri Sergiu Florescu: să realizăm acea unitate românească, care să ne dea dreptul să spunem că **România este Românească și Crestină!**”*. *“În jurul acestui steag - subliniază la rândul său Sindicatul Ziaristilor Crestini din Basarabia în apelul din prima pagină adresat cititorilor - chemăm pe oricine care a pronunțat primul cuvânt ‘mamă’ în limba românească și s’a botezat în credința Dumnezeului străbunilor nostri, care până astăzi au rămas păstrători credincioși ai sufletului, limbei, datinelor, idealului și credinței noastre curat românești”* (*“Ce vrem?”*).

Redactori: Cicerone Mucenic, Dr. Ion Cantacuzino, Nicolae Rosu, C-tin Gane, Nicu Iancu-Păltinisanu, Prof. Sima Simulescu, Traian Cotigă, Sergiu Florescu (pseud. Sergiu Delanistru, S. Croncănel, Omul Verde, S. F. Bucovineanu, Țepelus ?), Leon Bossie, Col. Ion Diaconescu, Viorel D.

Trifa (membru activ al *“Sindicatului ziaristilor din Basarabia”*, delegat să reprezinte ziarul în tot Ardealul), Sergiu Rosca, Gh. Al. Arghiropol (Pres. Centrului Studențesc Chisinău), C-tin I. Goga, Valeriu Cârdu, V. P. Gârcineanu, Gh. I. Dimitriu, Radu Gyr, Nicolae Totu, Fluor Dan Rădulescu, C-tin Pârlea, Vasile Teodorescu, Pr. Emilian Cucuetu, Octavian Cerchez, cum și numeroși corespondenți la scară națională. În cadru propriu, *Biblioteca și Editura Ziarului “România Crestină”* conduse de Sergiu Florescu, în care s’au publicat mai multe broșuri de cunoaștere destinate publicului sau tineretului legionar din Basarabia (vezi, spre exemplu, **“Îndreptar juridic pentru legionari”**, 1935 – mai târziu reprodus și în nr. 50 al ziarului din Ianuarie 1938, **“Acțiunile subversive ale evreilor din România”** sau **“Rolul evreilor în Revoluția Rusă”** din același an întocmite de Sergiu Florescu, chiar dacă nu toate au purtat antetul propriu al editurii), s.a.

*“Dacă **Revista Mea** este cea mai bună revistă de doctrină legionară, **România Crestină** este cea mai curajoasă, cea mai citită și răspândită, cea mai bine redactată și cea mai bine informată tribună independentă de luptă naționalistă-crestină...”* – opina Filotea Dumbrava în *“Bibliografia publicațiilor periodice”* apărută în revista feminină **“Flori de crin”** condusă de preotul unit Teofil A. Bălibanu din Simleul-Silvaniei (V, Nr. 4, Aprilie 1936).

Interzis de cenzură*) la 3 Mai 1936, ziarul reusește să revină în arena luptei – urmare a

numeroaselor apeluri de legalizare – abia la 12 Septembrie 1937 când suspendarea lui este revocată, purtând de-acum subtitlul de *"tribună naționalistă scrisă cu duh legionar"*.

"După doi ani de nedreaptă suspendare, - scria ziarul "Omul Nou" din Brăila – săptămânalul "România Crestină" al neobositului român și publicist Sergiu Florescu – a reapărut. Foaia aceasta are mulți adversari și tot atâți prieteni. Primul număr, apărut după abuziva suspendare, condensat, grav, viu, verde și bogat, este o desăvârșire. Urăm, camaradului Sergiu Florescu, biruință în lupta grea pe care a pornit-o în Basarabia, pentru învierea românismului" – mai ținea să sublinieze în salutul său de întâmpinare Stere Mihalexe, directorul ziarului brăilean.

✚ **Sinoptica editării:** Anul I, 1935, Nr. 1-25; Anul II, 1936, Nr. 26-43; Anul III, 1937, Nr. 44-59; Anul IV, 1938, Nr. 60-65.

"Tiparul Moldovenesc", Tipografia "Presa Bună" și Tipografia "Uniunii Clericilor Ortodocși din Basarabia" – Chisinău.

A se vedea și **"Almanahul ziarului România Crestină - 1936"** întocmit de Sergiu Florescu, cu numeroase imagini din taberele legionare de muncă din Basarabia și din alte părți ale țării, apărut la zincografia

"Emil Grabovsky" din Chisinău, 1935.

*)_____

- Vezi și anunțul din nr. 15 (I, pg. 4, 10 Octombrie 1935) intitulat **"Operația cenzurii"**, care înștiințează următoarele: *"Cititorii și colaboratorii ziarului nostru sunt rugați să ne scuze că anumite articole nu au înțelesul cuvenit. Aceasta nu e vina noastră, ci a cenzurii care ne 'operează' fără milă"*. Este de fapt începutul unei cenzuri acerbe, manifestată la final prin însăși interzicerea publicației. În nr. 16 al ziarului (I) din 17 Oct. 1935, adresându-se la rubrica de corespondență a redacției din ultima pagină unui legionar care își exprima dorința de colaborare (Al. Aldea-Fruntas din Craiova), redacția ținea să-l avertizeze: *"Puteți trimite articole de educație legionară. Evitați a scrie 'Căpitan' sau 'Legionar', nu ne permite cenzura"*. Cum vom observa în continuare (sau chiar în numărul amintit mai sus), editorialul ziarului sub titlul **"Anarhie național-țărănistă"** va fi *forfecat* în cel mai grosolan mod cu putință, devenind completamente ilizibil. Pe seama acestei stări reprobabile va scrie Constantin I. Goga în ediția următoare a publicației, în articolul din prima pagină pe care-l intitulează **"Cuvântul care înspăimântă"** (I, Nr. 17, 27 Oct. 1935), în care își exprimă indignarea și biciuiește exercitarea arbitrară a cenzurii: *"Cuvântul care înspăimântă... Zămislit a fost în sufletul oastei verzi. Strigat a fost prin tulnicile sufletului, de purtătorii crezurilor sfinte. Dăruit a fost unui **fiu al codrului**, care pe culmea vremii, ca feții din povesti s'a ridicat... Cuvântul care înspăimântă dusmanii, e cuvântul pe care noi n'avem voie să-l strigăm... Harapnicul stăpânirii se va înfășura după trupul celui care va cuteza să-l spună iobagului român... Cuvântul care înspăimântă pe hingherii naționalismului trebuie scos din inimi și spânzurat la intrarea cluburilor liberale, ca trofeu al 'marilor' victorii politicianiste. O lume întreagă de saltimbanci se războeste cu un cuvânt... Numele Conducătorului (cenzurat – N.N. Legiunii) spuneți-l în soaptă, în tăcere de cămin, în umbra de icoană, în fața altarului, pe uliți de sate pustii, sub cetini de codrii... Când*

nu mai aveți putere, lăsați-l cu jurământ celor din jur, ca să-l strige mai departe...”, încheind cu îndrăzneală și sarcasm plin de subînțeles: “Trăiască cine stim noi!... Trăiască cel pe care noi îl iubim!... Trăiască România pe care noi o dorim!...”. Cenzura nu se va limita în viitor doar la cele două cuvinte amintite mai sus, ci va folosi un întreg arsenal de pretexte pentru suprimarea oricăror opinii ce ar fi lezată așa zisa “ordine de stat”.

◆ **"ROMÂNIA DE AZI"** (*Organ naționalist de sinteză politică, economică și culturală*). Fondator: Gh. Negrescu. Director: Ion N. Diaconescu. București. Prima serie a ziarului apare în cuprinsul anilor '30 (Anul I, Nr. 1, 1934). Reapare în toamna anului 1940, *Serie Nouă* (Anul VII, Nr. 1-7). Dintre colaboratori: A. Nechifor, Emanuel Copacianu, Ilie Boca, C. Ionescu, Radu Angheliescu, s.a.

◆ **"ROMÂNIA EROICĂ"** (*Revistă pentru promovarea Românilor*). Director: I. Colfescu-Delaturda. Anul I, Nr. 1, Mai 1937, Cluj. “Gândul nostru se îndreaptă spre aceia care, în decursul timpurilor și până astăzi, în diferite ramuri de activitate, au înțeles să trăiască și să moară pentru idealul lor, pentru făurirea neamului acestuia, spre eroii și martirii din toate timpurile, mari ctitori ai neamului lor. Omagiu și recunoștință vesnică! Jertfa lor nu a rămas fără roade...” – se spune în primul număr al publicației, în angajamentul pe care și-l asumă cu privire la linia viitoare de conduită pentru care militează, cu scopul definit de a înmulți “armata luptătorilor, pentru sacrificiu și eroism..., izvor care să alimenteze curentul de regenerare... cu un singur ideal, care să le rezume pe toate: neamul și devenirea lui istorică în complexul popoarelor lumii”. Din acest număr de debut remarcăm contribuțiile pe care le semnează: Prof. Dan Rădulescu – **“Problemele economice și spiritualitatea naționalistă”**; Horia Stanca – **“1848 – un moment pierdut pentru înstăpânirea românismului în Ardeal”**; Marta D. Rădulescu – **“Bunea Vătămanul”** (fragmente din romanul istoric **“Frații de Cruce”**); Stefan Metes – **“Secuții nu sunt Unguri (Datoria statului român față de Secuții)”**; I. Colfescu-Delaturda – **“Între noi și Unguri, răspuns Contelui Bethlen”**; At. Motogna – **“Spre o nouă lume”**; St. Penes – **“Ne lipsește clasa de mijloc”**.

Strămutată la București după dureroasa cedare a Ardealului în toamna anului 1940, revista își reia apariția. Semnează, după această dată printre alții: Prințesa Alexandrina Gr. Cantacuzino¹⁾, "Cridim" (Christea N. Dimitrescu), Elena Farago, Ioan Al. Bran, Elena Bacalogu. Semnalăm: Ion Colfescu-Delaturda²⁾ – **“Să readucem femeia la cămin”** (VI, Nr. 9, Ian. 1943); sub aceiași semnătură: **“Fondul spiritual al actualului război”** sau *prefața* lămuritoare la cel de-al treilea volum de articole publicat în același an de autor sub titlul **“Rasa în geniul ei – Misionarismul românesc în Noua Europă”** (VI, Nr. 10-11, Feb.-Martie 1943); **Cronici** bogate despre **Cărți, Reviste**; treceri în revistă ale presei românești de interes.

Tipografia "Cărților Bisericești"; Tip. "Rotativa", Tip. "Independența"; Tip. "Excelsior", Institutul de Arte Grafice; Tip. "Bucovina", I. E. Torouțiu, București; Imprimeriile "Informația Zilei", București.

1) _____

- Președinta Societății Ortodoxe Naționale a Femeilor Române.

2) _____

- A mai semnat și cu pseudonimele "Flavius", "Italicus", s.a.

◆ **"ROMANIAN SOURCES"** (*Published by the University of Pittsburgh Libraries and the American Romanian Institute for Research, Inc.*). Director: John Halmaghi. Editori asistenți: Leila W. Jamison (University of Pittsburgh Libraries) și Hazel Johnson (University of Pittsburgh). Apariție semi-anuală. Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1975, Pittsburgh. Sub auspiciile Universității din Pittsburgh, Pennsylvania. Colaborări diverse: Vintilă Horia, Ronald H. Linden, Basil Munteanu, Alex. F.C. Webster (vezi cronică acestuia pe marginea cărții **"Religion and Politics: Bishop Valerian Trifa and His Times"** de Gerald J. Bobango, Vol. 7-8, 1981-1982) Ultimul număr tipărit: Anul XI-XII, 1985 – 1986.

◆ **"ROMANICA"** Revistă de specialitate fondată de Prof. univ. Dumitru Găzdaru, La Plata, Argentina (1968-1973). Colaborator central: Eugen Lozovan. Semnalăm, în special, prezentările cunoscutelor personalități academice ale exilului românesc pe care le face Prof. Dumitru Găzdaru începând cu primul număr al publicației, între acestea, ca debut, numărându-se Prof. Eugen Lozovan, urmând cele asupra Prof. Eugen Coseriu și Mircea Eliade din nr. 2 (1969), sau a unor binecunoscute figuri de renume cercetători străini cum ar fi Prof. Hans Flasche și Prof. Giuseppe Francescato făcute tot în același număr, ori cea a Prof. Manuel Alvar din ediția anului 1970. În cadrul conceptual de manifestare al revistei, reținem câteva din studiile semnate de directorul ei în parcursul anilor: **"Supuesio privilegia del acusativo latino en la declinaeian romanica occidental"**, **"Formacion del plural en espanyol"**, **"Eminescu y Odobescu en la onomastica de los uscocos"**, **"Perduracion del Genilvio-Dalivo femenino singular en la Latinidad Oriental"**, **"Centenario de la Filologia Portuguesa, Dos cartas ineditas de Adolfo Coelho"**, **"Coincidencia italiano-bizantina entre dos temas del folklore poetico"** sau **"Replica a una nota critica"** în numărul întâi al publicației, **"Los latinos de Oriente en monumentos literarios e historicos de la Edad Media"** din numărul 2, 1968, **"La Lengua y el origen etnico del Vaivoda moldavo Vasile Lupu"**, **"Antiguas referencias sobre el dialect istro-rumano"**, **"El adverbio arcaico 'Y' en el lenguaje gauchesco"**, **"Gazda 'kerosene' en rumano? El patronimica Ga'daru"** în numărul 4 din 1971.

◆ **"ROȘU, GALBEN ȘI ALBASTRU"** *Buletin de informare al românilor din Austria*. Editor: Cpt. Ion V. Emilian. Co-editor (de la Nr. 3, Noiembrie 1948): Mircea Dimitriu. Anul I, Nr. 1, 1 August 1948, Salzburg, Austria. Sunt consemnate patru numere ale revistei în format mimeografiat, la

redactarea ei contribuind printre alții: Vasile Crețu, Ion Bozosan, Traian Borobaru, Vasile Mailat, Mircea Bărbulescu, Ion Zimmermann, Spiridon Neață, Mihail Giurea.

S)

◆ "SĂMĂNATORUL" Revistă legionară apărută la Giurgiu în cursul anului 1933.

◆ "SÂNZANA" (*politică, socială, literară, culturală*). Director: Constantin Gane. Anul I, Nr. 1, 1 Octombrie (?) 1937, Bucuresti. Hebdomadar. Colaborări semnificative: Aron Cotrus, Mihail Polihroniade (pseud. Paul Mihail), Valeriu Cârdu, Mircea Eliade, Radu Gyr, Ion Diaconescu, Nicolae Totu, prof. Sima Simulescu, N. I. Lazăr, Radu Budisteanu, Petru Vignoli, R. Bogdan, Codin Lăzărescu, V. A. Beldiman, s.a. De înaltă valență spirituală, "cu un bogat material literar făurit de talentul lui C. Gane"¹⁾ (cum o prezenta ziarul "Cuvântul", *serie nouă*, în nr. 27 din 1940), revista este totuși nevoită să își înceteze apariția la începutul anului 1938, circumstanță a înăspririlor totalitare instituite și a recrudescenței anti-legionare. Rubrici animate: "Un tăciune și-un cărbune", "Una caldă alta rece", s.a. În ultimul număr tipărit din data de 29 Ianuarie 1938, (16), este demn de semnalat articolul cu titlul "**Libertate și creație în literatura legionară**" pe care îl semnează Mircea Eliade, preocupat de importanța elementelor valorice transformatoare de definire a tinerilor scriitori legionari²⁾, în care departajează și analizează calitatea scriitorului *bun vis-à-vis* de condiția militantă a scriitorului legionar, la final încheindu-și rândurile astfel: "...Unii dintre scriitorii legionari au ajuns la maturitate și au realizat opere într'adevăr de seamă. Să nu ne facem iluzii însă asupra numărului imens de poeți și prozatori legionari. Ei sunt încă departe de a fi numiți scriitori. Atâta timp cât pana lor este instrument de luptă – prin gazete și reviste – nu le putem cere să scrie capodopere. Lupta cere alte calități decât cele necesare marilor creații literare. În lupta ta se cere să dovedesti o înaltă viață spirituală, curaj, informație și putere de muncă.

Se schimbă însă lucrurile când scrisul tău nu mai e născut din luptă – ci din contemplație. Talentul și geniul (sau spuneți-le cum voiți) sunt, aici, hotărâtoare și dacă nu ai nici una, nici alta – poți evoca oricâți eroi și voievozi, poți chema toți codrii lui Stefan cel Mare în pagina ta, poți mărturisi cele mai bune intenții patriotice și legionare – nu esti, totuși, un bun scriitor".

❖ **Structura sinoptică a editării:** Anul I, 1937/1938, Nr. 1-16.

Tipografia "IMPRIMERIA", Bucuresti.

¹⁾_____

- Merită cercetată contribuția scriitorului C-tin Gane și în foaia săptămânală naționalistă "**Linia Dreaptă**" (1936-1937) al cărei director literar a fost, în special istorisirile apărute în fascicule despre "**Domnița Alexandrina Ghica și Conte d'Antraigues**", editate de altfel în volumul cu același titlu tipărit la Ed. "Universul", 1937.

²⁾_____

- Vezi și afirmația pe care o făcea publică Valeriu Cârdu cu privire la slova legionară în revista "**Cuvântul Nou**" (Anul I, Nr. 8 - 9, 28 Iunie 1936), adresându-se la *Posta Redacției* poetului C. Pârlea, căruia îi scria:

"Duhul nou al poeziei legionare" nu l-am publicat deocamdată. Crede-mă, chestiunea aceasta e o problemă destul de grea. Orice afirmație trebuie cântărită. Si nu putem spune că simbolismul este precursor al poeziei legionare. Pentru că poezia legionară, cred eu, începe – când va începe, pentru că n'a prea început – fără a se lega de directivele altei scoale. Vorbesc de poezia de factură net legionară, în toate fibrele ei, poezia legionară pură si integral, - si formă si fond, pe care n'a scris-o nimeni până azi. Suntem în faza căutării. Nu e suficient să scrii cuvântul 'verde' sau 'legionar' si să te pretinzi poet legionar. Poezia legionară este trăire până la consumare; neconținută ardere pe rugul acestor credințe, despărțire de toată lumea cealaltă. Dacă poți trăi acest peisagiu de vis, al statului legionar, dacă esti capabil să întrezăresti viața legionară, si pastelul si idila si balada si poemul, atunci, însfârșit, ai trăit poezia legionară. Va rămâne încă un lucru: tălmăcirea gândului în slovă. Si slova va trebui să fie, deasemeni, legionară..."

◆ **"SCORPIONUL LEGIONAR"** Anul I, Nr. 1, 1952, Buenos Aires, Argentina. Ultimul număr al publicației: 11 (II), 1953.

◆ **"SCRISORI DIN SPANIA"** Anul I, 1950, sub conducerea poetului Horia Stamatu; după numai 4 numere, publicația își sistează existența la 13 Iulie 1951.

◆ **"SCRISORI LEGIONARE"** Director: Stan M. Popescu (alias Ovidiu Găină). Anul I, Nr. 1, Martie 1980, Buenos Aires, Argentina. Apariție lunară. Norme de etică legionară, îndrumări, mărturii, s.a. Colaborări: Gabriel Bălănescu, Iulia Carâp, Petru Musetescu, Cornel Safta, s.a. Ultimul număr al revistei: (II), Nr. 9, Sept. 1981.

◆ **"SEMNE"** (*revistă de gândire, artă si literatură*). Director: Octavian Buhociu (1961-1963), Paris, Franța. Au semnat: Nicolae Petra, Traian Cosmandin, Nicolae Caranica, C-tin Noica (text inedit – **"Fenomenologia Spiritului"** de G.W.F. Hegel, în Nr. 9-10, Dec. 1961, tipărit în întregime ca lucrare în primăvara anului 1962), Victor Bunea, Dumitru Bacu, Ion Țolescu, Vasile Posteuca, Al. P. Silistreanu, Nicolae Novac, s.a. Ultimul număr al publicației: 6 (III), 1963.

◆ **"SENTINELA"** (*"În slujba luptei de eliberare"*). Anul I, Nr. 1, Iunie, 1960, Munchen, Germania. Redactor responsabil si editor-proprietar: Traian Golea. Apare lunar până în anul 1963. Printre colaboratori: Horia Sima.

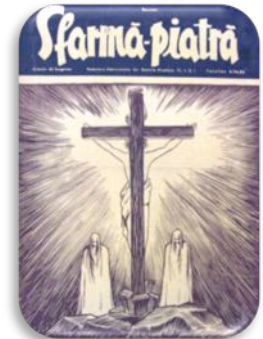
Tipografia "Vestitorii", Munchen.

◆ **"SFARMĂ - PIATRĂ"** Revistă fondată de Nichifor Crainic si Alexandru Gregorian în anul 1935 la Bucuresti. Director: Al. Gregorian. Din 1938: N. Crainic, apoi Ion Gregorian în 1940. Anul I, Nr. 1, Joi 14 Noembrie 1935. In editorialul primului număr apărut, este expusă linia de conduită a publicației care *"se subjugă de bună voie prințului vremii noastre: naționalismul"*,

fiind "cuget drept în brațul drept". În urma repetatelor insuccese de a relansa ziarul "Calendarul" (asupra căruia autoritățile mențineau interdicția de publicare încă de la finele lunii Decembrie 1933), în toamna anului 1935 N. Crainic hotărăște împreună cu Al. Gregorian înființarea unei reviste care să continue ideile ziarului prohibit, dar și ca o ediție politică paralelă cu misiunea revistei "Gândirea" al cărei animator era, cu țelul determinat de "a ține sus steagul ideii de misiune românească", de promovare și de apărare a naționalismului

românesc. "Sfarmă Piatră" apare, în contextul unei drepte politici fărâmițate în diverse facțiuni, în mijlocul unor politicieni decrepiți, ostili noii generații, sub tirania democrației jefuitoare și a unei campanii fără precedent a stângii în frunte cu ziarele "Adevărul", "Lupta", "Aurora", "Facla", "Cuvântul liber" și "Dimineața". "Rolul lui "Sfarmă Piatră" în Mișcarea naționalistă îl va arăta istoricul de mâine al acestei revoluții care se înfăptuiește năpraznic sub ochii noștri. Ce a însemnat și cât a influențat scrisul lui, cum au luminat ideile de aici drumul către zările de peruză ale României Noi, renunțările, jertfele și credințele noastre, toate aceste scări de flăcări și de mătase pe care "Sfarmă Piatră" le-a întins din inima sa, generos, lui Făt-Frumos – Naționalismului - către înaltul destinului românesc, le vom vedea mai bine Mâine, când se va risipi pâcla patimilor și când biruința finală ne va întoarce pe toți, nostalgic și împăcați, în pelerinaj de reculegere peste ani, peste începuturi. O pană de cronicar va caligrafia atunci nepărtinitoare isprăvile generației care este astăzi tânără. Timpul îi va împleti alțițele baladei din arniciul de aur al legendei. Copiii vor învăța din cărți cum s'a zidit voluntar în temelia neamului leatul iluminat al lui Ionel Moța" – scria Al. Gregorian în articolul intitulat "Încă un an de luptă" din nr. 108 (IV) de la 2 Ianuarie 1938. "Când cuvântul ne-a fost ciontit de foarfecă, am recurs la caricatură, la linia subțire și tăioasă a desenului care amuză și dizolvă" – scria tot el în cuprinsul articolului. Au colaborat la această impunătoare și prețioasă revistă naționalistă de apărare a intereselor românești: Dragos Protopopescu, Toma Vlădescu, Dan Botta, Niță Mihai, Gr. Popa, Pan M. Vizirescu, Octavian Neamțu, Florin Becescu, Axente Sever Popovici, Radu Gyr, Vintilă Horia, Al. Gregorian, S. Dimancea, Emil Cioran, Ovidiu Papadima, Septimiu Sever, Septimiu Bucur, Nicolae Crevedia, Nicolae Rosu, Octav Suluțiu, Ion Siugariu, A. Dragos (grafică), Ovid Caledoni, Valeriu Bora (versuri), Gabriel Bălănescu și mulți, mulți alții. Național - creștin - legionară.

Tipografia ziarului "UNIVERSUL", Atelierele "IMPRIMERIA", "TIPARUL ROMÂNESC", Imprimeriile "FRĂȚIA ROMÂNESCĂ", București.

◆ "SFINȚII ARHANGHELI" (Revistă de Spiritualitate Ortodoxă) Director: Pr. Vasile Boldeanu. Secretar de redacție: Titus Bărbulescu. Anul I, 1960, Paris. Si-au adus aportul, printre alții: Ionuț

Jivan, Ion Țolescu, Ion Miloiaie, Dumitru Bacu, Ieromonahul Dometrie Trihenea, I. G. Dimitriu, Gh. Bumbesti si alții.

◆ **"SPADA"***) Ziar de atitudine apărut la Focsani în cursul anilor '20, continuat mai apoi de revista *"Pământul Strămosesc"* editată la Iasi în 1927, ca organ oficial al **Legiunii "Arhanghelul Mihail"** nou înființate.

*)_____

- Inițial sub titlul **"LANCEA"**, *"organul Ligei Apărării Național Crestine – Secția Putna"*. Anul I, Nr. 1, Focsani, 1925. Dela numărul 24, anul II, 1926 si în continuarea anului III, 1927, până la numărul 9, după desprinderea din LANC a viitorilor conducători fondatori ai Legiunii, sub numele de **"SPADA"**.

◆ **"SPIRITUL VREMII"** Anul I, Nr. 1, Octombrie 1934 (Băneasa, Teleorman).

◆ **"STEAUA POLARĂ"** Anul I, Nr. 1, 1999, Constanța. Dintre colaboratori: Rodica Andreica, s.a.

◆ **"STRĂJERUL"** (*organ al naționalismului integral*). Directori: Victor Corbuț si Iosif Bozântan. Redactor responsabil: Nistor Boita. Anul I, Nr. 1, Decembrie 1934. A apărut la Oradea (Nr. 1 - 10) până în cursul anului 1935. Colaborări: Dr. Ion Banea, Pr. Teofan Herbeiu, s.a.

Tipografia "Diocezană", Oradea.

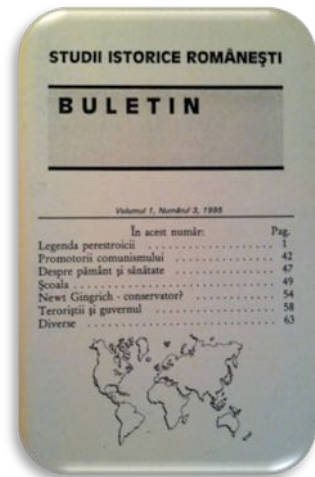
"De neclintită si limpede orientare, "Străjerul" e un model de gazetă naționalistă regională" - opina scriitoarea Marta Rădulescu într'o recenzie a presei legionare din **"Revista Mea"** dela Cluj.

◆ **"STRAJA NEAMULUI"** - Glasul celor ce strigă sub cătusele vremii. (*Organ al Legiunii "Arhanghelul Mihail" din jud. Tutova si Tecuci*). Începând cu numărul 5: *"Organul Grupărei Politice "Corneliu Zelea Codreanu" din Județul Tutova"*). Anul I, Nr. 1, 8 Noembrie 1930, Bârlad. Bilunar, apoi lunar. Apare sub direcția lui Corneliu Zelea Codreanu. Redactor responsabil: D. Popescu (seful organizației "Gărzii de Fier" din Tutova, de la Nr. 9, II, 1932), devenit Director al publicației (la 1 Octombrie 1932, II, Nr. 10). Semnează: Traian Brăileanu, D. Popescu, Lascăr Popescu, Ioan Antoniu, A. Vântu, Viorica Lăzărescu, înv. D-tru D. Chiriac, D. Arges, Ion Tască, Dr. Gh. N. Berdan, Ion Th. Anton, Const. G. Vrabie, Ion Z. Codreanu, Stefan Cosma, Nicolae Totu, s.a.

Tipografia "LEGIONARĂ", Iasi.

◆ **"STUDII ISTORICE ROMÂNESTI - BULETIN"** (buletinul editurii cu titlul omonim sub conducerea lui Traian Golea)*). Vol. I, Nr. 1-6, 1995, Hallandale, Florida; Vol. II, Nr. 1-6, 1996; Vol. III, Nr. 1-6, 1997. Colaborări: Stan M. Popescu, Moise Crețu, Nicolae Niță, s.a. Din studiile publicate: **"Noua ordine mondială"** (Vol. I, Nr. 1); **"Guvernul din umbră"** (Vol. I, Nr. 1, 1995); **"Democrația de tip occidental"** (Vol. I, Nr. 1); **"Terorism în Statele Unite"** (Vol. I, Nr. 2, 1995); **"Ura de rasă și lupta de clasă"** (Vol. I, Nr. 2, 1995); **"Promotorii comunismului"** (Vol. I, Nr. 3, 1995); **"Teroristii și guvernul"** (Vol. I, Nr. 3, 1995); **"Legenda perestroicii"** (Vol. I, Nr. 3, 1995); **"Sistemul monetar"** (Vol. I, Nr. 4, 1995); **"Națiunea, religia și Noua Ordine Mondială"** (Vol. I, Nr. 4, 1995); **"Terorismul și antisemitismul"** (Vol. I, Nr. 4, 1995); **"Socialismul nostru cel de toate zilele"** (Vol. I, Nr. 5, 1995); **"Nu toți americanii dorm"** (Vol. I, Nr. 5, 1995); **"Hillary Clinton, IPS și terorismul marxist"** (Vol. I, Nr. 6, 1995); **"Bill Clinton și Karl Marx"** (Vol. I, Nr. 6, 1995); **"Autenticitate istorică"** (Vol. III, Nr. 1, 1997); **"Planul"** (Vol. III, Nr. 5, 1997), pentru a enumera doar câteva din zecile de titluri apărute în numerele buletinului.

*)_____

- Parte a lucrărilor tipărite în colecția **Studiilor Istorice Românești** pot fi accesate la adresa: <http://www.miscarea.net/studii-istorice.htm>

◆ **"SVASTICA"** Apariție săptămânală. Anul I, Nr. 1, 1926, Iasi. Începând cu numărul 4, sub numele de **"Svastica Iasului"**, ca **"Organ al Asociației Studenților Crestini"**. **"Inginerul Gh. Clime, fost conducător al partidului Totul pentru Țară, înființase în capitala Moldovei ziarul Svastica Iasului. Prezența lui, de om care se învrednicise de marea încredere a Căpitanului la direcția acestei gazete, a fost un puternic stimulent pentru tinerii legionari"** (**"Cuvântul"**, 9 Nov. 1940). Ultima editare, numărul 20 (Anul II, 1927), când din cauza condițiilor financiare precare și a greutatea materiale, este obligat să-si sisteze apariția.

Tipografia "Viața Românească", s.a.

T)

◆ **"TIMPUL EMINESCIAN"** Anul I, Nr. 1, 1930 Cernăuți. **"Apare în fiecare Duminică"**. Director: Constantin Cehan-Racoviță. Dela numărul 75, Anul III, 1932, cu subtitlul: **"Ziar pentru Bucovina, Basarabia și Moldova"**. Începând cu numărul 173, Anul VII, 1936, **"Organ de luptă națională și creștină. Ziar săptămânal pentru Bucovina, Basarabia și Moldova"**. Din 1940, gazeta este strămutată la București după ocuparea Bucovinei de sovietici.

◆ **"TIMPUL NOU"** **"Organ al naționalismului integral"**. Director: Ion Foti. Săptămânal.

✦ **Structura sinoptică a editării:** Anul I, Nr. 1 – 10, 1933, Bucuresti.

Tip. I. N. Copuzeanu, Bucuresti.

◆ **"TINERIMEA CRESTINĂ"** (*Revistă ortodoxă de educație religioasă-morală*). Anul I, Nr. 1, Ianuarie 1931, Bucuresti. Apare lunar sub conducerea lui Haralambie Roventza și Mihail Bulacu. Secretar general al revistei: Florian M. Gâldău (dela nr. 6/7, II, 1932). Secretari de redacție: D. Fecioru (nr. 1-10, V, 1935) și P. F. Alexandru (dela nr. 11, V, 1935 și în continuare). Diagrama numerelor editate: Anul I, 1931, Nr. 1-9 / Anul II, 1932, Nr. 1-7 / Anul III, 1933, Nr. 1-10 / Anul IV, 1934, Nr. 1-9 / Anul V, 1935, Nr. 1-12 / Anul VI, 1936, Nr. 1-12 / Anul VII, 1937, Nr. 1-12 / Anul VIII, 1938, Nr. 1-12.

Tipografia ziarului "Universul", Bucuresti.

◆ **"TRIBUNA GRANIȚEI"** Anul I, Nr. 1, 1934, Caransebes, "sub îngrijirea unui comitet". Redactor responsabil: Romulus Costescu. Apariție lunară. "Se remarcă printre alți colaboratori condeiiu legionarului *Horia Sima*" care, (după cum se exprimă ziarul "*Cuvântul*" în articolul purtând titlul "*Momente din Istoria preseii Legionare*" - Anul XVII, Serie Nouă, Nr. 27, 9 Noembrie 1940) "cu o siguranță invulnerabilă a expresiei, stăpân pe cuvântul gândit, articolele lui tratează cu deosebire probleme culturale și teologice".

Tiparul Tipografiei Diocezane (1934-1936); de la numărul 3, Anul III, 1936 și în continuare până la numărul ultim, 4, Anul V, 1938, când este sistat, la Tipografia "Corvin", Lugoj.

◆ **"TROIȚA"** (1) Director fondator: Ion Hodos. Anul I, Nr. 1, Noembrie 1937. Bilunar. Revistă literară. Contribuții: Nicolae Totu, Radu Gyr, Valeriu Cârdu, George Musceleanu, Ion Băleanu, M. Matei, Traian Grecu, Bănică Dobre, Gabriel Bălănescu, Virgil Carianopol, I. Tărbescu, s.a. Dispare (se pare), după numărul 2 din același an.

Tipografia: Institutul de Arte Grafice "A.B.C.", Bucuresti.

◆ **"TROIȚA"** (2) *Foaie de mărturisire ortodoxă și românească*. Redactor: Pr. Nicolae T. Tănase. Apărută în Decembrie 1952 în Toronto, Canada, și-a continuat existența până în anul 1983 când redactorul ei, Pr. Nicolae Tănase, își pierde viața într'un teribil accident de automobil^{*)}. În Decembrie 1982, cu apariția numărului 100, sub titlul comemorativ intitulat "*30 de ani de luptă*", Pr. Nicolae Tănase ținea să prezinte condițiile și împrejurările debutului revistei: "*Tipărită în aceleasi modeste condiții ca și cea de astăzi, 'Troiața' a străbătut greutăți materiale - câteodată le credeam de neînviș -, clipe de desnădejde, cu entuziasmul de multe ori la zero, dar NICIODATĂ credința în CEL DE SUS nu m'a părăsit și o încăpățânare de catâr Ialomițean m'a făcut să persist, să persist,*

să continui... Unii colaboratori ne-au părăsit trecând la cele vesnice sau plecând în alte orase și țări, alții au refăcut rândurile, LINIA DE CONDUITĂ A RĂMAS ACEIASI: mărturisirea credinței noastre strămoșesti și a românismului în lumea pribegiei românești... 'TROȚA' a apărut odată pe lună, alteori mai rar, înlocuită fiind de 'Bănatu-i Fruncea' 97 de numere; 'Îngerusul' pentru copii; 'Luminița' pentru tineret; 'Gura Lumii' de harță și humor; 'Sf. Gheorghe' buletin parohial 98 numere. În ele LINIA 'TROIȚEI' s'a oglindit și se oglindește...".

Dintre colaboratori: Vasile Posteuca, Nicolae Novac, N. Iliescu, Ion Popinceanu, Maria Ionescu, Sebastien Manea (grafică), George Bălasu, Ion Ion, Oliviu Beldeanu, s.a.

*) _____

- Vezi "**Cazul părintelui Tănase – Un asasinat moral**" apărut în revista "**Libertatea**", New York (Anul II, Nr. 22-23, Mai-Iunie 1984).

◆ "**TULNICUL MOȚILOR**" (*organ al Frăției de Cruce din Țara Moților*). Anul I, Nr. 1, 4 Iunie 1933, Cluj. Apariție săptămânală, sub conducerea unui comitet. Redactor responsabil: Avram N. Bodea. Semnează în paginile revistei: Iustin Iliesu, Valer Cârdu, Emil Bulbuc, Stefan Paul, Nicolae V. Iliesiu, Virgil Sortan, Traian Magier, Tiberiu Rebreanu, s.a. Ultimul număr apărut la 10 Decembrie 1933.

◆ "**ȚARA ȘI EXILUL**" (*Curier Informativ al Miscării Legionare*) Director: Gheorghe Costea. Anul I, Nr. 1, 1 Noembrie 1964, Madrid. Una dintre publicațiile cele mai însemnate apărute în lumea Exilului la care Comandantul Miscării Legionare, Horia Sima, și-a adus aportul masiv, "**ȚARA ȘI EXILUL**" constituie un tezaur inegalabil în date de interes major, referitoare atât la sfera Exilului cât și la cea din Țară. Primul număr al publicației debutează de altfel cu un amplu interviu al lui Horia Sima din 6 Oct. 1964 pe seama evenimentelor din țară ("amnistierea" și "eliberarea" ultimilor deținuți politici din închisori, presupusa desprindere de Moscova a guvernului comunist dela București), cadrul internațional în care aceste evenimente aveau loc, fiind precizat punctul de vedere al Miscării Legionare în lumina celor analizate, punct care nu a fost dezmințit de evenimentele ulterioare. Cu numărul 8 dela 1 Iunie 1965 sub titlul "**Mari existențe legionare**", Prof. Horia Sima inaugurează seria de evocări a unor strălucite personalități legionare, precizând încă de la început: "*Cu aceste evocări, urmărim două scopuri: să arătăm ce transformări profunde poate să provoace în sufletul omenesc miscarea legionară, iar, în al doilea rând, de a lămuri rolul acestor oameni excepționali în istoria Legiunii. Unii au marcat cu personalitatea lor un moment hotărâtor din trecutul nostru, alții au salvat miscarea dintr'o situație dificilă, alții au creat o stare de spirit, care s'a perpetuat și a dat roade, iar alții, în sfârșit, au statuat un exemplu cutremurator de ținută legionară*". Sunt frumos înfățișate figurile **Prof. Nae Ionescu** (I,

Nr. 8, Iunie 1965), **Sterie Ciumetti** (I, Nr. 9, Iulie 1965), **Generalul Cantacuzino-Grănicerul** (I, Nr. 10, August 1965), **Corneliu Georgescu** (I, Nr. 11, Sept. 1965), **Generalul Petrovicescu** (II, Nr. 1-2, Nov.-Dec. 1966), **Vasile Marin** (II, Nr. 4, Feb. 1966), **Traian Brăileanu** (II, Nr. 11, Sept. 1966), **Ion I. Moța** (III, Nr. 7, Mai 1967), **Părintele Ioan Moța** (IV, Nr. 10-11, Aug.-Sept. 1968)*). Ultimul număr al publicației: 11 – 12 (Anul XVIII-XIX, 1991).

*)_____

- Accesibile la: <http://www.miscarea.net/tara-si-ex-mari-existente.htm>. Vezi si volumul întregit postum: "Horia Sima - *Mari Existențe Legionare*", Editura "Imago", Sibiu, 2000, cum si "*Horia Sima, opera publicistică - Antologie Legionară*" (Vol. I-VII), selectată si îngrijită de Victor Corbuț. Colecția "Omul Nou", Miami Beach, Florida, 1994.

◆ **"ȚARA SIPENIȚULUI"** (*revistă de cultură si luptă națională - organ al Societății culturale-naționale "Țara Sipețiului"*). An I, Nr. 1, Iulie 1936, Cernăuți. Redacția si Administrația: Cuciurul-Mare, Hadilău, Cernăuți si Stăuceni, jud. Cernăuți, Bucovina. Apare odată la două luni. În "*Cuvântul înainte*" al primului număr, parafrazând îmbărbătoarele cuvinte ale părintelui naționalismului românesc, Mihail Eminescu: "*Fiți Români! Români si iar Români!*", revista se angajează să facă "*operă de românism si de afirmare a lui*", să dezbată "*problemele locale*" si să înfățișeze bogatul si inegalabilul tezaur etnografic local, "*întrând cât mai adânc în realitățile acestei regiuni*", cu credința exprimată "*că numai cunoscându-ne pe noi însine, în adevăratele noastre realități naționale, ne putem găsi orientarea adecvată sufletului nostru si ne putem fixa stilul nostru propriu de viață*". Redactori: Pompei Atanasiu, Cicerone Mucenic, Constantin Iacob. Printre colaboratori: Prof. Traian Brăileanu, Mircea Streinul, Vasile Posteuca, C. Loghin, Teofil Lianu, Dragos Vitencu, G. Drumur, Erast Hostiuc, Leon Țară, Const. Iacob, Liviu Rusu, Teodor Bălan, Ovidiu Țopa, Rudolf Rybiczka (gravuri), s.a. Remarcăm din primul număr al publicației: "**Țara Sepenicului**", un scurt si lămuritor istoric pe care-l semnează Teodor Bălan despre această "*țară românească, creiată de Români si locuită pe vremuri de Români*" la începutul secolului al XIV-lea, de pe ale cărei meleaguri s'au ridicat Musatinii si "*o serie de ilustri bărbați, vestiți în războaie si cumpătați în timp de pace*". "**Românismul din nordul județului Cernăuți**" este titlul articolului iscălit de Ovidiu Țopa, care se preocupă de "*românitatea pământului din nordul Bucovinei si despre rutenizarea Românilor din această regiune*", luând ca bază, în special, lucrarea preotului Dimitrie Țopa "*Românismul din Nordul Bucovinei*", acelasi autor creionând si figura marelui si dârzului Român "**Dionisie Bejan**", ca "*unul din cei mai de seamă clerici ai arhiepiscopiei cernăuțene*" care "*a condus timp de 30 de ani lupta pentru trezirea elementului românesc, rutenizat ca limbă, din nordul Bucovinei*". Despre "**Bucovinism si românism**" scrie Mihail Cungea, avertizând că "*elementul cel mai periculos în Bucovina sunt ucrainenii, pentru că ei sunt agitați de un ideal național si deci*

fanatici”, adevăr puțin surprinzător, confirmat decade mai târziu prin constituirea Ucrainei și încorporarea Bucovinei în componența ei, grație și lasității conducătorilor României din acel timp care au acceptat fără nici un fel de crâncire raptul produs. Câteva **“Însemnări pe marginea realității”** semnează Pompei Atanasiu care înfățișează cu durere *“nepăsarea dusă uneori până la tembelism, individualism anarhic și mai ales lipsă de conștiință publică, de respect pentru bunul social”* a unora, datorate *“autorității”* puțin interesată de îndreptare, fiind ea însăși *“surpată la temeliile ei”*. Tot din cuprinsul acestui prim număr ținem să subliniem rândurile pe care le semnează Liviu Rusu despre **“O problemă de educație muzicală neglijată”**, educație *“care trebuie să se întemeieze pe un ethos românesc al muzicii și să pornească dela cele mai umile forme de manifestare artistică populară, dela genurile muzicale ale poporului”*, Dragos Vitencu analizează în rândurile sale raporturile de viitor dintre **“Noi și Ucraina Mare”**,¹⁾ Pr. Erast Hostiuc descrie **“Schitul Zamostea 1722 - 1783”** de pe teritoriul satului cu același nume, iar Constantin Iacob se preocupă în articolul **“Grădini de copii”** de *“rolul național, pe care școala trebuie să-l aibă în Bucovina”*, el îngrijindu-se și de bogatele **“Note Mărunte”** dela finele publicației, alături de Mircea Streinul și Pompiliu Atanasiu care se ocupă de rubrica de **“Cărți și Reviste”**.

Cel de-al doilea număr al revistei apărut pe lunile Septembrie - Octombrie 1936, expune în același ritm elementele de cunoaștere ale Țării Sipișului, Pr. Erast Hostiuc în notele sale monografice înfățișându-ne **“Sate și biserici din Bucovina de peste Prut”**, I. Vasilică ne prezintă câteva date **“Din trecutul satului Răpujineț”**, iar L. Țopa descrie **“Românismul din Nordul Bucovinei”**, din lucrarea *“Românismul în regiunea dintre Prut și Nistru din fosta Bucovină”*²⁾ a lui Dimitrie Țopa. Despre **“Secolul unității naționale”** vorbește L. Țară, care decalează în expunerea sa trei momente distinctive care au dus la destrămarea spiritului secolului al nouăsprezecelea: în primul rând *“concepția determinismului economic”*, excrescența *“spiritului raționalist”*, cel de-al doilea moment *“războiul mondial ca prilej de mari experiențe psihologice, politice și spirituale”*, iar cel de-al treilea provenit din *“criza morală și economică”* de după război. Autorul, purcede să ne prezinte caracteristica *“noii așezări de lucruri, cea din secolul al XX-lea”*: *“Secolul unității naționale, – spune el – însemnează așezarea fiecărui popor la locul său cu demnitate și prestigiu, printr’o ordonată și autoritară manifestare a fiecărui stat. Autoritară, întrucât apărarea a ceea ce-ți mai drag, aceea ce-ți dă un rost în lume, însemnează angajare solemnă pe viață și pe moarte”*, adăugând că *“nimic nu ne îngăduie poziția de indiferență, de așteptare... România – mai spune el - n’a intrat încă în secolul unității naționale. Toate manifestările ei de fond, viața culturală superioară, academică, elanul tineretului, situația economică precară, în sfârșit, ca o umbră ce torturează, starea morală decăzută, toate, duc spre o profundă schimbare”*, sunt tot atâtea motive de îndeplinire: *“Este timpul suprem să pășim spre înfăptuirea unui Stat românesc puternic și temut, ridicat pe o solidaritate indestructibilă, creatoare de valori culturale superioare!”*. Tot în această ediție, Cicerone Mucenic publică nuvela cu titlul **“Mitul”**, iar Mircea Streinul nuvela **“Singurătate”** pe care o dedică preotului C.

R. Crisan, sunt publicate versuri semnate de George Drumur, Teofil Lianu, Octav Sargețiu, Neculai Pavel, Marin Dogaru, George Chlopină și Mircea Streinul. Pompei Atanasie reia sub titlul **“Pe marginea scoalei primare din Bucovina”** problema scolii românești din această provincie dezbătută și de Constantin Iacob în numărul anterior al publicației, ocupându-se și de rubrica **“Note Mărunte”** împreună cu ultimul menționat mai sus, C. Iacob. **“Cărți și Reviste”**, interesanta rubrică îngrijită de-acum în cea mai mare parte de Mircea Streinul, aduce frumoase elogii presei naționaliste și românești, accentuând importanța și valoarea ei culturală, ia

atitudine și se războiește cu cea de stânga gen **“Cuvântul liber”** care – așa cum cum ne explică autorul – **“și-a încheiat apariția ca revistă socială, literară etc. Reapare, însă, ca monitor pentru Moscova și servește la împachetatul galosilor lui Blumenfeld”**, considerându-le din această perspectivă, ca ziare sau **“reviste complet inutile și pe care nici un Român n’ar trebui să le citească”**.

Numărul 3 al publicației din Noembrie – Decembrie 1936, porneste cu un important studiu al Prof. Traian Brăileanu intitulat **“Cheia de boltă pentru o filosofie a comunității românești”**, în care este amplificată necesitatea unei filosofii proprii naționalismului românesc, și **“fiecare**

Român în luptă pentru salvarea comunității românești trebuie să-și facă examenul de conștiință, să reflecteze asupra lumii și vieții și să-și dea seama de rolul său în comunitatea de care e legat. Dela conștiința proprie trebuie să pornesc, căci ea îmi pune întrebări, ea mă îndeamnă să mă consider ca ceva unic în lume, ca valoare absolută și scop suprem, toate celelalte nefiind decât mijloace pentru desăvârșirea personalității și libertății mele”. Câteva precizări deosebit de importante face C. Loghin în articolul **“Jurnalisti bucovineni”**, din care aflăm că **“cea dintâi publicație românească cu caracter periodic a fost scrisă de un bucovinean, Toader Racocea; fiu de răzesi din Carapciu pe Ceremus, lansează încă în anul 1817 o ‘înștiințare pentru gazete românești’, anunțând că vrea să publice un ziar cu stiri din diferite țări și ‘cu toate învățăturile tălmăcite pe românie, începând dela gramatică până la teologie’**. Si de fapt această publicație sub numele de Crestomatec Românesc a și apărut în anul 1820, deci cu aproape un deceniu înainte de Curierul Românesc a lui Heliade Rădulescu și Albina Românească a lui Asachi, pe care le considerăm ca cele dintâi ziare românești”. Autorul parcurge cadrul de evoluție al presei românești din Bucovina, însemnătatea ei în viața Românilor din această provincie căzută sub monarhia austriacă și eforturile susținute ale jurnaliștilor bucovineni cum ar fi Iraclie Porumbescu, cei trei frați Hurmuzachi, Ir. Porumbescu sau Aron Pumnul, și până la cei din urmă, înainte de primul război mondial: Pr. C. Morariu, Pr. Atanasie Gherman, Iorgu Toma, Prof. G. Tofan sau Prof. I. Grămadă. **“Fântâna cu pandur”** se numește frumoasa baladă pe care o semnează Radu Gyr în acest număr al publicației, alături de versurile lui Aurel Marin dedicate **“prietenului Mircea Streinul”** intitulate **“Scrisoarea din munți”**, Yvonne Rossignon cu **“Matinală”**, Paul I. Pătrascu, **“Sufletul”**, sau fragmentul din **“Cântecul de durere și bucurie al**

aurului sub mâinile mesterului”, versuri pe care Mircea Streinul le dedică “Domnului Dr. N. Rosu”. “Sub spânzurătoare” este titlul emoționantei povestiri al cărei autor este Mircea Streinul, eroul dramei fiind Ion Aluion³⁾, tânărul de “cin’sprezece anisori”: “Băiatul sughița si tot da din mâinile, care îi atârnav ca niste cioturi. Fu împins sub spânzurătoare si Schachmann îi rupse gulerul cămășii. – L-au sfărmat în bătaie păgâanii... - Ssst! – si iar amuțiră oamenii de frica wachmeisterului, care dăduse ordin să se ‘noade lațul... Wachmeisterul dispuse să se pună lațul. Un cersitor, ales pentru funcția de călău, se conformă... Ion Aluion nu era vinovat, asa că preotul crezu de cuviință să nu se roage pentru iertarea copilului... Rana de sub fruntea lui Ion se deschide de tot la punerea streangului. Sângele curge peste cămasă. Trandafirii rosii ai vieții înfloresc sub spânzurătoarea asta si sub cerul, pe care pluteste soarele de argint, lunecător peste vesnicii albastre. Băiatul este urcat pe scăunel. Vrea să țipe, însă mândria îl împiedică. Lacrimile i se revarsă de sub pleoape. ‘Dar dece plâng? Dece nu mă stăpânesc?’ E cu totul linistit. Cer mult deasupra. Oamenii aici. ‘Dumnezeu, acolo sus’. Sapte jandarmi. Honig plânge. Paraschiva, Părintele Avacum, părintele Gavriil, domnul director Ioniță Nimeni. Dreher se strâmbă. ‘Cum tac...’ O babă își face cruce. ‘Mâne ar fi trebuit să mă duc în câmp...’ Mâne... Un zâmbet îl luminează. ‘Mama, unde-i mama?’ Îl dor picioarele. Îi vine să se lase jos... Să se lase jos... ‘Nu! Căci asta ar însemna să-mi iau singur viața...’ Honig își sterge lacrimile... Soarele îi arde fruntea, amortindu-i-o plăcut... I se face cald. Uitând că mâinile i’s legate, vrea să-si usuce fruntea. Sgomotele au murit. Par’c’a dat o apă măloasă peste ele, stingându-le. Asteptarea nu va mai dura mult... Acuma? Acuma?... ‘Dreher face semn... Face semn... Face semn...’ - O ! Ooo... ‘Sângele... sângele... strânge-al naibei... Oamenii... oamenii... Nu doare... nu doare... moartea nu doare... Dar s’a rupt ceva... s’a rupt...’ Dealurile, oamenii, cerul – totul s’a prăbusit. Limba lui Ion atârână. Ochiul cel sănătos îi iese din orbită. Mâinile i se chircesc, ca arse. ‘Moartea nu doare... acuma lesin... acuma... a...’ Dreher se agită: - Gata ? – Păi deabia a’nceput să moară, - se răsteste un om de lângă dânsul. Tăcere. Toți asteaptă. Părintele Avacum si părintele Gavriil se roagă în gând. Sătenii, unul câte unul, își ridică pălăria...”

“Cartea Legionarilor” se intitulează rândurile pe care le semnează Pompei Atanasiu despre lucrarea nou apărută **“Pentru Legionari”** al cărei autor este Corneliu Zelea Codreanu, *“o carte de iluminatie lăuntrică”,* din care răzbate *“o credință asa de sinceră, încât te simți miscat, răscolit până’n adâncul sufletului”*. Se continuă si în această ediție despre **“Românismul din Nordul Bucovinei”**, iar Ovid Țopa se ocupă de **“Notele Mărunte”**, în care vorbește despre noile statute ale societății Mazililor si Răzesilor moldoveni din Cernăuți, despre comemorarea prof. univ. Ioan al lui Gheorghe Sbiera, *“vrednicul Român care a fost si profesorul lui Mihai Eminescu”* (la 20 de ani dela moartea lui), urmat de Constantin Iacob si Vasile Postecă, cel din urmă despre sărbătorirea zilei de **“10 Decembrie”** pe care a făcut-o studențimea cernăuțeană, într’o atmosferă de mare entuziasm si simțire românească. **“Cronice”**-le, sub semnătura lui Mircea Streinul, mult mai substanțiale de această dată, alături de rubrica **“Reviste si Ziare”**, pe care o co-semnează împreună cu Cicerone Mucenic si Leon Țopa, întregesc bogat conținutul acestei ediții a publicației. În cadru simplu, de

apreciere, este prezentată succinct presa naționalistă și românească: **“Gând Românesc”** (Cluj), **“Pagini Literare”** (Turda), **“Orientări”** (Moinesti), **“Brațul de fier”** (Focsani), **“Libertatea”** (Orăstie), **“Glasul Strămosesc”** (Cluj), **“Ogorul”** și altele. Ritmul accelerant al presei comuniste care ia proporții de-a dreptul neîngăduite publicând volume de maculatură insalubră, așa cum este cazul lui N. D. Cocea, nu scapă atenției lui Mircea Streinul: *“Am citit de curând “Nea Nae”, de N. D. Cocea. N’am văzut ceva mai scârbos, mai libidinos, mai bestial și mai vinovat ca manualul de pervertiri al canaliei N. D. Cocea, care ar trebui, să înfunde pe viață puscăria... Porcina “Nea Nae” trebuie arsă, iar editorul ei, jidovul Ocneanu dela “Alcaly” dat în judecată pentru atentat la bunele moravuri”*. Tot pe terenul deștelenirii, Mircea Streinul ia atitudine hotărâtă față de cei pervertiți în *“haznalele comunistofile”*, cum ar fi *“cocina jidovească și agramată, care e “Rampa” incultului Scarlat Froda”*, în care *“se bălăcește, pe lângă diversi Andrei-Tudori cu beslag pe creieri, individul Vlaicu Bârna”*, care *“își permite să-l înjure pe George Drumur”*, merituosul poet bucovinean. Desigur, V. B. este unul și același care, peste ani, devenea simbrias al proletcultismului comunist...

Ultimul număr al revistei (II, Nr. 1-2, Ianuarie - Aprilie 1937), închinat în parte jertfei mărețe dela Majadahonda a legionarilor Ion I. Moța și Vasile Marin, cuprinde două articole de reflexie semnate de Ion I. Moța: **“Binefacerea învierii”** și **“Esențialul”** (reproduse din volumul **“Cranii de lemn”** de Ion I. Moța), iar Cicerone Mucenic ține să sublinieze însemnătatea jertfei celor doi eroi pentru întreaga generație naționalistă în articolul **“Pământ și cer”**: *“Sufletul vostru a ridicat un curcubeu din câmpul dela Majadahonda și până la vetrele noastre și pe scările lui voi vă plimbați ca niste arhangheli ai mântuirii omenesti... Crucea jertfei voastre ne-a răscolit tina ce începe a crăpa. Si când lujerul verde al sufletului va iesi din ea, voi vă veți scobori pe treptele cele mai de jos ale curcubeului și’n cântările de biruință ale Neamului, ne veți binecuvânta. Ajutați-ne și nouă să purcedem în legendă, Ionel Moța și Vasile Marin.”* Tot despre taina sacrificiului de la Majadahonda se exprimă și Pompei Atanasiu în rândurile pe care le intitulează **“Cavalerii Crucii”**, iar Prof. Traian Brăileanu, într’un studiu intitulat **“În căutarea sufletului”**, tratează filosofic problema **“Eului propriu”** în care explică despre nevoia de reformare în gândire, într’un nou cadru psihologic, accentuat esențial pe **“amplificarea Eului”** de substanță spirituală, iar nu materială, înțelegându-se că *“ea nu poate fi”*, și nu trebuie a fi doar *“o psihologie experimentală”*. Din ansamblul de reprezentanți ai filozofiei moderne, autorul se opreste cu precădere la Pascal, singurul **“reprezentant autentic”** care *“ne-ar fi dat cheia pentru constituirea unei adevărate psihologii, a unei științe a sufletului cu metode de cercetare potrivite obiectului”*, și se pronunță că *“mostenirea lui Descartes apasă încă greu asupra științei moderne”*, ducând direct la materialism **“prin neglijarea”** în interpretare și a **“substanței spirituale”**. *“Cunoasterea spiritului e cel puțin tot așa de necesară ca și cea a materiei. Noi pretindem să demonstrăm că e mai necesară, deoarece fără de ea cunoasterea materiei rămâne fără înțeles, iar, în aplicațiunile practice, ea devine primejdioasă, amenințând săucidă în noi spiritul, să ne arunce în beznă și pieire eternă. Trebuie să pornim în căutarea și*

cunoasterea lui Dumnezeu. Iar începutul drumului este în noi însine, în cunoasterea Eului, în încercarea de a desprinde ceea ce e spirit în noi, de ceea ce aparține naturii, materiei. Dumnezeu e în afară de noi și mai presus de noi... Noi vom încerca să găsim elemente pe care ne putem sprijini pentru a urca spre cunoasterea Eului și de aci spre cunoasterea lui Dumnezeu, a spiritului pur” – încheie rândurile sale Prof. Traian Brăileanu. Alte articole de relevanță semnează Prof. Nae Ionescu, care trage un semnal de alarmă sub titlul **“Primejdia celor de pe urmă”**, avertisment de prezervare a naționalismului autentic *“care – dialectic sau prin simpla afirmație a faptei – a isbutit să se formuleze”*, dar a cărui izbândă este *“foarte primejduită”*, primejdia venind de la *“calitatea noilor aderențe”*, explicând necesitatea identificării și trierii lor (publicat și în **“Iconar”**, I, Nr. 4, 1935), C. Narly vorbește **“Despre valorare”**, *funcțiile valorării, valorizarea conformistă, conformismul social etc.*, Pr. Erast Hostiuc prezintă în continuare cea de-a doua parte a studiului său despre **“Sate și Biserici din Bucovina de peste Prut”**, Vasile Posteuca explică despre **“Ion Creangă în rumânism”**, ale cărui slove *“vibrează la unison cu sufletul rumânesc”* (cu ocazia împlinirii a o sută de ani dela nasterea sa), iar C. Loghin se opreste asupra *relației* dintre **“N. Iorga și Bucovina”**, descriind eforturile și activitatea profesorului în sprijinul realipirii Țării de Sus, reflectate prin scrierile și operele acestuia, *meritele* sale fiind *incontestabile* *“în pregătirea spiritelor pentru Unirea Bucovinei cu România”* – după cum se exprimă autorul la finele articolului.

Un proiectat număr (5), având colaborarea lui Nicolae Totu, Ion Băleanu, George Drumur, Gh. Antonovici și Vasile I. Posteuca, aflat *“sub tipar”* (cel puțin așa ne informează Mircea Streinu în ziarul **“Buna Vestire”** cu Nr. 150 din 27 Aug. 1937), n’a mai reușit să apară de sub teascu⁴⁾, încheindu-se astfel și ciclul de existență al acestei reviste importante în cadrul cultural de manifestare a Bucovinei.

Tipografia “Mitropolitul Silvestru” – Cernăuți.

1)_____

- În cadru suplimentar, vezi și lucrarea aceluiași autor cu titlul **“Când dai nas lui Ivan... - Mic tratat despre ucrainomanie”**. Editura “Societății Mazililor și Răzăsilor Bucovineni”, Cernăuți, 1934. Tipografia “Mitropolitul Silvestru”.

2)_____

- Preotul Dimitrie Țopa: **“Românismul în regiunea dintre Prut și Nistru din fosta Bucovină”**. Cernăuți, 1927. Editura “Casei Scoalelor”, București, 1928. Tipografia “Ion C. Văcărescu”.

3)_____

- Vezi și romanul cu același titlu apărut în anul 1938 la Editura “Mitropolitul Silvestru” din Cernăuți (lucrare aflată în pregătire încă de la finele anului 1936, anunțată în coloanele revistei sub titlul **“Luptă împotriva visului”**).

4) _____

- Câteva luni mai târziu, conform unei mențiuni pe care o semnează tot M. Streinul în ziarul "Buna Vestire", (I), Nr. 235 din 7 Decembrie 1937, aflăm: "Țara Sipeișului si-a amânat apariția, aceasta pentru că d. Pompei Atanasiu a fost eliminat din învățământ pentru... activitate subversivă (datorită d-lui P. Atanasiu – continuă nota – s'a renovat complet o școală primară...)"

◆ "UNIVERSUL LITERAR" Săptămânal. Au semnat în paginile ziarului: Luca Dumitrescu, Ernest Bernea, Radu Gyr, Mircea Streinul, Costin I. Murgescu, Ion Frunzetti, C-tin Fântâneru, Anisoara Odeanu (pseudonimul Doinei Peteanu), Ion A. Bucur, Mihai Niculescu, Victor Popescu, Constantin Noica, s.a. Ilustrații, gravuri: St. Voinescu. În vremurile de prigoană anti-legionară, când presa legionară a fost pusă în afara legii și redusă la tăcere, foarte mulți scriitori și jurnaliști legionari și-au găsit adăpost în coloanele acestui săptămânal literar, reușind să se afirme în continuare.

V)

◆ "VĂCĂRESTI LEGIONAR" Apare în mai multe numere sub formă de manuscris în incinta închisorii Văcărești, sub redacția unui grup de legionari deținuți aici. În toamna anului 1940, la 29 Noiembrie, se asociază sub egida săptămânalului "13 Jilava".

◆ "VATRA" (foaie românească de opinie și informație) Director: Petre Vălimăreanu. Anul I, Nr. 1, 1 Ianuarie 1951, Roma. Colaborări: Nicolae Seitan, Mircea Popescu (alias Dragos Măgureanu, Adrian Popa – vezi rubricile din corpul revistei: "Cronica pesimistului" și

"Semnalări"), Petre Vălimăreanu (alias Radu Cornățeanu, Bucur Calangiu, Petre Musculeanu, Valeriu Petrescu etc.), N. Ilescu, s.a. Din păcate, atitudinea constant negativistă a publicației, exprimată prin atacuri succesive la adresa conducerii legionare, luările de poziție, tribulațiile, încercările de polemică și diatribele acesteia îndreptate asupra multor români contribuabili la cauza românească și anticomunistă, au stirbit din prestigiul revistei. "Victime" ale acestor atacuri de compromitere și descalificare (cele mai multe cu caracter personal), *sugestionate* (ca să nu spunem altfel) sunt, rând pe rând, fie Horia Sima sau Vasile Iasinschi, fie Valerian Trifa, Faust Brădescu, Vasile Posteuca, Vintilă Mihăilescu ori Vasile Boldeanu, pentru a aminti numai o parte dintre ei. Încercările repetate de tensionare a relațiilor dintre "simiști" și "mexicani" (o practică exprimată constant de-a lungul anilor sub aripa unei pretinse *independențe*), alături de vehiculările pe marginea unui așa zis "dosar al rusinii", sunt numai o parte din isprăvile și "realizările" *Vetrei* lui Petre Vălimăreanu. În cadru pozitiv, "Calendarul Național" din coloanele revistei, cuprinzând numeroase și importante date de interes istoric.

Din Ianuarie 1963, cu sediul stabil la Freiburg, în Germania. Dispare în Iunie 1994...

◆ **"VATRĂ DE ȚARĂ"** Anul I, Nr. 1, Decembrie 1940, Turda. Director: Prof. Vasile Hanu. Gazetă săptămânală. Angajată să slăvească *"Faptele plăcute lui Dumnezeu si folositoare Neamului"* – după cum scria revista **"Înălțarea"** din 4 Ian. 1941 (I, Nr. 2) în anunțul de prezentare – gazeta *"promite ca să-si îndeplinească cu prisosință rostul ei, în acest colț de graniță vremelnică"*. La rândul său, ziarul **"Cuvântul"** cu Nr. 81 din 6 Ianuarie 1941 (XVIII), ținea să menționeze cititorilor săi importanța gazetei transilvane și să comenteze: *"Ziarul Vatra de Țară dela Turda, în numărul dela 24 Decembrie 1940 semnaleză activitatea legionară a sectorului Dealul Negru. Munca legionarilor pentru opera de utilitate publică s'a desfășurat în santiere, cariere de piatră, păduri si chiar în gospodăria rurală. Directorul ziarului, d. Vasile Hanu, scrie un articol intitulat Crăciun în furtună, din care desprindem această îmbărbătare pentru Românii aflați sub dominația maghiară: "Dar peste voi, frați de dincolo de Feleac, au mai trecut furtuni. Cea de acuma este una din lanțul de nenorociri care s'au abătut din plin peste neamul nostru timp de două mii de ani. Si oricâte au fost nenorocirile, am stat pe loc, dârzi si neînfricați. Credem tare că veți trece biruitori, desi cu trupul plin de răni, peste această grea încercare. Si că dusmanul milenar va obosi lovind, dar voi veți rămânea, neclintiți pe pământul părinților vostri". Păstrând cumpăna dreaptă a expresiei – continuă ziarul rândurile sale -, în slova d-lui Vasile Hanu se întrevește tainica înțelegere a oamenilor de același sânge înfrățită prin stăpânirea milenară a pământului, prin rasă si prin istorie"*. Contribuții: Vasile Hanu (prefect legionar al județului), Maniu Gavril, Veturia Modran, s.a.

◆ **"VERS"** Director: Nicolae Novac. Anul I, Nr. 1-2, 1951, Rastatt-Baden, Germania. *"Paginile acestei publicații – se spune în Cuvântul de început – sunt consacrate în primul rând comorilor literaturii noastre si pe cât posibil, literaturii universale. Ele vor să fie puntea de unire, pe un alt tărâm decât cel obisnuit. Si dacă Dumnezeu ne va ajuta, ele tind să devie oglinda spirituală a emigrației noastre"*. Începând cu numărul 3 apare în Statele Unite, la Albany, și mai apoi în East Chicago, Indiana, drept revista Asociației "Nicolae Bălcescu". Au colaborat: Vasile Posteuca, Ion Țolescu, N. S. Govora, Faust Brădescu, I. G. Dimitriu, Vintilă Horia, Mircea Popescu, Nicu Iancu-Păltinisănu, D. C. Amzăr, Toader Ioras, N. Răvaru, Claudiu Isopescu, Doru Cordun, s.a. Versuri, nuvele, cronici literare, articole politice, note diverse, revista presei din exil, s.a.

◆ **"VESTITORII"** (1) Directori: Vasile Marin și Gheorghe I. Ciorogaru. Anul I, Nr. 1, 15 Martie 1936, București. Frecvența editării: bilunar. Argumentându-se scopul noii reviste, ni se spune încă dela început: *"Întemeiați pe rumânism, cu rădăcini adânc înfipte în glia strămoșească,*

crescuți și educați în școala jertfei, pentru noi politica este o problemă tragică... Politica noastră ia aspect de misiune și pasiunea pe care o punem în practicarea ei se apropie de sacerdotal. Din mistică naționalistă ne-am tors firul existenței și pe fundamentele rumânismului ne-am întemeiat crezul. Deaceia tot ceea ce va contrazice prin fapte și idei sensul acesta de viață pe care îl trăim, nu va găsi la noi cruțare". După patru numere de apariție, revista este suprimată brutal de cenzură, în urma câtorva articole prin care se ia apărarea mișcării naționalismului românesc fiind denunțate cu hotărâre practicile puțin cavaleresti a două personaje (cu înclinații politice dubioase de altfel), Ion Mihalache și Armand Călinescu, "canalia", "ciocoiul" în "toată stârpiciunea ființei lui morale și fizice".

Reapare în *Serie Nouă* (Anul II, Nr. 1, Ianuarie, 1941) cu subtitlul "Revistă de doctrină naționalistă", sub conducerea lui Alexandru Constant (ultimul număr apărut).

Contribuții: Mihail Polihroniade, Alexandru Constant (A.C.), Vasile Marin (V.M.), Ion Arcasu, Ion Mânzatu, Stefan Ion George, Vasile Christescu, Gabriel Bălănescu, Ion I. Moța, Vladimir Dumitrescu (Zyrax), Ion Victor Vojen, Iordache Nicoară, Traian Herseni, Puiu Gârcineanu, Radu Gyr, G. Racoveanu, Ion Banea, Al. Bassarab, s.a.

Tipografia "Bucovina" I. E. Torouțiu (1936); Institutul de Arte Grafice "Eminescu", București (1941).

◆ "VESTITORII" (2) (serie nouă) Directori: Victor Velescu și Traian Golea. Redactor responsabil: Mircea Bărbulescu. Proprietar-editor: Sandu Marin. A apărut la Salzburg, în Austria (Decembrie 1952 – Decembrie 1953) și München (August 1954 – Decembrie 1956), unde este transferat sediul redacției la începutul anului 1954. În nota explicativă, citim: "În Martie acest an (N.N. -1952) **VESTITORUL** și-a încetat apariția. Reluăm firul întrerupt. **VESTITORII** amintesc și continuă spiritul gazetei scoasă de Vasile Marin în 1936 și sugrumată de cenzură numai după patru numere. În noua formă '**VESTITORII**' urmărește să fie o gazetă de documentare în problemele ce se pun lumii românești oriunde se găsește ea, în țară sau în emigrație" (II, Nr. 5, Dec. 1952). Ultimul număr al seriei de la Salzburg apare în ediție specială, fiind dedicat în întregime "**Procesului legionar din România**" care a avut loc între 9 - 12 Octombrie 1953 la București, însoțit de numeroase documente și comentarii pe marginea dezbaterilor, articole din presa exilului sau cele de circulație străină. Notăm dintre colaboratorii constanți ai publicației: Horia Sima^{*)}, Constantin Sassu (cu importante studii și analize istorice și politice), Grigore Manoilescu, Gral. Platon Chirnoagă, Ion Țolescu, Ion Protopopescu, Mircea Bărbulescu, Vasile Mailat, s.a. Articole,

Cronici, Revista presei internaționale, Stiri din țară și Din lumea exilului românesc... Succint, ținem să subliniem: Horia Sima – **“Massă și Elită”** (II, Nr. 5, Dec. 1952); Horia Sima – **“O națiune de oameni liberi”** (IV, Nr. 2, Oct. 1954), General Platon Chirnoagă – **“Însemnătatea hotărârilor dela Londra și Paris”**, C. Sassu – **“Un secol dela debarcarea în Crimeia”**, (IV, Nr. 2 Oct. 1954), **“Premisele situației paradoxale din Orientul Apropiat”** (V, Nr. 5, Apr. 1956); Horia Sima – **“Actualitatea lui Eminescu”** (VI, Nr. 1, Oct. 1956); Horia Sima – **“Imponderabilele Istoriei”** (VI, Nr. 3, Dec. 1956).

Tipografia “Vestitorii”, Munchen.

*) _____

- Vezi și lucrările în care aceste articole sunt întregite în volum, ca **fond de permanență**: *“Horia Sima – Articole Politice, (1950-1963)”*, Colecția “Omul Nou”, Munchen, 1967 și *“Horia Sima, opera publicistică - Antologie Legionară”* (Vol. I), selectată și îngrijită de Victor Corbuț. Colecția “Omul Nou”, Miami Beach, Florida, 1994.

◆ **“VESTITORUL”** Primul număr al ziarului pe lunile Aprilie-Mai 1949, editat la Linz, Austria. Redactor responsabil și secretar al redacției: Ion V. Emilian. Sub îngrijirea unui comitet redacțional legionar compus din Virgil Velescu, Mircea Bărbulescu, Prof. Vladimir Petrovici și Mircea Dimitriu. Colaborări importante: Horia Sima, Constantin Sassu, Traian Golea, Ion Sân-Giorgiu, Victor Velescu, Ion Protopopescu, Ion Țolescu, Mircea Dimitriu, s.a. Ultimul număr al publicației (24), în Martie 1952, când are loc retragerea lui I. V. Emilian^{*)} dela conducere. În cadru orientativ, câteva semnalări ce privesc importante titluri ale articolelor publicate de Horia Sima: **“Semnificația unei jertfe”** (Feb. 1950), **“Ofensiva dragostei”** (Martie 1950), **“De ziua Învierii”** (Apr. 1950), **“Realizări comuniste”** (Iulie 1950) sau **“Dimensiunea Tracă”** (Aug. 1950), pentru a ne rezuma doar la o parte dintre ele. Reapare la Salzburg (cu o listă mărită de colaboratori și un nou cadru formativ) în Decembrie 1952, purtând titlul **“Vestitorii”**...

*) _____

- Vezi și lămurirea pe care o face în acest sens Horia Sima, în articolul care tratează *“Presa Legionară din Exil”* apărut în colecția “Omul Nou”, 1997: *“În primavara anului 1952 Căpitanul Emilian a considerat că interesele lui politice și personale sunt incompatibile cu postura de redactor al unei gazete legionare și s’a despărțit de redacție. Cum însă gazeta era înscrisă pe numele său (Dr. Emilian Ionescu, Linz) și cum de altă parte, printr’o scrisoare, a cerut în mod categoric încetarea apariției “Vestitorului”, organizația legionară din Austria a fost obligată să schimbe numele gazetei pentru a nu se naste confuzii și a nu crea prejudicii nici Căpitanului Emilian”.*

◆ **“VLASCA LEGIONARĂ”** (Foaie lunară a organizației “Garda de Fier” din jud. Vlasca). Anul I, Nr. 1, 15 Aprilie 1933, București, *“sub conducerea unui comitet”*. Director: Prof. Vasile

Christescu. „Pe deasupra milioanele de gospodării care se distrug, pe deasupra milioanele de suflete sărace care plâng, se înalță batjocoritor palatul tâlhăresc al politicianului jefuitor de țară. Cine este acesta?” – întreba Corneliu Codreanu în apelul său intitulat **“Români din județul Vlasca!”** apărut în prima pagină la debutul publicației.

Semnează: Zyrax (Vladimir Dumitrescu), M. Cernea, Ion Z. Codreanu, s.a. Dispare după numai 5 numere apărute în cursul anului 1933.

Tipografia G. M. Cernica.

◆ **“VREMEA”** Director: Vladimir Donescu. Redactor-sef: Arsavir Acterian. Săptămânal. Anul I, Nr. 1, 1928, București. După 1938 și 10 ani de apariție regulată, sub presiunea camarilei dictatoriale instituite, revista este obligată la tăcere. Revine după instaurarea Statului Național Legionar în toamna anului 1940 (Anul XII, Nr. 569). Au semnat în paginile ei, de-a lungul anilor,

o întreagă pleiadă de intelectuali cunoscuți sau reprezentanți ai tinerei generații: Constantin Noica, Prof. Nae Ionescu, Mihail Polihroniade (a funcționat și ca secretar de redacție între anii 1928-

1931), Radu Gyr, C. A. Donescu, Emil Botta, Mircea Eliade¹⁾, Haig Acterian (redactând pagina de cronici dramatice a revistei), Arsavir Acterian, Stefan Ion Gheorghe, Luca Dumitrescu, Emil Cioran, Stefan Mihail Gheorghe, Nicolae Totu, Vera N. Totu, Alexandru Bassarab (grafică), Horia Stamatou, Octav Suluțiu, Mircea Streinul, Ion Anestin (grafică), C. Delaturtucaia, Mircea Mateescu, s.a. Un număr deosebit de semnificativ este cel reunit sub ciclul **“Pătimirile Românilor – Îndelungata noastră pătimire”** (ediția de Pasti, 1938), ilustrat în

fruntea paginilor cu o superbă frescă istorică realizată de pictorul Alexandru Bassarab, o adevărată introspecție în istoria zbuciumată plină de glorie și suferință a poporului român de-a lungul veacurilor. *“Încercăm să înfățișăm icoane sfinte ale trecutului nostru, figurile mărețe ale celor ce au știut să se jertfească pentru neam, epopeia strălucită a virtuților acestui popor... Ne îmbroșăm în suflet pătimirile îndurate, întreaga jertfă a românismului, să ne cunoaștem cât mai mult trecutul, pentru a trăi clipele de față cu conștiința deplină a răspunderii ce apasă asupra generațiilor de azi”* - scrie V. Donescu în rândurile de început ale revistei. Subliniem din bogatul sumar al acestui număr: **“Răstignirea românismului”** de Stefan Mihail Lazăr, **“Ardealul în credință și dureri”** de I. Cristofor Dancu, **“Sensul pătimirilor românești”** de Aurel Călinescu, **“Imperialismul dac sub Burebista și Decebal”** de Arsavir Acterian, **“Martiriul lui Constantin Brâncoveanu”** de Horia Stamatou, iar Prof. Nae Ionescu semnează **“Din lupta pentru învierea Neamului”**. În continuare, Horia I. C. Ursu înfățișează sub titlul sugestiv **“O pagină de glorie și pătimire”** momentele de înălțare a Voievodului Ion Vodă cel Cumplit, căderea și suferințele acestuia, Octav Suluțiu vorbește despre **“Pătimirile lui**

Gheorghe Sincai”, Mircea Streinul prezintă **“Bucovina în robie”**, C. A. Donescu arată despre **“Viața de chin a Românului”**, Barbu Theodorescu explică **“Jertfa cea mare dela Valea Albă”**, iar Constantin Noica scrie despre **“Ce pătimește filozoful român”**, pentru a însuma doar o parte a titlurilor desemnate din acest ciclu istoric. Rezumat tematic sub titlul **“România Eroică”²⁾**, numărul special apărut de Crăciun 1938, la împlinirea a douăzeci de ani dela Unirea cea Mare din 1918, răspunzând noilor agitații și uneltiri ale maghiarilor pe tema Transilvaniei, **“permanenței nostri dusmani”** care **“stau din nou cu ochii ațintiți spre pământul sfânt al nației românești”** și **“se gândesc din nou la cotropirea pământului românesc”** după cum se exprimă Vl. Donescu, **“Vremea”** ține – pe această latură - să precizeze punctul de vedere românesc pe seama adevărului istoric, și nu numai. Scriu în acest sens: C-tin Noica – **“Cei cari au supraviețuit Unirii”** (considerații pe marginea aspectelor conflictuale dintre generația înfăptuitoare a întregirii și tineretul românesc, cu reproșul că vina vechii generații a fost lipsa puterii de înfăptuire în cadru colectiv și a unei **“Românii a sufletelor”**; Ion Botas – **“Unire juridică și Unire sufletească”**; C. Delaturtucaia – **“Cine a cucerit Ardealul?”** (câteva amintiri din campania dezrobirii Ardealului strămosesc); C. A. Donescu – **“Lupta pentru unirea Principatelor”**; Costin I. Murgescu – **“O pagină eroică a Ardealului – Prefața Unirii – Procesul Memorandum-ului”** (fiind arătate împrejurările și atmosfera în care a avut loc procesul patrioților Români, umilirile și înjosirile nedrepte aduse Memorandistilor, invectivele grobiene proferate împotriva rasei Românilor, cu câteva extrase din cuvântul final de apărare al Dr. I. Rațiu care, în vacarmul de insulte ale acuzatorilor maghiari, ținea să precizeze cu mare curaj: **“Exclusivismul de rasă a declarat războiul de exterminare limbii și națiunii noastre... Nu ne rămâne decât să denunțăm în fața întregii lumi civilizate sistemul asupritor care tinde să ne răpească ceea ce un popor are mai scump: limba și naționalitatea. Iată de ce noi nu mai suntem acuzați, ci acuzatori... Sunteți stăpânii persoanei noastre fizice, – încheia doctorul Rațiu – dar ceea ce vă scapă este conștiința noastră care este conștiința poporului român”**); Ion Ursu – **“Lupta Ardealului pentru intrarea României în acțiune”** (memorii inedite, cu o trecere în revistă asupra alianțelor și înțelegerilor dinaintea primului război mondial încheiate de România); Horia I. Ursu – **“Contribuții la marea Unire – Voluntarii Ardeleni în Italia”** (un sumar istoric despre constituirea Legiunii Române de voluntari porniți să lupte împotriva trupelor austro-ungare la finele primului război mondial); Arsavir Acterian – **“Cărturarii în luptă pentru Unire – Cântarea României”** (este vorba, în prim plan, de Alexandru (Alec) Russo și nemuritorul său poem **“Cântarea României”** care – ne spune autorul articolului - **“oglindește toată cazna, credința și înflăcărea ce le-au trăit Românii dealungul veacurilor de lupte pentru Unire”**, o **“cutremurătoare mărturie de credință a unui român care-si iubeste cu neostoită pasiune țara”**, înălțătoare **“doină și cântec de vitejie, bici de foc și cântare de biruință”**. **“Cinge-ți coapsa, țară română... si-ți întărește inima...”** scria la finele poemului **“Cântarea României”** Alec Russo. **“Iată – încheie frumoasele-i rânduri Ar. Acterian - care erau gândurile generației pasoptiste exprimate de unul din cei mai inspirați reprezentanți ai săi”**; Ion Băleanu – **“Voevodul pătimirii, Brâncoveanu Constantin”** (complexul

împrejurărilor morții apoteotice a Domnitorului român, *“lăsând pecete pe veacuri exemplul lui martiric pentru o credință neștrămutată”*); St. Mihail Lazăr – *“Românii de peste hotare”* (date statistice cuprinzând numărul celor 2 milioane și jumătate de Români, așezarea și răspândirea lor în teritoriile limitrofe³⁾); George Pantelie – *“În drum cu bănățenii spre Unire”*. Alte semnalări: “Cezar Flamură – *“Trifoliul Hurmuzachi”*”; N. Davidescu – *“Între Românism și Ortodoxie”*”; N.C. Angelescu – *“Un erou al pământului: Tudor Vladimirescu”*”; L. Popovici – *“Tradiție bizantină și Românism”*”; Dumitru Gherasi – *“Românii Macedoneni”*, cum și mai multe schițe, nuvele sau fragmente de roman pe care le semnează în cuprinsul revistei: Mircea Eliade – *“Nuntă în cer”* (fragment din lucrarea cu același titlu); Iulian Vesper – *“Omorârea lui Mihai Viteazul”* (fiind narate ultimele 7 luni de viață ale viteazului Domn, primul unificator al celor trei țări române, cuprinzând vizita voevodului la împăratul Rudolf al II-lea în prima parte a anului 1601, sederea sa la Praga la invitația Arhiducelui Maximilian, victorioasa luptă asupra lui Sigismund Bathori de la Gorăslău, trădarea lui Basta și miselnica omorîre la Câmpia Turzii de la 9 August 1601); Cristofor Dancu – *“Un erou al sufletului ardelean: Sofronie dela Cioara”*”; Alexandru Predescu – *“În satul vracilor”*”; N. Papadopol – *“Spovedanie”*, sau, prin realismul ei, dramatica și zguduitoarea schiță *“Nicoară Potcoavă”* de Ion Anestin, *“Nicoară, căpitan de oaste căzăcească și Voivod moldovenesc”*, viteaz comandant de osti, întemnițat și ucis cu sabia, cu accente istorice din vremea Măriei Sale Ion Vodă și a lui Stefan-Crai “Bathory”, ajuns *“slugă a Turcilor”* cu *“toată liota de boeri cu suflet de muieri!”*. Serviciul de cenzură intervine și scoate pasajul în care este descrisă scena întemnițării nedrepte a lui Nicoară Potcoavă, cu similarități frapante legate de cea a lui Corneliu Codreanu. Este ultima ediție din această primă serie, în care întâlnim numele atâtor iluștri colaboratori, osândiți apoi și ei la tăcere în cea mai mare parte, în valul de măsuri represive exercitate de dictatură.

Dispare în anul 1944 alături de multe alte publicații românești din cauza condițiilor politice nou instaurate...

Tipografia “Vremea”, București.

1) _____

- Articole (în mare parte) exponențiale despre naționalismul românesc al Mișcării Legionare. Vezi: *“Mircea Eliade – Articole publicate în revista Vremea”* la adresa: <http://www.miscarea.net/revista-vremea.htm> sau *“Mircea Eliade - Articole din presa legionară”* la adresa: <http://miscarea.net/mircea-eliade-presa-legionara3.htm>

2) _____

- Vezi și Colecția *“România eroică”*, *“Martirii Creștinismului”* sau celelalte apărute sub auspiciile editurii *“Vremea”*; în același sens, fondul bibliotecii cu titlul omonim.

3) _____

- Din datele prezentate, împărțirea rezultată clasifică existența în Ungaria a 250.000 de Români, în

Cehoslovacia (20.000), Ucraina (1.200.000), Iugoslavia, Banatul iugoslav (150.000) și Timocul iugoslav (300.000), Macedonia iugoslavă (50.000), Bulgaria, Timocul bulgăresc (120.000), Macedonia bulgărească (30.000), Grecia (Macedonia, 200.000), Albania (150.000), Italia (Istria, 3.000).

◆ **"VREMEA NOUĂ LITERARĂ"** (supliment al ziarului buzoian **"Vremea Nouă"** - ziar proiectat să apară conform anunțului din **"Buletinul Legionar"**, Buzău). Director: George Luca Oprescu. Conducerea revistei: Alexandru Lungu și Ion Caraion. Anul I, Nr. 1, Decembrie 1940 (se pare, singurul număr apărut). Colaboratori: Lorin Cedru, Lucian Velea, C. Pârlea, Sandu Vuia, Clementina Beschea.

◆ **"VULTURUL"** (*organ al Gărzii de Fier, Buzău*). Apărut *"sub conducerea unui Comitet"*. Anul I, Nr. 1, 1 Iulie 1933. Dintre colaboratorii locali ai ziarului: Stelian Teodorescu, Gh. Maxen, V. Spiru, Gh. Popescu. Alte articole, reproduse din presa naționalistă, sunt semnate de Nichifor Crainic, Gh. Racoveanu, M. Condruș.

A dispărut în Octombrie 1933, după numai trei numere publicate, neputând rezista cenzurii guvernului condus de Ion Gheorghe Duca. *"Toate cele trei numere apărute, - scria Ion Costea în prezentarea sa intitulată **"Vulturul" – Primul ziar al Gărzii de Fier la Buzău (1933)"***) - aveau în partea stângă a titlului ziarului 'Semnul nostru în alegeri', iar la primele două numere 'Deviza: Christos Regele Națiunea Legionea'. La numărul 3, în locul acestei devize care situa pe rege înaintea 'Legiunii Arhanghelului Mihail' (și care era de fapt o declarație că 'Miscarea Legionară' era promonarhică), apărea un citat biblic: 'Spre inimile cele necurate, care vin întru prea curată casa a lui D-zeu, fără milă întind sabia mea. Sf. Arh. Mihail'. Mesajul liniștitor al devizei din primele două numere era înlocuit la numărul 3 al Vulturului cu un avertisment: ordine, dreptate se va face în țară numai folosindu-se măsuri dure, tăindu-se răul de la rădăcină".*

*)_____

- Vezi lucrarea autorului intitulată **"Presa legionară a Buzăului"**, apărută în cadrul editurii Vega din Buzău, 2007.

"Legionarul este împotriva comunismului și va lupta din toate puterile lui, pentru ca oriunde se va afla încuibat să fie demascat și răpus".

(Corneliu Codreanu – Cărticica Sefului de Cuib)

"Presă legionară binevestește zorii Țării și flutură peste umerii ei duhul de înălțare al istoriei."

(Mircea Streinul, "Buna Vestire", Anul I, Nr. 100, 27 Iunie 1937)

F A C S I M I L E

PRESA DIN EXIL

C U P R I N S

<i>Acțiunea Buzăului</i>	3
<i>Acțiunea Literară</i>	4
<i>Acțiunea Română</i>	4
<i>Adsum</i>	4
<i>Alarma (1)</i>	5
<i>Alarma (2)</i>	6
<i>Antena</i>	6
<i>Apărarea Națională</i>	6
<i>ARC – Buletinul Asociației Române din Canada</i>	6
<i>Argonaut</i>	7
<i>Armatolii</i>	8
<i>Arta si Omul</i>	9
<i>Axa</i>	10
<i>Azi spre Mâine</i>	16
<i>Bihorul</i>	16
<i>Biruința (1)</i>	16
<i>Biruința (2)</i>	16
<i>Biruința Legionară</i>	16
<i>Biruința Noastră</i>	16
<i>Biruatorii</i>	17
<i>Brațul de Fier</i>	17
<i>Buciumul</i>	18
<i>Buletinul Centrului</i>	18
<i>Buletin Informativ</i>	18
<i>Buletin Informativ Pentru Legionari</i>	18
<i>Buletin Legionar</i>	18
<i>Buletinul “Casa Română”</i>	19
<i>Buletinul Gărzii</i>	21
<i>Buletinul Legionar al Județului Romanați</i>	21
<i>Buletinul Comitetului Național Român – American</i>	21
<i>Buna Vestire (1)</i>	21
<i>Buna Vestire (2)</i>	24
<i>Bunavestire de Duminică</i>	24
<i>Caietul celor 4</i>	25
<i>Caete de Mărturisire Ortodoxă</i>	25
<i>Calendarul</i>	25

<i>Calendar Crestin – 1938</i>	26
<i>Calendar Legionar – 1941</i>	26
<i>Căminul</i>	26
<i>Candela</i>	26
<i>Carasul Nou</i>	26
<i>Carpații</i>	26
<i>Cetatea Luminii</i>	41
<i>Chemarea</i>	48
<i>Chemarea Vremii</i>	49
<i>Claviaturi</i>	49
<i>Columna lui Traian</i>	49
<i>Conștiința Națională</i>	50
<i>Crainicul</i>	50
<i>Crai Nou</i>	50
<i>Credința</i>	50
<i>Crezul Nostru (1)</i>	50
<i>Crezul Nostru (2)</i>	50
<i>Cronica Românească la Cernăuți</i>	51
<i>Cuget Românesc</i>	51
<i>Curentul Românesc</i>	59
<i>Curier Iesan</i>	59
<i>Curier Informativ / Partidul Pentru Patrie</i>	60
<i>Curierul (1)</i>	60
<i>Curierul (2)</i>	61
<i>Curierul Crestin</i>	65
<i>Curierul Legionar</i>	65
<i>Curierul Legionar al Regiunii 7-a Iasi</i>	65
<i>Cuvântul</i>	65
<i>Cuvântul Argesului</i>	68
<i>Cuvântul Căpitanului</i>	68
<i>Cuvântul în Exil</i>	68
<i>Cuvântul Iasului</i>	69
<i>Cuvântul Legionar</i>	69
<i>Cuvântul Nou</i>	70
<i>Cuvântul Românesc</i>	71
<i>Cuvântul Studentesc</i>	71
<i>Dacia (1)</i>	77
<i>Dacia (2)</i>	77
<i>Dacia (3)</i>	80

<i>Dacia Legionară</i>	80
<i>Dacia Nouă</i>	80
<i>Dacoromania</i>	80
<i>Decembrie</i>	80
<i>Destin</i>	88
<i>Desteptarea României</i>	90
<i>Dimândarea</i>	90
<i>Discursul Contemporan</i>	91
<i>Dreapta (1)</i>	92
<i>Dreapta (2)</i>	93
<i>Drum</i>	93
<i>Eastern Europe's Tribune</i>	95
<i>Economia României Noi</i>	95
<i>Eu si Europa</i>	95
<i>Excelsior</i>	95
<i>Exil</i>	95
<i>Exilul Românesc</i>	96
<i>Exilul Solidar</i>	97
<i>Falanga</i>	97
<i>Fapta (1)</i>	98
<i>Fapta (2)</i>	98
<i>Fascicola Legionarului</i>	99
<i>Fichtenhainer Tageblatt</i>	99
<i>Fisier</i>	99
<i>Flanc</i>	99
<i>Flamura</i>	99
<i>Flori de Crin</i>	100
<i>Frământări Agrare</i>	101
<i>Frățil'ia</i>	101
<i>Frăția Arhanghelul Mihail</i>	102
<i>Frăția de Cruce (1)</i>	102
<i>Frăția de Cruce (2)</i>	102
<i>Garda (1)</i>	103
<i>Garda (2)</i>	104
<i>Garda (3)</i>	104
<i>Garda (4)</i>	104
<i>Garda Basarabiei (1)</i>	104
<i>Garda Basarabiei (2)</i>	105
<i>Garda Bucovinei</i>	105

<i>Garda Buzăului</i>	105
<i>Garda de Fer (1)</i>	105
<i>Garda de Fer (2)</i>	105
<i>Garda de Fer (3)</i>	105
<i>Garda de Fer (4)</i>	105
<i>Garda de Fier (5)</i>	105
<i>Garda de Fer (6)</i>	105
<i>Garda Jiului</i>	106
<i>Garda Moldovei</i>	106
<i>Garda Morenilor</i>	107
<i>Garda Olteniei (1)</i>	107
<i>Garda Olteniei (2)</i>	107
<i>Garda Prahovei</i>	107
<i>Garda Râmnicului</i>	108
<i>Garda Sibiului</i>	108
<i>Garda Tecuciului</i>	108
<i>Gazeta Gospodarilor</i>	108
<i>Gazeta Hunedoarei</i>	109
<i>Gazeta Internilor</i>	109
<i>Gazeta de Vest</i>	109
<i>Gândirea</i>	109
<i>Gând Românesc</i>	110
<i>Gândul Neamului</i>	111
<i>Generația de Mâine</i>	113
<i>Glasul Neamului</i>	113
<i>Glasul Românesc</i>	114
<i>Glasul Strămosesc</i>	114
<i>Glasul Studențimii</i>	119
<i>Glasul Țăranului</i>	119
<i>Hotarul</i>	120
<i>Icoana</i>	120
<i>Iconar (Gruparea)</i>	120
<i>Iconar (revista)</i>	121
<i>Ideea Liberă</i>	122
<i>Ideea Națională</i>	122
<i>Ideia Românească</i>	123
<i>Ilustrația Săptămânii</i>	124
<i>Izvod</i>	124
<i>Izvodiri</i>	124

Înainte	124
Încrustări	125
Înălțarea	125
Îndemnul	128
Îndreptar	128
Îndrumarea	129
Însemnări	129
Însemnări Sociologice	130
Însir'te Mărgărite	133
Întâmpinare	133
Învierea (1)	134
Învierea (2)	135
Învierea (3)	137
Jilava Legionară	137
13 Jilava	137
Lanuri	137
La Răscruce	138
Legea	138
Legionarii (1)	139
Legionarii (2)	139
Legionarii (3)	139
Legionarii (4)	139
Legionarii (5)	139
Legiunea	139
Libertatea (1)	139
Libertatea (2)	145
Libertatea (3)	150
Libertatea Românească	152
Literatura	153
Luceafărul (1)	153
Luceafărul (2)	153
Luceafărul (3)	153
Lumea Nouă	154
Lumea Satelor	154
Luptătorul	154
Mesterul Manole	155
Minerul	155
Mlădițe	155
Muguri	156

<i>Muncitorul Legionar (1)</i>	157
<i>Muncitorul Legionar (2)</i>	157
<i>Munții Apuseni</i>	157
<i>Natura</i>	158
<i>Noi</i>	158
<i>Obiectiv Legionar</i>	158
<i>Ogorul</i>	158
<i>Ogorul Românesc</i>	159
<i>Omul Nou</i>	159
<i>Opinii</i>	159
<i>Orientări (1)</i>	160
<i>Orientări (2)</i>	160
<i>Orientări (Pentru Legionari)</i>	160
<i>Orion</i>	160
<i>Pana Literară</i>	161
<i>Pădurea Românească</i>	161
<i>Pământul Strămosesc (1)</i>	161
<i>Pământul Strămosesc (2)</i>	165
<i>Pământul Strămosesc (3)</i>	167
<i>Părerii Studențești</i>	170
<i>Peninsula Balcanică</i>	170
<i>Permanențe</i>	170
<i>Plai</i>	171
<i>Potomac</i>	171
<i>Predania</i>	171
<i>Prezent</i>	172
<i>Privighetoarea</i>	172
<i>Prodromos</i>	172
<i>Prometeu</i>	174
<i>Puncte Cardinale</i>	174
<i>Radio România</i>	175
<i>Rânduiala</i>	175
<i>Răcnetul Jilavei</i>	181
<i>Răscrucea</i>	181
<i>Răsărit de Soare</i>	181
<i>Reduit</i>	181
<i>Revista Dobrogeană</i>	181
<i>Revista Fundațiilor Regale</i>	183
<i>Revista Mea</i>	183

<i>Revista Vremii</i>	185
<i>Rod</i>	185
<i>România</i>	185
<i>România Crestină</i>	186
<i>România de Azi</i>	188
<i>România Eroică</i>	188
<i>Romanian Sources</i>	189
<i>Romanica</i>	189
<i>Rosu, Galben si Albastru</i>	189
<i>Sămănătorul</i>	190
<i>Sânzana</i>	190
<i>Scorpionul Legionar</i>	191
<i>Scrisori din Spania</i>	191
<i>Scrisori Legionare</i>	191
<i>Semne</i>	191
<i>Sentinela</i>	191
<i>Sfarmă Piatră</i>	191
<i>Sfinții Arhangheli</i>	192
<i>Spada</i>	193
<i>Spiritul Vremii</i>	193
<i>Steaua Polară</i>	193
<i>Străjerul</i>	193
<i>Straja Neamului</i>	193
<i>Studii Istorice Românești</i>	194
<i>Svastica</i>	194
<i>Timpul Eminescian</i>	194
<i>Timpul Nou</i>	194
<i>Tinerimea Crestină</i>	195
<i>Tribuna Graniței</i>	195
<i>Troița (1)</i>	195
<i>Troița (2)</i>	195
<i>Tulnicul Moșilor</i>	196
<i>Țara si Exilul</i>	196
<i>Țara Sipeișului</i>	197
<i>Universul Literar</i>	203
<i>Văcărești Legionar</i>	203
<i>Vatra</i>	203
<i>Vatră de Țară</i>	204
<i>Vers</i>	204

<i>Vestitorii (1)</i>	204
<i>Vestitorii (2)</i>	205
<i>Vestitorul</i>	206
<i>Vlasca Legionară</i>	206
<i>Vremea</i>	207
<i>Vremea Nouă Literară</i>	210
<i>Vulturul</i>	210
<i>Facsimile - presa legionară din țară</i>	212
<i>Facsimile – presa legionară din exil</i>	215
<i>Cuprins</i>	219

www.miscarea.net

© Copyright 1993

Revizuit 2017

În lucru – ultima actualizare: 10 Decembrie 2017

Toate drepturile rezervate

DE ACELAȘ AUTOR:

- ♦ **“Bibliografia operelor autorilor legionari”**. Editura **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1993.
- ♦ **“Publicații Legionare”**. Editura **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1993.
- ♦ **“În cumpăna vremii”** (scurte nuvele). Colecția **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1994.
- ♦ **“VICTOR CORBUȚ - în pas cu noi”**. Colecția **“Omul Nou”**, Hallandale, Florida, 1995.
- ♦ **“Crâmpie de viață – în pădurea cu fiare sălbatice”** (vol. I – II). Editura **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1995 - 1996.
- ♦ **“Martirii ne veghează din ceruri”** (vol. I). Editura **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1997.
Vol. II (în pregătire).
- ♦ **“Snop de vise”** (versuri). Colecția **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1997.

Ediții îngrijite:

- ♦ **“Acuzat, martor, apărător în procesul vieții mele”** de Dumitru Banea. Colecția **“Omul Nou”**, Miami Beach, Florida 1994.
 - ♦ **“Cărticică de cântece”** (legionare). Editura **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1995.
 - ♦ **“Jurnal numai pentru mine”** de Niță Ghimbăsanu (I), caietele 1-2; în lucru, caietele 3-4.
Colecția **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 1997.
 - ♦ **“Crăciun în Exil – mică antologie a celor mai frumoase versuri de Crăciun publicate în Exil”**.
Colecția **“Libertatea”**, Jacksonville, Florida, 2014.
-

